Architektonický ateliér , Ružomberok, Nám. Andreja Hlinku 27

Územný plán obce

BREZA

čistopis

Objednávateľ úlohy: Obec Breza
Spracovateľ úlohy: Architektonický ateliér GAM, Ružomberok, Nám. A.Hlinku 27
Hlavný riešiteľ: Ing. arch. Anna Gočová a kolektív
Zákazkové číslo: 5521-20
Dátum spracovania:
September 2023
Číslo paré:

OBSAH DOKUMENTÁCIE:

A. TEXTOVÁ ČASŤ ... 3
A.1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE ... 3
A.1.1 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši ... 3
A.1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu, použité podklady ... 4
A.1.3. Údaje o súlade riešenia územia so zadaním ... 4
A.2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE ... 5
A.2.1. Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis ... 5
A.2.2. Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu ... 12
A.2.3. Základné demografické, ekonomické a sociálne rozvojové predpoklady obce ... 16
A.2.4. Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia ... 23
A.2.5. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania ... 26
A.2.6. Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území najmä obytného územia, zmiešaného územia, rekreačného územia a kúpeľného územia, vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využitia ... 34
A.2.7. Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia, výroby a rekreácie ... 36
A.2.8. Vymedzenie zastavaného územia obce ... 51
A.2.9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov ... 51
A.2.10. Návrh na riešenie záujmov obrany štátu a požiarnej ochrany, ... 52
A.2.11. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení ... 53
A.2.12. Návrh verejného dopravného a technického riešenia ... 54
A.2.13. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie, prípadne hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie ... 68
A.2.14. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území znehodnotené ťažbou. ... 69
A.2.15. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu, ... 69
A.2.16. Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy na stavebné a iné zámery ... 69
A.2.16.a. Vyhodnotenie záberov lesných pozemkov na stavebné a iné zámery ... 72
A2.17. Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska enviromentálnych ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov ... 72
A.2.18. Návrh záväznej časti ... 73
A.3. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE - TABUĽKY ... 94
B. GRAFICKÁ ČASŤ ... 94
C. DOKLADY ... 94

B. GRAFICKÁ ČASŤ:

Výkres	Názov	Mierka
1	**Výkres širších vzťahov**	M 1: 50 000
2	**Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia katastrálneho územia s vyznačenou záväznou časťou a verejnoprospešné stavby**	M 1: 5 000
3	**Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia**	M 1: 5 000
4	**Výkres riešenia verejného technického vybavenia**	M 1: 5 000
5	**Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov USES-u**	M 1: 10 000
6	**Výkres záberov poľnohospodárskej pôdy na stavebné a iné zámery**	M 1: 5 000

A. TEXTOVÁ ČASŤ

A.1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1.1 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši

A.1.1.1. Údaje o dôvodoch obstarania ÚPD

Obec Breza v súčasnosti má spracovaný Územný plán obce Breza, ktorý vypracoval Ing. arch. Marián Goč, autorizovaný architekt SKA, Nám. A. Hlinku 27, Ružomberok, v rokoch 2001 -2002 a schválený Obecným zastupiteľstvom v Breze, UZN. č. 2/2003, zo dňa 25. 9. 2003 Pretože hlavné výkresy územného plánu nezodpovedajú požiadavkách, ktoré sa kladú na komplexnosť informácii v územnom pláne a hlavne preto, že obec po jeho prehodnotení zistila, že nové stavebné aktivity vznikajú na miestach, ktoré nie sú riešené v územnom pláne a naopak o rozvojové územia, ktoré sú riešené v územnom pláne nie je záujem, obec pristúpila k vypracovaniu nového územného plánu. Uvedený územný plán bude riešiť celé katastrálne územie obce, časť existujúceho urbanizovaného obytného územia je potrebné prehodnotiť, doplniť rekreačné územie, navrhnúť nové výrobné plochy, sprehľadniť stav obecných pozemkov a súčasne riešiť rozvody inžinierskych sietí pre nové obytné územia a rozširujúce sa výrobné a rekreačné územie. Územný plán dorieši vzťahy obce a záujmového územia, hlavne s obcou Lokca a s obcou Krušetnica. Ďalej má obec má záujem zabezpečiť väčšiu účasť občanov na rozvoji a zveľaďovaní obce, zosúladiť záujmy obecné so záujmami celospoločenskými rešpektovaním aktuálneho územného plánu veľkého územného celku, rešpektovať vlastnícke vzťahy, umožniť rozvoj vitálnych funkcií sídelného útvaru, rozvoj bývania, rekreácie, výroby, služieb a podnikateľských aktivít, technickej infraštruktúry, upriamiť pozornosť na riešenie ekologických problémov obce a rešpektovať nové zmeny, technického, civilizačného a sociálno-ekonomického charakteru, ako aj zvýšiť ekologickú stabilitu riešeného územia a zabezpečiť ochranu významných prírodných hodnôt.

A.1.1.2. Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi

Názov dokumentácie:	**ÚZEMNÝ PLÁN OBCE BREZA - čistopis**
Objednávateľ úlohy:	**Obec Breza, Obecný úrad 56, 029 53 Breza**
Obstarávateľ úlohy:	Obec Breza a Ing. arch. Dávid Goč – OSO ÚPP a ÚPD, preukaz č. 395
Hlavný riešiteľ úlohy:	Ing. arch. Anna Gočová, autorizovaný architekt, Sídlo: Architektonický ateliér GAM, Námestie Andreja Hlinku 27, 034 01 Ružomberok

Na akcii spolupracovali:

- Vedenie úlohy, zhodnotenie územného potenciálu obce, výsledné syntézy rozvojových možností sídla, vymedzenie regulatívov pre rozvoj, koordinácia spracovateľských postupov	Ing. arch. Anna Gočová Ing. arch. Zuzana Kollárová
- Syntézy geodynamických procesov, vyhodnotenie PP : spolupráca pri hodnotení rozvojových východísk z hľadiska geologickej rajonizácie a pri hodnotení rozvojových východísk geoekosystémových komplexov na území katastra obce	Ing. Peter Gažík Ing. arch. Zuzana Kollárová Ing. Peter Gažík
- Demografia, vyhodnotenie LP:	Ing. arch. Anna Gočová
- Doprava	Ing. Vladimír Otto
- Vodné hospodárstvo :	Ing. Ivana Horvátová
- Energetika :	Ing. Ján Božek
- Grafické práce :	Ing. arch. Zuzana Kollárová, Zuzana Takáčová

A.1.1.3. Hlavné ciele riešenia

Obsahové vymedzenie

Hlavné ciele a požiadavky rozvoja obce, ktoré sú v územnom pláne riešené, boli formulované v Zadaní pre spracovanie Územného plánu obce Breza, ktoré svojim charakterom zadávacieho dokumentu sa stalo sa podkladom pre spracovateľa územného plánu. Územný plán obce Breza je základným nástrojom pre usmerňovanie a riadenie rozvoja obce, jeho investičnej činnosti, koordinácie investorských záujmov v súlade so snahou zachovať rovnováhu medzi prírodným a ľudským potenciálom. Územný plán obce Breza, ktorý rieši rozvoj obce s cieľom vytvoriť kvalitné životné podmienky pre všetkých obyvateľov a návštevníkov, rešpektuje hodnoty súčasnej zástavby, prírody a krajiny.

Spôsob interpretácie týchto cieľov v grafickej podobe sleduje požiadavky, vyplývajúce zo stavebného zákona č. 50/1976 Zb. v platnom znení a vykonávacej vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. Riešené územie bolo vymedzené v rozsahu katastra obce Breza. Takto vymedzené územie bude podkladom pre návrh optimálnej urbanistickej štruktúry sídla v M 1:10 000 a v M 1:5 000. V zásade ide o textovú, tabuľkovú a grafickú časť, s dôrazom na návrhovú časť a záväznú časť v textovej časti a mapy regulatívov v M 1:10 000 a v M 1: 5 000, ako východiskové nástroje pre rozhodovací proces rozvoja mesta na úrovni samosprávy.

Územný plán obce Breza je základným nástrojom pre usmerňovanie a riadenie rozvoja obce, jeho investičnej činnosti, koordinácie investorských záujmov v súlade so snahou zachovať rovnováhu medzi prírodným a ľudským potenciálom. Rozvoj organizmu obce v súčasnosti nie je možné uskutočniť v zastavanom území obce, preto vznikla potreba rozšíriť zastavané územie obce.
Hlavné ciele rozvoja obce a záujmového územia sú:
- navrhnúť optimálny rozvoj obce na nasledujúcich 30-40 rokov,
- koordinovať rôzne záujmy a investičné činnosti v riešenom a v záujmovom území,
- podporovať a udržiavať všetky kultúrne pamiatky, zvláštnosti a tradície,
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj výstavby rodinných domov, prípadne bytových domov,
- prehodnotiť existujúcu občiansku a technickú vybavenosť a navrhnúť umiestnenie novej vybavenosti,
- vytváranie územno-technických podmienok pre rozvoj rekreačných a turistických služieb, drobného podnikania a nových pracovných príležitostí,
- podporovať poľnohospodársku výrobu, priemyselnú výrobu, skladové areály a výrobné služby ,
- snažiť sa o postupné dobudovanie bezkolíznej dopravnej koncepcie obce,
- navrhnúť sieť cykloturistických trás (aj po bývalej železničke) s prepojením na susedné obce,
- v súvislosti s rozvojom koncepčne navrhovaných území rozširovať a modernizovať technickú vybavenosť obce,
- navrhnúť výsadbu stromovej a krovitej vegetácie z domácich druhov s cieľom posilniť ekologickú stabilitu územia.

A.1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu, použité podklady

Obec Breza v súčasnosti má spracovaný Územný plán obce Breza, ktorý vypracoval Ing. arch. Marián Goč, autorizovaný architekt SKA, Nám. A. Hlinku 27, Ružomberok, v rokoch 2001 -2002 a schválený Obecným zastupiteľstvom v Breze, UZN. č. 2/2003, zo dňa 25. 9. 2003 Pretože hlavné výkresy územného plánu nezodpovedajú požiadavkách, ktoré sa kladú na komplexnosť informácii v územnom pláne a skutočnosť spolu so zmenenými spoločenskými podmienkami, so vznikajúcim trhovým mechanizmom a vzrastajúcim významom ochrany životného prostredia a ochrany vlastníckych práv, si vynútili komplexne prehodnotiť funkčné využitie územia, určiť zásady organizácie, skoordinovať výstavbu a iné činnosti ovplyvňujúce ďalší rozvoj obce a vypracovať územnoplánovaciu dokumentáciu.
Návrh obce Breza boli spracované na základe použitia nasledovných podkladov:
- **Územný plán Veľkého územného celku Žilinského kraja**, spracovaný Združením VÚC Žilina, hlavný riešiteľ Ing. arch. Pavel Kropitz, Ing. arch. Marián Pivarči a URKEA Banská Bystrica, schváleného Nariadením vlády SR z 26. mája 1998, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu VÚC Žilinský kraj, v znení neskorších zmien a doplnkov,
- Územný plán obce Breza, ktorý vypracoval Ing. arch. Marián Goč, autorizovaný architekt SKA, Nám. A. Hlinku 27, Ružomberok, v rokoch 2001 -2002 a schválený Obecným zastupiteľstvom v Breze, UZN. č. 2/2003, zo dňa 25. 9. 2003,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Breza, 2016 - 2022,
- mapové podklady M 1:10 000 v digitálnej forme,
- údaje od Štatistického úradu v Žiline,
- Regionálny ÚSES okresu Námestovo, návrh 2019,
- Löw, J. a kol.: Rukověť projektanta místního ÚSES. Metodika MŽPke zpracování dokumentace. Nakladatelství Doplněk, Brno 1995, 122s.,
- Stredňanský J. – Šimonides I. 1995. Tvorba krajiny. Nitra: Vysoká škola poľnohospodárska v Nitre vo Vydavateľskom a edičnom stredisku VŠP, 1995. 97 s.,
- Forman, Godron: Krajinná ekologie,
- digitálne mapové podklady z ROEP od Obecného úradu Breza,
- monografia obce Breza,
- Izakovičová, Z., Kartusek, V., 1994: Hodnotenie ekologickej kvality priestorovej štruktúry krajiny na území Slovenska, ÚKE SAV Bratislava, 12 s. ,
- Michalko, J., Berta, J., Magic, D., 1986: Geobotanická mapa ČSSR Slovenská socialistická republika. Textová časť. Veda, vydavateľstvo SAV, Bratislava, 168 s.,
- Pauditšová E., Reháčková T., Ružičková J., Acta Environmentalica Universitatis Comenianae (Bratislava) Vol.15,2(2007):61–82),
- podklady od Obecného úradu v Breze.

A.1.3. Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

A.1.3.1. Chronológia spracovania a prerokovania jednotlivých etáp ÚPD s príslušnými orgánmi štátnej správy, obcí a verejnosťou

Obstarávanie Územného plánu obce Breza sa začalo v apríli 2021, výberom osoby spôsobilej obstarávať územnoplánovaciu dokumentáciu a územnoplánovacie podklady a následne sa uskutočnil výber spracovateľa Územného plánu obce Breza. Prieskumy a rozbory vypracoval v septembri 2021 Architektonický ateliér Gam Ružomberok, Kajinnoekologický plán, ktorý je súčasťou Prieskumov a rozborov vypracoval Ing. Peter Gažík z Liptovského Mikuláša.

A.1.3.2. Zhodnotenie súladu so zadaním

Zadanie pre Územný plán obce Breza bolo schválené Obecným zastupiteľstvom v Breze, UZN. č. 9/2022, zo dňa 18.02.2022, návrh Územného plánu obce Breza bol spracovaný **v súlade so Zadaním** pre ÚPN obce Breza

Tento dokument bol koncipovaný ako zadávací dokument pre spracovanie Územného plánu obce Breza, ktorý posudzuje širší okruh problémov a možných variant budúceho rozvoja obce a integruje aplikovateľné zásady rozvojovej stratégie.
okolitými obcami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce.
Všeobecné zásady rozvoja obce a záujmového územia podľa schváleného zadania sú:
- navrhnúť optimálny rozvoj obce na nasledujúcich 15-20 rokov,
- koordinovať rôzne záujmy a investičné činnosti v riešenom území,
- podporovať a udržiavať všetky kultúrne pamiatky, zvláštnosti a tradície,
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj výstavby rodinných domov, prípadne bytových domov,
- prehodnotiť existujúcu občiansku a technickú vybavenosť a navrhnúť umiestnenie novej vybavenosti,
- vytváranie územno-technických podmienok pre rozvoj rekreačných a turistických služieb, drobného podnikania a nových pracovných príležitostí,
- podporovať poľnohospodársku výrobu, priemyselnú výrobu, skladové areály a výrobné služby ,
- snažiť sa o postupné dobudovanie bezkolíznej dopravnej koncepcie obce – zrekonštruovať vstup do obce z cesty II/520, navrhnúť nový prístup k rekreačnému stredisku, vybudovať chodník pozdĺž cesty III/2271,
- navrhnúť cykloturistických trás s prepojením na susedné obce,
- v súvislosti s rozvojom koncepčne navrhovaných území rozširovať a modernizovať technickú vybavenosť obce,
- navrhnúť výsadbu stromovej a krovitej vegetácie z domácich druhov s cieľom posilniť ekologickú stabilitu územia.

A.1.3.3. Výsledky variantných riešení
Návrh Územného plánu obce Breza, pretože ide o obec do 2000 obyvateľov, bol vypracovaný ako jednovariatný.

A.1.3.4. Zhodnotenie prípadného spracovania doplňujúcich prieskumov a rozborov, prípadne prepracovania zadania
V priebehu spracovania územnoplánovacej dokumentácie sa nevyskytli zmeny alebo požiadavky, ktoré by viedli k prepracovaniu Zadania pre územný plán obce Breza.
Pred vypracovaním zadania sa spracovali prieskumy a rozbory, ktorých súčasťou bol krajinoekologický plán.
Prieskumy a rozbory a schválené zadanie sa stali východiskovým podkladom pre spracovanie návrhu územného plánu.

A.2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

A.2.1. Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

A.2.1.1. Vymedzenie riešeného územia obce a záujmového územia
Obec Breza sa nachádza na severozápadnom Slovensku, v Žilinskom kraji, v západnej časti okresu Námestovo.
Riešeným územím pre potreby vypracovania územného plánu obce je celé administratívne územie obce, t.j. kataster obce Breza.
Administratívne územie Brezy susedí na juhovýchode a severovýchode s územím Lokce, na severe s územím Beňadova, na západe s územím Krušetnice, na juhu s územím Vasiľova.
Celková rozloha územia je 2 252 ha. Vzdušná vzdialenosť najsevernejšieho a najjužnejšieho bodu je 7 km, najzápadnejšieho najvýchodnejšieho bodu 5,62 km.
Obec sa nachádza v dostupnej vzdialenosti k Oravskej Priehrade(cca 12 km), kde je možné vyžitie hlavne v letných mesiacoch a v blízkosti Krušetnice a Oravskej Lesnej, kde je možné lyžovať vďaka snehovým pomerom najdlhšie na Orave.
Mikroregionálne vzťahy sú značné s obcou Lokca a Krušetnica.
VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE BREZA

Štatút obce	obec
Adresa	Obec Breza, Obecný úrad 56, 029 53 Breza
Počet a názov katastrálnych území	k.ú. Breza
Telefónne smerové číslo	43
Obec bola založená - rok	okolo 1 590
Priemerná nadmorská výška zast. územia obce - v m.n.m.	v rozmedzí od 630 po 650 m.n.m
Celková výmera územia obce [ha]	2 252,3 ha
Počet obyvateľov k 31.12.2020	1 631
ŠÚ	SR

Výera územia obce Novoť (v m2)

Celková výmera územia obce Breza (2021)

Celková výmera územia obce - mesta (v m2)	**22 523 137**
Poľnohospodárska pôda - spolu (v m2)	**9 312 250**
Poľnohospodárska pôda - orná pôda (v m2)	453 454
Poľnohospodárska pôda - chmeľnica (v m2)	0
Poľnohospodárska pôda - vinica (v m2)	0
Poľnohospodárska pôda - záhrada	90 915

Poľnohospodárska pôda - ovocný sad (v m2)	0
Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast (v m2)	8 767 881
Nepoľnohospodárska pôda - spolu	**13 210 887**
Nepoľnohospodárska pôda - lesný pozemok (v m2)	11 313 771
Nepoľnohospodárska pôda - vodná plocha (v m2)	279 782
Nepoľnohospodárska pôda - zastavaná plocha a nádvorie (v m2)	754 757
Nepoľnohospodárska pôda - ostatná plocha (v m2)	862 577

Identifikačný názov obce, kód obce

Okres Námestovo	507
Obec Breza – kód obce	509 591
Obec Breza – kód katastrálneho územia	806404

Samospráva obce
Obec Breza sa v súlade so zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení od 1.januara 1991 stalo samostatným subjektom s vlastnými kompetenciami a príjmami.

Orgány obce
Základnými výkonnými orgánmi obce Breza sú:
- obecné zastupiteľstvo a
- starosta obce.

Starosta obce
Starosta obce je predstaviteľom a najvyšším orgánom obce Breza. Je štatutárnym zástupcom obce v majetkovo právnych, pracovnoprávnych vzťahoch obce a v administratívnoprávnych vzťahoch je správnym orgánom. Funkcia starostu je verejnou funkciou, do ktorej je zvolený na štvorročné funkčné obdobie a končí zložením sľubu novozvoleného starostu.

Obecné zastupiteľstvo
Obecné zastupiteľstvo v Breze je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov volených v priamych voľbách obyvateľmi obce na štvorročné funkčné obdobie, totožné s funkčným obdobím starostu. Počet poslancov na príslušné volebné obdobie sa určuje podľa počtu obyvateľov obce. Vo funkčnom období 2018 - 2022 bolo zvolených 9 poslancov**.**

Rozpočet obce
Rozpočet obce je základným nástrojom financovania a regulovania činnosti samosprávy pri plnení úloh vyplývajúcich zo zákona a pri realizovaní svojich rozvojových plánov. Najväčší podiel na celkových príjmoch bežného rozpočtu obce predstavuje daň z príjmov a podielové dane.
Symboly obce
Symboly obce sú zapísané v Heraldickom registri Slovenskej republiky .
Erb obce: V modrom štíte strieborný smrek s koreňmi, sprevádzaný po bokoch kmeňa veľkými zlatými hviezdami.

Vlajka obce: Vlajka pozostáva z siedmich pruhov vo farbách modrej (1/7), bielej (1/7), modrej (1/7), žltej (1/7), modrej (1/7), žltej (1/7) a modrej (1/7). Vlajka má pomer strán 2/3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi siahajúcimi do tretiny listu vlajky.

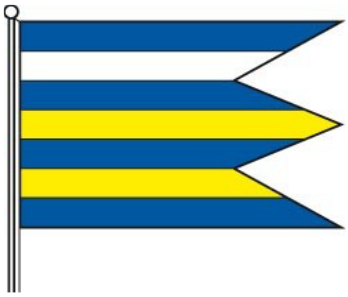

Pečať obce:
Pečatidlo obce je z 18. storočia. V jeho poli je z pažite vyrastajúci smrek, s dvomi hviezdičkami po stranách kmeňa. Kruhopis začína korunkou, ktorá nemá heraldickú funkciu. Jeho text znie: SIGIL(lum) • POS(sessionis) : BREZA. Odtlačky pečatidla sa našli na dokumentoch z rokov 1857-1875.
Svojmu pečatnému znaku obec zostala verná aj v druhej polovici 19. storočia. V novej oválnej pečiatke, ktorá sa dodnes zachovala v Oravskom múzeu v Oravskom Podzámku, je medzi rastlinným ornamentom schematicky zobrazený smrek. Ten na pečiatke vyzerá skôr ako šíp, nepochybne ide však o smrek, ktorý nie veľmi šikovný kovorytec videl v pečatidle z 18. storočia. Pečiatka sa našla na dokumente z roku 1880.

A.2.1.2. Vymedzenie riešeného územia
Riešené územie obce Breza je rozdelené na:
I. Zastavané územie obce
II. Ostatné územia katastra obce
V súčasnosti je zastavané územie obce Breza legislatívne vymedzené hranicou zastavaného územia obce. Táto hranica zodpovedá stavu k 1.1.1990. Vzťahujú sa na ňu zábery poľnohospodárskej pôdy. V územnom pláne bude navrhnuté rozšírenie zastavaného územia obce. Súčasné a navrhované hranice zastavaného územia obce sú interpretované v grafickej časti prieskumov a rozborov územného plánu.
V rámci návrhu spracovateľ použije v maximálnej miere pôvodné chotárne miestne názvy.

A.2.1.3. Prírodná štruktúra
2.1.3.1. Geomorfologické členenie, tvar a reliéf územia
Celé riešené územie patrí podľa geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, Lukniš, 1986) do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty, oblasti Stredné Beskydy a celku Podbeskydská vrchovina a severozápadná časť do podcelku Lesnianska planina.
Z morfoštruktúrneho hľadiska sa v južnej časti jedná o planačno-rázsochový reliéf, smerom na sever prechádza reliéfu kotlinových pahorkatín v okolí Bielej Oravy a pokračuje reliéfom pedimentových podvrchovín a pahorkatín s prechodne mierne vyzdvihynutými morfoštruktúrami vrchovín a pahorkatín a zlomovo-vrásovými štruktúrami flyšových Karpát. Z morfoskulptúrneho hľadiska ide prevažne o reliéf erózno-denudačný a v kotlinovej časti aj akumulačno-erózny.
Najvyššie miesto v katastri má nadmorskú výšku okolo 1025 m (blízko kóty Vyšná Poperačka v katastri Lokce), najnižšie okolo 630 m (Biela Orava na juhovýchodnej hranici katastra). Stred obce leží v nadmorskej výške približne 650 m.
Najvyššie miesto v katastri má nadmorskú výšku 944 m (Kýčera), najnižšie okolo 643 m (Biela Orava na hranici katastra). Stred obce leží v nadmorskej výške približne 655 m.
2.1.3.2. Geologické a inžiniersko - geologické pomery
Geologické podložie väčšiny katastra tvorí tektonická jednotka flyšového pásma s útvarom paleogénu vonkajších Karpát, Magurského súvrstvia, ktoré obsahuje stredno- až hrubozrnné pieskovce s muskovitom, menej ílovce, malé zastúpenie majú aj Zákamenské vrstvy. V okolí Bielej Oravy je to kvartér, holocén s fluviálnymi nivnými humóznymi hlinami alebo hlinito-piesčitými až štrkovito-piesčitými hlinami. V južnom výbežku katastra je geologické podložie budované eocénom s presne nešpecifikovanými flyšovými súvrstviami z ílovcov, vápnitých ílovcov, jemnozrnných pieskovcov a drobových pieskovcov.
Inžiniersko-geologické rajóny sú zastúpené nasledovne:

V rajóne flyšoidných hornín (Sf) zaberá väčšinu územia katastra. V horninovom prostredí sa striedajú ílovce, prachovce, slieňovce, pieskovce so zlepencami alebo karbonátmi vo vrstvách, ktoré sú priepustné až nepriepustné. Je tu premenlivá agresivita podzemných vôd. Reliéf tvoria prevažne mierne až stredné svahy a ploché chrbty, strmé svahy sú na masívoch s prevahou pieskovcov. Vyskytujú s tu plytké povrchové zosuvy a hlboké zvetrávanie hornín. Pre miestne účely možno využiť len horninové komplexy s prevahou pieskovcov (lomový kameň, štrk). Poľnohospodárske pôdy 3.-7. bonity. Zhoršené podmienky pre výstavbu vyplývajú z intenzívneho zvetrávania, namŕzania hornín a výskytu zosuvov. Pre ukladanie odpadov je možné využiť stabilné horninové masívy s prevahou ílovcovo-prachovcových hornín.
Rajón údolných riečnych náplavov (F) v okolí nív tokov Biela Orava a Mútňanka má horninové prostredie štrky a piesky, na ktorom sú obyčajne hlinité, ílovité a piesčité sedimenty. Hladina podzemnej vody je obyčajne 2-4 metre hlboko. U podzemných vôd je častá agresivita rôzneho typu. Reliéf sa vyznačuje priehlbeninami s výskytom rašelinísk. Vyskytuje sa tu bočná erózia a podmáčanie územia. Podmienky pre výstavbu sú zhoršené vysokou hladinou podzemnej vody a nízkou konzistenciou povrchových polôh jemnozrnných zemín prípadne neúnosnými organickými sedimentmi. Územie je nevhodné pre ukladanie tuhých odpadov - ľahké znečistenie podzemných vôd.
Rajón deluviálnych sedimentov (D) nachádzajúci sa v priestoroch Beňadovského rašeliniska má v závislosti od predkvartérneho podkladu veľmi rôznorodé a priestorovo premenlivé litologické zloženie. Najčastejšie sú to hliny a hlinito-kamenité sute. Trvalejší horizont podzemnej vody je iba v nižších častiach svahov, najmä na prechodoch do rajónov F, T. Reliéf tvoria mierne až strmé svahy, členené miestami intenzívnou výmoľovou eróziou. Z geodynamických javov je tu veľmi častý výskyt zosuvov najmä v regióne karpatského flyšu. Využiteľnosť zdrojov je pre tehliarske suroviny, pôdy sú tu zväčša úrodné. Zhoršené inžiniersko-geologické podmienky pre výstavbu sú zapríčinené značnou litologickou premenlivosťou, výskytom zosuvov a miestami strmých svahov. Pri výstavbe je možnosť vyvolania zosuvov. Pre ukladanie odpadov sú vhodné jemnozrnné delúviá na miernych a stabilných svahoch.

2.1.3.3. Pôdne pomery.

Pôdnymi typmi v katastri sú najmä glejové pôdy, nivné pôdy na nekarbonátových aluviálnych sedimentoch, nivné pôdy glejové na aluviálnych sedimentoch, hnedé pôdy na flyšových sedimentoch, hnedé pôdy kyslé a hnedé pôdy podzolované na flyšových sedimentoch, hnedé pôdy oglejené a hnedé pôdy kyslé oglejené na flyšových sedimentoch, hnedé pôdy na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch, rašelinové pôdy. Z lesných pôd sú najčastejšie okrové lesné pôdy, okrové oglejené a glejové lesné pôdy, hnedé lesné pôdy, aj oglejené a glejové, podzoly, glejové pôdy, rašeliny a aluviálne pôdy oglejené.
Z hľadiska zrnitosti sú to pôdy od ťažkých cez stredne ťažké až po ľahké pôdy.
Podľa novej klasifikácie VUPOP sa jedná najmä o kambizeme pseudoglejové nasýtené, kambizeme podzolové, kambizeme modálne kyslé a pri vodných tokoch fluvizeme glejové.
Pôdne druhy sú prevažne hlinité a ílovito-hlinité, stredne ťažké až ľahké, stredne až slabo skeletnaté. Najlepšou bonitou v katastri je bonita 6.
Prehľad pôd podľa BPEJ v poľnohospodárskej časti katastra udáva nasledovná tabuľka (chránené BPEJ v katastri vyznačené farbou):

BPEJ	Popis	Zrnitosť	Bonita	Chránená PP
0994005	Glejové pôdy	stredne ťažké až ťažké	8	
1000892	Zrázy (nad 25°)		9	
1000895	Zrázy (nad 25°)		9	
1000991	Zrázy (nad 25°)		9	
1006042	NP na nekarbonátových aluviálnych sedimentoch	stredne ťažké - typické, ľahké	6	A
1006045	NP na nekarbonátových aluviálnych sedimentoch	stredne ťažké - typické, ľahké	6	A
1011045	Nivné pôdy glejové na aluviálnych sedimentoch	stredne ťažké - ľahké	7	A
1063212	Hnedé pôdy na flyšových sedimentoch	stredne ťažké - ľahké	7	A
1063442	Hnedé pôdy na flyšových sedimentoch	stredne ťažké - ľahké	7	A
1066242	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7	A
1066245	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7	A
1066441	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7	
1066442	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7	A
1066445	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7	A
1066542	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7	A
1082672	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	stredne ťažké - ľahké, typické	9	
1082675	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	stredne ťažké - ľahké, typické	9	
1082682	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	stredne ťažké - ľahké, typické	9	
1082685	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	stredne ťažké - ľahké, typické	9	
1082782	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	stredne ťažké - ľahké, typické	9	
1082785	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	stredne ťažké - ľahké, typické	9	

1082872	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	stredne ťažké - ľahké, typické	9	
1082875	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	stredne ťažké - ľahké, typické	9	
1082882	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	stredne ťažké - ľahké, typické	9	
1082883	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	stredne ťažké - ľahké, typické	9	
1082885	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	stredne ťažké - ľahké, typické	9	
1082982	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	stredne ťažké - ľahké, typické	9	
1095005	RŠ (rašelinové pôdy)	ľahké až veľmi ľahké	8	

2.1.3.4. Klimatické pomery

Podľa Atlasu krajiny Slovenskej republiky (2002) sa územie katastra nachádza v chladnej klimatickej oblasti (C), a okrsku C1 mierne chladnom, veľmi vlhkom, s júlovou teplotou 12-16°C.

Klimaticko-geografickým typom územia je typ s kotlinovou mierne chladnou až chladnou klímou s veľkou inverziou teplôt a horskou klímou s malou inverziou teplôt.

Dlhodobá priemerná ročná teplota v stanici Oravská Lesná, ktorá je najbližšie k obci je 4,6ºC, priemerná oblačnosť je 78%, priemerný počet jasných dní je 45,8 v roku a 155,3 je zamračených dní. Hmla býva 59,8 dní. Priemerný ročný úhrn zrážok je 1101 mm. Priemerný počet dní so snehovou prikrývkou je 101,1. Častosť smerov vetra v % z lokality Námestovo je v nasledovnej tabuľke:

S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezvetrie
11,2	7,2	4,1	4,9	28,1	14,7	16,2	13,6	-

Priemerné mesačné a ročné teploty zo stanice v Bobrove (najbližší údaj):

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
-5,1	-3,5	0,0	5,5	10,9	14,3	16,2	15,5	12,2	7,0	2,0	-2,0	6,1
Priemerný úhrn zrážok podľa zrážkomernej stanice v Lokci:												
50	52	54	54	80	104	112	100	65	61	57	46	835
Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou v Lokci:												
28,0	25,2	16,9	3,9	0,1	-	-	-	0,1	1,1	7,3	18,5	101,1

2.1.3.5. Hydrologické a hydrogeologické pomery

Z hydrologického hľadiska územie spadá do stredohorskej oblasti so snehovo-dažďovým typom režimu odtoku. Akumulácia tu prebieha v mesiacoch november až marec, vysoká vodnosť je v marci až júni, najvyššie prietoky sú v apríli a máji a najnižšie v januári – februári a v septembri – októbri.

Priemerný ročný elementárny odtok sa pohybuje okolo 20 - 25 $ls^{-1}km^{-2}$.

Celé územie patrí do povodia rieky Biela Orava, pripájajúcej sa do rieky Orava a celkovo do rieky Váh. Z územia odvádzajú zrážky hlavné vodné toky Biela Orava, Mútňanka aj Kýčerka s ich prítokmi. Riečna sieť je relatívne hustá i keď potoky nemajú veľkú vodnosť a menšie sú len občasné. Toky majú flyšový charakter s hlboko zarezanými korytami do mäkkého podložia.

Z hydrogeologického hľadiska sa jedná o paleogén povodia Bielej Oravy a neogén Oravskej kotliny s puklinovou priepustnosťou. V zložení prevládajú drobové a arkózové pieskovce nad ílovcami. Pramene sú v oblasti pásma s pieskovcami s puklinovou priepustnosťou výdatnejšie, hladina podzemnej vody je obvykle voľná. Územie patrí do podzemného hydrogeologického rajónu PN025.

2.1.3.6. Rastlinstvo a živočíšstvo

Fytogeograficky (Futák, 1966) patrí riešené územie do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu západobeskydskej flóry (Beschidicum occidentale) a okrsku Západné Beskydy, pričom celkovo leží územie v Holarktickej oblasti, eurosibírskej podoblasti a stredoeurópskej provincii. Celé územie leží v bukovej zóne, flyšovej oblasti, v podbeskydskom okrese (Podbeskydská vrchovina). Potenciálnu prirodzenú vegetáciu tvorili bukové a bukovo jedľové lesy, v súčasnosti premenené na takmer čisté smrečiny. Prevažne v nivách podhorských a horských tokov sa zachovali jelšové lesy a na hranici katastra aj vzácne Beňadovské rašelinisko.

Z geobotanického hľadiska (Michalko a kol., 1986) sa v riešenom území nachádzajú nasledovné jednotky:

Lužné lesy podhorské a horské (Al) sú pokračovaním nížinných krov na alúviách a údolných nivách na stredných a horských tokoch riek zväčša v extrémnejších klimatických podmienkach. Pôdy sú štrkovité až kamenisté, zriedkavo piesočnaté. Krovinnú vrstvu tvoria vŕba trojtyčinková, v. purpurová, v. košikárska, v. krehká, miestne aj vŕba sivá. Vtrúsený vo vyšších polohách môže byť smrek a zemolez čierny.

Jedľové lesy kvetnaté (Eu-Fagenion) (A) sú tvorené zmiešanými jedľovo-bukovými lesmi na rôznych podložiach, so zvyčajne viacvrstvovým bylinným podrastom. Prímesovými drevinami sú javor horský, brest horský a jaseň štíhly, zriedkavo smrek obyčajný. Na flyšoch prevažuje jedľa a významné sú byliny ako Oxalis acetosella, Galium rotundifolium, Rubus hirtus, Maianthemun bifolium.

Pionierske spoločenstvá s Myricaria germanica (Epilobion fleischeri) (M) sa vyskytujú na nevyvinutých kamenistých pôdach horských tokov. Okrem krovitých vŕb sú tu rastliny ako Calamagrostis pseudophragmites, Rumex scutatus, Erigeron acris, Epilobium alpestre. Prechodnými druhmi sú vŕby Salix eleagnos, S. purpurea.

Jedľové a jedľovo-smrekové lesy (Abietion, Vaccinio-Abietion) (PA) sa vyskytujú na nenasýtených až podzolovaných kamenistých hnedozemiach, najčastejšie na kyslých horninách. Táto jednotka sa vyskytuje v bezbukovom geografickom variante. Pôvodne mala

prevahu jedľa a prímes tvoril smrek, vtrúsený bol smrekovec, borovica sosna, jarabina vtáčia, javor horský, vzácne jelša sivá a výnimočne buk lesný. Vo fytocenózach sú významné Clematis alpina, Valeriana tripteris, Cirsium erisithales. Poa stiriaca, Carex alba.
Z hľadiska živočíšnych regiónov patrí územie do regiónu Západných Karpát. Prevládajú tu karpatské elementy ale chýbajú alpínske. Z druhov fauny sú podrobne spracované vertebrata - ichtyofauna, avifauna, cicavce. Hlavné živočíšne biotopy sú biotop lúk a pasienkov, lesa, polí, vodných tokov a sprievodnej vegetácie, podmáčaných lokalít a urbánny biotop územia obce.
Zo zoogeografického hľadiska (terestrický biocyklus) leží územie katastra v Palearktickej (západopaleoarktickej) oblasti, eurosibírskej podoblasti, provincii listnatých lesov podkarpatského úseku. Fauna je zastúpená množstvom druhov s prevládajúcimi chladnomilnými druhmi. Z bezstavovcov možno spomenúť charakteristický druh mäkkýšov - slizniaka karpatského, boreomontánny druh koníka vrchovského, čmeľa hájového a eremofilného eurytopného čmeľa skalného (Pyrobombus lapidarius). Z rýb sa bežne vyskytuje pstruh potočný, hlaváč pásoplutvý, čerebľa potočná, jalec hlavatý, lipeň tymiánový. Obojživelníky sú zastúpené napríklad skokanom hnedým, kunkou žltobruchou, ropuchou obyčajnou, relatívne bežne sa vyskytujú aj mlok vrchovský a mlok karpatský. Z plazov sú zastúpené najmä jašterica živorodá a vretenica obyčajná, zaznamenaný bol aj slepúch krehký. K charakteristickým vtákom širšieho okolia patrí napríklad bocian biely, myšiak hôrny, orol krikľavý, prepelica poľná, chrapkáč poľný, holub hrivnák, ďateľ veľký, škovránok poľný, ľabtuška hôrna, trasochvost biely a trasochvost horský, belorítka domová , žltochvost domový, drozd trskotavý, drozd plavý, přhľaviar červenkastý, penica čiernohlavá, penica obyčajná, sojka obyčajná, vrana obyčajná, krkavec čierny, kolibkárik čipčavý, kolibkárik spevavý, sýkorka uhliarka, strakoš obyčajný, škorec obyčajný, vrabec domový, pinka obyčajná, stehlík obyčajný, krivonos smrekový, strnádka obyčajná. Priamo na toku Klinianka boli zaznamenaný ako bežný hniezdič trasochvost horský, vzácnejšie vodnár potočný a rybárik riečny. Mimo intravilánov obcí loví aj bocian čierny. Cicavce sú zastúpené bežnými poľovnými druhmi ako je jeleň, srnec, líška, diviak, zajac. Najmä v súvislejších lesných celkoch sa vyskytuje aj medveď, vlk, rys. Aj na tokoch bol zaznamenaný výskyt vydry riečnej. Kuna skalná je bežná najmä v obci. Z menších druhov cicavcov možno spomenúť krta obyčajného, piskora obyčajného, ježa, hraboše poľné a hrdziaky lesné.
Z poľovného hľadiska patrí územie do jelenej chovateľskej oblasti J VI – Slovenské Beskydy. Vedľajšou zverou je zver srnčia a diviačia. Poľovný revír Grúň Breza mal výmeru 3753 ha, z toho 1981 ha lesa. Trofejová kvalita je dobrá, v rámci Slovenska to je lepší priemer.
Z rybárskeho hľadiska patria toky na území katastra (Mútňanka, Biela Orava) do revíru č. 304. Revír patrí do pásma pstruhového a lipňového. Hlavné lovné ryby sú: pstruh potočný a dúhový, lipeň obyčajný, sivoň americký, hlavátka obyčajná. Z bielych rýb je to jalec hlavatý, podustva obyčajná, nosáľ obyčajný, ostrież obyčajný, belica obyčajná a mrena obyčajná. Tok je generačnou lokalitou hlavátky obyčajnej.

A.2.1.4. Aglomerácia

Obec Breza vznikala ako potočná radová zástavba, ktorej kompozičnou osou bola komunikácia vedená pozdĺž potoka. Pôvodná zástavba je charakterizovaná úzkymi hlbokými parcelami, na ktorých v prednej časti od ulice boli situované domy a v zadnej časti humná a hospodárske objekty. Pôvodné rodinné domy boli drevenej zrubovej konštrukcie so sedlovými drevenými strechami, pokrytými šindľom. Neskôr sa začali stavať murované domy, prízemné i dvojpodlažné so sedlovými strechami a využitým podkrovím, oplotené s nevyhnutnými hospodárskymi objektami. Novšie objekty sa stavali popri nových uliciach , ktoré vznikali radiálne smerom severným, východným a západným od štátnej cesty II/520, ktorá je tangentou k zastavanému územiu obce a vedie po jeho južnom okraji a ktorá predurčila i polohu objektov občianskej vybavenosti obce. Na štátnu cestu nadväzujú dve autobusové zastávky SAD, ktorých dochádzková vzdialenosť(cca 500m) v zásade vyhovuje. V bezprostrednej vzdialenosti od tejto cesty na miestnej komunikácii, ktorá vedie rovnobežne so štátnou cestou sa nachádza objekt pošty a kúsok severnejšie nákupné stredisko s pohostinstvom a predajňou Rozličný tovar. O pár domov ďalej je situovaný obecný úrad a požiarna zbrojnica. Severozápadne od pošty pri miestnej komunikácii je Rímsko-katolícky kostol s farským úradom a objektom starej školy, ktorá čaká na prestavbu. Medzi kostolom. Starou školou a farským úradom vzniká akési námestie, vhodné na realizáciu obecného parku. Naľavo od kostola je lokalizovaný areál základnej a materskej školy s ihriskom a bytovými domami. Severne od kostola je cintorín s domom smútku. Poľnohospodársky dvor je lokalizovaný mimo zastavaného územia obce, smerom na Beňadovo, kde je umiestnená aj drevospracujúca firma-píla. Druhá píla je situovaná severne od zastavaného územia v nevhodnej polohe, vzhľadom na dopravné vzťahy a vzhľadom na ochranu prírody. Športový areál, ktorý vytvára futbalové ihrisko, šatne, fitness, viacúčelové a detské ihrisko tvoria súčasť športového areálu Podháj. Technický stav všetkých športových plôch a objektov je dobrý.

Pri stanovení základnej urbanistickej koncepcie bolo potrebné si stanoviť zásady využitia riešeného územia.
Rozvoj obce sa zabezpečí intenzifikáciou a reštrukturalizáciou už urbanizovaných plôch v zastavanom území a priľahlom území obce, racionalizáciou poľnohospodárskej výroby, oživením remesiel, regeneráciou jestvujúcich a návrhom nových plôch stabilizujúcej zelene a oddychových priestorov v zastavanom území. Zastavané územie obce sa rozšíri pre rozvoj primárnej (obytnej) funkcie o nové lokality v miestnej časti Za Kaplicou, Zraz,Bbrehy, Luhy a Zakľuč. Ďalej pre obec je dôležité výrobné plochy medzi Roľníckym družstvom so sídlom v Breza a cestou II/520. V súčasnosti sa tu nachádzajú Roľnícke družstvo, farma oviec skladové a výrobné plochy , napr, Píla a výrobné služby
Rozvoj aktivít, ktoré súvisia s rozvojom rekreácie a cestovného ruchu, sa sústredia v lokalite Pod Háj, pri vstupe do obce Breza od Lokce, v lokalite Pod smrečinami, severne od zastavaného územia a v lokalite Po Záruby severovýchodne od zastavaného územia obce. Rekreácia a cestovný ruch sa javí ako hlavné a reálne východisko pre rozvoj obce Breza. Prírodné podmienky nedávajú možnosť tradičného spôsobu obživy poľnohospodárstvom, lesy tiež nie sú nevyčerpateľné a výrobný sektor predstavuje chov

dobytka a drevospracujúca výroba. Obec v rámci vlastného prežitia si musí hľadať nové netradičné zdroje – agroturistika, vidiecka rekreácia a obnova tradičných remesiel.
Ostatné územie reprezentujú priestory chránenej prírody, plochy poľnohospodárskeho pôdneho a lesného fondu, nivy vodných tokov, vodné zdroje a ich ochranné pásma, prechod medzi lesnou a poľnohospodárskou krajinou. Na tomto území sa bude preferovať ochrana prírody, ochrana povrchových vodných tokov, kvalita prírodného prostredia a rekreačné danosti.

A.2.1.8. Vyhodnotenie urbanistickej štruktúry

Prieskum stavebnotechnického stavu objektov (bonitácia objektov), ktorý sa vykonal v rámci spracovania Prieskumov a rozborov, ukázal, že technický stav väčšiny objektov je zachovalý aj keď architektonický vzhľad jednotlivých miestnych častí a ulíc je miestami nesúrodý.
Obec Breza má prevažne
- obytnú funkciu s doplnkovými funkciami. Obec charakterizuje viacramenná urbanistická zástavba, ktorá je vytvorená ulicovou obojstrannou zástavbou popri ceste, ktorá vedie rovnobežne s cestou II/520 a od ktorej sa hviezdicovito rozvetvuje smerom na sever hlavne okolo vodných tokov a okolo miestnych komunikácií, ktoré vznikali v neskoršom a ktoré vedú k obecnom úradu, ďalej ku cintorínu a k základnej škole. Staršia zástavba je determinovaná úzkou parceláciou úzkou zástavbou s úzkymi dvormi, kde v prednej časti sú situované domy a v zadnej časti humná a hospodárske objekty. Nové domy individuálnej bytovej výstavby majú väčšie rozostupy, širšiu parceláciu. Zástavba je kompaktná, tvorená rodinnými domami a hospodárskymi objektmi a objektmi základnej občianskej vybavenosti. V rámci návrhu územného plánu sa bude riešiť rozšírenie obytného územia k.ú. Breza, hlavne v časti Pod Háj, Zakľuč, Brehy, Za Kaplicou, Zrazy a Luhy.
Doplnkové funkcie tvoria tieto funkcie
- funkcia obslužná, ktorú predstavujú objekty a zariadenia sociálnej infraštruktúry a občianskej vybavenosti - občianska vybavenosť a služby sa sústreďujú v strede obce – okolo obecného úradu a okolo prístupovej ceste k obecnému úradu, ďalej k školským areálom kostola. Predpokladáme dobudovanie centrálnej zóny od COOP jednoty po obecný úrad a postupné budovanie potrebných zariadení s občianskou vybavenosťou smerom v navrhovaných obytných plochách.
- funkcia výrobná, ktorú predstavuje poľnohospodárska výroba zastúpená Roľníckym družstvom so sídlom v Breze, autoopravovne a drevospracujúca výroba pri ceste II/520, smerom na Beňadovo, pri vstupe do obce od Krušetnice.
V rámci územného plánu sa bude venovať pozornosť prevádzkam jednotlivých subjektov pred vstupom do obce. Ďalej je potrebné sa venovať spôsobu hospodárenia na poľnohospodárskom družstve, podporovaniu drobných podnikateľov a využívaniu netradičných zdrojov energie.
- funkcia športu a zotavenia je zastúpená hlavne fungujúcim športovým areálom s futbalovým areálom OŠK Breza. Tieto lokality má predpoklady pre priaznivý rozvoj rekreácie a cestovného ruchu. V rámci územného plánu sa bude venovať pozornosť rozvoju rekreácie a agroturistike, citlivému zakomponovaniu nových rekreačných objektov do krajiny, vybudovaniu záchytných parkovísk, koncepcii cyklotrás, športových plôch a potrebnej technickej infraštruktúry. V neposlednom rade je potrebné sa venovať podporovaniu historických tradícií, zvláštností a zručností obyvateľov.
V rámci spracovania územného plánu je potrebné zachovať a rozvíjať všetky funkčné zložky, pričom ťažisko ostane v obytnej funkcii. Obec má dobrý predpoklad pre rozvoj bývania, dobudovanie občianskej vybavenosti, ekologickej výroby, výrobných a skladových služieb, rekreácie, cestovného ruchu a turistiky.
<u>Požiadavky pri tvorbe urbanistickej štruktúry:</u>
- pri navrhovaní obytných plôch v časti Luhy, Brehy, Zraz, Za Kaplicou a Zakľuč a výrobných plôch Pri Brezianskom mlyne . je potrebné zohľadniť konfiguráciu terénu, odstupové vzdialenosti medzi potenciálnymi objektmi, od jednotlivých
- pri umiestňovaní nových obytných plôch obce je potrebné dodržať dostatočné odstupové vzdialenosti od významnejších jestvujúcich zdrojov znečisťovania ovzdušia z dôvodu minimalizovania obťažovania obyvateľov ich prevádzkou (Roľnícke družstvo),
- pri určovaní horeuvedenej odstupovej vzdialenosti je potrebné vziať do úvahy predpokladaný hmotnostný tok znečisťujúcich látok a miestne rozptylové podmienky,
- na zníženie emisného vplyvu zdrojov znečisťovania ovzdušia na kvalitu ovzdušia v ich okolí zakomponovať do územného plánu medzi jestvujúce zdroje,
- potenciálnu protipovodňovú ochranu navrhovaných rozvojových zámerov si musí žiadateľ - investor zabezpečiť na vlastné náklady, spolu s príslušnou projektovou dokumentáciou, protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov plochy izolačnej zelene,
-rešpektovať Zákon o vodách č.364/2004 Z.z., Zákon č.7/2010 o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov" a pod.,
-v záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami,
-v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 žiadame rešpektovať a zachovať ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku Biela Orava v šírke min. 10 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze, ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku Mútňanka v šírke min. 6 m od brehovej čiary, ochranné pásmo vodného toku Kyčera v šírke min. 5 m od brehovej čiary a ochranné pásmo ostatných vodných tokov v šírke min. 4 m od brehovej čiary obojstranne. Brehová čiara je definovaná ako priesečnica brehu a maximálnej hladiny vody, ktorá ešte stačí pretekať korytom bez toho, aby sa vyliala do priľahlého územia,
-v ochrannom pásme, ktoré požadujeme ponechať bez trvalého oplotenia, nieje prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí,

-osadenie stavieb, oplotenie samotného pozemku, resp. akékoľvek stavebné objekty v dotyku s vodným tokom požadujeme umiestňovať za hranicou ochranného pásma,
-taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity,
-upozorňujeme Vás, že pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení (§49 Zákona o vodách č.364/2004 Z.Z) môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky, pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze,
-na pobrežných pozemkoch neumiestňovať hnojiská, stavby, objekty alebo zariadenia, ktoré obsahujú škodlivé látky a nevykonávať činnosti, ktoré by mohli ohroziť kvalitu vody a zhoršiť odtok povrchových vôd,
v prípade situovania akýchkoľvek investičných zámerov navrhovaných v blízkosti vodných tokov stavebné objekty umiestňovať v dostatočnej vzdialenosti od vodných tokov nad hladinu Qioo (obytné územie, výrobné územie, významné líniové stavby, rekreačné zariadenia trvalého charakteru a pod.), resp. Qso (chaty a rekreačné zariadenia na krátkodobé využívanie),
-nakoľko správca vodných tokov nemá v súčasnosti na vodných tokoch v k.ú. Breza určený rozsah záplavového územia, upozorňujeme, že v zmysle § 20 ods. 9 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami, v znení neskorších predpisov, v lokalite pri neohrádzovanom vodnom toku, v ktorej nie je určené inundačné územie alebo nie je vyhotovená mapa povodňového ohrozenia, podkladmi pre posudzovanie návrhu na umiestnenie stavby, objektu a zariadenia alebo pre posudzovanie žiadosti o povolenie činnosti, ktorá je v inundačnom území zakázaná sú pravdepodobný priebeh záplavovej čiary povodne vo vodnom toku, ktorej maximálny prietok sa dosiahne alebo prekročí priemerne raz za 100 rokov alebo priebeh záplavovej čiary v čase kulminácie hladiny vody pri doteraz najväčšej známej povodni,
-na základe vyššie uvedeného bude potrebné vypracovať hydrotechnický výpočet zameraný na stanovenie kapacity koryta toku a určenie rozsahu inundačného územia pri prietoku Q100,
-na základe určeného rozsahu inundačného územia správca vodného toku v zmysle § 20, ods. 5 a ods. 6 zákona č. 7/2010 Z.z. posúdi návrh umiestnenia stavieb, objektov alebo zariadení v inundačnom území,
-určenie záplavového územia bude potrebné predložiť pre celý rozsah navrhovanej rozvojovej plochy pred vydaním stavebného povolenia,
-navrhovanú výstavbu situovanú v blízkosti vodných tokov odporúčame osádzať s úrovňou prízemia min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov,
-pre napojenie plánovaných lokalít požadujeme navrhnúť maximálne jedno premostenie pre celú rozvojovú lokalitu a prednostne využívať už vybudované mostné objekty, ak to technické vybavenie záujmového
územia umožňuje,
-všetky prípadné križovania s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi" a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov", žiadna časť navrhovaných objektov nesmie zasahovať do prietočného profilu vodného toku.

A.2.2. Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu

V š e o b e c n e z á v ä z n é n a r i a d e n i e

Územným plánom regiónu, ktorý je vyššou územnou jednotkou pre riešenú obec je Územný plán veľkého územného celku Žilinský kraj (spracovateľ Združenie VÚC Žilina, v r. 1998), ktorý prerokovala vláda SR dňa 26. mája 1998. Nariadením vlády č. 223/1998 Z.z. zo dňa 26. mája 1998 uverejneným 18. júla 1998 v Zbierke zákonov SR v čiastke 85, sa vyhlásila záväzná časť územného plánu VÚC Žilinský kraj, v znení zmien a doplnkov.
Nasledujúca záväzná časť, ktorá súvisí s riešeným územím, je citovaná z uvedených dokumentov v plnom znení:

I. ČASŤ - ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA

Pri riadení funkčného využitia, usporiadania územia a rozvoja osídlenia kraja platia tieto záväzné regulatívy, ktoré nadväzujú na záväznú časť KURS 2001, schválenú uznesením vlády SR 1033 z 31. 10. 2001 a vyhlásenú nariadením vlády SR 528/2002 Z. z. zo 14. 08. 2002.

1. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA, OSÍDLENIA A ROZVOJA SÍDELNEJ ŠTRUKTÚRY

1.1 vytvárať podmienky pre vyvážený rozvoj Žilinského kraja v oblastiach osídlenia, ekonomickej, sociálnej a technickej infraštruktúry pri zachovaní zdravého životného prostredia a biodiverzity v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja,
1.5 formovať sídelnú štruktúru na nadregionálnej úrovni na území Žilinského kraja prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
1.14 formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov decentralizovanej koncentrácie,
1.15 upevňovať vnútro štátne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia,
1.16 vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej štruktúry,
1.17 napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva, založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami :

1.17.1 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
1.17.2 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,

1.17.3 zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonickopriestorové prostredie,

1.17.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrám, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocennné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak sklbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,

1.20 rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a krajinných štruktúr, a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene, národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú sústavu chránených území v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (ramsarské lokality, lokality NATURA)....

1.21 ďalšie plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí riešiť v nadväznosti na zastavané územie, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obce, v novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu na vnútrosídelnú a vnútroareálovú zeleň.

2. V OBLASTI SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

2.5.zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb občanov v každom sídle okresu,

2.12 riešiť nedostatočné kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a ich zaostalú materiálnotechnickú základňu v regiónoch,

2.14 zachovať územné predpoklady pre prevádzku a činnosť existujúcej siete a rozvoj nových kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.

3. V OBLASTI ROZVOJA REKREÁCIE, TURISTIKY, CESTOVNÉHO RUCHU A KÚPELNÍCTVA

3.2. podporovať diferencovane regionálne možnosti využitia rekreácie, turistiky a cestovného ruchu na zlepšenie hospodárskej stability a zamestnanosti, najmä na Kysuciach, Orave a v Turci, na upevňovanie zdravia a rekondície obyvateľstva, predovšetkým v mestách Žilina, Ružomberok, Martin a Liptovský Mikuláš a na zachovanie a využitie kultúrneho dedičstva vo všetkých okresoch kraja,

3.6. využiť polohu Kysúc a Oravy, ktoré sú dostupné z veľkých sídelných aglomerácii v Českej republike a v Poľskej republike, na vybudovanie vybavenosti pre zahraničnú návštevnosť pri Oravskej Priehrade a v Oraviciach, s rozvojom športového a rekreačného vybavenia je potrebné uvažovať plošne vo všetkých horských a podhorských sídlach,

3.11. podporovať aktivity súvisiace s rozvojom vidieckeho turizmu v podhorských oblastiach, najmä na Kysuciach, Orave a Turci,

3.14.podporovať aktivity, ktoré súvisia s realizáciou siete miestnych cyklotrás nadväzujúcich na navrhované cyklomagistrály.

4. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA EKOLOGICKÝCH ASPEKTOV, OCHRANY PÔDNEHO FONDU, OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY A OCHRANY KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

4.1 rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja a ich funkčný význam v kategóriách

4.1.2 biocentrá nadregionálneho významu,

4.1.3 biocentrá regionálneho významu podľa schváleného územného plánu,

4.1.4 biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu podľa schváleného územného plánu regiónu

4.2 rešpektovať podmienky ochrany prírody v súlade so schváleným národným zoznamom území európskeho významu,

4.3 dodržiavať pri hospodárskom využívaní území, začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky

4.3.1 pre chránené územia (vyhlásené a navrhované na vyhlásenie) podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupňa ochrany,

4.3.2 pre lesné ekosystémy, vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,

4.3.3 pre poľnohospodárske ekosystémy, vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskej pôdy v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),

4.3.4 pre ekosystémy mokradí, vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná,

4.3.5 pre navrhované chránené vtáčie územia a dodržiavať ochranné podmienky stanovované samostatne osobitným predpisom pre každé chránené vtáčie územie,

4.3.6 pre navrhované územia európskeho významu a zosúladiť spôsob ich využívania tak, aby nedošlo k ohrozeniu predmetu ochrany,

4.4 zachovať prirodzený charakter vodných tokov, zaradených medzi biokoridory, chrániť jestvujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi,

4.5 zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prírodnými prvkami - trávne porasty, stromová a krovinová vegetácia a vylúčiť všetky aktivity, ohrozujúce prirodzený vývoj (vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládky odpadov a pod.),

4.6 stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu les - bezlesie,

4.7 podporovať extenzívne leso-pasienkárske využívanie podhorských častí, s cieľom zachovania krajinársky a ekologicky hodnotných území s rozptýlenou vegetáciou,

4.8 zachovať územné časti s typickou rázovitosťou krajinnej štruktúry daného regiónu (Kysuce, Orava, Liptov, Turiec),

4.8.1 ak nie je schválená ÚPD obce, tak chrániť pred optickým znehodnotením stavebnou činnosťou lokality, tvoriace charakteristické krajinné panorámy,

4.8.2 preveriť pri každom navrhovanom veľkoplošnom zábere, líniovom zábere krajiny, alebo inom technickom diele :

a) dopad navrhovaných stavieb na okolitú krajinu - krajinný obraz (harmónia, kompozícia, vyváženosť, mierkovitosť),

b) dopad navrhovaných stavieb na zmenu krajinnej panorámy miesta alebo línie,

c) bezprostredný dopad a mieru devastácie lokálnych krajinných scenérií, alebo ich zmenu,
d) prínos možných vizuálnych vnemov z krajinného obrazu priamo z navrhovaných diel (napr. diaľnice),
e) dopad na psychologické pôsobenie navrhovaných stavieb v krajine,
f) dopad na biodiverzitu, prvky ÚSES a biotopy chránených druhov,

4.9 zabezpečiť revitalizáciu regulovaných tokov s doplnením sprievodnej zelene,

4.10 prispôsobovať trasy dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť a nezasahovať do bezcestných území v rámci chránených území s 3. a vyšším stupňom ochrany,

4.11 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory, pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácií, znečisťovanie vodných tokov a pod.),

4.12 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu; osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia, ako aj poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti,

4.16 zabezpečiť vypracovanie projektov miestneho systému ekologickej stability v okresoch Žilinského kraja, prednostne pre tieto oblasti v okrese:

4.16.7.Námestovo pre Bobrov, Oravskú Polhoru, Námestovo, Mútne, Oravskú Lesnú, Novoť, Rabčice, Zákamenné, Oravské Veselé, Krušetnicu, Lomnú, Brezu, Oravskú Jasenicu, Beňadovo, Hruštín, Lokcu, Ťapešovo, Vasiľov a Zubrohlavu,

4.17 rešpektovať zásady rekreačnej funkcie krajinných celkov a limity rekreačnej návštevnosti podľa schválených územných plánov obcí, aktualizovaných územnoplánovacích podkladov a dokumentov a koncepcií rozvoja jednotlivých oblastí kraja a obcí v záujme trvalej a objektívnej ochrany prírodného prostredia Žilinského kraja,

4.19 zabezpečiť ochranu prirodzených ekosystémov podporou rozvoja komplexnej vybavenosti (vrátane zvyšovania lôžkových kapacít v OP NP) a taktiež rozvojom obcí v podhorských oblastiach s dôrazom na vyzdvihnutie miestnych zvláštností a folklóru; uvedenú vybavenosť riešiť komplexne s dôrazom na limity prírodných zdrojov,

4.20 vymedziť hranice zátopových území vodných tokov v ÚPD obcí za účelom ochrany priestoru riečnych alúvií pre situácie vysokých vodných stavov a ochrany biotických prvkov a ich stanovísk v alúviách vodných tokov,

4.21 zabezpečiť pri ochrane pamiatkových území ich primerané funkčné využitie, zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie, vylúčenie veľkoplošných asanácií, zachovanie objektovej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, uličného parteru, zachovania charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, rešpektovanie historických a architektonických dominánt, zachovanie archeologických nálezísk.

5. V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

5.3 Infraštruktúra cestnej dopravy

5.3.1 v návrhovom a výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy – definovanú pasportom SSC ,, Miestopisný priebeh cestných komunikácií´´ - ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v rámci zastavaného územia kraja,

h) cesta II/520 križovatka Vavrečka – obchvat Tvrdošín – križovatka s cestou I/59 v kategórii C 9,5/70-60, cesta

5.3.41.v návrhovom a výhľadovom období zabezpečiť územnú rezervu navrhovanej cesty II. triedy (súčasná III/520006) nadregionálneho významu v kat. C9,5/60 v trase a úsekoch:

a) Zákamenné – Novoť – štátna hranica SR/PL,

5.3.31 v návrhovom a výhľadovom období zabezpečiť územnú rezervu pre homogenizáciu navrhovaného cestného ťahu I. triedy (súčasné cesty II/487 a II/520) v trase a úsekoch :

g) cesta II/520 Oravská Lesná - križovatka Vavrečka v kategórii C 9,5/60, cesta celoštátneho významu,

6. <u>V OBLASTI VODNÉHO HOSPODÁRSTVA</u>

6.1 rešpektovať z hľadiska ochrany vôd

6.1.1. ochranné pásma vodárenských zdrojov,

6.4 podporovať rozvoj skupinových vodovodov pre zásobovanie obyvateľov a uvažovaný územný rozvoj zabezpečením výstavby týchto stavieb:

6.4.1 OSV vetva Námestovo – Novoť a súvisiace stavby s napojením obcí Breza, Krušetnica, Zákamenné, Novoť a Beňadovo, vo výhľade Oravská Lesná,

6.6. zabezpečiť rozvoj verejných kanalizácií v súlade s vecnými požiadavkami smernica 91/271/EHS (transponovanými do zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách) vrátane časového harmonogramu, s cieľom vytvoriť podmienky pre zabezpečenie dobrého stavu vôd do roku 2015. To znamená:

6.6.1 zabezpečiť zodpovedajúcu úroveň odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd s odstraňovaním nutrientov z agromerácií s produkciou organického znečistenia väčšou ako 10 000 EO v časovom horizonte do 31.12.2010 v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií,

6.7 prednostne zabezpečiť výstavbu týchto stavieb:

6.7.1.pre aglomerácie viac ako 10 000 EA:

h) Námestovo, vybudovanie kanalizácie v obciach Oravská Polhora, Rabča, Rabčice, Sihelné, Vavrečka, Novoť, Oravské Veselé, Hruštín, Hruštín m.č. Vaňovka, Zákamenné, Breza, Krušetnica, Babín, Lomná, vo výhľade Bobrov, Mútne, Oravská Lesná (zrušenie obecných ČOV Bobrov, Mútne, Oravská Lesná),

6.13. na ochranu územia pred povodňami

6.13.2. navrhované úpravy vodných tokov riešiť tak, aby zostali zachované ich ekostabilizačné a migračné funkcie,

6.14 rešpektovať pásma ochrany verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodohospodárskych stavieb.

7. V OBLASTI NADRADENEJ ENERGETICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

7.2. zabezpečiť zvýšenú výrobu elektrickej energie:

7.2.1 modernizáciou a rekonštrukciou existujúcich zdrojov,

7.4. v energetickej náročnosti spotreby

7.4.1 realizovať opatrenia na zníženie spotreby elektrickej energie v priemysle a energeticky náročných prevádzkach,

7.4.2 minimalizovať využívanie elektrickej energie na výrobu tepla,

7.7. podporovať rozvoj plynofikácie územia kraja, chrániť koridory existujúcich a navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení,

7.8. zvýšiť percento plynofikácie obcí v kraji v ekonomicky efektívnych oblastiach a v územiach so zvýšenými požiadavkami na ochranu životného a prírodného prostredia(Národné parky, ich OP, CHKO apod.),

7.9. zriaďovať zásobovacie VTL a STL prepojovacie sústavy plynovodov hlavne v okresoch Námestovo, Ružomberok, Liptovský Mikuláš,

7.13. vytvárať podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike,

7.14. podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami, využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb pri zohľadnení miestnych podmienok,

7.15. znižovať energetickú náročnosť objektov(budov) z hľadiska tepelných strát.

8. V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

8.1. zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a starých enviromentálnych záťaží do r. 2015,

8.2. sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia,

8.3 zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s triedením, recykláciou, využívaním a zneškodňovaním odpadov v obciach určených v územnom pláne,

8.4 zneškodňovanie nevyužitých komunálnych odpadov riešiť prednostne na zabezpečených regionálnych skládkach odpadov v obciach určených v územnom pláne,

9. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA

9.3. podporovať budovanie priemyselných parkov regionálneho významu v nasledovných sídlach:

9.3.6 Námestovo,

11. V OBLASTI PÔŠT

11.2. zabezpečovať poštové služby v rámci Žilinského samosprávneho kraja regionálnymi poštovými centrami (RPC):

b) RPC Liptovský Mikuláš pre okresy: Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš, Námestovo, Ružomberok a Tvrdošín,

11.3. skvalitňovať poštové služby v kraji realizáciou nasledovných úloh a cieľov:

d) pokračovať v modernizácii interiérov pôšt vo všetkých okresoch, predovšetkým v Žiline, Martine, Turčianskych Tepliciach, Námestove a Tvrdošíne, ako aj plynofikácii pôšt v kraji.

II. časť Verejnoprospešné stavby

Z verejnoprospešných stavieb vymedzených v ÚPN VÚC Žilinského kraja a jeho Zmenách a doplnkov sa na riešené územie vzťahujú:

3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

3.1. vodohospodárske stavby

3.1.2.skupinové vodovody pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou a s nimi súvisiace stavby:

a)rozšírenie OSV do obcí Breza, Krušetnica, Zákamenné, Novoť, Beňadovo - II. etapa stavby „Zásobovanie vodou a odkanalizovanie regiónu Orava“, vo výhľade do obce Oravská Lesná,

3.1.3 kanalizácie a čistiarne odpadových vôd a s nimi súvisiace stavby

3.1.3.1. pre aglomerácie viac ako 10 000 EA:

h)Námestovo, vybudovanie kanalizácie v obciach: Oravská Polhora, Rabča, Rabčice, Sihelné, Vavrečka, Novoť, Oravské Veselé, Hruštín, Vaňovka, Zákamenné, Breza, Krušetnica**,** Babín, Lomná, vo výhľade Bobrov, Mútne, Oravská Lesná (zrušenie ČOV v Bobrov, Mútne, Oravská Lesná),

3.2. energetické stavby

3.2.4 stavby súvisiace s plynofikáciou Žilinského kraja,

3.3. pošta a telekomunikácie

3.3.2 stavby súvisiace s rozvojom telekomunikácií Žilinského kraja, ktoré vyplývajú z rezortných programov MDPT:

a)digitalizácia telefónnej siete: Kysucké Nové Mesto, Námestovo, Ružomberok,

3.4.stavby na zneškodňovanie, využívanie a spracovanie odpadov

3.4.1. plochy a zariadenia regionálnych veľkokapacitných skládok odpadov,

3.4.2stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotrieďovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov.

3.5.verejná vybavenosť, dopravná a technická infraštruktúra v strediskách cestovného ruchu a kúpeľníctva, vymenovaných v kap. 2.9. Rekreácia, cestovný ruch a kúpeľníctvo a vyznačených v grafickej časti ZaD ÚPN VÚC ako:

3.5.3. strediská turizmu regionálneho významu,

Pri návrhu verejnoprospešných stavieb rešpektovať verejnoprospešné stavby vyplývajúce zo záväznej časti Územného plánu VÚC Žilinského kraja v znení schválených Zmien a doplnkov č.1.- 5.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb je možné podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v platnom znení, pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.
Záver: Návrh Územného plánu obce Breza bol spracovaný v súlade s týmito územnoplánovacími dokumentáciami.

A.2.2.2. Zhodnotenie výsledkov prerokovania Zadania pre ÚPN-O s príslušnými orgánmi štátnej správy, obcí a verejnosťou, ich uplatnenie v návrhu ÚPN-O
K Zadaniu pre Územný plán obce Breza sa vyjadrilo 32 dotknutých účastníkov konania z radov dotknutých orgánov, samosprávneho kraja, dotknutých obcí, fyzických a právnických osôb a z toho 5 občanov. Vznesené pripomienky dotknutých orgánov, samosprávneho kraja, dotknutými obcami, fyzických a právnických osôb nemali charakter spochybňujúci prerokovaný návrh zadania a väčšina z nich mala povahu spresnenia údajov alebo takých nárokov, ktoré sú nad rámec spracovania a prerokovania zadania. Pripomienky, podľa vyhodnotenia, boli akceptované v čistopise Zadania pre ÚPN obce Breza a zapracované do návrhu ÚPN obce Breza. Po vydaní súhlasu Obvodného úradu v Žiline, odbor výstavby a bytovej, Zadanie pre Územný plán obce Breza bolo schválené Obecným zastupiteľstvom v Breze, UZN. č. 9/2022, zo dňa 18.02.2022.

A.2.3. Základné demografické, ekonomické a sociálne rozvojové predpoklady obce

A.2.3.1. Demografia
Východiskový stav
POČET OBYVATEĽOV
Sčítanie obyvateľov, domov, bytov sa na území Slovenskej republiky uskutočňuje metódou samosčítania. Súčasne boli zisťované demografické, sociálne a kultúrne charakteristiky obyvateľstva a tiež niektoré vybraté ukazovatele o bytovom a domovom fonde a tiež o vybavenosti domácnosti niektorými predmetmi dlhodobej spotreby. Posledné sčítanie obyvateľov, domov, bytov na území Slovenskej republiky bolo uskutočnené v roku 2011.

Prehľad počtu obyvateľstva v obci Breza od r. 2011, 2015 – 2019

Rok	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva na začiatku obdobia (Osoba)	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva na začiatku obdobia (Osoba)	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva na začiatku obdobia (Osoba)	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva na konci obdobia (Osoba)	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva na konci obdobia (Osoba)	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva na konci obdobia (Osoba)
	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy
2011	1 569	832	737	1 582	839	743
2012	1 582	839	743	1 566	831	735
2013	1 566	831	735	1 588	832	756
2014	1 588	832	756	1 604	845	759
2015	1 604	845	759	1 618	851	767
2016	1 618	851	767	1 628	860	768
2017	1 628	860	768	1 626	856	770
2018	1 626	856	770	1 627	858	769
2019	1 627	858	769	1 631	859	772
2020	1 631	859	772	1 625	857	768

Zdroj: Štatistický úrad SR,2021

V roku 2011(k 31.12.2011) žilo v obci 1 582 obyvateľov, z toho 839 mužov(53,03%) a 743 žien (46,97%).
V roku 2019(k 31.12.2019) žilo v obci 1 631 obyvateľov, z toho 859 mužov(52,66%) a 722 žien (47,34%).
V roku 2020(k 31.12.2020) žilo v obci 1 625 obyvateľov, z toho 857 mužov(52,73%) a 768 žien (47,27%).
Demografická krivka v obci Breza má ustálený priebeh.

DEMOGRAFICKÁ KRIVKA A PRIRODZENÝ PRÍRASTOK OBYVATEĽSTVA

Hustota obyvateľstva na ha v obci Breza v roku 2011 a v rokoch 2016-2020

	2011	2017	2018	2019	2020
Hustota obyvateľstva (Osoba na kilometer štvorcový)	71,10	73,07	73,12	73,30	73,03
Rozloha (Štvorcový meter)	22 523 137	22 523 137	22 523 137	22 523 137	22 523 137

Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. (Osoba)	1582	1626	1627	1631	1625

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

Obec Breza má katastrálnu výmeru 22 253 137 m2, t.j. 22,25 km^2, na 1 km^2 katastrálneho územia v roku 2011 pripadalo 71,10 obyvateľa, v roku 2017 pripadalo 73,07 obyvateľa, v roku 2018 hustota bola 73,12 obyvateľa, v roku 2019 pripadalo 73,30 obyvateľa na 1 km2 a v roku 2020 pripadalo 73,3 obyvateľa na 1 km2.

Prehľad prírastkov obyvateľstva v obci Breza v rokoch 2011 a 2020

	2011	2020
Stredný (priemerný) stav trvale bývajúceho obyvateľstva (Osoba)	1573	1629
Sobáše (Počet v jednotkách)	8	9
Rozvody (Počet v jednotkách)	1	2
Živonarodení (Osoba)	24	18
Narodení (Osoba)	24	18
Narodení v manželstve (Osoba)	22	13
Narodení s pôrodnou hmotnosťou do 2 500 g (Osoba)	1	2
Potraty (Počet v jednotkách)	1	1
Umelé potraty (Počet v jednotkách)	0	0
Ukončené tehotenstvá (Počet v jednotkách)	25	19
Zomretí (Osoba)	15	15
Prirodzený prírastok obyvateľstva (Osoba)	9	3
Prisťahovaní na trvalý pobyt (Osoba)	22	9
Vysťahovaní z trvalého pobytu (Osoba)	18	18
Migračné saldo (Osoba)	4	-9
Celkový prírastok obyvateľstva (Osoba)	13	-6
Stav trvale bývajúceho obyvateľstva na konci obdobia (Osoba)	1582	1625
Živonarodení s pôrodnou hmotnosťou 1 000 g a viac (Osoba)	24	18
Hrubá miera sobášnosti (Promile)	5,086	5,525
Hrubá miera rozvodovosti (Promile)	0,636	1,228
Index rozvodovosti (Percento)	12,5	22,222
Narodení na 1 000 obyvateľov (hrubá miera pôrodnosti) (Promile)	15,257	11,05
Hrubá miera živorodenosti (Promile)	15,257	11,05
Index potratovosti (Percento)	4,167	5,556
Index umelej potratovosti (Percento)	0	0
Hrubá miera ukončených tehotenstiev (Promile)	15,893	11,664
Hrubá miera úmrtnosti (Promile)	9,536	9,208
Hrubá miera prirodzeného prírastku obyvateľstva (Promile)	5,722	1,842
Prisťahovaní na 1000 obyvateľov na trvalý pobyt (Promile)	13,986	5,525
Vysťahovaní na 1000 obyvateľov z trvalého pobytu (Promile)	11,443	11,05
Hrubá miera migračného salda (Promile)	2,543	-5,525
Hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva (Promile)	8,264	-3,683
Hrubá miera potratovosti (Promile)	0,636	0,614

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

Demografická krivka v obci Breza má pomerne ustálený priebeh, nie ako okolité obce, ktoré majú stúpajúci priebeh. Spôsobené je to rozdrobenosťou vlastníckych vzťahov a absenciou územnoplánovacích dokumentácii.
V najbližších rokoch sa predpokladá ďalší rast počtu obyvateľov, ktorý bude zapríčinený spracovaním územného plánu, najmä počtom pripravených stavebných pozemkov a následne rozvojom občianskej vybavenosti a služieb.

NÁRODNOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Národnosťou sa rozumie príslušnosť osoby k národu, národnostnej menšine alebo etnickej skupine. Pre určenie národnosti nie je rozhodujúca materinská reč, ani reč, ktorú človek väčšinou používa alebo lepšie ovláda, ale jeho vlastné rozhodnutie o príslušnosti k národu, národnostnej menšine či etnickej skupine.

Národnostná štruktúra obyvateľstva v obci Breza v rokoch 2011 – 2019

Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. (Osoba)			**Národnosť**	Spolu	SVK	PL	UKR	CZE	UNK
				Spolu	Slovenská	Poľská	Ukrajinská	Česká	Iná a nezistená
	Obdobie	**Pohlavie**							
Breza	2011	Spolu		1 582	1 568	1	0	4	9
		Muži		839	835	0	0	0	4
		Ženy		743	733	1	0	4	5
	2012	Spolu		1 566	1 552	1	0	4	9
		Muži		831	827	0	0	0	4
		Ženy		735	725	1	0	4	5
	2013	Spolu		1 588	1 574	1	0	4	9
		Muži		832	828	0	0	0	4
		Ženy		756	746	1	0	4	5
	2014	Spolu		1 604	1 590	1	0	4	9
		Muži		845	841	0	0	0	4
		Ženy		759	749	1	0	4	5
	2015	Spolu		1 618	1 604	1	0	4	9
		Muži		851	847	0	0	0	4
		Ženy		767	757	1	0	4	5
	2016	Spolu		1 628	1 615	1	0	4	8
		Muži		860	856	0	0	0	4
		Ženy		768	759	1	0	4	4
	2017	Spolu		1 626	1 612	1	0	5	8
		Muži		856	852	0	0	0	4
		Ženy		770	760	1	0	5	4
	2018	Spolu		1 627	1 613	1	0	5	8
		Muži		858	854	0	0	0	4
		Ženy		769	759	1	0	5	4
	2019	Spolu		1 631	1 617	1	0	5	8
		Muži		859	855	0	0	0	4
		Ženy		772	762	1	0	5	4
	2020	Spolu		1 625	1 609	1	0	7	8
		Muži		857	852	0	0	1	4
		Ženy		768	757	1	0	6	4

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

V roku 2011 obec Breza mala 1582 trvalo bývajúcich obyvateľov, z toho 1573 udalo svoju národnosť. Z tohto počtu 1568 bolo slovenskej národnosti, 1 poľskej národnosti, 0 ukrajinskej národnosti, 4 českej národnosti, 9 nezistenej národnosti.
V roku 2020 obec Breza mala 1625 trvalo bývajúcich obyvateľov, z toho 1 621 udalo svoju národnosť. Z tohto počtu 1 609 slovenskej národnosti, 1 poľskej národnosti, 0 ukrajinskej národnosti, 6 českej národnosti, 4 nezistenej národnosti.

NÁBOŽENSKÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Obyvateľstvo v obci Breza v roku 2011 – náboženské vzdelanie

Náboženské vyznanie	Muži	Ženy	Spolu
Breza			
Rímskokatolícka cirkev	803	724	1 527
Gréckokatolícka cirkev	1	0	1
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	2	1	3
Bez vyznania	10	7	17
Nezistené	14	10	24
Spolu	830	742	1 572

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

Náboženská obyvateľstva má pre rozvoj obce zásadný význam a neustále sa zvyšuje. Je dôležité aké vzdelanie má obyvateľstvo na danom území a je potrebné zosúladiť ponuku s dopytom, čo následne minimalizuje potrebu migrácie obyvateľstva za pracovnými príležitosťami do iných regiónov.

VZDELANOVSKÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva v obci Breza v roku 2011 - najvyššie dosiahnuté vzdelanie

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu
		muži	ženy	
Breza				
Základné		126	186	312
Učňovské (bez maturity)		130	79	209
Stredné odborné (bez maturity)		131	80	211
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		16	9	25
Úplné stredné odborné (s maturitou)		124	119	243
Úplné stredné všeobecné		12	22	34
Vyššie odborné vzdelanie		1	9	10
Vysokoškolské bakalárske		7	14	21
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		29	50	79
Vysokoškolské doktorandské		4	1	5
Vysokoškolské spolu		40	65	105
Študijny odbor	prírodné vedy	3	3	6
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	5	4	9
	technické vedy a náuky II (textilná v.,sprac.kože,dreva, plastov, v.hud.nástrojov, archit., staveb.,dopr.,pošty,telekom.,automatiz., špec. odb.)	9	8	17
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	3	3	6
	zdravotníctvo	0	3	3
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof.,ekon.,polit. a práv.vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby,SŠ- OA, HA, praktická š.,učeb.odb.)	8	11	19
	spoločenské vedy, náuky a služby II (histor.,filolog.,pedag. a psych.vedy, publicistika a informácie, telových.,učiteľstvo, SŠ - gym.)	10	30	40
	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	1	2	3
	nezistený	1	1	2
Bez školského vzdelania		240	166	406
Nezistené		10	7	17
Úhrn		830	742	1 572
	Bez školského vzdelania			
	do 16 rokov			399
	16 rokov a viac			7
	nezistený vek			0
	Celkový súčet			406

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva má pre rozvoj obce zásadný význam a neustále sa zvyšuje. Je dôležité aké vzdelanie má obyvateľstvo na danom území a je potrebné zosúladiť ponuku s dopytom, čo následne minimalizuje potrebu migrácie obyvateľstva za pracovnými príležitosťami do iných regiónov.

Z toho vyplýva, že miera nezamestnanosti v obci má klesajúci charakter. Podobne aj vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti v Žilinskom kraji zaznamenáva mierne klesajúci trend. Mierne zlepšovanie situácie je výsledkom priamych zahraničných investícií, ktoré sú hlavných zdrojom tvorby nových pracovných miest.

Návrh

Rozvoj obytného územia je podmienený rastom populácie, schopnosťou vysporiadať majetkové pomery jednotlivých stavebných pozemkov a solventnosťou obyvateľov. Obec Návrh, svojou dostupnosťou do mesta Námestovo, k vodnej nádrži Oravská Priehrada a do Poľska sa stáva zaujímavá z hľadiska trvalého ubytovania. Na obci sú evidované žiadosti o pridelenie stavebného pozemku, alebo aspoň o vytvorenie možnosti výstavby rodinných a rekreačných domov, nakoľko jestvujúce preluky sú už

zastavané alebo majitelia ich chystajú zastavať. Z toho dôvodu je potrebné rozšíriť zastavané územia obce, pripraviť stavebné pozemky na výstavbu rodinných domov pre mladých ľudí, ktorí chcú tu bývať.

Počet domov a bytov navrhovaných regulovaných plôch
súvislosť s počtom obyv.E-3,5,0 N-3,0 obyv/1 byt(návrh ÚPN obce Breza)

	Počet									Počet obyvateľov		
	Existujúce			Návrh			Spolu					
P.č.	Domy	Ostat.	Byty	Domy	Ostat.	Byty	Domy	Ostat.	Byty	Exist	Návrh	Spolu
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
OBYTNÉ ÚZEMIE (OU) - BREZA												
OU.01	98	4	94	4	2	2	102	6	96	329	6	335
OU.02	75	1	74	4	0	4	79	1	78	259	12	271
OU.03	71	5	66	3	2	1	74	7	67	231	3	234
OU.04	37	0	37	1	0	1	38	0	38	130	3	133
OU.05	68	1	68	2	0	2	70	1	70	238	6	244
OU.06	61	5	80	6	0	6	67	5	86	280	18	298
OU.07	62	0	62	5	0	5	67	0	67	217	15	232
OU.08*	0	1	0	90	5	96	90	6	96	0	288	288
OU.09	1	0	1	20	0	20	21	0	21	4	60	64
OU.10	6	0	6	12	0	12	18	0	18	21	36	57
OU.11	1	0	1	45	2	43	46	2	44	4	129	133
Spolu	**480**	**17**	**489**	**192**	**11**	**190**	**672**	**28**	**681**	**1712**	**570**	**2282**
VÝROBNÉ ÚZEMIE (VU) *												
VU.01	8	8	0	0	0	0	8	8	0	0	0	0
VU.02**	9	7	2	8	8	0	17	15	2	7	0	6
VU.03**	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0
Spolu	**17**	**15**	**2**	**9**	**9**	**0**	**26**	**24**	**2**	**7**	**0**	**7**
REKREAČNÉ ÚZEMIE (RU)**												
RU.01***	1	1	0	16	16	0	17	17	0	0	0	0
RU.02***	6	6	0	19	19	0	25	25	0	0	0	0
RU.03***	0	0	0	6	10	0	6	6	0	0	0	0
Spolu	**7**	**7**	**0**	**41**	**41**	**0**	**48**	**48**	**0**	**0**	**0**	**0**
Spolu****	**504**	**71**	**40**	**242**	**61**	**190**	**746**	**100**	**683**	**1719**	**570**	**2289**

Vysvetlivky

DOMY - počet domov, v ktorých sú situované byty (rodinné domy, bytové domy, polyfunkčné domy)
OSTATNÉ - počet domov v ktorých je situovaná občianska vybavenosť, rekreácia, výroba a služby
BYTY - počet bytov

* 1 navrhovaný sociálny bytový dom s cca 12 bytmi

** navrhujeme zariadenia pre výrobu, sklady alebo služby s cca 1 000 m2 zastavanej plochy pre cca 10 zamestnancov

*** Navrhujeme rekreačné chaty o zastavanej ploche do cca 100 m2 pre cca 5 ubytovaných

****Počet existujúcich obyvateľov uvedených tabuľke (mat. výpočet) nie je totožný s počtom obyvateľov podľa údajov obce Breza

Prognózovaný vývoj obyvateľov, domov a bytov v obci do 2060 (návrh ÚPN obce Breza)

Rok	**2011**	**2021**	**2040**	**2060**
Počet obyvateľov	1582	1 719*	1 719 + 270 = 1 989	1989 + 300 = 2289
Počet bytov	418	491	491 + 90 = 581	581 + 102 = 683
Počet domov	397	502	502 + 150 = 657	657+ 94 = 751
Obývanosť/obyv/byt/	3,5	3,0	3,0	3,0

Poznámka:
*Počet existujúcich obyvateľov uvedených v tabuľke (matematický výpočet) nie je totožný s počtom obyvateľov podľa údajov obce Breza
Obec Breza mala v roku 2011 približne 1 582 obyvateľov, ktorí bývali v cca 418 bytoch. Obec v roku 2021 mala 1 719 obyvateľov, ktorí bývali v cca 300 bytoch.

Územný plán navrhuje v roku 2040 doplnením a rozšírením zastavaného územia obce nárast bytov na cca 581 bytov a zvýšenie počtu obyvateľov na cca 1 989.
V roku 2060 počet bytov predstavuje cca 683 bytov a zvýšenie počtu obyvateľov na cca 2 289.

A.2.3.2. Bytový fond

Východiskový stav

Bývanie je základná ľudská potreba, ktorá by mala byť uspokojovaná na úrovni adekvátnej celkovému stupňu sociálno – ekonomického rozvoja spoločnosti. Problém bývania vytvára záväzok pre verejné subjekty (štát, obec), aby sa angažovali pri jeho riešení. Sú vrstvy obyvateľstva, ktoré vzhľadom na charakter bytu ako tovaru, nie sú schopní sami sa postarať o adekvátne bývanie. Zasahovanie štátu do problematiky bývania, jeho štrukturovaná podpora jednotlivých skupín populácie, sa rieši prijatím a uplatňovaním bytovej politiky. Je potrebné sa zamerať na postupné odstraňovanie zanedbanosti existujúceho bytového fondu, podporiť opravy a rekonštrukcie bytov, pripraviť pozemky na výstavbu individuálnej bytovej výstavby – výstavby rodinných domov. Pri riešení funkčnej zložky bývania je potrebné zohľadniť celkové tendencie vývoja, ktoré je nutné sledovať v časovom horizonte 3 a 4 desaťročí, prezentovaných sčítaním ľudu, domov a bytov. Na základe prieskumov a rozborov sa zmapoval stavebno – technický stav všetkých domov v zastavanom území obce. Ide o domy, určené na bývanie, občiansku vybavenosť a výrobu. Informácie o stave domov boli zaznamenané vo výkresovej časti prieskumov a rozborov. Pri riešení funkčnej zložky bývania je potrebné zohľadniť celkové tendencie vývoja, ktoré je nutné sledovať v časovom horizonte 3 a 4 desaťročí, prezentovaných sčítaním ľudu, domov a bytov.
Obec Breza má prevažne obytnú funkciu, rozvíjajúcu sa pozdĺž hlavnej kompozičnej osi , okolo cesty III/2271 vedúcej do Lomnej.
Bývanie je základná ľudská potreba, ktorá by mala byť uspokojovaná na úrovni adekvátnej celkovému stupňu sociálno – ekonomického rozvoja spoločnosti. Problém bývania vytvára záväzok pre verejné subjekty (štát, obec), aby sa angažovali pri jeho riešení. Sú vrstvy obyvateľstva, ktoré vzhľadom na charakter bytu ako tovaru, nie sú schopní sami sa postarať o adekvátne bývanie. Zasahovanie štátu do problematiky bývania, jeho štruktúrovaná podpora jednotlivých skupín populácie, sa rieši prijatím a uplatňovaním bytovej politiky. Je potrebné sa zamerať na postupné odstraňovanie zanedbanosti existujúceho bytového fondu, podporiť opravy a rekonštrukcie bytov, pripraviť pozemky na výstavbu individuálnej bytovej výstavby – výstavby rodinných domov.

Individuálna bytová výstavba

Nová výstavba je takmer výlučne zastúpená individuálnou bytovou výstavbou, ktorá bola realizovaná na základe zoznamov stavebných pozemkov spracovaných Útvarom hlavného architekta okresu Dolný Kubín a neskôr Okresným útvarom územného rozvoja a architektúry v období rokov 1980 – 1992. V nie dávno minulom období sa výstavba RD realizovala individuálne na základe územného a stavebného konania pre jednotlivé rodinné domy
Od roku 1989 nastali celospoločenské zmeny a výrazne sa dotkli aj problematiky majetkovoprávneho vysporiadania pozemkov. Hustá a rozdrobená parcelácia a neprededenosť vlastníckych podielov komplikuje prípravu ďalších stavebných pozemkov, Výstavba rodinných domov sa rozvíjala jednak pozdĺž cesty III/2071, okolo centrálnej časť okolo kostola, cintorína a obecného úradu, taktiež smerom k hraničnému priechodu s Poľskom.

Obec Breza – Domy – Obývané, neobývané a nezistené domy v roku 2011

Domy spolu		Obývané domy	Neobývané domy	Nezistené
397		355	41	1

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

Obec Breza - Obývané domy podľa typu a formy vlastníctva v roku 2011

spolu	Obývané domy podľa typu			Obývané domy podľa formy vlastníctva					
	z toho			z toho					
	rodinné domy	bytové domy	iné	fyzické osoby	štát	obce	iné právnické osoby	kombinácia vlastníkov	iné
348	3	0	344	0	1	0	7	1	348

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

Obec Breza - Obývané domy podľa obdobia výstavby v roku 2011

Obývané domy podľa obdobia výstavby			
z toho			
do roku 1945	1946 - 1990	1991 - 2000	2001 a neskôr
8	26	77	85

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

Obec Breza - Neobývané domy podľa dôvodov neobývanosti v roku 2011

	Neobývané domy podľa dôvodov neobývanosti				
spolu	v tom				
	zmena vlastníkov	určené na rekreáciu	uvoľnené na prestavbu	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov
41	3	8	10	16	4

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2020

Obec Breza - Neobývané domy podľa obdobia výstavby v roku 2011

Neobývané domy podľa obdobia výstavby				
v tom				
do roku 1945	1946 - 1990	1991 - 2000	2001 a neskôr	nezistené
0	0	0	0	41

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

Obec Breza – Byty – Obývané, neobývané a nezistené byty v roku 2011

Byty spolu	Obývané byty	Neobývané byty	Nezistené
418	375	42	1

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

.

Obec Breza - Obývané byty podľa formy vlastníctva v roku 2011

spolu	Obývané byty podľa formy vlastníctva				
	z toho				
	vlastné byty	byty vo vlast.	obecné	družstevné	iné
	v byt. domoch	rodin. domoch	byty	byty	
375	23	327	9	0	10

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

Obec Breza - Obývané byty podľa počtu obytných miestností v roku 2011

Obývané byty podľa počtu obytných miestností				
z toho				
1	2	3	4	5+
8	26	77	85	179

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

Obec Breza - Obývané byty podľa typu kúrenia v roku 2011

Obývané byty podľa typu kúrenia			
z toho			
Ústredné diaľkové	Ústredné lokálne	iný	bez kúrenia
3	290	74	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

Obec Breza - Obývané byty podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie v roku 2011

Obývané byty podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie					
z toho					
plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
0	36	2	329	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2020

Obec Breza - Neobývané byty podľa dôvodov neobývanosti v roku 2011

Neobývané byty					s nezistenou obývanosťou
spolu	podľa dôvodov neobývanosti				
	v tom				
	zmena vlastníkov	určené na rekreáciu	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	
42	4	8	16	14	4

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

Obec Breza - Počet bytových domov a počet bytov v nich

Popis	Počet bytov
1	2
Bytový dom 6bj pri škole – OU.06/ E	6
Bytový dom 5bj pri škole - OU.06/E	5
Bytový dom 11bj pri škole - OU.06/E	11
Sociálny bytový dom – OU.08/N	12
Spolu	34 bytov

Zdroj: Obecný úrad Breza, 2021

Hromadná bytová výstavba v obci je prezentovaná tromi existujúcimi bytovými domami s 22 bytmi a jedným navrhovaným bytovým domom s cca 12 sociálnymi bytmi.
NAVRH
Obec Breza z demografického hľadiska javí ako obec prevažne s obytnou funkciou. Obec nemá dostatočné prostriedky na rozvoj bytového fondu, vo väčšine prípadov sa uskutočňuje výhradne z prostriedkov jednotlivých domácností.
Obec Breza sa svojou polohou a dostupnosťou do mesta Námestovo stáva zaujímavá z hľadiska ubytovania. Na Obecnom úrade sú evidované viaceré žiadosti o pridelenie stavebného pozemku, alebo aspoň o vytvorenie možnosti výstavby rodinných a rekreačných domov, nakoľko jestvujúce preluky sú už zastavané alebo majitelia ich chystajú zastavať. Z toho dôvodu je potrebné rozšíriť zastavané územia obce. Ekonomické a priestorové možnosti sú kladné.

Prognózovaný vývoj obyvateľov, domov a bytov v obci do 2060 (návrh ÚPN obce Breza)

Rok	2011	2021	2040	2060
Počet obyvateľov	1582	1 719*	1 719 + 270 = 1 989	1989 + 300 = 2289
Počet bytov	418	491	491 + 90 = 581	581 + 102 = 683
Počet domov	397	502	502 + 150 = 657	657+ 94 = 751
Obývanosť/obyv/byt/	3,5	3,0	3,0	3,0

Poznámka:
*Počet existujúcich obyvateľov uvedených v tabuľke (matematický výpočet) nie je totožný s počtom obyvateľov podľa údajov obce Breza
Obec Breza mala v roku 2011 približne 1 582 obyvateľov, ktorí bývali v cca 418 bytoch. Obec v roku 2021 mala 1 719 obyvateľov, ktorí bývali v cca 300 bytoch. Územný plán navrhuje v roku 2040 doplnením a rozšírením zastavaného územia obce nárast bytov na cca 581 bytov a zvýšenie počtu obyvateľov na cca 1 989. V roku 2060 počet bytov predstavuje cca 683 bytov a zvýšenie počtu obyvateľov na cca 2 256.
Rozvoj obytného územia je podmienený rastom populácie, schopnosťou vysporiadať majetkové pomery jednotlivých stavebných pozemkov a solventnosťou obyvateľov.
Nárast počtu domov a bytov sa dosiahne
- regeneráciou, resp. prestavbou v súčasnosti neobývaných priestorov,
- prestavbou a modernizáciou súčasných bytov,
- novou výstavbou vo forme intenzifikácie súčasnej obytnej štruktúry,
- riešením naviazať na jestvujúcu zástavbu a navrhnúť plnohodnotné obytné prostredie v obci,
- zastavať v prvom rade preluky medzi domami,
- vo vymedzenom území navrhnúť priestorové podmienky pre rozvoj bývania formou rodinných domov (samostatne stojace RD) a pre výstavbu samostatne stojacich rodinných domov uvažovať s veľkosťou pozemkov 800-1200 m^2,
- vymedziť plochu pre realizáciu bytových domov.

A.2.4. Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia

A.2.4.1. Poloha a význam obce v rámci štruktúry osídlenia, funkčné a priestorové usporiadanie širšieho územia, ich vplyv na socioekonomický potenciál a územný rozvoj obce

Obec Breza je súčasťou Žilinského kraja. Na základe spracovaného ÚPN - VÚC Žilinského kraja možno uviesť nasledovné údaje o štruktúre osídlenia a identifikovať postavenie obce Breza v týchto štruktúrach.
Obec Breza sa nachádza v **tvrdošínsko-námestovskom ťažisku osídlenia** tretej úrovne druhej skupiny – spolu 18 ťažísk (podľa KURS 2001)**.**
Na území Žilinského kraja možno identifikovať aj nasledovné sídelné rozvojové osi (KURS 2001, v súčasnosti sa obstarávajú zmeny a doplnky KURS 2001):
- rozvojové osi prvého stupňa (spolu 9 osí)- urbanizačné pásy celoštátneho, resp. nadregionálneho významu
  - žilinsko-podtatranská sídelná rozvojová os: Žilina – Martin – Poprad - Prešov,
  - žilinsko-kysucká rozvojová os: Žilina Čadca – hranica s Českou republikou,
- rozvojové osi druhého stupňa (spolu 12 osí)- sídelné rozvojové osi regionálneho významu:
  - **liptovsko-oravská rozvojová os**: **Ružomberok – Dolný Kubín – Trstená – hranica s Poľskou republikou,**

Administratívne patrí obec Breza pod okresné mesto Námestovo, ktoré ako sídelné centrum má regionálny význam.

A.2.4.2. Väzby obce na záujmové územie

V ÚPN obce Breza boli akceptované nasledovné skutočnosti:

-že z hľadiska ochrany prírody celé katastrálne územie obce, okrem zastavaného územia, patrí do Chránenej krajinnej oblasti Horná Orava, ktorá bola ustanovená vyhláškou MŽP SR č.420/2003 z 29. 09. 2003,

- chráneného vtáčieho územia č.8 Horná Orava, zaradené do sústavy NATURA 2000 je totožné s hranicou CHKO Horná Orava,.

- že z hľadiska zabezpečenia zariadeniami občianskej vybavenosti je záujmové územie obce Breza sledovateľné aj v susednej obci Lokca, ktoré je lokálnym centrom a poskytuje niektoré nad obecné služby a zariadenia pre všetky obce svojho spádového územia,

- že riešenie technickej infraštruktúry je tiež problematikou záujmového územia. Jedná sa o zásobovanie vodou, ktoré je možné zrealizovať prepojením na Oravský skupinový vodovod,

- že odkanalizovanie územia je zrealizované v súlade s koncepciou „Zásobovanie vodou a kanalizácia oravského regiónu, etapa II.“ s čistením odpadových vôd na ČOV Námestovo. Kanalizačný zberač odvádzajúci odpadové vody z územia obce je riešený ako gravitačný a bude cez čerpaciu stanicu napojený na skupinový zberač a napokon bude zaústený do ČOV Námestovo.

- že prívod zemného plynu je navrhnutý z plánovanej RS Breza je málo pravdepodobný,

- že cez obec vedie cesta II/520 cez Brezu, Krušetnicu, Zákamenné a Novoť smerom k medzinárodnému hraničnému priechodu Novoť – Ujsoly(Poľsko).

Pri komplexnom riešení horeuvedeného územia požadujeme, aby územný plán vytvoril predpoklady pre trvalý súlad všetkých subjektov a činností v záujmovom území, s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt územia.

A.2.4.3. Územný priemet ekologickej stability krajiny, zásady ochrany a využívania osobitne chránených častí prírody a krajiny

Podľa návrhu Regionálneho ÚSES okresu Námestovo sa v katastri nachádzajú regionálne biocentrá RBc7 Rašeliniská Bielej Oravy a jej prítokov (Beňadovské rašelinisko), regionálne biocentrum RBc10 Kýčerka a regionálne biocentrum RBc Svahy pri Breze. Ďalej sú tu regionálne biokoridory RBk8 Alúvium Bielej Oravy a RBk9 Alúvium Mútňanky a regionálny terestrický regionálny biokoridor RBk2 Lokca.

Prehľad nadregionálnych a regionálnych biocentier a biokoridorov– krajinná a urbánna ekológia – Breza

P.č.	**Lokalita**	**Geomorfologická jednotka**	**Jadro**	**Charakteristika**
1	**2**	**4**	**5**	**6**
	Nadregionálny biokoridor **7/12 Kamenný vrch**		-	 horstvo
	Regionálne biocentrá **RBc7 Rašeliniská Bielej Oravy a jej prítokov** **RBc10 Kýčerka**		-	 mokrade horstvo
	Biokoridory regionálneho významu **RBk8 Alúvium Bielej Oravy** **RBk9 Alúvium Mútnianky** **RBk2 Lokca** **RBk Svahy pri Breze**		-	 vodstvo, brehová zeleň vodstvo, brehová zeleň horstvo horstvo

Prehľad genofondových plôch – krajinná a urbánna ekológia – Breza

P.č.	**Názov GP**	**TypGP**	**Charakteristika**
1	**GL42** **Alúvium Mútňanky**	GPRŽ	Zachovalý podhorský tok s početnými meandrami a zachovalými brehovými a sprievodnými porastami a mokraďnými lúkami
2	**GL43** **Alúvium Bielej Oravy**	GPRŽ	Zachovalý podhorský tok s brehovými porastami ako významný biokoridor fauny vyznaný výskyt mokraďných spoločenstiev v alúviu Bielej Oravy, generačné lokality obojživelníkov
3	**GL7** **Beňadovské rašelinisko**	GPRŽ	Slatina s vysokým obsahom báz s poškodeným vodným režimom a z veľkej časti porastená náletovými drevinami
4	**GL50** **Bršlica**	GPRŽ	Podmáčaná lokalita na západnom okraji zastavaného územia obce na úpätí pohoria s hustým porastom vŕby s prevládajúcou vŕbou purpurovou a zastúpením mokraďných druhov rastlín a živočíchov
5	**GL Pod Háj**	GPRŽ	Lokalita v okolí menšieho prítoku Bielej Oravy v južnej časti katastra s rovnakým názvom. Tvoria ju rastlinné a živočíšne spoločenstvá viazané na vodný režim biotopu

Za genofondové plochy môžeme považovať plochy biotopov s genofondovo významnými druhmi. V riešenom území má CHKO Horná Orava evidovaných viacero genofondových plôch: Alúvium Mútňanky, Alúvium Bielej Oravy, Biela Orava, Beňadovské rašelinisko, Bršlica, Pod Háj.

V rámci riešenia KEP nebolo nutné doplniť RÚSES o miestne prvky v podobe biocentier alebo biokoridorov. V mapovom vyjadrení sú doplnené len interakčné prvky tvorené porastami nelesnej drevinovej vegetácie s charakterom lesa, priľahlými trávovo-krovinovými porastami a pasienkami. Za interakčné prvky považujeme navyše aj ostatné plochy lesných porastov, brehové porasty aj podmáčané a mokraďné biotopy ktoré nie sú osobitne zaradené do iných prvkov ÚSES, pretože tak isto prepájajú pôsobenie prvkov ÚSES na okolitý priestor.

A.2.4.4. Funkcie obce saturované v záujmovom území
Súčasná krajinná štruktúra

Lesná vegetácia
Lesy obce Breza sú rozmiestnené po celom katastri vo viacerých menších súvislých skupinách porastov. Celkom zaberajú 50% jeho výmery. Využívané sú na hospodárenie ako hospodárske lesy. Z lesníckeho hľadiska sa jedná prevažne o kyslé jedľové bučiny, kyslé jedľovo-bukové smrečiny, živné jedľové bučiny, vlhké jedľové bučiny a jaseňové jelšiny. Z lesných typov, ktoré podrobne charakterizujú stanovište sú najviac zastúpené čučoriedkové bukové jedliny nižšieho aj vyššieho vegetačného stupňa, živné kysličkové bukové jedliny a čučoriedkové jedľové bučiny so smrekom nižšieho vegetačného stupňa.
Drevinové zloženie tvorí dominantný smrek obyčajný s takmer ako 98% zastúpením a k nemu sa pridávajú dreviny ako jedľa biela, buk lesný, jelša sivá, javor horský, smrekovec opadavý, breza, topoľ, vŕba, jaseň a ďalšie. Pri obnove lesných porastov sa zvyšuje zastúpenie listnáčov na úkor ihličnanov ako reakcia na klimatické zmeny.
Nelesná drevinová vegetácia (NDV)
Na území katastra sa nachádzajú rôzne druhy plôch NDV. Niektoré majú charakter lesa a mnohokrát nadväzujú na existujúce lesné porasty, kde tvoria tzv. biele plochy. Porasty so zastúpením stromov a krov sú iným typickým krajinným prvkom v katastri. Inou významnou zložkou NDV v katastri sú porasty krovín popri vodných tokoch, ktoré sa miestami rozširujú na väčšie plochy. Kroviny medzí sú tu prakticky len fragmentovite okolo niektorých úsekov poľných ciest. V drevinovom zložení sú zastúpené v prípade bielych plôch najmä lesné dreviny s bohatším podrastom krov ako zemolez, baza, hloh, kalina, čučoriedka, malina, černica. V poľnohospodárskej krajine sa vyskytujú druhy vŕb, trnka, šípka, hloh, osika apod.
Trvalé trávne porasty
Trvalé trávne porasty možno v zásade rozdeliť na pasienky a lúky. Obe sú v katastri zastúpené, prevládajú však pasienky. Celkovo zaberajú takmer 39% územia. Pasienky sú zväčša využívané na pasenie dobytka a oviec. Lúky a pasienky patria podľa katalógu biotopov Slovenska najviac k mezofilným pasienkom a spásaným lúkam. Lúky a pasienky sa môžu deliť do kategórií podľa intenzity a častosti antropických zásahov. Viaceré lúčne porasty v katastri možno radiť ku genofondovým plochám mezofilných lúk a vlhkomilných lúk vyšších polôh.
Orná pôda a trvalé kultúry
Orná pôda v katastri je zastúpená v ploche niečo pod 2% a nachádza sa najviac bezprostredne pri intraviláne obce a v časti okolo futbalového ihriska pri nive Bielej Oravy. Orná pôda v katastri je obrábaná maloplošným spôsobom. Vyššie a strmšie polohy prešli postupne na kultúry lúk a pasienkov.
Špeciálne štruktúry
Medzi tieto štruktúry sa môžu zaradiť aj menšie plochy ale s výrazným významom pre biodiverzitu krajiny. V katastri sem patria plochy genofondových lokalít Bršlica a Pod Hájom, brehových porastov v rámci alúvií Bielej Oravy a Mútňanky, aj plochy biotopov mezofilných trávnych porastov a vlhkomilných porastov vyšších polôh. Tieto plochy sú aj biotopmi chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov. V rámci pasienkov a lúčnych porastov sa vyskytujú malé plôšky podmáčaných lokalít s charakteristickou mokraďnou flórou. Pri kosení sa zvyknú obchádzať, čo prispieva k udržaniu biologickej rozmanitosti krajiny. Z druhov drevín bežne sa na podmáčaných miestach vyskytujúcich možno spomenúť prevládajúcu Salix purpurea, potom Salix cinerea, Betula verrucosa, Alnus incana, Picea excelsa, Salix fragilis, Salix caprea. Z bylín možno nájsť Scirpus silvaticus, Equisetum palustre, Myosotis palustre, Carex fusca, Juncus effusus, Phragmites communis, Ranunculus acris, Potentilla palustris, Cynanchum vincetoxicum, Filipendula ulmaria, Angelica sylvestris, Cirsium rivulare, ale aj Urtica dioica, Arctium lappa, Cirsium arvense a iné. Podľa katalógu biotopov Slovenska sú to najmä biotopy horských vodných tokov s vŕbou sivou. Pri toku Mútňanka aj s myrikovkou nemeckou.
Vodné toky
Vodné toky sú špecifickým biotopom a javom dôležitým pre hygienu krajiny. Najvýznamnejšími tokmi sú Biela Orava, Mútňanka a Kýčerka, ktorá tečie stredom katastra. Všetky sú bohaté na krátke ale mnohokrát iba občasné prítoky zarezané hlboko do flyšového podložia. Vodné toky sú prirodzeného charakteru a nie sú narušené reguláciami, okrem čiastočnej regulácie Bielej Oravy pri intraviláne obce. Sprievodná vegetácia je dobre zastúpená, niekde pri menších prítokoch chýba. Biotopy sprievodnej vegetácie boli spomenuté medzi špeciálnymi biotopmi. Niektoré prítoky prameniace v katastri obce majú aj prameniskové biotopy buď v lesnej alebo v poľnohospodárskej krajine.

Vegetácia v obci
Stromová vegetácia verejnej zelene v obci nie je výrazne zastúpená, čo je do určitej miery prirodzené vzhľadom k blízkosti týchto prvkov v bezprostrednom okolí. Hlavné priestory verejnej zelene sú v okolí kostola a cintorína, bohatšie je tu zastúpená lipa. Stromovú vegetáciu v obci dopĺňajú ovocné stromy v záhradách obyvateľov, ktoré sú takisto miesto tvornými prvkami.
Sídelné a technické prvky (antropogénne prvky)
V rámci katastra obce sa nachádzajú samosprávne, školské, kultúrne, cirkevné, športové, obytné, rekreačné a poľnohospodárske objekty. Roľnícke družstvo Lokca so sídlom v Breze obhospodaruje väčšinu poľnohospodárskej pôdy v katastri. Pestuje tu

ďatelinotrávne zmesi na siláž a seno. Na hospodárskom dvore chová hovädzí dobytok v počte asi 300 kusov. Chov oviec je v oddelenom priestore pri križovatke na Beňadovo v počte asi 400 – 500 kusov.
Navrhované ochranné pásma podľa počtu hospodárskych zvierat a prevládajúcich smerov vetra sú nasledovné:
Pre hlavný hospodársky dvor:

pásmo v smere	**S**	**SV**	**V**	**JV**	**J**	**JZ**	**Z**	**SZ**
pásmo v metroch	**354**	**185**	**204**	**171**	**141**	**91**	**52**	**62**

Pre chov oviec:

pásmo v smere	**S**	**SV**	**V**	**JV**	**J**	**JZ**	**Z**	**SZ**
pásmo v metroch	**238**	**125**	**137**	**115**	**95**	**61**	**35**	**42**

Pre priestorové a funkčné využívanie územia je potrebné:
- nové ulice formovať v zmysle optimálnej šírky bez dopravných závad, t.j. musia byť prejazdné a spĺňať všetky kritériá pre rozvoj inžinierskych sietí, odstavné plochy, účinnú prepravnú šírku,
- v rámci uličných priestorov riešiť aj koridor pre peší pohyb, riešiť peší pohyb a cyklistickú dopravu,
- dobudovať parkoviská pri verejných budovách a zariadeniach,
- formovať obec ako kompaktný celok (v rámci zastavaného územia) s prirodzenou gradáciou k ťažisku – stredu obce,
- pri návrhu novej bytovej a individuálnej bytovej výstavby vychádzať z jestvujúcej, historicky vyformovanej urbanistickej štruktúry, rešpektovať architektonické a prírodné hodnoty, navrhovanú výstavbu a funkcie prirodzene prepojiť s jestvujúcou zástavbou vhodným rozložením funkcií v území,
- v rámci občianskej vybavenosti, zrekonštruovať existujúce objekty občianskej vybavenosti, formovať centrum medzi materskou školou, kostolom, obecným úradom, kultúrnym domom a základnou školou,
- rešpektovať, chrániť a udržiavať všetky prírodné prvky(stromy, vodné toky a pod.)v zastavanom území obce.
- územný plán obce musí spĺňať požiadavky Vyhlášky č.532 Ministerstva životného prostredia SR z 8. júla 2002, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie – ide predovšetkým o objekty občianskej vybavenosti. Táto vyhláška ustanovuje podrobnosti o:
a) všeobecných technických požiadavkách na výstavbu, ktorými sú požiadavky na územno-technické riešenie výstavby, požiadavky na stavebno - technické riešenie stavby a požiadavky na účelové riešenie stavby,
b) o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

A.2.5. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

A.2.5.1. Stanovenie základnej urbanistickej koncepcie a kompozície obce

Východiskový stav

Obec Breza vznikala ako potočná radová zástavba, ktorej kompozičnou osou bola komunikácia vedená pozdĺž potoka. Pôvodná zástavba je charakterizovaná úzkymi hlbokými parcelami, na ktorých v prednej časti od ulice boli situované domy a v zadnej časti humná a hospodárske objekty. Pôvodné rodinné domy boli drevenej zrubovej konštrukcie so sedlovými drevenými strechami, pokrytými šindľom. Neskôr sa začali stavať murované domy, prízemné i dvojpodlažné so sedlovými strechami a využitým podkrovím, oplotené s nevyhnutnými hospodárskymi objektami. Novšie objekty sa stavali popri nových uliciach , ktoré vznikali radiálne smerom severným, východným a západným od štátnej cesty II/520, ktorá je tangentou k zastavanému územiu obce a vedie po jeho južnom okraji a ktorá predurčila i polohu objektov občianskej vybavenosti obce. Na štátnu cestu nadväzujú dve autobusové zastávky SAD, ktorých dochádzková vzdialenosť(cca 500m) v zásade vyhovuje. V bezprostrednej vzdialenosti od tejto cesty na miestnej komunikácii, ktorá vedie rovnobežne so štátnou cestou sa nachádza objekt pošty a kúsok severnejšie nákupné stredisko s pohostinstvom a predajňou Rozličný tovar. O pár domov ďalej je situovaný obecný úrad a požiarna zbrojnica. Severozápadne od pošty pri miestnej komunikácii je Rímsko-katolícky kostol s farským úradom a objektom starej školy, ktorá čaká na prestavbu. Medzi kostolom. Starou školou a farským úradom vzniká akési námestie, vhodné na realizáciu obecného parku. Naľavo od kostola je lokalizovaný areál základnej a materskej školy s ihriskom a bytovými domami. Severne od kostola je cintorín s domom smútku. Roľnícke družstvo je lokalizované mimo zastavaného územia obce, smerom na Beňadovo, kde je umiestnená aj farma s chovom oviec, drevospracujúca firma - píla, pneuservis a niekoľko ďalších výrobno – skladových areálov. Športový areál, ktorý vytvára futbalové ihrisko, tribúna, fitness, ktoré tvoria zárodok budúceho športového areálu Pod Háj. Technický stav väčšiny objektov je zachovalý aj keď architektonický vzhľad je miestami nesúrodý.
Pri stanovení základnej urbanistickej koncepcie bolo potrebné si stanoviť zásady využitia riešeného územia.
Obec Breza v súčasnosti sa javí ako obec s **obytnou** funkciou a čiastočne **výrobnou** funkciou, ktoré reprezentuje poľnohospodárska výroba(chov dobytka) a priemyselná výroba(drevospracujúci priemysel). **Rekreačná** funkcia je v súčasnosti málo rozvinutá. Rozvoj obce sa zabezpečí intenzifikáciou a reštrukturalizáciou už urbanizovaných plôch v zastavanom území a priľahlom území obce, rozšírením obytných plôch, racionalizáciou poľnohospodárskej výroby, oživením remesiel, regeneráciou jestvujúcich a návrhom nových plôch stabilizujúcej zelene a oddychových priestorov v zastavanom území. Zastavané územie obce sa rozšíri pre rozvoj primárnej (obytnej) funkcie o nové lokality, vhodné na realizáciu individuálnej bytovej výstavby, smerom západným, severným a východným.
Rozvoj aktivít, ktoré súvisia s rozvojom rekreácie a cestovného ruchu, sa sústredia v lokalite Pod Háj, pri vstupe do obce od Lokce, v lokalite Jarovisko, Pod Smrečinam a okolo cesty do Beňadova.. Rekreácia a cestovný ruch sa javí ako reálne východisko

pre rozvoj obce Breza. Prírodné podmienky nedávajú možnosť tradičného spôsobu obživy poľnohospodárstvom, lesy tiež nie sú nevyčerpateľné a výrobný sektor predstavuje chov dobytka a drevospracujúca výroba. Obec v rámci vlastného prežitia si musí hľadať nové netradičné zdroje – agroturistika, vidiecka rekreácia a obnova tradičných remesiel.
Ostatné územie reprezentujú priestory chránenej prírody, plochy poľnohospodárskeho pôdneho a lesného fondu, nivy vodných tokov, vodné zdroje a ich ochranné pásma, prechod medzi lesnou a poľnohospodárskou krajinou. Na tomto území sa bude preferovať ochrana prírody, ochrana povrchových vodných tokov, kvalita prírodného prostredia a rekreačné danosti.
Ako ochranné limity, pri tvorbe urbanistickej štruktúry je potrebné rešpektovať najmä ochranu kultúrnych a historických pamiatok a ochranu prírody a krajiny, do ktorej patrí ochrana pôdneho fondu, ochrana ovzdušia, ochrana vôd , hygienické a bezpečnostné a iné ochranné pásma. V rámci spracovania územného plánu je potrebné zachovať a rozvíjať všetky funkčné zložky urbanistickej štruktúry, pričom ťažisko ostane v obytnej funkcii. Obec má dobrý predpoklad pre rozvoj bývania, dobudovanie občianskej vybavenosti, ekologickej výroby, výrobných a skladových služieb, rekreácie, cestovného ruchu a turistiky.
Pri tvorbe urbanistickej štruktúry vychádzalo sa z týchto skutočností:
- pri navrhovaní obytných plôch v časti Luhy, Brehy, Za Kaplicou a Zakľuč a výrobných plôch Pri Brezianskom mlyne sa zohľadnila konfigurácia terénu, odstupové vzdialenosti medzi potenciálnymi objektmi,
- pri umiestňovaní nových obytných plôch obce sa dodržali dostatočné odstupové vzdialenosti od významnejších jestvujúcich zdrojov znečisťovania ovzdušia z dôvodu minimalizovania obťažovania obyvateľov ich prevádzkou (Roľnícke družstvo),
- pri určovaní horeuvedenej odstupovej vzdialenosti sa vzal do úvahy predpokladaný hmotnostný tok znečisťujúcich látok a miestne rozptylové podmienky,
- na zníženie emisného vplyvu zdrojov znečisťovania ovzdušia na kvalitu ovzdušia v ich okolí sa zakomponovali do územného plánu medzi jestvujúce zdroje,
- potenciálnu protipovodňovú ochranu navrhovaných rozvojových zámerov si musí žiadateľ - investor zabezpečiť na vlastné náklady, spolu s príslušnou projektovou dokumentáciou, protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov plochy izolačnej zelene,
-rešpektoval sa Zákon o vodách č.364/2004 Z.z., Zákon č.7/2010 o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov" a pod.,
-v záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňam:
-v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 rešpektovať a zachovať ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku Biela Orava v šírke min. 10 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze, ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku Mútňanka v šírke min. 6 m od brehovej čiary, ochranné pásmo vodného toku Kyčera v šírke min. 5 m od brehovej čiary a ochranné pásmo ostatných vodných tokov v šírke min. 4 m od brehovej čiary obojstranne, brehová čiara je definovaná ako priesečnica brehu a maximálnej hladiny vody, ktorá ešte stačí pretekať korytom bez toho, aby sa vyliala do priľahlého územia,
-v ochrannom pásme, ktoré bude bez trvalého oplotenia, nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí,
-osadenie stavieb, oplotenie samotného pozemku, resp. akékoľvek stavebné objekty v dotyku s vodným tokom umiestňovať za hranicou ochranného pásma,
-taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity,
- pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení (§49 Zákona o vodách č.364/2004 Z.Z) môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky, pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze,
-na pobrežných pozemkoch neumiestňovať hnojiská, stavby, objekty alebo zariadenia, ktoré obsahujú škodlivé látky a nevykonávať činnosti, ktoré by mohli ohroziť kvalitu vody a zhoršiť odtok povrchových vôd,
v prípade situovania akýchkoľvek investičných zámerov navrhovaných v blízkosti vodných tokov stavebné objekty umiestňovať v dostatočnej vzdialenosti od vodných tokov nad hladinu Qioo (obytné územie, výrobné územie, významné líniové stavby, rekreačné zariadenia trvalého charakteru a pod.), resp. Qso (chaty a rekreačné zariadenia na krátkodobé využívanie),
-nakoľko správca vodných tokov nemá v súčasnosti na vodných tokoch v k.ú. Breza určený rozsah záplavového územia, upozorňujeme, že v zmysle § 20 ods. 9 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami, v znení neskorších predpisov, v lokalite pri neohrádzovanom vodnom toku, v ktorej nie je určené inundačné územie alebo nie je vyhotovená mapa povodňového ohrozenia, podkladmi pre posudzovanie návrhu na umiestnenie stavby, objektu a zariadenia alebo pre posudzovanie žiadosti o povolenie činnosti, ktorá je v inundačnom území zakázaná sú pravdepodobný priebeh záplavovej čiary povodne vo vodnom toku, ktorej maximálny prietok sa dosiahne alebo prekročí priemerne raz za 100 rokov alebo priebeh záplavovej čiary v čase kulminácie hladiny vody pri doteraz najväčšej známej povodni,
-na základe vyššie uvedeného bude potrebné v ďalších stupňoch vypracovať hydrotechnický výpočet zameraný na stanovenie kapacity koryta toku a určenie rozsahu inundačného územia pri prietoku Q100,
-na základe určeného rozsahu inundačného územia správca vodného toku v zmysle § 20, ods. 5 a ods. 6 zákona č. 7/2010 Z.z. posúdiť návrh umiestnenia stavieb, objektov alebo zariadení v inundačnom území,
-určenie záplavového územia bude potrebné predložiť pre celý rozsah navrhovanej rozvojovej plochy pred vydaním stavebného povolenia,

-navrhovanú výstavbu situovanú v blízkosti vodných tokov osádzať s úrovňou prízemia min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov,
-pre napojenie plánovaných lokalít navrhnúť maximálne jedno premostenie pre celú rozvojovú lokalitu a prednostne využívať už vybudované mostné objekty, ak to technické vybavenie záujmového územia umožňuje,
-všetky prípadné križovania s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi" a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov", žiadna časť navrhovaných objektov nesmie zasahovať do prietočného profilu vodného toku.

A.2.5.2. Vymedzenie limít využitia územia
Územný plán obce Breza je založený na princípe optimalizácie možností viacfunkčného využitia krajinného potenciálu. Dbá sa na zachovanie jeho ekologickej stability, diverzibility prírodných zložiek, obnoviteľnosti zdrojov a vysokej kvality životné ho i obytného prostredia.
- Limity využitia územia
Využitie zastavaného územia i ostatného územia katastra podmieňujú všeobecne záväzné normy a limity ochranného a ekologického charakteru i špecifické urbanistické limity a z nich odvodené regulatívy územného rozvoja, definované v ÚPN obce Breza.
Ako ochranné limity sa musia rešpektovať najmä: ochrana pôdneho fondu, ochrana ovzdušia, ochrana vôd, ochrana prírody a pamiatok, hygienické a bezpečnostné a iné ochranné pásma.
Ako ekologické limity sa v území uplatňujú hlavne kritéria pre zachovanie a skvalitnenie územného systému ekologickej stability, zachovanie a zlepšenie stavu životného a obytného prostredia, vyváženosť urbanizovaných plôch a prírodných častí, optimalizácia využívania poľnohospodárskej pôdy, lesov a zdrojov. Tieto limity majú primárny charakter a podmieňujú všetky antropologické činnosti v území.
Urbanistické limity vychádzajú z analýzy senzitívnosti a zraniteľnosti územia, zhodnotenia výkonnosti technických systémov ako je zásobovanie vodou a čistenie odpadových vôd. Syntetizujúcim výstupom je disponibilita funkčných plôch vhodných pre ďalší rozvoj a prahová hranica počtu obyvateľov, ktorí môžu v obci bývať a dotvárať priestorovú štruktúru obce.

A.2.5.3 Zásady ochrany a využitia kultúrnohistorických a prírodných hodnôt
Východiskový stav
Stručná história obce Breza:
Pôvod názvu obce je podľa A. Maťovčíka v riečke Breza, ktorá sa premenovala na Mutňanku. Keďže brezy v chotári takmer nikde nerástli, symbolom obce sa stal smrek.
Predpokladá sa, že obec vznikla buď okolo roku 1580, alebo okolo roku 1590. Isté je, že najstaršia písomná správa o obci je z roku 1593 a že v tomto čase išlo o novú obec. Rovnako je isté, že ju osídlili obyvatelia Lokce a že patrila Oravskému hradnému panstvu. Oslava 400-ročnice vzniku obce vyvolala veľký záujem o poznanie jej minulosti. Príprava osláv i vydanie jubilejnej publikácie sa začalo v roku 1976. Práve príprava knižky o dejinách obce posunula túto oslavu až na rok 1990. Za vznik obce sa teda považoval rok 1590.
V roku 2000 obec znovu oslavovala svoj vznik, a to 420. výročie jej vzniku. Tentoraz sa za vznik obce Breza považoval rok 1580.
V 2. polovici 13. storočia bola Orava riedko osídlená. Existencia Oravského hradu podmienila osídľovanie ďalších území dnešnej Oravy. Na základe valaského práva sa kolonizovali doliny Bielej Oravy. Tak vznikla Breza.
1. písomná zbierka o Breze je v daňovom súpise z r. 1593. Existovala však už niekoľko rokov predtým (asi od r. 1590). Pôda pridelená osadníkom dávala len málo úžitku. Osada sa aj napriek tomu rozvíjala, ale zastihlo ju Bočkayovo povstanie. Podľa výšky poplatkov a dávok, ktoré odovzdávali poddaní z Brezy v r. 1652 sa dá usudzovať, že dedina prosperovala. V tomto období sa ustálili hranice chotára.
Pokojný rozvoj obce narušili kurucké boje a vpád litovského vojska do dediny v r. 1683. Brezu veľmi postihlo vypálenie a rekuirácia dobytka.
V r. 1761 - 1763 mala dedina 400 obyvateľov. Brezania mali chatár zlý, kamenistý a málo úrodný. Boli povinní odvážať pod zámok seno, opravovať zámok, lokčiansku krčmu, mýtnu cestu na Príslope, platiť daň z oviec, úľov a daň za siahové drevo.
Od čias Márie Terézie stáli na čele obce richtári. Relatívne pokojný život obce narušali povodne, požiare, ktoré narobili veľa škody. V rokoch 1831 a 1873 dedinu postihla cholera. Zomrelo veľa ľudí najmä detí do 10 rokov.
Po zrušení poddanstva r. 1843 Breza prestala byť v poddanskom pomere voči oravskému panstvu. V roku 1882 mala Breza 1203 obyvateľov.
Prvá svetová vojna priniesla ľudu Oravy biedu a utrpenie. Muži odišli na front a všetky poľnohospodárske práce museli robiť starci, ženy a deti. Vojnoví zajatci - Taliani, pridelení do Brezy stavali pre oravský kompossesorát úzkokoľajnú železničnú trať z Lokce do Mútneho a Zákamenného, Breza v roku 191 7 dostala lesy Paseku a Háj, za pozemky pod železnicou. Dlhé trvanie vojny prinieslo núdzu o potraviny a základné potreby. Na frontoch 1. Svetovej vojny zahynulo 20 mužov z Brezy. Po vzniku Československej republiky sa k nespokojným vojakom - navrátilcom z frontu pridali aj niektorí Brezanskí obyvatelia a rabovali a prenasledovali pomocníkov uhorského režimu. Maďarská žandárska posádka utiekla a na udržanie poriadku nebolo nikoho. Poriadok nastolila až čata francúzskeho vojska. Postavenie oravského ľudu sa výrazne nezlepšilo ani v novom štáte. Nedostatok pracovných príležitostí prinútil aj niektorých obyvateľov Brezy odísť na sezónne poľnohospodárske práce alebo sa vysťahovať za prácou do cudziny. Hospodárska kríza v 30. rokoch silno zasiahla aj ľudí z Brezy. Namáhavú prácu neraz zničili prírodné živly. 12. júna 1924 postihla Brezu povodeň, ktorá poškodila cesty, domy a mosty. 6. októbra 1929 zhorelo pri požiari 75 obytných domov, 247 hospodárskych

stavov, úroda i domáce zvieratá. Krupobitie 1 augusta 1934 zničilo dve tretiny zasiateho jačmeňa a ovsa. V roku 1953 horelo v Breze dva razy.
Breza z cirkevnej stránky patrila do farnosti v Lokci. Samostatná fara v Breze sa zriadila v roku 1938 so súhlasom diecézneho úradu v Spišskej Kapitule. Riaditeľstvo pôšt a telegrafov v Bratislave odovzdalo Breze v r. 1937 telefónnu hovorňu a telegrafnú stanicu. Rušný bol aj politický život v obci. Vojaci ktorí prišli zo zajatia tajne organizovali komunistickú stranu. V Breze pôsobila Hlinkova slovenská ľudová strana, Republikánska strana, Sociálnodemokratický strana.
V roku 1943 rástlo politické napätie a do SNP sa zapojili rodáci z Brezy. 18. februára 1945 vtiahli do obce ozbrojení nemeckí vojaci, obsadili cesty a 25 mužov odviezli. 3. apríla 1945 jednotky 159. pevnostnej brigády plukovníka Vinogradova oslobodili Brezu. 12. apríla 1945 bol v Breze založený národný výbor, poriadok zabezpečovala ľudová milícia. Nedostatok potravín, šatstva a iného tovaru štát riešil prídelovým systémom. Obec však musela plniť dodávky produktov rastlinnej a živočíšnej výroby. Miestny národný výbor hľadal možnosti ako zveľadiť obec. V roku 1950 občania urobili reguláciu potoka Kýčera, r. 1951 sa začala elektrifikácia obce, r. 1953 sa postavil most cez Bielu Oravu a občania rozširovali obecné komunikácie. V r. 1954 sa v Breze zriadil poštový úrad a zdravotné stredisko. Pre kultúrny život má význam postavenie kultúrneho domu v r. 1958. Miestny rozhlas bol zavedený v r. 1960, v tomto roku bola dostavaná aj Základná deväťročná škola. K rozvoju obce prispela stavba požiarnej zbrojnice, výstavba miestneho vodovodu, rekonštrukcia štátnej cesty, čím sa komunikácia presunula mimo obec, popri rieke Bielej Orave, ktorej koryto sa regulovalo a tak sa odstránilo nebezpečenstvo povodní.
Vo výstavbe sa pokračovalo aj v 70. rokoch. Občanom bolo odovzdané do užívania nákupné stredisko, začalo sa s výstavbou materskej školy, rekonštrukciou kultúrneho domu. V r. 1997 bolo v Breze založené JRD. V tom istom roku sa novozaložené brezanské JRD stalo súčasťou JRD Rozvoj so sídlom v Lokci.
Nová epocha vo vývoji obce sa začína po roku 1989. Demokratizácia spoločnosti, nové usporiadanie majú vplyv aj na dianie u nás v obci. Prvým starostom sa stal Ing. J. Volček.

Historické objekty a pamiatky:
Kostol p. Márie Snežnej založený v roku 1810, prestavaný v historizujúcom slohu v roku 1907 – 1908. na oltári je obraz Panny Márie Snežnej z roku 1885.
Kaplnka pod Pekelnou postavená pravdepodobne 1617. V kaplnke sú sadrové odliatky Panny Márie Lurdskej a Bernadety. Na bočných stenách je nápis“ Matka Cirkvi na Vašu česť a našu útechu i na pamiatku 2.vatik.snemu, Boží ľud v Breze“. V roku 1991 bolo okolie kaplnky upravené. Voda bola privedená od prameňa potrubím ku kaplnke. V období osláv 400 rokov od založenia obce sa tu prvý krát slúžila sv. omša.
Kaplnka na starom cintoríne pri ceste smerom do Lokce na tzv. starom cintoríne stojí - Kaplnka Všetkých svätých postavená pravdepodobne z konca 18. storočia. V nej sa nachádzal Oltár Piety, ktorý bol ukradnutý v lete 2003. Teraz je tam socha Sedembolestnej Panny Márie, vyrobená našim bývalým farníkom Štefanom Svetlákom.
Kaplnka pod kostolom - Kaplnka Božieho materstva Panny Márie. Kaplnku postavil v roku 1863 Ján Placek a Nodžák a v roku 1963 ju obnovil Jozef Matejčík. Socha Panny Márie s Ježiškom je neskorobaroková pamiatka z konca 18. storočia.
Kaplnka v Starej Vsi - Táto kaplnka je pravdepodobne najstaršia v Breze. O kaplnku sa staral J.Kurtulík. Nachádzajú sa v nej sochy Sedembolestnej Panny Márie a Sv. Jána Nepomuckého. Sochy sú z prvej polovice 18.storočia.
Kaplnka Sv. Anny - Stojí v tej časti obce ktorej sa hovorí Vyšný koniec. Mala štvorcový pôdorys, štvorhranný tvar s otvorom pre sochu. Bola to drevená soška Sv. Anny, ktorá bola zničená. V roku 1951 postavili novú kaplnku a kúpili sadrovú sošku sv. Anny.
Kaplnka Nepoškvrneného počatia Panny Márie - Túto kaplnku postavil pri Škrini v roku 1951 Matej Kormaňák na pamiatku tragickej smrti 11.ročnej dcéry Marty. Sádrovú sošku Nepoškvrneného počatia Panny Márie venovala rehoľná sestra – predstavená z kláštora v Spišškej Novej Vsi.
Kaplnka Božieho milosrdenstva postavená v roku 2009 v časti obce Lán, ktorá je zasvätená Božiemu milosrdenstvu a Panne Márii Škapuliarskej a Srdcu Ježišovmu.
Kríž na Štrbánkach kedysi ho volali Banasov kríž. Pôvodne to bol malý krížik s korpusom umiestnený na veľkom kríži. V r. 1961 urobil Štefan Bakoš nový kríž z červeného smreka. Naň dal umučenie z kríža od Mlyna. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Breza na roky 2016 – 2022 29
Pri mlyne na križovatke ciest do Lestnej a Beňadova stojí kríž už vyše 100 rokov. V roku 1961 urobili robotníci na úzkokoľajnej železnici s Františkom Kubašom 5 metrov vysoký kríž. Umučenie naň vyrezal Kondela zo Zakamenného.
Kríž v Starej Vsi pri dome Stanislava Romaňáka. Umiestnený betónový kríž. V r.1933 ho dal urobiť Jozef Balek za stlp ako náhradu stlpu so súsoším Najsvätejšej Trojice., ktorú dal Štefan Matejčík premiestniť svojmu domu. Na kríži je nadpis Spása v Kríži.
Kríž na Grúniku medzi červenými smrekmi už stojí vyše 100 rokov, ktorý dal postaviť Ján Matejčík – cestár.
Kríž pod Zárubami postavil Jozef Betík takmer pred 200 rokmi. V roku 1964 Ján Kormaňák murár s drevom, starý poškodený kríž mu spadol pred voz. Dal urobiť nový Kríž z červeného smreka na ňom je umiestnený malý krížik s pôvodným umučením.

V súčasnosti sa na riešenom území nachádzajú nasledujúce národné kultúrne pamiatky (ďalej len NKP), ktoré sú predmetom pamiatkovej ochrany v zmysle pamiatkového zákona a sú zapísané v **Ústrednom zozname pamiatkového fondu** SR (ďalej len ÚZPF):
- **stĺp sv. Jána Nepomuckého**, baroková ľudová práca z r. 1763, zapísaná pod evidenčným číslom 2635 .

Socha na pilieri sv. Jána Nepomuckého sa nachádza na cintoríne (miestny názov starý cintorín), tesne pri jeho juhozápadnej hranici. Z naračných prameňov vyplýva, že terajšie miesto nie je pôvodné. Podľa vyrytého letopočtu dielo vzniklo v r. 1733. V r. 1967 bol na stĺpe vykonaný zásah očistenia diela a doplnenie reliéfu stĺpu p. V. Mydlom. V tomto roku bola za dielom postavená

aj strieška v štýle turistických smerníkov. Kompozíciu diela tvorí vysoký kamenný podstavec z pieskovca, na ktorom je umiestnená socha sv. Jána Nepomuckého. Postava je mierne esovito presunutá a cez prsia drží kríž s korpusom Ukrižovaného. Okolo hlavy má kovový prstenec svätožiary s hviezdičkami. Tento je ukotvený do pliec sochy. Socha aj podstavec sú z pieskovca bez polychrómie. Vzadu je vyrytý text žalmu – Nie nám Pane, ale tvojmu menu. Vpredu modlitba po latinsky Matka Bolestná oroduj za nás. Dielo je dokladom vyspelosti a úrovne kamenosochárskej tvorby v prostredí hornej Oravy. Predmetom ochrany je celá NKP. Prístrešok je nevhodným dodatočným doplnkom.

- **stĺp sv. Trojice pred kostolom**, ľudová práca z r. 1864, zapísaný pod evidenčným číslom 2636, tento stĺp postavil Ján Matejčík v roku 1867. Kamenný stĺp a súsošie bolo urobené z pieskovca.

Do kultúrneho dedičstva patrí - pamätná tabuľa SNP, umiestnená na budove MNV

Na uvedené NKP sa vzťahuje ochrana vyplývajúca z pamiatkového zákona dotýkajúca sa individuálnej ochrany vyplývajúcej z povinnosti vlastníka trvalé udržiavať dobrý stavebnotechnický stav NKP, ako aj jej prostredia, v zmysle § 27 pamiatkového zákona. Využívanie a prezentácia nehnuteľnej NKP sú možné len takým spôsobom, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote. Všeobecnou podmienkou pamiatkovej ochrany zo strany pamiatkového orgánu je individuálny prístup ku každému objektu NKP a jej prostrediu, s cieľom zachovania jej špecifických hodnôt, jedinečnosti, ako aj hodnôt prostredia, do ktorého je situovaná. V zmysle §27, ods. 2, pamiatkového zákona, je súčasťou NKP aj jej bezprostredné okolie, t.j. priestor 10 m od obvodového plášťa stavby. V tomto priestore nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty NKP.

V rámci záujmu zachovania miestnej významovej hodnoty niektorých objektov pre obec, je možné ochranu zaujímavých a architektonicky hodnotných objektov, ktoré nie sú vyhlásenými NKP, realizovať cez samosprávne orgány obce. V zmysle pamiatkového zákona je možné takéto objekty zaradiť medzi tzv. pamätihodnosti obce, ktorých evidenciu utvára a vedie obec.

Na katastrálnom území obce sa nenachádzajú žiadne plochy, ktoré by boli pamiatkovými územiami vyhlásenými podľa pamiatkového zákona - pamiatková zóna, resp. pamiatková rezervácia.

V katastri obce Breza Archeologický ústav SAV Nitra doposiaľ neeviduje v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk žiaden archeologický nález, či nálezisko.

Krajský pamiatkový úrad Žilina eviduje z okolia obce niekoľko ojedinelých nálezov, napr. poklad mincí z Vasiľova a novoobjavené stopy osídlenia z doby kamennej v Hruštíne. Absencia evidencie archeologických nálezísk neznamená, že v katastri Breza sa archeologické nálezy nenachádzajú.

Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.

Požiadavky na riešenie kultúrnych pamiatok a pamätihodností:

- Na uvedené NKP sa vzťahuje ochrana vyplývajúca z pamiatkového zákona dotýkajúca sa individuálnej ochrany vlastnej veci, ako aj ochrany vyplývajúcej z povinnosti trvalého udržiavania vhodného prostredia kultúrnej pamiatky, podľa § 27 pamiatkového zákona. Využívanie a prezentácia NKP sú možné len takým spôsobom, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote. Všeobecnou podmienkou pamiatkovej hodnoty je individuálny prístup ku každému objektu NKP a jej prostrediu, s cieľom zachovania ich špecifických hodnôt, jedinečnosti, ako aj hodnôt prostredia, do ktorého sú situované. NKP nemá vyhlásené ochranné pásmo. V zmysle § 27, ods. 2 pamiatkového zákona, je súčasťou NKP aj jej bezprostredné okolie, t.j. priestor v okruhu 10 m od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky.
- Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ onom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezísk iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.

Prírodné hodnoty

Chránené územia prírody a krajiny

-európske chránené územia

Celé územie katastra Breza okrem intravilánu obce patrí do európskeho <u>chráneného vtáčieho územia SKCHVU008 Horná Orava</u>. Horná Orava je jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov kuvik vrabčí (Glaucidium passerinum), chriašteľ poľný (Crex crex), ďateľ trojprstý (Picoides tridactylus), tetrov hlucháň (Tetrao urogallus), tetrov hoľniak (Tetrao tetrix), orol krikľavý (Aquila pomarina), bocian biely (Ciconia ciconia), bocian čierny (Ciconia nigra), jedným z piatich pre hniezdenie kalužiaka červenonohého (Tringa totanus) a pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov strakoš

červenochrbtý (Lanius collurio), jariabok hôrny (Bonasa bonasia), kuvik kapcavý (Aegolius funereus), ďateľ čierny (Dryocopus martius), žlna sivá (Picus canus), rybárik riečny (Alcedo atthis), lelek lesný (Caprimulgus europaeus), výr skalný (Bubo bubo), sova dlhochvostá (Strix uralensis), chriašteľ bodkovaný (Porzana porzana), orol skalný (Aquila chrysaetos), chriašteľ malý (Porzana parva), prepelica poľná (Coturnix coturnix), žltochvost lesný (Phoenicurus phoenicurus) a strakoš sivý (Lanius excubitor), včelár lesný (Pernis apivorus) a rybár riečny (Sterna hirundo).

-územná ochrana prírody

Riešené územie celé spadá do územia Chránenej krajinnej oblasti Horná Orava, ktoré je veľkoplošné chránené územie, vyhlásené Vyhláškou č. 110 - MK SSR z 12. júla 1979. Vyhláška MŽP SR č.420 z 29.9.2003 s platnosťou od 1.11.2003 ustanovila zónovanie CHKO Horná Orava. Vyhláškou Krajského úradu životného prostredia v Žiline č.1/2004 z 15.januára 2004 boli zrušené maloplošné chránené územia na území CHKO.

Na väčšine územia CHKO patriaceho do katastra Breza dnes platí druhý stupeň ochrany prírody podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z pre zónu D, tretí stupeň ochrany platí pre zónu C, ktorá je pri toku Mútňanka a druhý stupeň ochrany sa viaže na zónu B – časť Beňadovského rašeliniska v severovýchodnom okraji katastra.

-chránené druhy (druhová ochrana)

Chránené druhy rastlín aj živočíchov sú súčasťou chránených území, ale vyskytujú sa aj mimo nich na rôznych miestach katastra. Pre ich ochranu je dôležitá osveta príslušných orgánov ako aj vzdelanostná úroveň obyvateľstva. Zo živočíchov je kataster bohatý na možnosti hniezdenia vtákov, vyskytujú sa tu aj chránené obojživelníky, plazy a cicavce a iné skupiny fauny.

-ochrana drevín

V rámci katastra sa nenachádza chránený strom v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny. Na ostatné dreviny platí všeobecná ochrana drevín rastúcich mimo les dosahujúcich potrebné parametre, ktorá vyplýva takisto z uvedeného zákona.

-územné systémy ekologickej stability (ÚSES)

Podľa ÚPN VÚC Orava a R-ÚSES Námestovo prechádza južným okrajom katastra biokoridor nadregionálneho významu NRBk 7/12 Kamenný vrch a regionálny terestrický biokoridor BCk2 Lokca.

Biocentrá regionálneho významu sú RBc7 Rašeliniská Bielej Oravy a jej prítokov – v katastri je to Beňadovské rašelinisko. Tvoria ho biotopy: Ra2 - Degradované vrchoviská schopné prirodzenej obnovy, Ra3 - Prechodné rašeliniská a trasoviská, Ra6 - Slatiny s vysokým obsahom báz, Ra7 - Sukcesne zmenené slatiny, Lk5 - Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Lk6 - Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, Kr8 - Vŕbové kroviny stojatých vôd. Biocentrum je potenciálne ohrozené prirodzenou sukcesiou, stavebnou činnosťou a urbanizáciou, zmenou vodného režimu, nízkou intenzitou poľnohospodárskeho využívania až zánikom jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácnych a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderálnych druhov, ...) alebo až naopak príliš intenzívne obhospodarovanie, hlavne pastva, rozširovaním inváznych a expanzívnych druhov, ťažbou nerastných surovín.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia

- podporiť resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov – kosenie, pastva,
- nepripustiť zmenu vodného režimu, resp. zabezpečiť jeho obnovu na miestach, kde došlo k jeho narušeniu,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- realizovať opatrenia z PS o SKCHVÚ008 Horná Orava schváleného na roky 2017 – 2046,
- nepripustiť urbanizáciu územia a ich blízkeho okolia a výstavbu nadradenej infraštruktúry.

Ďalším je RBc10 Kýčerka tvorené porastami smrečín a horskými kosnými lúkami s výskytom vzácnych druhov fauny. Biocentrum je potenciálne ohrozené nevhodným spôsobom lesného hospodárstva, nízkou intenzitou poľnohospodárskeho využívania až zánik jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácnych a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderálnych druhov, ...) alebo až naopak príliš intenzívne obhospodarovanie (napr. intenzívna oplôtková pastva), šírením inváznych druhov, nadmernými stavmi kopytníkov limitujúcimi obnovu drevín, stavebnou činnosťou a ťažbou nerastných surovín.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch – vylúčenie holorubov, na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty), pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov, optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete, maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa, postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov, v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa, udržiavať stavy kopytníkov na úrovni neohrozujúcej obnovu žiadnej z drevín pôvodného zloženia, minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok, systematickou údržbou lesných ciest minimalizovať vodnú eróziu, využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva, využívať pôvodný genofond drevín na obnovu lesa,
- podporiť resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov – kosenie, pastva,
- realizovať opatrenia z PS o SKCHVÚ008 Horná Orava schváleného na roky 2017 – 2046,
- cielene odstraňovať invázne druhy,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry.

Sú tu dva hydrické biokoridory regionálneho významu – Alúvium Mútňanky a Alúvium Bielej Oravy.

RBk8 Alúvium Bielej Oravy je hydricko – terestrický biokoridor prepájajúci Podbeskydskú vrchovinu, Oravskú Maguru s Oravskou

kotlinou, ktorý má charakter prirodzeného vodného toku s brehovými porastami a mokraďami rôzneho typu so zastúpením pestrej škály biotopov ako napr. Brehové porasty deväťsilov (Br6 – 6430), Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí (Lk6), Horské jelšové lužné lesy (Ls1.4 – 91E0*), Vŕbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek (Kr9), Vŕbové kroviny stojatých vôd (Kr8). Koridor na migráciu využívajú predovšetkým akvatické a semiakvatické druhy organizmov.

Ohrozenia. konfliktné uzly, bariéry:
• výstavba MVE,
• výstavba iných priečnych bariér v toku (napr. stavidlá, stupne, sklzy, hate, hrádze a pod.),
• výstavba väčších urbanizovaných komplexov ako priemyselné areály, rekreačná infraštruktúra, bytová zástavba (individuálna, hromadná),
• likvidácia väčších komplexov nelesnej drevinovej a sprievodnej vegetácie najmä líniová vegetácia ako vetrolamy, remízky, sprievodná zeleň,
• intenzívne poľnohospodárstvo a využívanie krajiny,
• rozorávanie lúk,
• veľkoplošné oplotenie poľnohospodárskych kultúr a trvalých trávnych porastov,
• regulácia toku a napriamovanie toku a deštrukcia toku nevhodnými technickými zásahmi (napr. betónové brehy a pod.),
• likvidácia štrkových lavíc, ostrovov a iných naplavenín ťažbou štrku a úpravou toku pre MVE,
• likvidácia a výruby brehových a sprievodných porastov,
• šírenie inváznych druhov,
• znečisťovanie brehov skládkami odpadov,
• zarybňovanie nepôvodnými druhmi,
• znečistenie vody (priemyselné a komunálne znečistenie, znečistenie z poľnohospodárskej výroby, dopravy),
• intenzívne rybárske obhospodarovanie,
• urbanizácia v okolí toku a výstavba infraštruktúry.

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia
• neurbanizovať plochy biokoridoru a jeho bezprostrednú blízkosť,
• zachovať alebo obnoviť krajinnú štruktúru s vysokým podielom heterogénnych prvkov ŠKŠ,
• minimalizovať akékoľvek ľudské zásahy do samotného toku a do brehovej vegetácie, minimalizovať reguláciu toku, vylúčiť výstavbu MVE a ďalších priečnych prekážok v toku,
• vylúčiť komerčnú ťažbu štrku v koryte,
• vyvinúť úsilie na spriechodnenie a odstránenie bariér v toku
• všade tam kde je to možné obnoviť pôvodnú morfológiu toku a vodný režim, napr. napojením odstavených riečnych ramien, obnovou meandrov, obnovou periodických záplav,
• minimalizovať úmyselný výrub drevín v biokoridore, tam, kde to je možné rozšíriť plochy brehových a sprievodných porastov,
• vylúčiť aplikáciu chemických látok,
• regulovať zarybňovanie nepôvodnými druhmi, snažiť sa o obnovu prirodzeného druhového spektra ichtyofauny,
• regulovať rekreačné využívanie (vrátane rybárskeho využívania).

RBk9 Alúvium Mútnianky je hydricko – terestrický biokoridor pripájajúci sa na koridor Bielej Oravy. Má charakter prirodzeného vodného toku s brehovými porastami a mokraďami rôzneho typu so zastúpením pestrej škály biotopov ako napr. Brehové porasty deväťsilov (Br6 – 6430), Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí (Lk6), Horské jelšové lužné lesy (Ls1.4 – 91E0*), Vŕbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek (Kr9), Vŕbové kroviny stojatých vôd (Kr8). Koridor na migráciu využívajú predovšetkým akvatické a semiakvatické druhy organizmov.

Ohrozenia. konfliktné uzly, bariéry:
• výstavba MVE,
• výstavba iných priečnych bariér v toku (napr. stavidlá, stupne, sklzy, hate, hrádze a pod.),
• výstavba väčších urbanizovaných komplexov ako priemyselné areály, rekreačná infraštruktúra, bytová zástavba (individuálna, hromadná),
• likvidácia väčších komplexov nelesnej drevinovej a sprievodnej vegetácie najmä líniová vegetácia ako vetrolamy, remízky, sprievodná zeleň,
• intenzívne poľnohospodárstvo a využívanie krajiny,
• rozorávanie lúk,• veľkoplošné oplotenie poľnohospodárskych kultúr a trvalých trávnych porastov,
• regulácia toku a napriamovanie toku a deštrukcia toku nevhodnými technickými zásahmi (napr. betónové brehy a pod.),
• likvidácia štrkových lavíc, ostrovov a iných naplavenín ťažbou štrku a úpravou toku pre MVE,
• likvidácia a výruby brehových a sprievodných porastov,
• šírenie inváznych druhov,
• znečisťovanie brehov skládkami odpadov,
• zarybňovanie nepôvodnými druhmi,
• znečistenie vody (priemyselné a komunálne znečistenie, znečistenie z poľnohospodárskej výroby, dopravy),
• intenzívne rybárske obhospodarovanie,

• urbanizácia v okolí toku a výstavba infraštruktúry.
Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia
• neurbanizovať plochy biokoridoru a jeho bezprostrednú blízkosť,
• zachovať alebo obnoviť krajinnú štruktúru s vysokým podielom heterogénnych prvkov ŠKŠ,
• minimalizovať akékoľvek ľudské zásahy do samotného toku a do brehovej vegetácie, minimalizovať reguláciu toku, vylúčiť výstavbu MVE a ďalších priečnych prekážok v toku,
• vylúčiť komerčnú ťažbu štrku v koryte,
• vyvinúť úsilie na spriechodnenie a odstránenie bariér v toku,
• všade tam kde je to možné obnoviť pôvodnú morfológiu toku a vodný režim, napr. napojením odstavených riečnych ramien, obnovou meandrov, obnovou periodických záplav,
• minimalizovať úmyselný výrub drevín v biokoridore, tam, kde to je možné rozšíriť plochy brehových a sprievodných porastov,
• vylúčiť aplikáciu chemických látok,
• regulovať zarybňovanie nepôvodnými druhmi, snažiť sa o obnovu prirodzeného druhového spektra ichtyofauny,
• regulovať rekreačné využívanie (vrátane rybárskeho využívania).

Interakčné prvky sú navrhované podľa existujúceho stavu krajiny aby prepájali pôsobenie ostatných prvkov ÚSES na okolitý priestor. Sú tvorené viacerými druhmi krajinných štruktúr: od súvislých porastov nelesnej drevinovej vegetácie, či už s charakterom lesa alebo krovín, cez pasienky s roztrúsenou drevinovou vegetáciou, brehové porasty, ktoré nie sú súčasťou biokoridorov až po mokraďné biotopy. Spolu s ostatnými prvkami ÚSES tvoria ucelenú sieť prírodných prvkov, ktorú je potrebné a možné zachovať z dlhodobého hľadiska aj v súlade s možnosťami bežného hospodárenia.

Medzi prírodné zdroje patrí
-ochrana lesných zdrojov
Ochrana lesných zdrojov je zabezpečená lesným zákonom. V katastri sa nachádzajú rozsiahle hospodárske lesy patriace najmä medzi kyslé smrečiny s jedľou a bukom a živné bukovo-jedľové smrečiny so smrekovým a bukovým hospodárstvom vyšších polôh. Kategória lesov ochranných nie je v katastri zastúpená.
Riešené územie patrí do LHC Lokca.
-ochrana pôdnych zdrojov
Chránenými pôdami sú v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu pôdy vymenované v prílohe zákona a pôdy s vykonanými investičnými opatreniami. Pre kataster Breza sú to nasledovné bonity:

BPEJ	popis	zrnitosť	bonita
1006042	NP na nekarbonátových aluviálnych sedimentoch	stredne ťažké - typické, ľahké	6
1006045	NP na nekarbonátových aluviálnych sedimentoch	stredne ťažké - typické, ľahké	6
1011045	Nivné pôdy glejové na aluviálnych sedimentoch	stredne ťažké - ľahké	7
1063212	Hnedé pôdy na flyšových sedimentoch	stredne ťažké - ľahké	7
1063442	Hnedé pôdy na flyšových sedimentoch	stredne ťažké - ľahké	7
1066242	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7
1066245	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7
1066442	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7
1066445	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7
1066542	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7

-ochrana genofondových zdrojov
Za genofondové plochy môžeme považovať plochy biotopov s genofondovo významnými druhmi. V riešenom území má CHKO Horná Orava evidované nasledovné genofondové plochy:
Alúvium Mútňanky – zachovalý podhorský tok s početnými meandrami a zachovalými brehovými a sprievodnými porastmi a mokraďnými lúkami.
Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Brehové porasty deväťsilov (Br6 – 6430), Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí (Lk6), Slatiny s vysokým obsahom báz (Ra6 – 7130), Horské jelšové lužné lesy (Ls1.4 – 91E0*), Vŕbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek (Kr9), Vŕbové kroviny stojatých vôd (Kr8).
Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín: Aquilegia vulgaris, Carex flava, C. davalliana, Crocus discolor, Dactylorhiza majalis, Epipactis palustris, Pinguicula vulgaris.
Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov živočíchov: Vertigo angustior, Vertigo geyeri, Lutra lutra, Cinclus cinclus, Ciconia nigra, Alcedo atthis
Navrhované manažmentové opatrenia: realizovať opatrenia z PS o SKCHVÚ008 Horná Orava schváleného na roky 2017 – 2046
Alúvium Bielej Oravy – zachovalý podhorský tok s brehovými porastmi ako biokoridor fauny s výskytom mokraďných spoločenstiev a generačnými lokalitami obojživelníkov.
Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Brehové porasty deväťsilov (Br6 – 6430), Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí (Lk6), Horské jelšové lužné lesy (Ls1.4 – 91E0*), Rašeliniskové smrekové lesy (Ls7.3 – 91D0*), Degradované

vrchoviská schopné prirodzenej obnovy (Ra2 – 7120), Vŕbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek (Kr9), Vŕbové kroviny stojatých vôd (Kr8).
Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín: Carex flava, Gladiolus imbricatus
Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov živočíchov: Astacus astacus, Lutra lutra, Cinclus cinclus, Ciconia nigra, Alcedo atthis, Actitis hypoleucos, Carpodacus erytrinus, Hucho hucho.
Navrhované manažmentové opatrenia: realizovať opatrenia z PS o SKCHVÚ008 Horná Orava schváleného na roky 2017 – 2046
Biela Orava - prirodzený vodný tok s brehovými porastami
Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Brehové porasty deväťsilov (Br6 – 6430), Horské jelšové lužné lesy (Ls1.4 – 91E0*), Vŕbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek (Kr9), Vŕbové kroviny stojatých vôd (Kr8).
Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín: Tozzia carpatica
Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov živočíchov: Lutra lutra, Cinclus cinclus.
Navrhované manažmentové opatrenia: realizovať opatrenia z PS o SKCHVÚ008 Horná Orava schváleného na roky 2017 – 2046
Beňadovské rašelinisko - slatina s vysokým obsahom báz s poškodeným vodným režimom a z veľkej časti porastená náletovými drevinami
Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Slatiny s vysokým obsahom báz (Ra6 – 7130)
Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín: Carex dioica, Carex chordorrhiza, Carex lasiocarpa, Carex limosa, Comarum palustre, Dactylorhiza majalis, Drosera rotundifolia, Eleocharis quinqueflora, Epipactis palustris, Equisetum variegatum, Menyanthes trifoliata, Pedicularis palustris, Pinguicula vulgaris, Salix rosmarinifolia, Triglochin palustre, Vaccinium oxycoccos, Vaccinium uliginosum, Viola palustris.
Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov živočíchov: Vertigo geyeri, Leucorrhinia pertoralis, Bombina variegata, Lissotriton montandoni, Gallinago gallinago.
Navrhované manažmentové opatrenia: realizovať opatrenia z PS o SKCHVÚ008 Horná Orava schváleného na roky 2017 – 2046
Bršlica – podmáčaná lokalita na západnom okraji zastavaného územia obce na úpätí pohoria s hustým porastom vŕby s prevládajúcou vŕbou purpurovou a zastúpením mokraďných druhov rastlín a živočíchov.
Navrhované manažmentové opatrenia: realizovať opatrenia z PS o SKCHVÚ008 Horná Orava schváleného na roky 2017 – 2046
Pod Hájom – lokalita v okolí menšieho prítoku Bielej Oravy v južnej časti katastra s rovnakým názvom. Tvoria ju rastlinné a živočíšne spoločenstvá viazané na vodný režim biotopu.
Navrhované manažmentové opatrenia: realizovať opatrenia z PS o SKCHVÚ008 Horná Orava schváleného na roky 2017 – 2046

A.2.6. Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území najmä obytného územia, zmiešaného územia, rekreačného územia a kúpeľného územia, vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využitia

Riešené územie obce Breza je rozdelené na:
I. Zastavané územie obce
II. Ostatné územia katastra obce
V súčasnosti je zastavané územie obce Breza legislatívne vymedzené hranicou zastavaného územia obce. Táto hranica zodpovedá stavu k 1.1.1990. Vzťahujú sa na ňu odvody a zábery poľnohospodárskej pôdy. V územnom pláne bude navrhnutá hranica skutočne zastavaného územia a rozšírenie skutočne zastavaného územia obce.

I. Zastavané územie obce

Obec Breza zaujíma medzi obcami špecifické postavenie z hľadiska sídelného typu, ktorý je dobrým predpokladom pre rozvoj bývania, výroby, rekreácie a cestovného ruchu.
Pre prehľadnejšie určenie regulatívov a bilancií energií urbanizované zastavané územie obce Breza bolo rozdelené na nasledujúce urbanistické plochy:

A.0BYTNÉ ÚZEMIE (OU) – bývanie + základná občianska vybavenosť
- **stabilizované**
  - **OU. 01 - Pri hlavnej ceste**
  - **OU. 02 - Okolo cesty do doliny**
  - **OU. 03 - Pri obecnom úrade.**
  - **OU. 04 - Nad obecným úradom**
  - **OU. 05 - Okolo Kýčery**
  - **OU. 06 - Pri kostole**
  - **OU. 07 - Nad školou**
- **navrhované**
  - **OU. 08 - IBV Pod Háj a Zakľuč**
  - **OU. 09 - Pod Horou**
  - **OU. 10 - IBV Brehy**
  - **OU. 11 – IBV Luhy**

B. VÝROBNÉ ÚZEMIE (VU)
- **VU. 01 - Roľnícke družstvo**
- **VU. 02 - Výrobné územie Pri Brezianskom mlyne.**
- **VU. 03 - Výrobné územie Luhy**

C. REKREAČNÉ ÚZEMIE (RU)

RU. 01 - Rekreačné územie Jarovisko
RU. 02 - Rekreačná zóna Pod Smrečinami
RU. 03 - Rekreačné chaty vo voľnej krajine

Rozdelenie zastavaného územia na urbanistické plochy a regulatívy vzťahujúce sa k jednotlivým **funkčným plochám**, ktoré sú uvedené v ďalšom texte) sú zdokumentované aj vo výkrese č. 2 a č. 5 v M 1:5 000.
Funkčné plochy:

0BYTNÉ ÚZEMIE (OÚ)
A - **rodinné domy individuálne stabilizované**
A1 - **rodinné domy individuálne navrhované**
B - **bytové domy**
O - **občianska vybavenosť, služby**
OA - **občianska vybavenosť + rodinné domy** (zmiešané územie)
C - **cintorín**
Š - **šport**

VÝROBNÉ ÚZEMIE (VÚ)
V - **priemyselná výroba, sklady**
P - **poľnohospodárska výroba, farma**
TDV - **dopravná vybavenosť** (parkoviská, ČS PHM, autoumývarne, garáže, parkoviská),
technická vybavenosť (energetické stavby, ČOV, skládky, zberné dvory, kompostárne)

REKREAČNÉ ÚZEMIE (RÚ)
R - **rekreácia voľná** (chatové osady)
V+R – včelnica a rekreácia
RŠ - **športové plochy v rekreačnom území** (ihriská, fitness, bazény, welnes, prevádzkové objekty)
DŠ - **dynamické športové plochy v rekreačnom území** (zjazdovky, bežecké trate, oddych. miesta)

ZELEŇ (Z)
ZV - **zeleň verejná** (parky, zeleň pri O + R)
ZS - **zeleň súkromná** (záhrady, sady, záhradkové osady)
ZO - **zeleň ostatná** (Izolačná zeleň, brehové porasty, nelesná drevinová vegetácia)
Rozdelenie zastavaného územia a regulatívy vzťahujúce sa k týmto regulovaným územiam sú zdokumentované na výkrese č. 2 – 6 v M 1:5 000 a v Záväznej časti územného plánu.

Poznámka: Pre prehľadnejšie určenie **funkčných a priestorových regulatívov**, skutočne zastavané územie obce Breza bolo rozdelené na **funkčné plochy**, ku ktorým sú priradené farby vo výkresoch a súčasne k týmto funkčným plochám boli navrhnuté funkčné a priestorové regulatívy.

II. Územie mimo zastavaného územia obce – voľná krajina - ÚZEMIE OCHRANY PRÍRODY A VOĽNEJ KRAJINY (OP)
Existujúce činnosti a využívanie plôch v rámci katastra sú kvôli jednoduchosti zobrazenia na mape delené na základe súčasnej a v niektorých prípadov navrhovanej štruktúry krajiny do nasledovných oblastí.
Zásady funkčného využívania územia vyplývajú z funkčného členenia záujmového územia na relatívne homogénne plochy. Na uvedených plochách bude platiť rovnaký súbor podmienok funkčného využívania. Súbor funkcií, ktoré plôšky plnia je daný jednak historickým využívaním a jednak požiadavkami uplatnenými v rámci časového horizontu spracovávaného územného plánu.
Existujúce činnosti a využívanie plôch v rámci katastra sú kvôli jednoduchosti zobrazenia na mape delené na základe súčasnej a v niektorých prípadov navrhovanej štruktúry krajiny nasledovne.

PREHĽAD NAVRHNUTÝCH ZÓN OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY V KATASTRI OBCE BREZA:
OP.01 CHVU Horná Orava + UEV Rašeliniská Bielej Oravy + CHKO B zóna + R BC Beňadovské rašelinisko + GP Beňadovské rašelinisko + mokraď
OP.02 CHVU Horná Orava + CHKO C zóna + R BK Alúvium Mútňanky + vodný tok alúvium + sprievodná NDV
OP.03 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + R BC Kýčerka + les hospodársky + NDV
OP.04 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + NR a R BK + les hospodársky + NDV + GP Pod Hájom
OP.05 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + NR a R BK + TTP
OP.06 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + R BK Alúvium Bielej Oravy + vodný tok alúvium + sprievodná NDV
OP.07 R BC Svahy pri Breze + NDV + GP Bršlica + mokraď
OP.08 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + interakčný prvok + NDV
OP.09 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + interakčný prvok + TTP
OP.10 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + interakčný prvok + orná pôda

A.2.7. Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia, výroby a rekreácie

A.2.7.1. BÝVANIE

- BÝVANIE V BYTOVÝCH DOMOCH

Hromadná bytová výstavba v obci je prezentovaná tromi existujúcimi bytovými domami s 22 bytmi.
V rámci návrhu uvažujeme s jedným navrhovaným bytovým domom s cca 12 sociálnymi bytmi.
Spolu bude v obci 4 bytové domy s cca 34 bytmi.

- BÝVANIE V INDIVIDUÁLNYCH DOMOCH

Obec Breza z demografického hľadiska javí ako obec prevažne s obytnou funkciou. Obec nemá dostatočné prostriedky na rozvoj bytového fondu, vo väčšine prípadov sa uskutočňuje výhradne z prostriedkov jednotlivých domácností.
Obec Breza sa svojou polohou a dostupnosťou do mesta Námestovo stáva zaujímavá z hľadiska ubytovania. Na Obecnom úrade sú evidované viaceré žiadosti o pridelenie stavebného pozemku, alebo aspoň o vytvorenie možnosti výstavby rodinných a rekreačných domov, nakoľko jestvujúce preluky sú už zastavané alebo majitelia ich chystajú zastavať. Z toho dôvodu je potrebné rozšíriť zastavané územia obce. Ekonomické a priestorové možnosti sú kladné.

Prognózovaný vývoj obyvateľov, domov a bytov v obci do 2060 (návrh ÚPN obce Breza)

Rok	2011	2021	2040	2060
Počet obyvateľov	1582	1 719*	1 719 + 270 = 1 989	1989 + 300 = 2289
Počet bytov	418	491	491 + 90 = 581	581 + 102 = 683
Počet domov	397	502	502 + 150 = 657	657+ 94 = 751
Obývanosť/obyv/byt/	3,5	3,0	3,0	3,0

Poznámka:
*Počet existujúcich obyvateľov uvedených v tabuľke (matematický výpočet) nie je totožný s počtom obyvateľov podľa údajov obce Breza

Obec Breza mala v roku 2011 približne 1 582 obyvateľov, ktorí bývali v cca 418 bytoch. Obec v roku 2021 mala 1 719 obyvateľov, ktorí bývali v cca 300 bytoch.
Územný plán navrhuje v roku 2040 doplnením a rozšírením zastavaného územia obce nárast bytov na cca 581 bytov a zvýšenie počtu obyvateľov na cca 1 989.
V roku 2060 počet bytov predstavuje cca 683 bytov a zvýšenie počtu obyvateľov na cca 2 256.
Rozvoj obytného územia je podmienený rastom populácie, schopnosťou vysporiadať majetkové pomery jednotlivých stavebných pozemkov a solventnosťou obyvateľov.

A.2.7.2. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Občiansku vybavenosť obce predstavuje široký komplex zariadení a účelovo upravených plôch, ktorých cieľom je uspokojovanie rôznych potrieb obyvateľov všetkých vekových kategórii. Občianska vybavenosť obce vo východiskovom období spracovania územného plánu uspokojivo pokrýva len základné potreby súčasných obyvateľov. Kapacitne nepostačuje v športe, kultúre a službách. Vybavenosť, dôležitá pre rozvoj cestovného ruchu je nepostačujúca.
Občiansku vybavenosť podľa charakteru činnosti delíme na

- **verejnú alebo sociálnu vybavenosť**, ktorá je zabezpečovaná z polohy štátu, resp. regiónu, obce a
- **komerčnú občiansku vybavenosť**.

2.7.2.1.Sociálna infraštruktúra, ktorá predstavuje nasledovnú druhy občianskej vybavenosti:

A. Školstvo
B. Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť
C. Správa a riadenie
D. Ochrana pred požiarom
E. Osveta

Občianska vybavenosť obce vo východiskovom období spracovania územného plánu neuspokojuje ani základné potreby súčasných obyvateľov. Kapacitne nepostačuje v športe a službách. Vybavenosť, dôležitá pre rozvoj cestovného ruchu, je nepostačujúca. Občania využívajú vybavenosť v blízkom meste Námestovo.

A. ŠKOLSTVO

Východiskový stav

Školstvo a výchova

Základnú školu s materskou školou Breza tvoria tri časti:
- základná škola (ZŠ) – 183 žiakov/ 13 tried/ 37 zamestnancov,
- materská škola (MŠ) – 57 detí/2 triedy/6 zamestnancov,
- zariadenie školského stravovania (ZŠS).

Školský areál tvoria budovy ZŠ, MŠ a ZŠS. Pred budovou ZŠ je ihrisko, ktoré slúži na vyučovanie telesnej výchovy, pretože škola nemá telocvičňu. V základnej škole sa vzdelávajú žiaci z dvoch obcí - z Brezy a z Beňadova. Deti obidvoch zariadení majú možnosť stravovať sa v zariadení školského stravovania.

Návrh

Por.číslo - regul. priestor – Exist/Návrh	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Štandard (úč.j. na 1000 obyv)	Súčasná kapacita	Potrebná kapacita	Navrhovaná kapacita
	A.ŠKOLSTVO A VÝCHOVA (1žiak= 50m2)					
A1/UO.06/ E	Základná škola	počet žiakov/počet tried(počet zam.	185-190 žiakov 6650 m2 poz.	183 žiakov / 13 tried / 37 zam.	225 žiakov/ 15 tried / 39 zam.	40 žiakov/ 2 triedy/2
	Zariadenie školského stravovania (ZŠS). (jedáleň + kuchyňa)					+40 stravníkov
A2/OU.06/ E	Materská škola	počet žiakov na 1000 obyv.	30–40 žiakov 1600 m2 poz.	57 detí, /2 triedy/4 učiteľky +2THP	87detí/4 triedy/ 8 zam	30 detí/4 učiteľky/2 triedy
A3/OU.05/ E	Materská škola	počet žiakov na 1000 obyv.	30–40 žiakov 1600 m2 poz.	16 detí, 2 učiteľky +2THP/1 trieda	32 detí, 4 učiteľky 2THP /2 triedy	16 detí, 2 učiteľky /1 trieda
A4/OU.08/ N	Materská škola	počet žiakov na 1000 obyv.	30–40 žiakov 1600 m2 poz.	0	30detí/2 triedy/ 2 učiteľky + 2THP	30detí/2 triedy/ 2 učiteľky + 2THP
	Spolu			49 zam.	61 zam	12 zam

Rozšírenie obytného územia a tým aj nárast počtu obyvateľov si vyžiada postupne aj rozšírenie priestorov základnej a materskej školy. Možnosť rozšírenia základnej školy sa javí ako prístavba alebo nadstavba k existujúcim učebňovým pavilónom.
Nárast počtu obyvateľov a tým aj nárast počtu žiakov si vyžiada zvýšenie počtu tried na základnej škole na 15, zvýšenie počtu zamestnancov na 39.
V novom obytnom území OU.08 uvažujeme s novou materskou školou s dvoma triedami.

B. ZDRAVOTNÍCTVO A SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

Východiskový stav

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko. Obyvatelia môžu využívať zdravotnícke služby v obci Lokca a v okresnom meste Námestovo – Oravská poliklinika v Námestove. Vyššiu zdravotnú starostlivosť poskytuje nemocnica v Trstenej.
Zdravotné stredisko v Lokci s lekárňou v centre obce poskytuje ambulantnú starostlivosť v rozsahu jedného obvodu (4000 obyv.):
- 1 ambulancia praktického lekára pre dospelých
- 1 ambulancia praktického lekára pre deti a mládež
- 1 ambulancia stomatológa primárnej starostlivosti
- 1 ambulancia gynekológa primárnej starostlivosti – ordinuje 1krát týždenne

Uvedený rozsah zdravotnej starostlivosti v súčasnosti postačuje.
Sociálne služby je možné zabezpečovať aj prostredníctvom Denného centra – stacionáru, ktorý v obci chýba. Poskytuje sa v ňom sociálna služba na určitý čas fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou.

Návrh

Reg.priestor.	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Štandard (úč.j. na 1000 obyv)	Súčasná kapacita	Potrebná kapacita	Navrhovaná kapacita
	B. ZDRAVOTNÍCTVO A SOCIÁLNE SLUŽBY (1 zariadenie = 35 m2)					
-	Zdravotné stredisko v Lokci/Námestovo			0	0	0
B1/OU.08/ N	Stacionár pre dospelých	počet zar/ zam	-	0	1/2	1/2
B2/OU.08/ N	Sociálne služby - Dom sociálnych služieb alebo sociálny bytovka	počet zar/ zam	-	0	24/10 (12 bytov)	24/10 (12 bytov)
B3/OU.03, OU.08/ N	Súkromné ambulancie	počet amb/zam	-	0	2/4	2/4
	Spolu			0	16 zam	16 zam

V návrhovej etape nebude postačovať existujúca zdravotnícka a sociálna starostlivosť, pretože stúpajú požiadavky na kvalitu a dostupnosť zdravotníckych služieb. V návrhovej a výhľadovej etape s rastom počtu obyvateľov vzniknú súkromné ambulancie, predpokladáme hlavne vznik ambulancií všeobecného a zubného lekára v rámci prestavby rodinných domov.
Vzhľadom k postupnému zvyšovaniu sa vekového priemeru obyvateľstva je nevyhnutné komplexne riešiť oblasť sociálnej starostlivosti o starších a postihnutých občanov, v návrhu sa uvažuje s výstavbou stacionáru, sociálnych bytov alebo domu sociálnych služieb v OU.08.

C. SPRÁVA A RIADENIE
Východiskový stav
V obci sa nachádza:
- Obecný úrad a pošta, kde pracuje starosta, zástupca, kontrolór, 18 zamestnancov úradu, 4 zamestnanci pošty.
- Rímsko-katolícky farský úrad so správcom fary,
- Urbár – pozemkové spoločenstvo obce Breza s 274 podielnikmi,
- Ostatné služby (polícia, bankové a poisťovacie služby) zabezpečuje mesto Námestovo.

Návrh

Reg.priestor.	**Popis vybavenosti**	**Ukazovateľ**	**Štandard (úč.j. na 1000 obyv)**	**Súčasná kapacita**	**Potrebná kapacita**	**Navrhovaná kapacita**
	C. SPRÁVA A RIADENIE (1miesto = 20 m2)					
C1/OU.03/E	Obecný úrad	počet prac.m.		18	20	2
C2/OU.03/E	Urbár – pozemkové spoločenstvo	členov		274	274 členov	-
C3/OU.05/E	Rímsko-katolícky farský úrad	počet prac.m.		1	2	1
	Spolu			19 zam.	21 zam	3 zam8

V návrhovom období je potrebné rozšíriť počet zamestnancov obecného úradu o 2 zamestnancov. V obci je nedostatočný vnútorný tabuľový informačný systém. Bolo by vhodné inštalovať v zastavanom území smerové tabule k rôznym inštitúciám a zariadeniam v obci, ktoré by návštevníkovi pomohli v orientácii. Tabule môžu obsahovať aj informácie o lokalizácii výroby, rekreácie a služieb.

D. OCHRANA PRED POŽIAROM
Východiskový stav
Požiarna zbrojnica sa nachádza sa v Kultúrnom dome a je v súčasnosti postačujúca.
V obci sa nachádza Dobrovoľný hasičský zbor.
Návrh

Reg.priestor.	**Popis vybavenosti**	**Ukazovateľ**	**Štandard (úč.j. na 1000 obyv)**	**Súčasná kapacita**	**Potrebná kapacita**	**Navrhovaná kapacita**
	D. OCHRANA PRED POŽIAROM					
D1/OU.03/E	Požiarna zbrojnica	plocha(m2)	-	cca 60m2		

V návrhovom období nie je potrebné rozširovať objekt požiarnej zbrojnice, vzhľadom na štruktúra protipožiarnej ochrany v rámci okresu.

E.OSVETA
Východiskový stav
-Obecná knižnica zrušená
-Klubovne pre kultúrnu a záujmovú činnosť (okrem športovej činnosti) v súčasnosti v obci chýbajú,
-Záujmová činnosť je organizovaná medzi žiakmi v priestoroch základnej školy a v priestore starej školy, kde je stolnotenisový klub.
-Záujmová činnosť je organizovaná medzi žiakmi v priestoroch základnej školy.
Návrh

Reg.priestor.	**Popis vybavenosti**	**Ukazovateľ**	**Štandard (úč.j. na 1000 obyv)**	**Súčasná kapacita**	**Potrebná kapacita**	**Navrhovaná kapacita**
	E. OSVETA					
E1-zrušená	Obecná knižnica	m2 na obyv./zam počet zväzkov/ používateľov	0,05 – 0,1 m2	zrušená		

V návrhovom období sa neuvažuje s rozširovaním plôch a zariadení slúžiacich osvete.

KOMERČNÁ OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

F.TELOVÝCHOVA A ŠPORT
Východiskový stav
Telovýchova a šport
-Na športové vyžitie slúži v areáli Základnej školy viacúčelová miestnosť v základnej škole, multifunkčné ihrisko (rozmery 24 x 44 m), detské ihrisko pri škole a volejbalové ihrisko.
- Športový areál TJ Rozvoj Breza je situovaný v časti Podháj sa začalo stavať v roku 1984, ktorý bol dobudovaný v roku 1988. Areál obsahuje futbalové ihrisko, ľahkoatletickú dráhu, detské dopravné ihrisko, volejbalové ihrisko, letné kino a prevádzkovú budovu s ubytovaním pre 22 osôb so saunou, tribúnou pre 200 osôb na sedenie a kaviarňou. Súčasťou areálu je lyžiarsky vlek EVP 300 (v súčasnosti rozobratý nefunkčný) s drevenou chatou, ktorý bol postavený v roku 1988.
V obci majú zastúpenie futbalisti (muži, žiaci, dorastenci a mladší žiaci), volejbalisti, hráči stolného tenisu a v obci funguje aj biatlonový klub.
Návrh

Por.číslo - regul. priestor – Exist/Návrh	**Popis vybavenosti**	**Ukazovateľ**	**Štandard (úč.j. na 1000 obyv)**	**Súčasná kapacita**	**Potrebná kapacita**	**Navrhovaná kapacita**
	F. TELOVÝCHOVA A ŠPORT					
F1/OU.08/E	Športový areál TJ Rozvoj Breza je situovaný v časti Pod Háj	počet/rozmer	1 ks – 100x50 m	1 ks – 100x50 m 1 ks – 36 x 18 m	1ks – 100x50 m 1 ks – 36 x 18 m 1 detské ihrisko	1ks detské ihrisko
F2/OU06/E	Detské ihrisko pri MŠ	počet/rozmer	1 ks	1 ks	1 ks	-
F3/OU.06/E	Viacúčelové ihrisko pri ZŠ a volejbalové ihrisko	počet/rozmer	1 ks - 40 x 20 m 1ks – 20 x 20 m	1 ks - 40 x 20 m 1ks – 20 x 20 m	1 ks - 40 x 20 m 1ks – 20 x 20 m	-
F4/OU.04/E	Detské ihrisko v lese	počet/rozmer	1 ks – 20 x 20 m	1 ks – 20 x 20 m	1 ks – 20 x 20 m	-

Obec potrebuje vybudovanie nového detského alebo viacúčelového ihriska v OU.08 pre letné aktivity.

G. KULTÚRNE ZARIADENIA
Východiskový stav
V obci sa nachádza
- Kultúrny dom s divadelnou sálou pre 180 divákov so sobášnou miestnosťou, postavaný v rokoch 1957-1958,
- vysielač Komanišky
Medzi kultúrno - historické , staviteľské pamiatky patrí
- kostol p. Márie Snežnej , založený v roku 1810, prestavaný v historizujúcom slohu v roku 1907 – 1908. na oltári je obraz Panny Márie Snežnej z roku 1885,
- kaplnka na cintoríne, klasicistická z 1. tretiny 19. storočia s ľudovým oltárikom Piety a sochami Dobrého pastiera, sv. Jozefa a anjelov z 1. polovice 19. storočia
Do Ústredného zoznamu kultúrnych pamiatok je zapísaný:
- stĺp sv. Jána Nepomuckého, baroková ľudová práca z r. 1763, zapísaná pod evidenčným číslom 2635 na cintoríne,
- stĺp sv. Trojice pred kostolom, ľudová práca z r. 1864, zapísaný pod evidenčným číslom 2636.

Do kultúrneho dedičstva patrí - pamätná tabuľa SNP, umiestnená na budove MNV
Občianske združenia:
ECHO Breza, Miestny spolok červeného kríža , Klub biatlonu Breza – klub, Obecný športový klub BREZA – športový klub, Dobrovoľný hasičský zbor, Poľovnícke združenie "BREZA" a Jednota dôchodcov v Breze.
Významné kultúrne a športové podujatia v obci (zdroj PHSR)
Deň matiek a Deň otcov, Deň rodiny a Uvítanie detí, Turistický výstup, Rodinná zemiaková placka, Stretnutie dôchodcov, Poslanecký ples, Mikuláš a Prezentačné vianočné trhy, Brezanská stopa, Vianočný turnaj neregistrovaných hráčov v stolnom tenise, Silvestrovský prechod Brezanským chotárom, Zimný futbalový turnaj o Putovný pohár starostu obce, Brezanská futsalová miniliga, Volejbalový turnaj o putovný pohár MsČK, Výstup na Jarovisko
Návrh

Reg. prie stor	**Popis vybavenosti**	**Ukazovateľ**	**Štandard (úč.j. na 1000 obyv)**	**Súčasná kapacita**	**Potrebná kapacita**	**Navrhovaná kapacita**

	G. KULTÚRNE ZARIADENIA (1sedadlo = 25 m2)					
G1/OU.05/E	Rím. kat. kostol Panny Márie Snežnej	miesta na sedenie	-	100 miest na sed.		
G2/OU.10/E	Kaplnka na starom cintoríne	miesta na sedenie	-	15 miest na sed.		
G3/OU.03/E	Kultúrny dom s viacúčelovou sálou	sedadlo	60 – 105 sed./1000 obyv	180 miest na sed.		
OU.05/E	NKP-Súsošie na pilieri(korunovanie Panny Márie)	ks	-	1		
OU.02/E	NKP-Socha na pilieri(sv. Ján Nepomucký)	ks	-	1		

Podľa pamiatkového zákona § 40 v súlade s § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom poriadku v znení neskorších predpisov každý občan, ktorý objaví pri stavebnej činnosti akýkoľvek archeologický nález je povinný ho ohlásiť.

H. MALOOBCHOD
Východiskový stav
Je reprezentovaná týmito zariadeniami
- Potraviny COOP Jednota - potravinami v centre obce, Rozličný tovar, Potraviny, Dopstav – textil, obuv, Kvetinárstvo, Textil, Predajňa YOVOX, textil Azet, Potraviny Helka, Dopstav - stavebniny.

Návrh

Reg. prie stor	**Popis vybavenosti**	**Ukazovateľ**	**Štandard (úč.j. na 1000 obyv)**	**Súčasná kapacita**	**Potrebná kapacita**	**Navrhovaná kapacita**
	H. MALOOBCHOD (1predajňa=80m2					
H1/OU.03/E	Potraviny COOP Jednota	m^2 predaj. pl./zam.	129 – 194 m2/1000 obyv.	1x500 m2/10	1x500 m2/10	0
H2/OU.02/E	Rozličný tovar	m^2 predaj. pl./zam.	-	1x100 m2/2	1x100 m2/2	0
H3//OU.04/E	Potraviny	m^2 predaj. pl./zam.	-	1x80 m2/2	1x80 m2/2	0
H4/OU.04/E	Dopstav-textil, obuv	m^2 predaj. pl./zam.	-	1x100 m2/2	1x100 m2/2	
H5/OU.06/E	Kvetinárstvo	m^2 predaj. pl./zam.	-	1x40 m2/2	1x40 m2/2	0
H6/OU.06/E	Textil	m^2 predaj. pl./zam.	-	1x80 m2/2	1x80 m2/2	0
H7/OU.06/E	Predajňa YOVOX	m^2 predaj. pl./zam.	-	1x90 m2/2	1x90 m2/2	0
H8//OU.06/E	Textil Azet	m^2 predaj. pl./zam.	-	1x60 m2/2	1x60 m2/2	0
H9/OU.10/E	Potraviny Helka	m^2 predaj. pl./zam.	-	1x80 m2/2	1x80 m2/2	0
H10/OU.01/E	Dopstav - stavebniny	m^2 predaj. pl./zam.	-	1x200 m2/2	1x200 m2/2	0
H11/OU.01,OU.03, OU.08, OU.10/N	Súkromné obchody podľa aktuálnej požiadavky	m^2 predaj. pl./zam	-	0	4/4x90m2 /8	/4x90m2 /8
	Spolu			28 zam.	36	8

V návrhovom období územný plán uvažuje s 1 prevádzkou moloobchodu v rámci rozvoja zastavaného územia OU.01, OU.03, OU.08 a OU.10, ktorá bude predávať rozličný tovar. Realizácia nových prevádzok je podmienená rastom konkurencie uvedených služieb, ich lokalizácia je vhodná v strede zastavaného územia obce.

I.VEREJNÉ UBYTOVANIE
Východiskový stav
Verejné ubytovanie v obci poskytuje:
- Apartmány Pod Lipkou
-

Návrh

Reg.priestor	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Štandard (úč.j. na 1000 obyv)	Súčasná kapacita	Potrebná kapacita	Navrhovaná kapacita
	I. VEREJNÉ UBYTOVANIE (1lôžko= 50 m2 alebo 150 m3)					
I1/OU.01/E	Apartmány Pod lipkou	počet apatm.	-	1	1	0
I2/ pri ceste do Beňado va/E	1 rekreačný objekt Opalenisko	počet lôžok/zam	-	5/0	5/0	0
I3/OU.08/E	Chata Obecného úradu Pod Háj	počet lôžok/zam	-	10/2	10/2	0
RU.01/N	Rekreačné chaty v RU.01	počet objektov/ počet lôžok/ počet /p.m.	-	0	16/80/0	16/80/0
RU.02/N	Rekreačné chaty v RU.02	počet objektov/ počet lôžok/ počet /p.m.	-	0	19/95/0	19/95/0
OU.05/N	Rekreačné chaty v RU.03	počet objektov/ počet lôžok/ počet /p.m.	-	0	15/75/0	15/75/0
	Spolu			2	2	0

J.VEREJNÉ STRAVOVANIE

Východiskový stav

V k.ú. Breza sa nachádzajú tieto zariadenia s verejným stravovaním:

- Pohostinstvo – cca 35 stoličiek
- Pizzéria Oskarka – cca 50 stoličiek

Návrh

Reg.priestor	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Štandard (úč.j. na 1000 obyv)	Súčasná kapacita	Potrebná kapacita	Navrhovaná kapacita
	J. VEREJNÉ STRAVOVANIE (1 stolička= 25m2)					
J1/OU.05/E	Pohostinstvo	počet stoličiek/zam	-	50/2	50/2	0
J2	Pizzéria OSKARKA	počet stoličiek/zam	-	35/2	35/2	0
	Spolu			**4 zam.**	**4 zam.**	**0**

V návrhovom období územný plán uvažuje s rozšírením verejného stravovania v novou obytnom území OU.08.

K.SLUŽBY

Východiskový stav

Na území k.ú. Breza sa nachádzajú tieto zariadenia s nevýrobnými službami:

- Cintorín – cca 3 ha a Dom smútku s cca 50 miestami
- Starý cintorín – cca 1,5 ha.

Návrh

Reg. prie stor	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Štandard (úč.j. na 1000 obyv)	Súčasná kapacita	Potrebná kapacita	Navrhovaná kapacita
	K. SLUŽBY (1prac. miesto = 15 m2)					
K1/OU.05/E	Cintorín	plocha v ha/10 m2	84 – 105 hrobov	3 ha	3 ha	0

		na hrob	546-682 m2			
K2/OU.02/E	Starý cintorín	Plocha v ha/10 m2 na hrob	84 – 105 hrobov 546-682 m2	1,5 ha	1,5 ha	0
K3/OU.05/E	Dom smútku na cintoríne	miesto v obrad. sieni na 1000obyv	15 – 25 miest 45-75 m2	cca 50 miest	cca 50 miest	0
K4/OU.01/E	Pošta	počet zariadení/ počet prac.m.	-	1/4	1/4	0
K5/OU.07/E	Kaderníctvo	počet zariadení/ počet prac.m.	-	1/2	1/2	0
K6/OU.01/E	Krajčírstvo	počet zariadení/ počet prac.m.	-	1/2	1/2	0
K7/OU:07/E	Autoservis, pneuservis Volček	počet zariadení/ počet prac.m.	-	1/5	1/5	0
K8/OU:05/E	OSKER Catering	počet zariadení/ počet prac.m.	-	1/3	1/3	0
K9/VU.02/E	Autoservis Ondrisek	počet zariadení/ počet prac.m.	-	1/5	1/5	0
K10/VU.02/E	Autobazár AUTOJANO	počet zariadení/ počet prac.m.	-	1/2	1/2	0
K11/OU.01,OU.03, OU.08, OU.10/N	Súkromné služby obyvateľstvu podľa aktuálnej požiadavky, napr. informačný objekt, prevádzky bankových služieb, príp. poisťovacích služieb	m^2 predaj. pl./zam	-	0	4/4x90m2 /8	4/4x90m2 /8
	Spolu			23 zam.	31	8

V návrhovom období územný plán navrhuje riešiť informačný objekt, prevádzky bankových služieb, príp. poisťovacích služieb v rámci zastavaného územia rodinnými domami alebo vostavbou existujúcich rodinných domov v strede zastavaného územia. Realizácia nových prevádzok je podmienená rastom konkurencie uvedených služieb.
Požiadavky z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti:
- podporovať rozvoj občianskej vybavenosti a služieb podľa potrieb pribúdajúceho obyvateľstva,
- vymedziť plochy pre dom sociálnych služieb + opatrovateľskú službu + stacionár pre prestárlych obyvateľov,
- rozšíriť športové a relaxačné plochy,
- podporovať výstavbu rekreačných objektov a ubytovanie v súkromí,
- podporovať zriadenie ambulancií privátnych ambulancií.

A.2.7.3 Výrobné územia
- Ťažba nerastných surovín
V katastrálnom území Breza nie sú evidované žiadne chránené ložiskové územie a ani dobývací priestor.
V uvedenej lokalite z hľadiska dotknutých záujmov chránených podľa banských predpisov nie sú žiadne obmedzujúce faktory ani nie je evidovaná žiadna environmentálna záťaž.

- Poľnohospodárstvo a obhospodarovanie PP
POĽNOHOSPODÁRSTVO

Charakteristika prírodných a pôdnych podmienok

Územie katastra patrí podľa geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, Lukniš, 1986) do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty, oblasti Stredné Beskydy. Severná časť územia patrí do celku Podbeskydská brázda a ostatné územie do celku Podbeskydská vrchovina.

Z morfoštruktúrneho hľadiska sa v severnej časti jedná o planačno-rázsochový reliéf, smerom na juh sa strieda s reliéfom nekrasových planín, nasleduje reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín, v priestore obce prevláda reliéf kotlinových pahorkatín a na južnom okraji znovu nastupuje planačno-rázsochový reliéf mierne vyzdvihnutých vrchovín a pahorkatín – vo všetkých prípadoch sú to zlomovo-vrásové štruktúry flyšových Karpát. Z morfoskulptúrneho hľadiska ide prevažne o reliéf erózno-denudačný a v kotlinovej časti aj akumulačno-erózny.

Geologické podložie katastra tvorí tektonická jednotka flyšového pásma s útvarom paleogénu vonkajších Karpát, ktorý obsahuje pieskovce, ílovce a slieňovce so zlomovo viazanými výskytmi tenkovrstveného flyšu, drobových pieskovcov, laminovaných pieskovcov, vápnitých ílovcov mladšieho paleocénu až stredného eocénu.

Z hydrologického hľadiska územie spadá do stredohorskej oblasti so snehovo-dažďovým typom režimu odtoku. Akumulácia tu prebieha v mesiacoch november až marec, vysoká vodnosť je v marci až júni, najvyššie prietoky sú v apríli a máji a najnižšie v januári – februári a v septembri – októbri.

Priemerný ročný elementárny odtok sa pohybuje okolo 20 - 25 $ls^{-1}km^{-2}$.

Celé územie patrí do povodia rieky Biela Orava, pripájajúcej sa do rieky Orava a celkovo do rieky Váh. Z územia odvádzajú zrážky hlavné vodné toky Biela Orava, ... Riečna sieť je relatívne hustá i keď potoky nemajú veľkú vodnosť a menšie sú len občasné. Toky majú flyšový charakter s hlboko zarezanými korytami do mäkkého podložia.

Pôdnymi typmi v katastri sú najmä hnedé pôdy a hnedé pôdy kyslé, oglejené, glejové a podzolované na flyšových sedimentoch. Menší výskyt majú nivné pôdy a glejové pôdy na aluviálnych sedimentoch. Z lesných pôd sú najčastejšie okrové lesné pôdy, okrové oglejené a glejové lesné pôdy, hnedé lesné pôdy, aj oglejené a glejové, podzoly, glejové pôdy, rašeliny a aluviálne pôdy oglejené.

Podľa novej klasifikácie VUPOP sa jedná najmä o kambizeme pseudoglejové nasýtené, kambizeme podzolové, kambizeme modálne kyslé a pri vodných tokoch fluvizeme glejové.

Pôdne druhy sú prevažne hlinité a ílovito-hlinité, stredne ťažké až ľahké, stredne až slabo skeletnaté. Najlepšou bonitou v katastri je bonita 6. Podrobnejšie zatriedenie pôd podľa BPEJ je uvedené v tabuľke v časti 3.1.4. Pôdne pomery. Za základ pre vyhodnotenie pôd podľa BPEJ boli použité dodané mapové podklady so sedemmiestnym kódom z Výskumného ústavu pôdoznalectva a ochrany pôdy, regionálne pracovisko Banská Bystrica.

Poznámka: BPEJ je pôdne a ekologicky najhomogénnejšia základná mapovacia a oceňovacia jednotka celého bonitačného a informačného systému.

V k.ú. Breza **sa nachádzajú** nasledovné hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

-odvodňovací kanál krytý č. 1 (evid.č. 5303 166 002) o celkovej dĺžke 0,188 km,

-odvodňovací kanál krytý č. 2 (evid.č. 5303 166 003) o celkovej dĺžke 0,202 km,

-odvodňovací kanál otvorený + krytý č. 3 (evid.č. 5303 166 004) o celkovej dĺžke 0,465 km (0,035 km v otvorenom profile + 0,430 km v krytom profile), ktoré boli vybudované v roku 1986 v rámci stavby „OP Lokca - Breza".

V k.ú. Breza je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom neznámeho vlastníka. O vytýčenie odvodňovacích kanálov v teréne je možné požiadať na základe objednávky pracovníka Hydromeliorácie, š.p., dislokované pracovisko Prievidza, kontaktná osoba p. Kučera, č.t. 0948 104 407.

Kryté odvodňovacie kanále pri vypracovaní projektovej dokumentácie územného plánu, návrhu a realizácii stavieb rešpektovať, vrátane ochranného pásma 5 m na každú stranu od osi kanála.

Otvorenú časť odvodňovacieho kanála otv. + krytý č. 3 (evid.č. 5303 166 004) pri vypracovaní projektovej dokumentácie územného plánu, návrhu a realizácii stavieb rešpektovať, vrátane ochranného pásma 5 m od brehovej čiary kanála.

Taktiež prípadné križovanie plánovaných inžinierskych sietí a komunikácií s kanálmi navrhnúť a realizovať v zmysle ustanovení STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami" z r. 1983.

Z údajov Štatistického úradu v Žiline je štruktúra plôch v k.ú. obce Breza v r. 2020 nasledovná:

Popis	2020	**Podiel v %**	
Celková výmera územia obce - mesta (v m2)	22 523 137	100%	
Poľnohospodárska pôda - spolu (v m2)	9 301 422	100%	41,3 %
Poľnohospodárska pôda - orná pôda (v m2)	448 374	4,8%	2,0 %
Poľnohospodárska pôda - chmeľnica (v m2)	0	0	
Poľnohospodárska pôda - vinica (v m2)	0	0	
Poľnohospodárska pôda - záhrada	88 581	1,0%	
Poľnohospodárska pôda - ovocný sad (v m2)	0	0	
Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast (v m2)	8 764 467	94,2%	38,9%

Zdroj: Štatistický úrad SR, rok 2021

Poľnohospodárske využitie krajiny dokumentuje pomer poľnohospodárskej pôdy spolu k celkovej výmere územia - v obci Breza predstavuje 9 30,1422 ha (41,3%).

Podľa štatistických údajov v katastrálnom území obce Breza sa nachádza 93,.1422 ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho je 44,8374 ha ornej pôdy (2,0 % - stupeň zornenia) z celkovej výmery k.ú. a 876,4467 ha trvalých trávnych porastov (38,9% - stupeň zatrávnenia) z celkovej výmery k.ú. obce Breza.

Organizácia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskej výroby

Z hľadiska poľnohospodárskej produkcie náleží kataster do horskej výrobnej oblasti s celkovou veľmi nepriaznivou produkčnou schopnosťou poľnohospodárskych pôd. Pre poľnohospodárstvo je charakteristické, že územie patrí do typu rastlinnej produkcie s malou produkciou, strednou intenzifikáciou, malou trhovosťou a veľmi malou efektívnosťou priamych nákladov.

Štruktúra hrubej rastlinnej produkcie je pasienkársko-lúčno-zemiakárska. Hlavné pestované plodiny v oblasti sú kukurica, jačmeň, pšenica, zemiaky.

Živočíšna produkcia je charakterizovaná typom so strednou produkciou, strednou intenzifikáciou a strednou efektívnosťou priamych nákladov. Štruktúra živočíšnej produkcie je mäsovo-mliečna s prevahou produkcie výkrmných ošípaných a kráv. Prírodné podmienky okresu predurčujú hlavnú orientáciu poľnohospodárstva na výrobu objemového krmiva a tým na chov hovädzieho dobytka, ošípaných, oviec, kôz a koní.

Poľnohospodárska výroba môže mať rôzny charakter, od pôvodné ho maloroľníckeho hosp., cez rodinné farmy, po modifikovanú družstevnú alebo súkromnú veľkovýrobu

Z hľadiska poľnohospodárskej produkcie náleží kataster obce do horskej výrobnej oblasti s celkovou veľmi nepriaznivou produkčnou schopnosťou poľnohospodárskych pôd. Prírodné podmienky okresu predurčujú hlavnú orientáciu poľnohospodárstva na výrobu objemového krmiva a tým na chov hovädzieho dobytka, ošípaných, oviec, kôz a koní.

Územie patrí do typu s veľmi malou produkciou, strednou intenzifikáciou a veľmi malou efektívnosťou priamych nákladov.

Z rastlinnej produkcie sa poľnohospodárstvo zameriava na plodiny ako sú zemiaky, kŕmna pšenica, jačmeň, ovos, ľan.

Negatívne sa na kvalite pôdy a tým aj na produkcii kontaminácia toxickými látkami, ktoré prechádzajú z ovzdušia do vôd a pôdy a samozrejme aj do živých organizmov.

Poľnohospodárska pôda v katastrálnom území Breza je obhospodarovaná **Roľníckym družstvom Lokca so sídlom v Breze**. Na hospodárskom dvore, ktorý je situovaný pri štátnej komunikácii smerom na Beňadovo, pozostáva z troch objektov pre chov dobytka, skladu obilia, prípravy siláže, silážneho žľabu, troch senníkov, garáží, veterinárneho filtra, trafostanice a vrátnice. Chová sa tu cca 300 kusov hovädzieho dobytka Je tu zamestnaných cca 15 zamestnancov. Družstvo v Breze obhospodaruje 890,78 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 81,04 ha ornej pôdy a 809,74 ha lúk a pasienkov.

Požiadavky na ochranu poľnohospodárskej pôdy

- v zmysle § 13 ods. 1 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní PP a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona“) pri obstarávaní a spracúvaní územnoplánovacej dokumentácie dbať na ochranu PP a riadiť sa zásadami ochrany PP podľa § 12 zákona,
- v zmysle § 12 ods. 1 zákona možno použiť PP na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu,
- v zmysle § 12 ods. 2 písm. a) zákona je ten, kto navrhuje nepoľnohospodárske použitie PP, povinný chrániť najkvalitnejšiu PP v katastrálnom území (ďalej len „k. ú.") podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (ďalej len „BPEJ") uvedeného v osobitnom predpise (príloha č. 2 Nariadenia vlády SR č.58/2013 Z. z.),
- PP s kódom **BPEJ 1006042, 1006045, 1011045, 1063212, 1063442, 1066241, 1066242, 1066245, 1066442, 1066445, 1066542, 1069342**, ktorá je v k. ú. Breza chránenou PP, navrhovať na stavebné a iné zámery len v nevyhnutných prípadoch (po vyčerpaní plôch s nechránenou PP),
- v zmysle § 12 ods. 2 písm. c) zákona nenarušovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie PP nevhodným situovaním stavieb, jej delením a drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami,
- investičné zámery v čo najväčšej miere situovať v zastavanom území obce ohraničenom k 1. 1. 1990, v prielukách jestvujúcej zástavby a pozdĺž vybudovaných prístupových komunikácií,
- v blízkosti poľnohospodárskeho areálu nenavrhovať žiadnu výstavbu obytného alebo rekreačného charakteru z dôvodu zabezpečenia vhodných životných a pracovných podmienok občanov obce,
- dôsledky stavebných zámerov a iných návrhov na PP vyhodnotiť v zmysle § 5 vyhl. č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona, v textovej, tabuľkovej a mapovej časti v zastavanom území aj mimo zastavané územie obce ohraničenom k 1. 1. 1990,
- v návrhu vyhodnotiť plochy existujúcich závlah a odvodnení na základe informácie správcov hydromelioračných zariadení (Hydromeliorácie, š. p. Bratislava, Ul. Vrakúnska č. 29, 825 63 Bratislava 211 a poľnohospodárska organizácia obhospodarujúca predmetné pozemky),
- požiadať užívateľov PP o stanoviská k záberom v navrhovaných lokalitách, ako aj k existencii hydromelioračných zariadení v ich správe,
- v zmysle § 14 ods. 1 zákona návrhy nepoľnohospodárskeho použitia PP, ktoré by menili alebo dopĺňali schválený ÚPN-O, spracovávať až po použití plôch, návrhu- tých na konkrétny stavebný alebo iný zámer v rámci ÚPN-O.
- v zmysle § 12 ods. 1 písm. a, b zákona v konaniach o zmene poľnohospodárskeho druhu pozemku je aj orgán ochrany PP povinný zabezpečiť ochranu najkvalitnejšej PP v k. ú. podľa kódu BPEJ.
- v prípade, ak obec, alebo iný investor na nejakom území obce v budúcnosti plánujú vykonať jednoduché pozemkové úpravy z dôvodu, že je potrebné usporiadať pozemky vzhľadom na ich budúce použitie na iné účely ako je hospodárenie na pôde (napr. IBV, HBV, občianska vybavenosť, priemysel....) v súlade s § 2 ods. 1 písm. h) zákona č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, je potrebné takúto lokalitu zahrnúť do ÚPN-O, aby budúci účel vykonania jednoduchých pozemkových úprav (resp. účel využitia pozemkov v navrhovanom obvode projektu PÚ) bol v súlade s platným ÚPN-O.

- Priemyselná výroba a výrobné služby
Východiskový stav
Zoznam ekonomicky aktívnych osôb v obci Breza v rokoch 2011

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Breza				
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	12	2	14	10
Lesníctvo a ťažba dreva	6	1	7	5
Ťažba uhlia a lignitu	1	0	1	1
Dobývanie kovových rúd	0	1	1	1
Výroba potravín	3	1	4	3
Výroba nápojov	1	0	1	1
Výroba odevov	1	4	5	4
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	9	2	11	10
Tlač a reprodukcia záznamových médií	1	1	2	2
Výroba chemikálií a chemických produktov	0	3	3	2
Výroba výrobkov z gumy a plastu	0	1	1	1
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	1	0	1	1
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	17	2	19	17
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	5	11	16	13
Výroba elektrických zariadení	7	11	18	16
Výroba strojov a zariadení i. n.	19	3	22	20
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	1	4	5	3
Výroba nábytku	3	0	3	1
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	7	1	8	5
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	1	1	2	2
Výstavba budov	18	1	19	17
Inžinierske stavby	8	2	10	10
Špecializované stavebné práce	62	5	67	58
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	3	0	3	3
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	3	3	6	3
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	13	15	28	15
Pozemná doprava a doprava potrubím	10	3	13	10
Skladové a pomocné činnosti v doprave	2	1	3	3
Poštové služby a služby kuriérov	2	2	4	4
Ubytovanie	2	3	5	4
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	1	8	9	7
Telekomunikácie	1	0	1	1
Informačné služby	1	0	1	0
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	0	1	1	1
Činnosti v oblasti nehnuteľností	0	2	2	1
Právne a účtovnícke činnosti	0	4	4	1
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	0	2	2	1
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	4	0	4	4
Reklama a prieskum trhu	0	1	1	0
Sprostredkovanie práce	0	1	1	1
Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti	1	0	1	0
Bezpečnostné a pátracie služby	0	1	1	0
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	14	12	26	21
Vzdelávanie	7	28	35	32
Zdravotníctvo	2	4	6	5
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	0	1	1	1

Sociálna práca bez ubytovania	0	1	1	1
Činnosti členských organizácií	3	0	3	3
Ostatné osobné služby	0	2	2	2
Zamestnávateľ v zahraničí	0	2	2	2
Nezistené	16	8	24	15
Spolu	268	162	430	344

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2020

V predchádzajúcej tabuľke sú uvedení ekonomicky činní obyvatelia podľa jednotlivých činností.
Z údajov od Štatistického úradu vyplýva, že Obec Breza v roku 2011 evidovala 23 právnických osôb spolu, z toho 14 právnických osôb ziskových a 9 právnických osôb neziskových. Obec Breza v roku 2020 evidovala 32 právnických osôb spolu, z toho 25 právnických osôb ziskových a 7 právnických osôb neziskových.
Obec Breza v roku 2011 evidovala 155 fyzických osôb spolu, z toho 151 živnostníkov. Obec Breza v roku 2020 evidovala 211 fyzických osôb spolu, z toho 207 živnostníkov.
Najviac mužov pracuje v stavených firmách, ďalej pri strojárskej výrobe a kovovýrobe. Najviac žien pracuje vo vzdelávacích zariadeniach, verejnej správe a v obchodných zariadeniach.
V obci Breza je v súčasnosti lokalizovaných niekoľko výrobných prevádzok, ktoré spolu s drobnými súkromnými podnikateľmi vo výrobnej sfére poskytujú zamestnanie a služby.

Návrh

VÝROBA A TECHNICKÁ VYBANENOSŤ

Por. číslo/ urb. územie/ E-eist, N-návrh	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Štandard (úč.j. na 1000 obyv)	Súčasná kapacita	Potrebná kapacita	Navrhovaná kapacita
V1/OU.03/E	Zberný dvor	počet zariad./zam		1/2	1/4	0/2
V2/OU.01/E	Dotláčacia kanalizačná ČS	počet zariad./zam		1/0	1/0	0
V3/VU.01/E	Roľnícke družstvo Lokca so sídlom v Breze	počet zariad./zam		1/15zam	1/25zam	0/10
V4/VU.02/E	Retenčná nádrž protipovodňová	počet zariad./zam				0
V5/VU.02/E	Píla	počet zariad./zam.	-	1/5 zam + 1/5 zam	1/5 zam + 1/5 zam	0
V6/VU.02/E	Ovčín	počet zariad./zam.	-	1 zariad/5 zam.	1/5 zam.	0
V7/OU.08/N	Kompostáreň	počet zariad./zam	-	0	1/2	1/2
V8/VU.02/N	Výrobné, skladové areály, výrobné služby	počet areálov/zam.	-	0	8 areálov /8x10 zam.	8 areálov /8x10 zam.
V9/VU.03/N	Výrobné, skladové areály, výrobné služby	počet arelov/zam.	-	0	1 areál /10 zam.	1 areál /1x10 zam.
	Spolu			32 zam.	136 zam	104 zam

POČET ZAMESTNANCOV - OBČIANSKA VYBAVENOSŤ A VÝROBA

Por. číslo	Popis vybavenosti	Súčasná kapacita - počet pracovných miest (zamestnancov)	Potrebná kapacita - počet pracovných miest (zamestnancov)	Navrhovaná Kapacita- počet pracovných miest (zamestnancov)
1.SOCIÁLNA OBČIANSKA VYBAVENOSŤ				
	A.ŠKOLSTVO A VÝCHOVA	49 p.m.	61 p.m.	12 p.m.
	B. ZDRAVOTNÍCTVO SOCIÁLNE SLUŽBY	0 p.m.	16 p.m.	16 p.m.
	C.SPRÁVA A RIADENIE	19 p.m.	21 p.m.	2 p.m.
	D. OCHRANA PRED POŽIAROM	0 p.m.	0 p.m.	0 p.m.
	E. OSVETA	0 p.m.	0 p.m.	0 p.m.
2. KOMERČNÁ OBČIANSKA VYBAVENOSŤ				
	F. TELOVÝCHOVA A ŠPORT	0 p.m.	0 p.m.	0 p.m.
	G. KULTÚRNE ZARIADENIA	0 p.m.	0 p.m.	0 p.m.
	H. MALOOBCHOD	28 p.m.	36 p.m.	8 p.m.
	I.VEREJNÉ UBYTOVANIE	2 p.m.	2 p.m.	0 p.m.
	J. VEREJNÉ STRAVOVANIE	4 p.m.	4 p.m.	0 p.m.
	K. SLUŽBY	23 p.m.	31 p.m.	8 p.m.
3. VÝROBA A TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ				
	VÝROBA, SKLADY a TV	32 p.m.	136 p.m.	104 p.m.
	SPOLU 1+2+3	**157 p.m.**	**307 p.m.**	**150 p.m.**

p. m. - pracovné miesta
V obci Breza v zariadeniach občianskej vybavenosti a výroby pracuje cca 157 zamestnancov(pracovných miest). V návrhovej časti uvažujeme s nárastom pracovných miest na o cca 150 novch pracovných miest, čo predstavuje spolu 307 pracovných miest. Väčšina ekonomicky aktívnych obyvateľov za prácou dochádza.
Požiadavky na spracovanie územného plánu z hľadiska výroby a výrobných služieb:
- vzhľadom na veľkú dochádzkovú vzdialenosť do okresného mesta buď lokalizovať v obci ďalšie výrobné firmy alebo rozšíriť firmy existujúce,
- v jestvujúcich firmách sa orientovať aj na vlastný výrobný program, nielen na zákazkovú výrobu, modernizovať niektoré jestvujúce výrobné prevádzky, ktoré sa nachádzajú v nevyhovujúcich priestoroch a sú vybavené opotrebovaným technologickým zariadením,
- podporiť rozvoj drobných prevádzok výrobných služieb, remeselnej a tradičnej výroby, charakteristickej pre tento región (suveníry hranica s PR, výroba syrov a mliečnych výrobkov, výrobky z dreva, keramika...atď.),
- vytvoriť viac pracovných príležitostí pre ženy,
- pri umiestňovaní nových výrobných zón obce je potrebné dodržať dostatočné odstupové vzdialenosti od významnejších jestvujúcich zdrojov znečisťovania ovzdušia z dôvodu minimalizovania obťažovania obyvateľov ich prevádzkou,
- pri určovaní odstupovej vzdialenosti je potrebné vziať do úvahy predpokladaný hmotnostný tok znečisťujúcich látok a miestne rozptylové podmienky,
- na zníženie emisného vplyvu zdrojov znečisťovania ovzdušia na kvalitu ovzdušia v ich okolí zakomponovať do územného plánu medzi jestvujúce zdroje a obytné zóny plochy izolačnej zelene.
- vo výrobnom území VU.03 lokalizovať ekologicky nezávadné prevádzky,
- zrealizovať kompostáreň v regulovanom priestore OU.08,
- realizovať izolačnú zeleň v rámci všetkých výrobných areálov

- Lesohospodárska výroba
Východiskový stav
LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Z údajov Štatistického úradu v Žiline je štruktúra plôch v k.ú. obce Breza v r. 2020 nasledovná:

Popis	**Výmera v m2**	**Podiel v %**	
1	**2**	**3**	
Celková výmera územia obce	22 523 137	**100,00 %**	
Nepoľnohospodárska pôda – spolu	13 221 715	**100,00 %**	**58,7%**
Nepoľnohospodárska pôda - lesný pozemok (v m2)	11 313 771	85,3%	50,2%

V katastrálnom území obce Breza sa nachádza 1322,1715 ha nepoľnohospodárskej pôdy, z ktorej lesný pozemok predstavuje 1131,3771 ha (85,30%). Lesnatosť krajiny dokumentuje pomer lesnej pôdy k celkovej výmere územia – ktorá činí 2252,3137 ha v obci Breze a v percentách tvorí 50,21%(lesnatosť) lesných pozemkov z celkovej výmery k.ú. obce Breza.

Lesy v katastri sa podľa ÚHDP nachádzajú na výmere 1130,6979 ha a z celkovej výmery katastra to tvorí 50,21%.
Lesy v katastri patria do dvoch lesných hospodárskych celkov – LHC Lokca a LHC Námestovo. V každom LHC pôsobí lesná správa so sídlom v Lokci a Námestove. Územie lesných správ je rozdelené na lesnícke úseky, ktorých výmera sa podľa prírodných podmienok pohybuje v rozmedzí od cca 400 do 800 ha lesného pôdneho fondu. Lesné správy vo svojom obvode t.j. LHC vykonávajú pestovateľskú, ťažobnú a lesoochrannú činnosť. Údržbu objektov a ciest v rámci jednotlivých celkov vykonáva technickohospodárska správa, ktorá má sídlo v Námestove. Dopravu lesnej hmoty pre LZ zabezpečuje dopravno mechanizačná správa. Celé územie obce Breza patrí do CHKO Horná Orava, kde sa hospodárenie na lesnom fonde vykonáva na základe lesných hospodárskych plánov., ktoré vyhotovuje Lesoprojekt pobočka Žilina a iné taxačné kancelárie.
Lesy majú viacerých vlastníkov. Okrem štátnych **Lesov SR**, v obci Breza je to **Urbár-pozemkové spoločenstvo obce Breza**, ktorý má v súčasnosti 274 členov.
Rozloženosť lesov v katastri je veľmi nerovnomerná. Okolie zastavaného územia je zalesnené minimálne. Smerom na sever sa strieda les s lúkami a pasienkami, čím vytvára osobitnú krajinársku scenériu.
Starostlivosť o lesné a poľnohospodárske pozemky je závažný problém environmentálnej politiky v okrese. Sledovanie kyslosti pôd – 2 roky sledovanosť - svedčí o nepriaznivom trende - hodnota pH sa znížila o 1 stupeň. V okrese sa pohybujú v rozmedzí 3.3 - 4.6. Okrem emisií /síra/ škodlivín sa na súčasnom nepriaznivom stave podieľa aj v minulosti nevhodne zvolená lesohospodárska stratégia uprednostňujúca krátkodobé ekonomické hľadiská pred ekologickými nárokmi lesných spoločenstiev. Základným predpokladom na zmenu súčasného trendu je okrem eliminácie príčin znečistenia prostredia aj zvýšenie odolnostného potenciálu prostredníctvom vhodných aj keď ekonomicky nie vždy najefektívnejších postupov. Veľký podiel na celkovej rozlohe lesa v okrese majú lesy osobitného určenia , čo je spôsobené sčasti prekategorizovaním niektorých častí lesného fondu z dôvodu nadmerného poškodenia do tejto skupiny. Sústavne narastá podiel náhodilých ťažieb dreva /LZ Námestovo - 60%/ z dôvodu emisného poškodenia porastov.
V katastrálnom území Breza sa nachádzajú nasledovné kategórie lesov:
Ochranné lesy – majú výmeru 8,11 ha a všetky sú tvorené lesmi na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach (01-OV-150), vyskytujú sa tu najmä jedľové bučiny so smrekom, hospodársky spôsob je výberkový, forma účelový výber, obnovná doba nepretržitá
Lesy osobitného určenia – majú výmeru 1122,89 ha a sú vyhlásené podľa písmena f – lesy ohrozené imisiami.

V drevinovom zložení prevláda smrek obyčajný, jedľa biela a borovica sosna. Ostatné dreviny ako brest horský, jaseň štíhly, javor horský, smrekovec opadavý, jelša sivá sú promiešané v menších množstvách.
Územie katastra spadá do hydrogeologického rajónu Tp 101 Vonkajší flyš – Beskydy a Oravská Magura. Tento rajón je chudobný na výskyt podzemných vôd a sú tu len minimálne zásoby povrchových vôd. Podzemné vody sú viazané na zóny zvetrávania a prípadne tektonických porúch.
V lesnom hospodárstve čo do výmery prevládajú produkčné funkcie lesov. Lesy v riešenom území majú prevažne hospodársku funkciu. Lesy plnia významné verejnoprospešné funkcie, sú trvalo obnoviteľným zdrojom suroviny so širokým využitím, čím vytvárajú veľký rozvojový potenciál. Oblasť lesnícva nezahŕňa len ochranu, pestovanie stromov a ťažbu dreva, ale aj jeho spracovanie v oblasti priemyslu a remesiel a s tým spojené aktivity ako doprava, obchod a pod. Rozvoj lesného hospodárstva smerovaný na obnoviteľnosť zdrojov, vytvára dodatočné pracovné príležitosti, čím sa stáva dôležitým prvkom rozvoja regiónu.
Zdravotný stav tunajších lesov je v posledných rokoch stabilizovaný a výkyvy v jednotlivých rokoch sú spôsobované predovšetkým klimatickými faktormi. Aj napriek miernym zlepšeniam však zdravotný stav lesov treba stále považovať za veľmi nepriaznivý. Súčasný nepriaznivý zdravotný stav je do určitej miery spôsobený charakterom lesného hospodárstva v minulosti – prevahou veľkoplošného holorubného spôsobu ťažby, preferovaním monokultúr pri obnove porastov, veľkými zásahmi pri budovaní siete lesných ciest, kontamináciou lesných pôd naftou a mazacími olejmi. Ide však aj o dôsledok synergického pôsobenia iných škodlivých činiteľov. Okrem klimatických zmien, výkyvov počasia v jednotlivých rokoch, sa veľmi negatívny vplyv pripisuje antropogénnej činnosti, najmä imisiám. Pre posúdenie zdravotného stavu lesov je rozhodujúci podiel stromov v stupňoch poškodenia 2 až 4, teda s defoliáciou väčšou ako 25 %. Pri stromoch s nižšou defoliáciou nedochádza vo všeobecnosti ku stratám na prírastku a môžeme ich považovať za zdravé.
K významným činiteľom zhoršujúcim zdravotný stav tunajších lesov patria biotické činitele (najmä podkôrny hmyz - lykožrút obyčajný). K ďalším patrí drevokazný, listožravý a cicavý hmyz, hubové patogénny a raticová zver sú po abiotických škodlivých činiteľoch druhou veľkou skupinou, ktoré poškodzujú tunajšie lesné ekosystémy.
Z hľadiska abiotických činiteľov je najškodlivejšou zložkou lesných imisií oxid síričitý. Významné sú aj oxidy dusíka, uhlíka, ozónu, organické látky, amoniak, zlúčeniny fluóru, chlóru a podobne. Tuhé častice emisií sú trojaké - popolček, prach z hutí na Slovensku a v Poľsku, ktorý je obohatený o ťažké kovy a alkalické prachy. Z ostatných antropogénnych činiteľov ide najmä o požiare, pastvu (ktorá je charakteristická pre tunajšiu oblasť), turistiku a krádeže
dreva.
Z hľadiska lesného hospodárenia a ochrany lesných pozemkov je potrebné:
- hospodárenie lesov bude sa rozvíjať podľa Zákona NR SR č. 287/94 Zb. o ochrane prírody a krajiny a platných predpisov o hospodárení v lesoch ,
- v ochranné pásmo lesa(podľa § 10 ods. 1 zákona o lesoch) tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku,
- v ochrannom pásme lesa navrhovať zábery lesných pozemkov len v odôvodených prípadoch s nevyhnutne potrebnou výmerou za minimalizácie narúšania celistvosti lesa,
- rešpektovať ustanovenia zákona o lesoch pri územnoplánovacej činnosti a následne pri konaniach v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a to nasledovne:
1.podľa 6 ods. 2 zákona o lesoch návrhy územných plánov obcí, vrátene ich zmien a doplnkov, ak sa týkajú lesných pozemkov alebo môžu ovplyvniť funkcie lesov, musia byť pred ich schválením podľa osobitných predpisov 'odsúhlasené príslušným orgánom štátnej správy lesného hospodárstva. Súhlas môže obsahovať podmienky, ktoré sú obstarávatelia povinní zapracovať do dokumentácie.
2.podľa § 6 ods. 3 zákona o lesoch na vydanie územného rozhodnutia o umiestnení stavby na lesnom pozemku je potrebné záväzné stanovisko príslušného orgánu štátnej správy.
3.podľa § 5 ods. 1 zákona o lesoch možno využívať lesné pozemky na iné účely ako plnenie funkcií lesov, ak príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva, po predchádzajúcom stanovisku dotknutých orgánov štátnej správy, rozhodne o ich dočasnom vyňatí alebo trvalom vyňatí z plnenia funkcií lesov, alebo o obmedzení využívania funkcií lesov na nich. Taktiež je potrebné rešpektovať požiadavky z hľadiska ochrany lesných pozemkov pri ich využívaní na iné účely ako na plnenie funkcií lesov (jedná sa o zásady ochrany lesných pozemkov taxatívne uvedené v ustanovení § 5 ods. 2 zákona o lesoch).
4.podľa § 10 ods. 2 zákona o lesoch sa na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa (podľa § 10 ods. 1 zákona o lesoch ochranné pásma lesa tvoria pozemky vo vzdialenosti do 50 m od hranice lesného pozemku) vyžaduje záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva.

- Odpadové hospodárstvo
Nakladanie s odpadmi
V rámci programu odpadového hospodárstva okresu Námestovo spadá obec Breza do zvozovej oblasti Námestovo. Do tejto zvozovej oblasti patria obce: Beňadovo, **Breza**, Námestovo, Babín, Hruštín, Lokca, Oravská Jasenica, Vavrečka, Klin, Bobrov, Zubrohlava, Rabča, Rabčice, Oravská Polhora, Mútne, Oravské Veselé, Sihelné, Ťapešovo a Vasiľov.
Centrálna skládka sa nachádza v obci Zubrohlava. Do prevádzky bola uvedená novovybudovaná časť skládky, ktorá by po dobudovaní mala vyhovovať všetkým technickým požiadavkám riadenej skládky komunálneho odpadu. Skládka má nepriepustne podložie a je oplotená
Obec Breza zabezpečuje zber separovaného odpadu prostredníctvom kontajnerov na separovaný odpad, ktoré sú umiestnené na zbernom dvore a pravidelným zberom plastu a skla po uliciach, ktorý sa uskutočňuje každú prvú stredu v mesiaci. Pravidelným odvozom sa docielilo, že triedenie v obci je na dobrej úrovni. Kontajner na textil sa nachádza pri predajni COOP Jednota a je

pravidelne vyprázdňovaný. Po modernizácii zberného dvoru je možnosť pre občanov zapožičať si veľkoobjemový kontajner pre väčší objem odpadu.
V rámci projektu „Zefektívnenie a rozšírenie systému separovaného zberu v obci Breza„ :
- v roku 2011 sa zorganizovali 2 informačné aktivity zamerané na zvyšovanie osvety obyvateľov obce,
- v roku 2012 sa vybudoval zberný dvor s plochou 247,7 m2,
- v roku 2014 sa zakúpila potrebná technológia - 6 ks kontajnerov na separovaný odpad, 1 ks kontajner na elektroodpad, 25 000 ks plastových vriec a traktor,
- začiatkom septembra 2014 bude dodaná zvyšná technológia a to ramenový kontajnerový nosič a šmykom riadený nakladač.
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Breza na roky 2016 – 2022 40
V obci Breza sa nachádza aj zberný dvor pre samosprávy okresu Námestovo (zamestnáva cca 20 ľudí), v rámci ktorého sa vyseparuje nasledovné množstvo odpadu:
- plasty – 400 – 500 t (ENWASTE s.r.o., Zvolen, General Plastic, a.s., Kolárovo a Ekolumi, s.r.o., Banská Bystrica),
- papier – 200 t (Ekolumi, s.r.o., Banská Bystrica),
- viacvrstvové kombinované materiály (VKM) „tetrapaky“ – 40 t (KURUC - COMPANY spol. s r.o., Veľké Lovce),
- kovové obaly – 12 – 13 t (Confal a.s., Slovenská Ľupča),
- sklo – 1 000 t (VETROPACK NEMŠOVÁ s.r.o., Nemšová).
Nevýhodou zberného dvora je skutočnosť, že funguje v prenajatých priestoroch. Do budúcnosti by bolo potrebné zrealizovať pre samosprávy okresu Námestovo v obci Breza regionálny zberný dvor.
Skládka komunálneho odpadu sa v katastrálnom území nenachádza a so zriadením novej skládky odpadu sa v návrhovom období neuvažuje. Centrálna skládka sa nachádza v obci Zubrohlava. Obec v súčasnosti spracováva nový program odpadového hospodárstva. Nakladanie s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi v obci upravuje Všeobecne záväzné nariadenie.
Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne krajský úrad, samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Ďalšou legislatívou v oblasti nakladania s odpadom je:
-Vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch
-Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov .
-Ďalej le to zákon o poplatkoch za uloženie odpadov, Vyhláška MŽP SR o zaradení odpadov do Zeleného zoznamu odpadov, Žltého zoznamu odpadov a Červeného zoznamu odpadov a o vzoroch dokladov požadovaných pri preprave odpadov ,
-Vyhláška MŽP SR o autorizácii, o vydávaní odborných posudkov vo veciach odpadov, o ustanovovaní osôb oprávnených na vydávanie odborných posudkov a o overovaní odbornej spôsobilosti týchto osôb, Vyhláška MŽP SR čo sadzbách pre výpočet príspevkov do Recyklačného fondu, Oznámenie MŽP SR. o vydaní výnosu, ktorým sa ustanovujú jednotné metódy analytickej kontroly odpadov a Smernica MŽP SR o špecifikácii výrobkov, za ktoré sa platí príspevok do Recyklačného fondu.
-V sledovanom období bol vývoj príjmov a výdavkov z odvozu a likvidácie komunálneho odpadu nerovnomerný. Do budúcnosti plánuje obec Breza zabezpečiť rozšírenie separácie komunálneho odpadu, napr. o biologický odpad, čo by pozitívne vplývalo na znižovanie zaťaženosti obecného rozpočtu, ako aj životné prostredie.
<u>Požiadavky z hľadiska odpadového hospodárstva:</u>
- skvalitnenie systému separovaného zberu plastov,
- plné využívanie odpadov vzniknutých v stavebníctve - odstrániť čierne skládky,
- spracovávanie biologických odpadov,
- systematické vykonávanie separovaného zberu využiteľných odpadov,
- realizáciu dotrieďovacích zariadení na separovaný zber druhotných surovín,
- neustále vytvárať podmienky pre ukladanie zvyškového komunálneho odpadu na vyhovujúce skládky,
- zrealizovať kompostáreň v regulovanom priestore OU.08.

A.2.7.4. Rekreácia a cestovný ruch, kúpeľníctvo

Obec Breza je súčasťou okresu Námestovo a nachádza sa juhozápadne od k.ú. Námestovo.
Podľa ÚPN VÚC Žilinský kraj územie mesta Námestovo v rámci Koncepcie rekreácie a cestovného ruchu patrí Breza do Hornooravskej oblasti cestovného ruchu, rekreačného územného celku Oravské Beskydy, rekreačného priestorového útvaru SRTS Zákamenné. **Predpokladáme, že rekreačné územie SRTS Zákamenné, v návrhovom období územného plánu, podľa ÚPN VÚC Žilinský kraj – do roku 2040, kde patrí obec Breza stane strediskom cestovného ruchu s návštevnosťou do 900 v zime a 600 návštevníkov v lete.**
Prírodno-ekologický potenciál mikropriestoru obce Breza, ktorá patrí do CHKO Horná Orava, dáva predpoklady pre optimálne fungovanie **regionálneho strediska vidieckej rekreácie a turizmu s využitím v lete aj v zime.**
Na území medzi údolím Bielej Oravy je situovaný Športový areál Pod Háj, ktorý predstavuje základnú občiansku vybavenosť obce Breza. Areál obsahuje futbalové ihrisko, ľahkoatletickú dráhu, detské dopravné ihrisko, volejbalové ihrisko, letné kino a prevádzkovú budovu s ubytovaním pre 22 osôb so saunou, tribúnou pre 200 osôb na sedenie a kaviarňou. Súčasťou areálu bol niekedy lyžiarsky vlek EVP 30(dnes rozobratý)0 s drevenou chatou, ktorý bol postavený v roku 1988.

V rámci územného plánu rekreačné územie obce Breza sa skladá z týchto rekreačných priestorov:

C. REKREAČNÉ ÚZEMIE (RU)

RU. 01 Jarovisko

RU. 02 Pod Smrečinami

RU.03 Rekreačné chaty vo voľnej krajine

Počet rekreačných priestorov, chát a lôžok v obci Breza

Por. číslo/ urb. územie/– Exist (N)	**Popis vybavenosti**	Ukazovateľ	**Štandard (úč.j. na1000obyv)**	**Súčasná kapacita**	**Potrebná kapacita**	**Navrhovaná kapacita**
1	**2**	3	**4**	**5**	**6**	**7**
I2/pri ceste do Beňadova/E	1 rekreačný objekt Opalenisko	počet objektov/ počet lôžok/zam	-	1/5/0	1/5/0	0
I3/OU.08/E	Chata Obecného úradu Pod Háj	počet objektov/ počet lôžok/zam	-	1/10/0	1/10/0	0
RU.01/N	**RU.01Jarovisko - rekreačné chaty**	počet objektov/ počet lôžok/zam	**-**	**1/5/0**	**17/80/0**	**16/75/0**
RU.02/N	**RU.02 Pod Smrečinami -rekreačné chaty**	počet objektov/ počet lôžok/zam	**-**	**6/30/0**	**25/125/0**	**19/95/0**
RU.03/N	**RU.03*Rekreačné chaty vo voľnej krajine**	počet objektov/ počet lôžok	**-**	**0**	**6/45/0**	**6/45/0**
	Spolu			**9/50/0**	**50/265/0**	**41/215/0**

* včelnica + rekreácia – 20lôžok

Tab. F2 Rekreačné územia a návštevnosť v obce Breza

P. č.	**Rekreačný priestor, útvar**			**Význam**	**Krajinný a funkčný typ**	**počet objektov rek. vyb**	**Počet rekreačných chát/lôžok**		**Denná návštevnosť v hlavnej sezóne**	
	Obec	**ID**	**Názov**				**súčasných**	**návrh**	**súčasná**	**navrhovaná**
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
1	Breza		1 RCH Opalenisko		II	0	1/5	0	**5**	
2	Breza		Chata OÚ Pod Háj		II	0	1/10	0	**10**	
3	Breza		RU.01	L/z	II	0	1/5	16/75	**10**	150Z/150L
4	Breza		RU.02	L/Z	II	0	6/30	19/95	**60**	120Z/120L
5	Breza		RU.03*	L/Z	II	0	0	6/45	10	30Z/30L
	spolu					**0**	**9/50**	**41/215**	**95**	**300Z/300L**

* včelnica + rekreácia – 20lôžok

Navrhovaný rozvoj rekreačných plôch

1.Význam

M Medzinárodný význam

NR Nadregionálny význam

R Regionálny význam

L Lokálny význam

2. Krajinný a funkčný typ

I Nížinný, pre kúpanie a vodné športy

II Podhorský, pre rekreáciu a vodné športy

III Horský, pre rekreáciu, turistiku a zimné športy

V rámci územného plánu sa formuje rekreačné územie **RU.01 Jarovisko** s jednou existujúcou chatou a so 16 navrhovanými rekreačnými chatami pre cca 75 návštevníkov.

Rekreačné územie **RU.02 Pod Smrečinami** so 6 existujúcimi chatami poskytne priestor pre výstavbu cca 19 navrhovaným chatám pre cca 95 návštevníkov.

Rekreačné územie **RU.03 Rekreačné chaty vo voľnej krajine** poskytne priestor pre výstavbu cca 5 navrhovaným chatám a územie pre jednu Včelnicu + rekreačnú chatu pre cca 20 rekreantov a apiterapiu.

Rekreačné územie obce Breza, v návrhovom období územného plánu, poskytne cca 255 lôžok v 50 rekreačných chatách, pri predpokladanej návštevnosti cca 300 návštevníkov v lete aj v zime.

Cestovný ruch je systém aktivít obsahujúci pohyb, pobyt a potreby návštevníkov riešeného územia , ktorého cieľom je poskytnúť im komplexný zážitok pred, počas a po návšteve. Obec má predpoklad vybudovať tri chatové osady, zrealizovať cyklotrasu pozdĺž trasy bývalej železničky a podporiť cykloturistiku a poznávací turizmus v obci a v regióne. Cestovný ruch je oblasťou, ktorá vytvára

najväčšie predpoklady rozvoja obce. Základným cieľom politiky rozvoja cestovného ruchu je zabezpečenie primeranej životnej úrovne a zlepšenie kvality života, vytváranie vhodnej sociálnej klímy, dostatok pracovných príležitostí a príjmov prostredníctvom rozvoja ekonomických aktivít v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva, vodného hospodárstva, tradičných remesiel, služieb a turistiky, ochrana a tvorba zdravého životného prostredia a zachovávanie hodnôt kultúrneho dedičstva vidieka a krajiny.
V oblasti športových aktivít, ktoré sa neviažu na vybudovanú športovú infraštruktúru, obec a jej okolie ponúka široké možnosti.
V letných mesiacoch ide predovšetkým o horskú cykloturistiku, pešiu turistiku, hubárčenie, poľovníctvo a rybolov.
Pre rozvoj rekreačného územia je potrebné:

- podporovať propagáciu kultúrno-historických prírodných zvláštností obce,
- začať formovať tri rekreačné plochy mimo zastavané územie obce,
- zrealizovať cyklotrasu pozdĺž bývalej železničky,
- podporovať všetky kultúrne a športové podujatia v obci,
- vytvoriť podmienky pre dobudovanie občianskej vybavenosti a služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce,
- podporovať rozvoj rekreácie, agroturistiky a vidieckeho turizmu.

A.2.8. Vymedzenie zastavaného územia obce

A.2.8.1. Súčasné zastavané územie

V súčasnosti je zastavané územie obce Breza legislatívne vymedzené hranicou zastavaného územia obce. Táto hranica zodpovedá stavu k 1.1.1990. Vzťahujú sa na ňu zábery poľnohospodárskej pôdy.

A.2.8.2. Navrhované územie na zástavbu

V územnom pláne je navrhnutá úprava hraníc zastavaného územia obce. Súčasné a navrhované hranice zastavaného územia obce sú interpretované v grafickej časti územného plánu. Predpokladané možné rozšírenie zastavaného územia obce je vymedzené plochami vhodnými na zástavbu.
Zastavané územie obce sa rozšíri pre rozvoj primárnej (obytnej) funkcie o nové lokality, vhodné na realizáciu individuálnej bytovej výstavby v lokalitách, najmä OU. 01 - Pri hlavnej ceste, OU. 02 - Okolo cesty do doliny OU. 03 - Pri obecnom úrade, OU. 04 - Nad obecným úradom, OU. 05 - Okolo Kýčery, OU. 06 - Pri kostole, OU. 07 - Nad školou, OU. 08 - IBV Podháj a Zakľuč, OU. 09 - IBV Za kaplicou, OU. 10 - IBV Brehy, ~~OU. 11 - IBV Zrazy~~ a OU. 11 - IBV Luhy
Výrobná funkcia sa bude rozvíjať v regulovanom priestore VU. 01 - Roľnícke družstvo, VU. 02 - Výrobné územie Pri Brezianskom mlyne a VU. 03 - Výrobné územie Luhy.
Rekreácia a cestovný ruch sa javí ako reálne východisko pre rozvoj obce. Uvažujeme s rozvojom rekreácie v regulovaných priestoroch RU. 01 – Jarovisko, RU. 02 - Pod Smrečinami, RU. 03 - ~~Popri ceste do Beňadova~~ Rekreačné chaty vo voľnej krajine

A.2.9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

PRÍRODA

V riešenom území katastra Brezy sa nachádzajú zóny D, C a B CHKO Horná Orava. Druhý stupeň ochrany prírody podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z platí pre zónu D, tretí stupeň ochrany pre zónu C a druhý, v katastri najprísnejší stupeň pre zónu B.
V rámci katastra sa nachádzajú európske chránené územia – chránené vtáčie územie aj územia európskeho významu a viaceré prvky územného systému ekologickej stability, pre ktoré sa však ochranné pásma nevymedzujú.

TECHNICKÉ ZARIADENIA

Z hľadiska hygienického a technického v riešenom území je potrebné rešpektovať tieto ochranné pásma:

Ochranné pásma vodných zdrojov

Pásmo hygienickej ochrany vodného zdroja Rúbané bolo určené rozhodnutím č. 1868/1985 – vod. Zo dňa 26.11..1985 Okresným národným výborom, odbor PLVH v Dolnom Kubíne:

a) PHO I. stupňa oplotenie o výmere 42x20 m = 840 m2
b) PHO II. stupňa o výmere 42 ha

Ochranné pásma vodohospodárskych vedení a zariadení

Mimo súvisle zastavaného územia obce a územia určeného na zastavanie sa pásma ochrany vymedzujú zvislými olochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stakovej siete verejnej kanalizácie vedených od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti:
- 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm, vrátane,
- 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm, vrátane

Ochranné pásma elektroenergetických zariadení

Pre jednotlivé vzdušné VN a VVN vedenie v zmysle Zákona č. 656/2004 Z. z. - §36 je nasledovný rozsah ochranných pásiem vzdušného vedenia:
- VVN 400 kV – 20 m od krajného vodiča na každú stranu,
- VVN do 110 kV – 15 m od krajného vodiča na každú stranu vedenia,
- VN do 35 kV – 10 m od krajného vodiča na každú stranu vedenia,
- pre izolované vonkajšie VN 22 kV vedenie je určené ochranné pásmo 2 m na každú stranu vedenia,
- pre VN kábel uložený v zemi má ochranné pásmo 1m na každú stranu vedenia.
- 10 m od konštrukcie transformovne z VN na NN

Cestné ochranné pásma:
Pre jednotlivé druhy komunikácií určuje šírku ochranných pásiem mimo zastavaného územia Vyhláška č. 35/1984 Zb. v §15 nasledovne:
- cesta prvej triedy má ochranné pásmo 50 m kolmo na os cesty po oboch stranách vozovky
- cesta III. triedy má ochranné pásmo 20 m kolmo na os cesty po oboch stranách vozovky

Ostatné ochranné pásma
- ochranné pásmo lesa v šírke 50 m,
- izolačná zeleň okolo výrobných a športových areálov,
- poľné hnojiská majú ochranné pásmo 100 m,
- v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 rešpektovať ochranné pásmo pozdĺž vodných tokov, Biela Orava v šírke 10 m, Mútňanka a Kýčera v šírke min. 6 m od brehovej čiary obojstranne, v ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

A.2.10. Návrh na riešenie záujmov obrany štátu a požiarnej ochrany,

Zariadenia požiarnej ochrany
V územnom pláne sa bude uvažovať s modernizáciou, prípadne, podľa potrieb rozrastajúcej sa obce, s prístavbou jestvujúcej požiarnej zbrojnice. V územnom pláne sa určil rozvod vody v navrhnutých lokalitách tak, aby bolo možné umiestniť v normovej vzdialenosti podzemné hydranty. Zakreslené sú akumulácie pitnej vody a vodné toky.

Zariadenia civilnej ochrany
Ustanovenia obsiahnuté v zákone NR SR č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a v súlade s vykonávacími a metodickými predpismi o územnom plánovaní umožňujú orgánom CO ako dotknutým orgánom štátnej správy uplatňovať v rámci územného konania požiadavky na ochranu obyvateľstva.
Návrh riešenia záujmov civilnej ochrany v riešenom území je potrebné riešiť v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie, pre výstavbu jednotlivých objektov, v zmysle stanoviska OÚ, odbor CO a krízového riadenia k príslušnému stupňu PD a v zmysle §4 – Stavebnotechnické požiadavky na zariadenie civilnej ochrany vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov.

Protipovodňové opatrenia
Celé územie patrí do povodia rieky Biela Orava, pripájajúcej sa do rieky Orava a celkovo do rieky Váh. Z územia odvádzajú zrážky hlavné vodné toky Biela Orava, Mútňanka a Kýčera. Riečna sieť je relatívne hustá i keď potoky nemajú veľkú vodnosť a menšie sú len občasné. Toky majú flyšový charakter s hlboko zarezanými korytami do mäkkého podložia.
Pre zabezpečenie odtokových pomerov je potrebné naviazať na už zrealizovanú retenčnú protipovodňovú nádrž na vodnom toku Kýčera na severnom konci zastavaného územia obce Breza. Táto nádrž je určená na zachytenie prívalových dažďov, ktoré ohrozovali obec.
Za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov a v záujme zamedzenia vzniku migračných bariér, škôd a porúch na vodných tokoch, ako i zabezpečenia riadnej údržby vodných tokov (v zmysle § 48 a § 49 zákona č.364/2004 Z.z. o vodách) rešpektovať nové dopravné a technické riešenie územia, miestne komunikácie resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu, ktoré budú križovať vodný tok:
-ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu a pod.), ktorá v prípade vhodných technických podmienok môže byť v súbehu s vodným tokom, a s následným - iba jedným spoločným križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku,
-križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi" a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov", žiadna časť navrhovaných objektov nesmie zasahovať do prietočného profilu vodného toku, ako dopravné a technické riešenie prednostne využívať už vybudované mostné objekty, ak to technické vybavenie záujmového územia umožňuje.
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít zohľadňuje Zákon o vodách č.364/2004 Z.z a NV SR č.269/2010 Z.z, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd:
-na území, v ktorom nebude zabezpečené odvádzanie splaškových odpadových vôd verejnou kanalizáciou, produkované splaškové odpadové vody akumulovať vo vodotesných žumpách, a ich zneškodňovanie zabezpečiť v súlade so Zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách, s budovaním malých čistiarní odpadových vôd bude možné uvažovať len v riedko osídlenej oblasti. (§36 ods.3 vodného zákona), s budovaním malých domových čistiarní odpadových vôd v urbanizovanom území so súvislou zástavbou nebude správca tokov súhlasiť,
-v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.).
Dôležitú úlohu v problematike povodní hrá Slovenský hydrometeorologický ústav, ktorý zabezpečuje meteorologické, klimatologické a hydrologické merania a ich vyhodnotenia. Zároveň buduje povodňový varovný a predpovedný systém POVAPSYP. Činnosť povodňovej ochrany vyplýva hlavne zo zákona NR č. 364/2004 Z.z . o vodách. Vymedzenie ochranných pásiem je v návrhu vyznačené podľa z. 442/2002 Z.z. v znení zák. č. 230/2005 § 19.

A.2.11. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

A.2.11.1. Ochrana prírody.

Chránené územia prírody a krajiny

-európske chránené územia

Celé územie katastra obce Breza okrem menšej zóny v okolí intravilánu patrí do európskeho chráneného vtáčieho územia SKCHVU008 Horná Orava, ktorého hranica kopíruje aj hranicu CHKO.

Druhým európskym chráneným územím v katastri je SKUEV0191 Rašeliniská Oravskej kotliny. Nachádza sa v severnej časti katastra v rámci zóny B CHKO Horná Orava a tvorí ho Beňadovské rašelinisko.

- územná ochrana prírody

Takmer celé riešené územie, okrem zóny v okolí intravilánu obce, spadá do územia Chránenej krajinnej oblasti Horná Orava, ktoré je veľkoplošným chráneným územím.

Na väčšine územia CHKO patriaceho do katastra Breza dnes platí druhý stupeň ochrany prírody podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z pre zónu D, tretí stupeň ochrany platí pre zónu C, ktorá je pri toku Mútňanka a druhý stupeň ochrany sa viaže na zónu B – časť Beňadovského rašeliniska v severovýchodnom okraji katastra.

Medzi prírodné zdroje patrí

-ochrana lesných zdrojov

Ochrana lesných zdrojov je zabezpečená lesným zákonom. V katastri lesy zaberajú takmer 50% územia, všetky lesy sú hospodárske. Ochranu lesných zdrojov rieši lesný zákon, ktorý zabezpečuje zachovanie výmery lesných porastov v dlhodobom horizonte.

Riešené územie patrí do lesnej oblasti Oravské Beskydy, Podbeskydská Brázda, Podbeskydská vrchovina, LHC Lokca, lesného celku Lokca. Semenárskou oblasťou je pre dreviny smrek, jedľa, borovica, smrekovec a buk. V drevinovom zložení výrazne prevláda smrek s 98% zastúpením, ostatné dreviny sú pridružené – buk (1,4%), smrekovec, borovica, breza, javor, jedľa, jelša. Lesy obhospodarujú súkromní vlastníci a Urbár – Pozemkové spoločenstvo obce Breza.

Poľovný revír je Grúň Breza patriaci do poľovnej oblasti J VI. Slovenské Beskydy.

-ochrana pôdnych zdrojov

Podmienky ochrany poľnohospodárskych pôd stanovuje zákona č.220/2004 Z.z o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení neskorších predpisov. Chránenými pôdami sú v zmysle nariadenia vlády č. 58/2013 najkvalitnejšie pôdy pre príslušný kataster. Pre kataster Breza sú to nasledovné BPEJ: 1006042 1006045 1011045 1063212 1063442 1066241 1066242 1066245 1066442 1066445 1066542 1069342 v 6. a 7. bonitnom stupni.

-ochrana genofondových zdrojov

Za genofondové plochy môžeme považovať plochy biotopov s genofondovo významnými druhmi. V riešenom území má CHKO Horná Orava evidovaných viacero genofondových plôch: Alúvium Mútňanky, Alúvium Bielej Oravy, Biela Orava, Beňadovské rašelinisko, Bršlica, Pod Háj.

Návrh

V rámci ochrany prírody a krajiny v návrhu územného plánu

- boli zapracované aktualizované chránené časti prírody a krajiny v zmysle požiadaviek Štátnej ochrany prírody a krajiny SR – CHKO Horná Orava,
- nové plochy pre bývanie, plochy pre občiansku vybavenosť, plochy pre výrobné územie, plochy pre rekreačné územie nie sú navrhnuté v inundačnom území vodných tokov,

záplavovú čiaru Q1oo, prípadné umiestnenie iných stavieb (napr. protipovodňových stavieb, inžinierskych sietí, cykloturistických trás, športových ihrísk a pod.) alebo iného využitia predmetného územia podmieniť kladným stanoviskom orgánu ochrany prírody a krajiny.

- nové plochy pre bývanie, plochy pre občiansku vybavenosť, plochy pre výrobné územie, plochy pre rekreačné územie nenavrhovať v C-zóne CHKO Horná Orava a v genofondových plochách.
- stavby, vrátané oplotení, umiestňovať minimálne 10 m od Bielej Oravy a 6 m od ostatných vodných tokov, v prípade, že sú brehové porasty toku širšie, umiestňovať výstavbu až za ne,
- na vodných tokoch nevytvárať bariéry, prahy, nebudovať malé vodné elektrárne,
-v území nebudovať veterné elektrárne,
-rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability, zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov a biocentier vo voľnej krajine len prírodnými prvkami – trávne porasty, stromová a krovinová vegetácia a vylúčiť všetky aktivity, ohrozujúce prirodzený vývoj (najmä urbanizácia, holoruby, vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládky odpadov a pod.),
-na všetkých genofondových plochách nerealizovať výstavbu, ťažbu štrkopieskov,
-odvodnenie, zasypanie, zmenu kultúr a zmenu drevinového zloženia,
- zamedziť rozptýlenej obytnej zástavbe, vo voľnej krajine nevytvárať izolované urbanistické celky,
-v krajine neumiestňovať dominanty, ktoré narúšajú charakteristický krajinný vzhľad (najmä stavby s enormnou výškou, ako napr. veterné turbíny, výškové budovy, vysoké vyhliadkové objekty, stožiare a pod.),
- v rekreačných územiach dodržať regulatív miestneho architektonického štýlu (sedlová strecha, max. výška 1 nadzemné podlažie, na pohľadových plochách drevo, kameň),

- podporovať výstavbu rodinných domov v miestnom architektonickom štýle,
- bilboardy a reklamné zariadenie neumiestňovať na území CHKO Horná Orava a v okolí cesty II. triedy II/520.

A.2.11.2. ÚSES

Podľa návrhu Regionálneho ÚSES okresu Tvrdošín (Esprit, Banská Štiavnica, 2013) sa v katastri nachádzajú regionálne biocentrá RBc7 Rašeliniská Bielej Oravy a jej prítokov (Beňadovské rašelinisko), regionálne biocentrum RBc10 Kýčerka a regionálne biocentrum RBc Svahy pri Breze. Ďalej sú tu regionálne biokoridory RBk8 Alúvium Bielej Oravy a RBk9 Alúvium Mútňanky ako aj regionálny terestrický biokoridor BCk2 Lokca.

V rámci riešenia KEP nebolo nutné doplniť RÚSES o miestne prvky v podobe biocentier alebo biokoridorov. V mapovom vyjadrení sú doplnené len interakčné prvky tvorené porastami nelesnej drevinovej vegetácie s charakterom lesa, priľahlými trávovo-krovinovými porastami a pasienkami. Za interakčné prvky považujeme navyše aj ostatné plochy lesných porastov, brehové porasty aj podmáčané a mokraďné biotopy ktoré nie sú osobitne zaradené do iných prvkov ÚSES, pretože tak isto prepájajú pôsobenie prvkov ÚSES na okolitý priestor.

Požiadavky na riešenie ekologickej stability územia:

- akceptovať únosnosť zaťaženia územia navrhovanými funkciami a navrhnúť opatrenia na elimináciu nepriaznivých vplyvov prostredia na životné prostredie,
- vysadiť plochy slúžiace pre realizáciu náhradnej výsadby za asanované stromy.
- riešiť výsadbu plošnej , líniovej zelene a brehovej zelene podľa návrhu územného plánu,
- ochraňovať podzemné vody budovaním splaškovej kanalizácie,
- celoplošne zhodnotiť stabilitu a dynamiku územia, dodržiavať ekostabilizačné opatrenia,
- problematiku ÚSES-u spracovať v minimálnej mierke 1:10 000 na lokálnej úrovni a vymedziť najcennejšie prvky,
- stabilizovanie spodnej hranice lesov a zvýšenie ich biodiverzity ako ekotónovej zóny lesa - bezlesie,
- rešpektovať poľnohospodára lesnú pôdu ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj.

A.2.11.3. Ekostabilizačné opatrenia

Slúžia na stabilizáciu krajiny prírodnými, technickými aj organizačnými prostriedkami. V Breze sa jedná sa predovšetkým o nasledovné:

- do genofondových plôchy nezasahovať, nebudovať na nich ani v ich blízkosti stavby s negatívnym dopadom, pri lesnej ťažbe rešpektovať genofondové zdroje podľa usmernení Správy CHKO,
- rešpektovanie a nenarušovanie typov biotopov, ktoré sa malej miere vyskytujú v rámci väčších obhospodarovaných plôch (napr. vlhké, podmáčané, mokraďné a rašelinné biotopy v poľnohospodárskej a lesnej krajine),
- zachovanie existujúcej a umožnenie doplnenia sprievodnej vegetácie vodných tokov aj okolia poľných ciest pre vytvorenie lepšej štruktúry a hygieny krajiny, prípadnú náhradnú výsadbu drevín realizovať len z pôvodných domácich druhov,
- v lesoch všeobecne dodržiavať minimálne biologické požiadavky hlavných chránených druhov (zamedziť výrubu v čase liahnutia a odchovu mláďať a pod.), neumiestňovať stavby v ochrannom pásme lesov – 50 m od hranice lesných porastov,
- stavby v územiach s možnosťou stavať umiestňovať minimálne 10 m od brehovej čiary toku Bielej Oravy a 6 m od brehovej čiary Mútňanky, 5 m od brehovej čiary Kýčery a 4 m od brehových čiar ostatných vodných tokov, pričom treba zachovať brehové porasty v tomto ochrannom pásme,
- odstrániť výsypy odpadov v katastri, ktoré možno pozorovať pri vodných tokoch v blízkosti obce,
- dodržiavanie právnych noriem ochrany prírody a noriem upravujúcich hospodárenie v prírode z iného dôvodu (ochrana vodných zdrojov, ochrana pôdy),
- uplatňovanie princípov ekologického hospodárenia v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve,
- využívanie alternatívnych zdrojov energií
- snažiť sa o zadržiavanie dažďovej vody v území pri existujúcich aj pri navrhovaných nových stavbách a stavebných úpravách,
- neumiestňovať stavby v miestach aktívnych, potenciálnych ani stabilizovaných zosuvov v zmysle podkladov GÚDŠ Bratislava,
- dobudovať kanalizačnú sieť v obci a nové stavby umiestňovať a povoliť len s povinným napojením na túto sieť,
- nové stavby povoliť len v prípade ak nebudú v konflikte so záujmami ochrany prírody, negatívne neovplyvnia krajinný ráz a nebudú vytvárať izolované urbanistické celky vo voľnej krajine,

A.2.12. Návrh verejného dopravného a technického riešenia

2.12.1 Východiskový stav

Základný komunikačný systém v Breze podľa STN 736110 tvorí cesta II/520, ktorá tanguje zastavané územie obce a má zbernú funkciu. Katastrálnym územím prechádza aj štátna cesta III/2274, ktorá vedie do Beňadova.

Vzdialenosť významných sídiel

- Námestovo 15 km
- Lokca 3 km
- Žilina 97 KM cez Oravskú Lesnú

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 vo svojej dopravnej časti uvažuje s polycentrickým rozvojom osídlenia a s jeho priemetom i do posilnenia dopravnej infraštruktúry prihraničných priestorov. Aj dopravná časť Územného plánu Žilinského kraja a tiež ÚPN-VÚC ŽK, v znení neskorších zmien a doplnkov predpokladá homogenizáciu cestného ťahu II/520.

V katastrálnom území obce Breza sa nachádza cesta II/520 Breza - Zákamenné a III/2274 Breza – Beňadovo, pre ktoré je potrebné rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie
- v zastavanom území: cesta II. triedy v kategórii MZ 12/50, resp. MZ 11,5/50 vo funkčnej triede B2;cesta III. triedy v kategórii MZ 8,5/50, resp. MZ 8,0/50 vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110;
- **mimo zastavané územie -** cesta M. triedy v kategórii C 9,5/80 a cesta III. triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101.
Komunikácie ostatných funkčných tried tvoria doplnkovú sieť miestnych komunikácií, ktoré majú charakter sprístupnenia jednotlivých lokalít alebo vonkajších lokalít.
Stavebno-technický stav cesty II/520 je na území obce Breza uspokojivý.

Autobusová doprava

Dopravu na Orave zabezpečujú železnica a autobusové spojenie SAD, ktoré v miestach, kde je potrebné, plynule nadväzujú na železničnú dopravu. Všeobecne možno povedať, že cesty na Orave vedú do každej, i odľahlejšej dediny. Všetky majú tvrdý povrch, i mnohé lesné cesty, tie sú však pre verejnú dopravu uzavreté. V obci občania využívajú 3 autobusové linky, ktoré prevádzkuje SAD LIORBUS, a. s., K.L.I.B.O.S. spol. s. r. o. Obec má autobusové spojenie s Lokcou a Námestovom, D. Kubínom a so Zákamenným a následne cez Oravskú Lesnú s ostatnými dôležitými mestami.
Zástavky SAD
Obyvatelia majú možnosť využiť dopravné služby autobusovými prímestskými linkami smerom na okresné mesto Námestovo pomocou 3 autobusových zastávok.

Železničná doprava

Cez obec Breza neprechádza železničná trať. Najbližšia zastávka vlakov osobnej dopravy - Tvrdošín je vzdialená cca 28 km. Dôležitým železničným uzlom pre Oravu sú Kraľovany, kadiaľ prechádza hlavný železničný ťah - trať č. 180 Košice-Žilina-Bratislava, resp. Košice-Žilina-Ostrava-Praha. Kraľovany sú prestupnou stanicou pri pokračovaní cesty po železnici na Oravu, ktorú so spomínaným železničným ťahom spája jednokoľajová železnica Kraľovany-Trstená, trať č. 181 v dĺžke 56 km. Železnica sa kľukatí údolím rieky Oravy až po Tvrdošín, kde opúšťa údolie Oravy a do Trstenej pokračuje popri riečke Oravici. Dôležitými železničnými zastávkami na tejto trati, ktoré sú zároveň východiskami do opisovanej oblasti, sú Dolný Kubín, Oravský Podzámok, Podbiel, Krivá, Tvrdošín a Trstená. Oblasťou neprechádza žiadna železničná trať. Najbližšie vlakové spojenie sa nachádza v susednom okresnom meste Tvrdošín s konečnou v meste Trstená.

Letecká doprava

Na území obce sa nenachádza žiadne letisko, osobitné letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie. Do katastrálneho územia Breza nezasahujú ani ochranné pásma, resp. prekážkové roviny a plochy letísk, heliportov, osobitných letísk a leteckých pozemných zariadení, ktoré sa nachádzajú mimo územia obce, a ktoré by ovplyvňovali a limitovali rozvoj obce.
Najbližšie letiská sú v Žiline (95 km cez Oravskú Lesnú) a v Poprade (130 km).
Medzinárodné letisko Poprad -Tatry je najvyššie položeným medzinárodným letiskom pre dopravné lietadlá v Európe (leží vo výške 718 m.n.m., čo je o cca 150 m vyššie ako rakúsky Innsbruck). Napriek tomu prílety a odlety nevyžadujú špeciálne postupy ani kvalifikáciu posádky, pretože Popradská kotlina je široká a umožňuje priblíženie v ose dráhy. Betónová vzletová a pristávacia dráha 09/27 je 2600 m dlhá a 45 m široká. Uhol zostupu je 3,5o a pre dráhu 27 je k dispozícii navigačné zariadenie ILS I. kategórie.
Letisko je otvorené celoročne, technicky je schopné vybaviť väčšinu lietadiel na krátke a stredné trate s kapacitou do cca 200 cestujúcich (napr. Airbus A320, Boeing 737, MD-83, TU-154, TU-204 a iné), pričom maximálna hodinová kapacita budovy terminálu, ktorá bola naposledy rekonštruovaná v roku 1993, je 300 cestujúcich (150 na odlet/150 na prílet).
Vďaka svojej geografickej polohe má letisko Poprad -Tatry mimoriadne dobré poveternostné podmienky, často leží nad hranicou hmly a využívajú ho ako náhradné letisko lietadlá pôvodne smerujúce do Košíc, Sliača, Žiliny, či dokonca Bratislavy.
Letisko Žilina je verejné medzinárodné letisko pre leteckú dopravu. Slúži pre región severozápadného Slovenska s približne 1,2 mil. obyvateľov. Letisko Žilina je využívané pre leteckú dopravu slovenských a zahraničných leteckých spoločností, lety firemných a súkromných lietadiel, letecký výcvik a športové lietanie, sanitné lety, špeciálne letecké práce a činnosť letectva Armády SR. Obchodné využitie, zabezpečenie prevádzkových služieb a technickú obsluhu letiska Žilina vykonáva Letisková spoločnosť Žilina, akciová spoločnosť, ktorá je prevádzkovateľom letiska.
Letisková spoločnosť Žilina a.s. je súkromnou akciovou spoločnosťou podľa Obchodného zákonníka so špecifikami a odlišnosťami, ktoré upravuje zákon č. 136/2004 Z.z. o letiskových spoločnostiach a o zmene a doplnení zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 37/2002 Z.z. (ďalej len „Zákon o letiskových spoločnostiach“).
Do budúcnosti sa plánuje s predĺžením vzletovej a pristávacej dráhy, s rekonštrukciou a výstavbou odbavovacích zariadení. Predpokladá sa pristavanie civilných lietadiel strednej triedy. V koncepcii rozvoja leteckej dopravy sa uvažuje s intenzívnejším využívaním letiska na účely stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania pre účely civilného letectva, kde najdôležitejšiu úlohu zohrá Žilinská univerzita.
Letiská v súčasnosti využívajú rôzni záujemcovia zo Slovenska, ako i zo zahraničia. Využitie je rôznorodé, na turistické, výcvikové alebo podnikateľské účely, ale aj pre potreby rýchlej zdravotníckej pomoci.

2.12.2. NÁVRH ZÁKLADNÉHO DOPRAVNÉHO SYSTÉMU OBCE

Základný komunikačný systém obce Breza, ktorý je využívaný dnes, zostane zachovaný aj do výhľadu. Spojenie obce s nadradenou komunikačnou sieťou, cestami prvej triedy II/520 , ktorá zabezpečuje okrem regionálnych väzieb aj cezhraničné väzby s Poľskou republikou – cez obec Zákamenné a Novoť. Cesta II/520 sa napája na cestu I/78 v neďalekej obce Lokca. Cesta II/520, ktorá pôvodne spájala región Oravy s Kysucami, dnes keď je toto spojenie postavenou priehrady obmedzené, spája iba

obce ležiace medzi Oravskou Lesnou a Námestovom ako sú obce Oravská Lesná, Zákamenné, Breza a Lokca. Od obce Lokca idú cesty I/78 a II/520 v peáži po most pri obce Oravská Jasenica, vedúci do Námestova.

Organizácia vnútornej dopravy bude aj naďalej založená na dopravnom systéme vzájomne prepojených obslužných komunikácií napojených na hlavnú zbernú komunikáciu - cestu I/78, prechádzajúcu ťažiskom osídlenia, vo smere sever –západ. Tento základný systém bude rozvádzať dopravu na sieť obslužných komunikácií zabezpečujúcich prístup ku všetkým objektom vyžadujúcim obsluhu.

2.12.3. KONCEPCIA PREPRAVNÝCH VZŤAHOV

Všetky prepravné vzťahy majúce zdroj, alebo cieľ mimo obce, ako sú cesty do zamestnania, za vyššou vybavenosťou a čiastočne i za rekreáciou, sa budú realizovať po ceste II/520.

Pre potreby tohoto územného plánu nebol realizovaný ani smerový prieskum, ani prieskum dopravno-sociologický a preto pre stanovenie výhľadového zaťaženia komunikačnej siete mesta bola použitá v súlade s Metodickým pokynom a návodom prognózovania výhľadových intenzít na cestnej sieti (do roku 2040), ktorý vydalo Ministerstvo dopravy pôšt a telekomunikácii v roku 2006, zjednodušená metóda prognózovania.

Najlepší obraz o intenzitách a zložení dopravných prúdov poskytujú výsledky celoštátnych sčítaní, ktoré organizuje Slovenská správa ciest každých päť rokov. K dispozícii sú výsledky sčítania z roku 2010, ktoré boli použité ako východzí podklad.

Výsledky sčítaní z roku 2010 - Cesta I/78, v úseku Oravský Podzámok – Oravská Polhora

sčítací úsek č.92891 (od západu).....	1 479	5 676	17	7 172 sk.v./24h.
č.92892 (od severu))	1 520	7 078	16	7 078

Z cesty I/78, v k.ú. obce Lokca, sa odpája cesta II/520 smerom na obec Brezu, Krušetnicu, Zákamenné a Oravskú Lesnú.

Predpokladáme, že hodnoty intenzity dopravy sa budú len zvyšovať, z dôvodu absencie inej adekvátnej dopravy. Preto je potrebné chrániť koridor cesty II/520, eliminovať negatívne vplyvy z dopravnej premávky a potom bude možné hovoriť o dobrom životnom prostredí, keď negatívne účinky dopravy nepresiahnu prípustnú hranicu.

2.12.4. FUNKČNÉ ČLENENIE A KATEGORIZÁCIA CIEST

Funkčné členenie komunikačnej siete obce bolo navrhnuté v zmysle Slovenskej technickej normy - STN 736110 Projektovanie miestnych komunikácií, kap.3-6.

Cesta II/520 je označená C 9,5/80, tangujúca zastavaného územia obce z južnej strany, klasifikovaná ako komunikácia funkčnej triedy B3, dopravným významom a s neobmedzenou priamou dopravnou obsluhou. Je najdôležitejšou komunikáciou v obci, na ktorú sa napája cesta III/2274, ktorá smeruje do obce Beňadovo. Obidva výjazdy zo zastavaného územia obce Breza a existujúca poľná cesta v časti Luhy na cestu II/520 je potrebné upraviť v zmysle platných predpisov.

V katastrálnom území obce Breza sa nachádza cesta II/520 Breza - Zákamenné a III/2274 Breza – Beňadovo, pre ktoré je potrebné rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie

- v zastavanom území: cesta II. triedy v kategórii MZ 12/50, resp. MZ 11,5/50 vo funkčnej triede B2;cesta III. triedy v kategórii MZ 8,5/50, resp. MZ 8,0/50 vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110;

- **mimo zastavané územie -** cesta II. triedy v kategórii C 9,5/80 a cesta III. triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101.

Ostatné komunikácie dôležité pre motorovú dopravu zodpovedajú funkčnej úrovni C2 a ostatné funkčnej triede C3.

Pre komunikácie funkčnej triedy C2 boli použité kategórie MZ 8,5/50, pre existujúce komunikácie C3 boli použité kategórie MO 7,5/30 a MO 6,5/30 a navrhované MO 7,5/40 a MO 8/40. Sú to tie, ktoré zabezpečujú pohyb vozidiel vnútri obytných skupín. Výnimkou sú iba cesty navrhované v lokalitách, kde by mala byť doprava ukľudnená, resp. tam, kde je na komunikáciu napojené iba malé množstvo rodinných domov, tam môže byť zrealizovaná komunikácia s kategóriou MOK 4,75/30, funkčnej triedy C3 ktorá by mala byť doplnená výhybňami umiestnenými cca 100 m od seba.

2.12.5. KONCEPCIA HLAVNÝCH PEŠÍCH TRÁS

Chodníky pre peších a bezpečnosť

Cesta II/520, ktorá prechádza južným okrajom zastavaným územím obce a tvorí hlavnú dopravnú kostru, nie je vybavená chodníkom. Ostatné komunikácie v obci zabezpečujú prevažne prístupy k domom a nie sú vybavené chodníkmi a jestvujúce šírky koridorov medzi oploteniami ani neumožňujú dodatočnú výstavbu chodníkov. Z hľadiska bezpečnosti cestnej premávky je možné tento stav akceptovať (mimo hlavnej komunikácie) z dôvodu veľmi nízkej intenzity obslužnej dopravy, ktorá umožňuje zmiešanie pešej a automobilovej dopravy v spoločnom profile.

2.12.6. CYKLISTICKÉ KOMUNIKÁCIE

V návrhovom a výhľadovom období je nevyhnutné chrániť územný koridor a realizovať sieť cyklomagistrál (cyklistické trasy celoštátneho významu) v nasledovných trasách a úsekoch:

Oravsko-liptovská cyklomagistrála- zo sedla Demänová s pokračovaním v trase lesnej cesty cez kótu Tanečník a po pôvodnej ceste II/520 cez kótu Kubínska do Oravskej Lesnej, **v trase cesty II/520 Oravská Lesná - Lokca - Oravská priehrada prístav**, v trase cesty III/05944 Ústie nad Priehradou - Trstená, v trase cesty II/520 Trstená -Vitanová, v trase opusteného telesa železničnej trate Trstená – Suchá Hora - štátna hranica SR/PR, v trase cesty III/52019 Vitanová - Oravice - Zuberec, v trase cesty II/584 Zuberec - Liptovská Sielnica a po lesnej ceste cez Kvačiansku dolinu, nasledujú vetvy v trase cesty II/584 Liptovská Sielnica - Liptovský Mikuláš a v trasách ciest Liptovská Sielnica - Liptovský Michal, I/18 Liptovský Michal – Ružomberok.

Riešené územie je vhodné na budovanie cyklistických trás. V súčasnosti sa využíva cyklistická trasa po štátnych cestách do Zákamenného a odtiaľ po ceste II/520 do Oravskej Lesnej a do Námestova do Oravského Veselého.

Vo všetkých prípadoch sa cyklisti pohybujú po vozovke, ako účastníci cestnej premávky. Tento stav by sa nemal meniť, ale perspektívne je potrebné s prítomnosťou cyklistov rátať a vytvoriť im vhodné podmienky.

Vybrané cyklotrasy prechádzajúce cez obec Breza:

Cyklotrasa č. 1
Dĺžka: 164 km
Trasa: - Žilina – Terchová - Oravská Lesná – Lokca - Dol. Kubín – Vrútky - Žilina
Cyklotrasa č. 2
Dĺžka: 121 km
Trasa: - horské sedlo Demänová - Kubínska - Oravská Lesná - Zákamenné - Breza - Lokca - Vavrečka - Ústie nad Priehradou - Trstená - Liesek - Vitanová - Oravice - Zuberec - Kvačianska dolina - Oblazy - Kvačany - Liptovská Sielnica - Liptovská Mara - Potok - Bešeňová - Lisková - Ružomberok
Cyklotrasa č. 3
Dĺžka: 88 km
Trasa: - Or. Lesná - Vavrečka - Priehradný múr - Trstená - Oravice - Huty
Cyklotrasa č. 4
Dĺžka: 84 km
Trasa:
- Oravská Lesná - Lokca - Dolný Kubín - Párnica - Zázrivá - Oravská Lesná
Cyklotrasa č. 5
Dĺžka: 62 km
Trasa: - Or. Lesná - Demänová - Zákamenné - Novoť - Glinka (PL) - Novoť - Zákamenné - Lokca - Ťapešovo - Vavrečka - Slanická Osada most - Námestovo
Cyklotrasa v smere do Beňadova
vedená po poľných cestách a čiastočne popri štátnej ceste III/2274, na ktorú je podľa informácii obce Beňadovo vydané územné rozhodnutie.

2.12.7. KAPACITY PLÔCH PRE STATICKÚ DOPRAVU

Parkovanie

Pre potreby parkovania osobných áut mimo pozemkov rodinných domov sa na území obce Breza nachádza plocha statickej dopravy pred objektom obecného úradu, kultúrneho domu v strede obce, pri predajni COOP Jednota, pri Základnej škole, pri Materskej škole, pred cintorínom, pri futbalovom ihrisku. Toto nepostačuje pre budúci rozvoj obce, s rozvojom vybavenosti vzniknú nové parkoviská alebo sa rozšíria existujúce. Odstavné plochy a parkoviská majú prevažne asfaltový a spevnený štrkový povrch.
Situovanie ďalších plôch statickej dopravy súvisí s rozmiestnením občianskej vybavenosti podľa druhu a potrieb.
Situovanie ďalších plôch statickej dopravy súvisí s rozmiestnením občianskej vybavenosti podľa druhu a potrieb.
Plochy pre statickú dopravu sú v zmysle STN 736110 projektovanie miestnych komunikácií členené na plochy odstavné a parkovacie. Odstavné plochy slúžiace odstaveniu vozidiel po dobu ich nepoužívania, budú zabezpečené, v prípade rodinných domov na vlastnom pozemku (za plotom), prípadne v individuálnych garážach.
Parkovacie plochy budú vybudované iba pre potreby návštevníkov vybavenosti. Parkoviská sú dokumentované v grafickej prílohe, a sú situované tak, aby dochádzková vzdialenosť k objektom vybavenosti nepresiahla 100 m.
Počet parkovacích miest musí zodpovedať nárokom definovaným v STN 736110, čl.16.3a tab.20, preto pri umiestňovaní novej vybavenosti, alebo pri zmene jej funkcie je nevyhnutné riadiť sa ustanoveniami citovanej normy a parkoviská navrhnúť v dostatočnom množstve. V každom prípade treba počítať s rezervou pre parkovacie plochy pri kostole, nových objektoch občianskej vybavenosti pri rozširujúcom sa cintoríne a navrhovaných rekreačných územiach.
V obci územný plán počíta s týmito existujúcimi a navrhovanými parkovacími miestami:

- pri obecnom úrade a kultúrnom dome	25 p.m.
- pri kostole	10 p.m.
- pri ZŠ	15 p.m.
- pri MŠ	5 p.m.
- pri bytovkách	20 p.m.
- COOP Jednota	20 p.m.
- cintoríne	10 p.m.
- pri OV v OU.08	30 p.m
- pri futbal. Ihrisku v OU.08	20 p.m
Spolu	165 p.m.

2.12.8. SYSTÉM HROMADNEJ DOPRAVY

Obyvatelia obce majú možnosť využívať iba jeden druh hromadnej dopravy, autobusovú dopravu, ktorú prevádzkuje SAD, ktorá v miestach, kde je potrebné, plynule nadväzujú na železničnú dopravu. Všeobecne možno povedať, že cesty na Orave vedú do každej, i odľahlejšej dediny. Všetky majú tvrdý povrch, i mnohé lesné cesty, tie sú však pre verejnú dopravu uzavreté.
V obci občania využívajú 3 autobusové linky, ktoré prevádzkuje SAD LIORBUS, a. s., K.L.I.B.O.S. spol. s. r. o. Obec má autobusové spojenie s Lokcou a Námestovom, D. Kubínom a so Zákamenným a následne cez Oravskú Lesnú s ostatnými dôležitými mestami.
Zástavky SAD
Obyvatelia majú možnosť využiť dopravné služby autobusovými prímestskými linkami smerom na okresné mesto Námestovo pomocou 2 autobusové zastávky v zastavanom území obce Breza, obidve sa nachádzajú pri ceste II/520 a jedna v priemyselnej zóne a Roľníckeho družstva. Frekvenciu autobusového spojenia možno považovať za primeranú, vzhľadom na veľkosť obce. Počet autobusových zastávok vyhovuje.

2.12.9. HLUKOVÉ ZAŤAŽENIE

Na účely posudzovania hlukovej záťaže z dopravy slúži Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007. V zmysle jej ustanovení je osídlenie obce Breza pozdĺž cesty II/520 zaradené do druhej kategórie územia pre ktorú platia najvyššie prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí 50 dB cez deň a večer a 45 dB v nočnom období. V obci neexistuje areál zaradený do kategórie územia I. kategória územia s najprísnejším limitom (územia s osobitnou ochranou pred hlukom – liečebné a kúpeľné areály).

Relevantným zdrojom dopravného hluku v obci je cesta II/520. Nakoľko v obci Slovenská správa ciest nevykonáva pravidelné sčítanie dopravy, ak by sa k výpočtu hluku použili priemerné hodnoty dopravnej záťaže za Žilinský kraj, výpočet by poskytoval len orientačné údaje o hlukovej záťaži v obci. Predpokladáme, že rodinné domy umiestnené v území popri ceste II/520 sú pravdepodobne zasiahnuté vyššou ako prípustnou hladinou hluku. Ako protihlukové bariéry v danom území slúžia záhrady a zeleň, pretože vstup k rodinným domom je z opačnej miestnej komunikácie, nie z cesty II/520 . Z iných opatrení na zníženie hluku je v konkrétnej praxi použiteľné len zníženie prejazdnej rýchlosti cez zastavané územie obce.

Vplyv dopravy na územie mesta, ochranné a hlukové pásma

Vplyv dopravy na obytné územie obce je značný. Intenzita dopravy na štátnej ceste II/520, podiel ťažkých vozidiel je vyššia ako povolená hladina 60dB, ktorá sa vypočíta ako súčet povolenej hladiny 50dB a korekcie 10 dB, teda spolu 60dB. Uvedenú hodnotu je možné dosiahnuť atmosférickým útlmom pri pohltivom teréne vo vzdialenosti ochranného pásma - 25 m, toto platí pre novú výstavbu. Špeciálne opatrenia v zastavanom území (napr. protihlukové steny) nie je možné zrealizovať vzhľadom na existujúcu hustotu zástavby a nedostatočnej vzdialenosti obytných domov od komunikácie.

Z toho vyplýva, že úplné vylúčenie negatívneho vplyvu dopravy je nemožné.

Ochranné pásma

Na ochranu ciest a premávky na nich mimo zastavaného územia, alebo územia určeného k zastavaniu, slúžia cestné ochranné pásma definované v Zákone o pozemných komunikáciách (Zákon č.135/61zb. znení zák.č.524/03 z. z.), v prípade obce Breza sa uplatnia pred obcou a za obcou ochranné pásma pre cestu II/520 – 25 m, III/2274 – 20 m.

Dopravná koncepcia zabezpečí

- údržbu a rekonštrukciu cesty II/520 a III/2274,
- údržbu a rekonštrukciu existujúcich miestnych komunikácií, peších trás a plôch,
- realizáciu navrhovaných miestnych komunikácií, peších trás a plôch
- realizáciu parkovísk pri objektoch a zariadeniach občianskej vybavenosti,
- pred začatím výstavby lokality OU.08 zabezpečiť bezpečné pešie prepojenie cez cestu II/520,
- už v súčasnosti je potrebné riešiť bezpečnosť peších vo väzbe na zastávky autobusu,
- vo výhľade posúdiť potrebu segregácie časovej alebo úrovňovej (napríklad tlačidlového semaforového prechodu pre peších a výhľadovo i možnosť mimoúrovňového premostenia cesty II/520 pešou lávkou),
- pri realizáciu cykloturistických trás je treba trasovať len po spevnených lesných cestách za dodržania podmienok ustanovených zákonom o lesoch č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov,"
- inžinierske siete, ktoré križujú cesty, budú riešené kolmým križovaním pretláčania v chráničkách dostatočnej dĺžky, technický problém pretláčania sa bude odsúhlasovať s SSC – Správa a údržba D. Kubín, trasy inžinierskych sietí viesť mimo mostných objektov, vzhľadom na problémy, ktoré následne vznikajú pri rekonštrukciách a prestavbách,
- vytvárať predpoklady na vznik prostredia **priateľského k hendikepovaným skupinám** (telesne a zdravotne postihnutí

V zmysle § 30 leteckého zákona je nutné prerokovať s Dopravným úradom nasledujúce stavby

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1, písmeno a),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1, písmeno b),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1, písmeno c),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1, písmeno d).

A.2.12.2. Vodné hospodárstvo

1.EXISTUJÚCI STAV

1.1 Odtokové pomery

Riešeným územím obce pretekajú vodné toky: vodohospodársky významný vodný tok Biela Orava, Mútňanka a Kyčera a prítoky, vodné toky a prítoky sú spravované SVP, š.p. Piešťany .

Vodný tok Kyčera má na severnom okraji zastavaného územia obce vybudovanú retenčnú ochrannú protipovodňovú hrádzu, ostatné toky nemajú v katastrálnom území obce vybudované hrádze. Vodné toky sú spevnené kamennými opornými múrmi a spevnenými dnami.

Vodné toky a kanály majú stanovené ochranné pásmo v zmysle zákona č.364/2004 so zmenami a účinnosťou 1.12.2015 a STN 752102 Úpravy riek a potokov a môže ho orgán štátnej ,vodnej správy upraviť rozhodnutím.

Ochranné pásmo významového vodného toku je v šírke min. 6 m(pre Bielu Oravu 10 m) od brehovej čiary obojstranne, od ostatných vodných tokov min.5,0(dávame 6 m) m od brehovej čiary obojstranne.

1.2. Zásobovanie, akumulácia a zdroje pitnej vody

V katastrálnom území obce Breza sa nachádzajú vodárenské zdroje:

- prameň Pod horou 1-3 ,s min.výdatnosťou 0,4 l/sek.
- prameň Sihla 1-3 ,s min.výdatnosťou 1,1 l/sek.
- prameň Podbrabirka ,s min.výdatnosťou 0,3 l/sek.
- prameň Brabirka ,s min.výdatnosťou 0,2 l/sek.
- prameň Podzáruby ,s min.výdatnosťou 0,3 l/sek.

V obci Breza je vybudovaný čiastočne zokruhovaný verejný vodovod. Tento vodovod je zásobovaný z viacerých vodných zdrojov akumulovaných v dvoch vodojemoch o rôznych nadmorských výškach. Horný vodojem s objemom 1 x 100 m 3 s nadmorskou výškou dna 695,45 m.n.m a max.hladinou vody 698,73 m.n.m a Dolný vodojem s akumulačným objemom 1 x 100 m3 s dnom 672,02 a max.hladinou vody 675,31 m.n.m. Tieto rozdeľujú obecný vodovod na dve tlakové pásma. Jednotlivé pásma sú navzájom prepojené v dvoch armatúrnych šachtách. Prívodné potrubie z vodného zdroja do vodojemu je z PVC DN 110 mm, rozvodná sieť je o dimenzii 110 mm. Podľa zákona č.442/2002 a STN 736701, šírka ochranného pásma vodovodu/aj kanalizácie do pr. 500 mm/ určuje šírku na 1,5 m.

Potrebná akumulácia pitnej a požiarnej vody pre existujúce časti obce je 273,5 m3/ deň, potrebná akumulácia nie je zabezpečená existujúcimi vodojemami. V obci je zrealizovaný prepoj na Oravský skupinový vodovod, ktorý pokrýva špičkové potreby vody. Potreba pitnej a požiarnej vody je zabezpečená .

1.3. Kanalizácia

V obci je čiastočne vybudovaná kanalizačná sieť, a ďalšia časť kanalizačnej siete je vo výstavbe. Súčastou kanalizačnej siete je prečerpávacia stanica splaškových vôd ktorá prečerava vody do hlavného zberača napojeného do ČOV Námetovo s kapacitou 89,4 l/s, projektovaných 46 000 EO. Kanalizácia je v správe Oravskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Dolný Kubín.

Z ostatných častí obce sú splaškové vody akumulované v súkromných žumpách a likvidované oprávnenou osobou.

1.3.1 Čistenie odpadových vôd

Existujúca kanalizácia je zaústená do ČOV Námestovo s kapacitou 89,4 l/s, projektovaných 46 000 EO.

2. NÁVRH

2.1. Hydrotechnické výpočty zásobovania vodou pre navrhované územia:

Výpočet potreby vody je prevedený podľa Úpravy vyhlášky č.684/2006 čiastka 261 MP SR z r. 2006 .

Výpočtová potreba vody pre obyvateľstvo, rekreáciu a občiansku vybavenosť

Návrh počtu obyvateľov exitujúce + návrh (pre obytné aj rekreačné územie) spolu 1719+ 570 obyvateľov.

Počet domov a bytov navrhovaných regulovaných plôch

súvislosť s počtom obyv.E-3,5,0 N-3,0 obyv/1 byt(návrh ÚPN obce Breza)

	Počet						Spolu			Počet obyvateľov		
	Existujúce			Návrh								
P.č.	Domy	Ostat.	Byty	Domy	Ostat.	Byty	Domy	Ostat.	Byty	Exist	Návrh	Spolu
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
OBYTNÉ ÚZEMIE (OU) - BREZA												
OU.01	98	4	94	4	2	2	102	6	96	329	6	335
OU.02	75	1	74	4	0	4	79	1	78	259	12	271
OU.03	71	5	66	3	2	1	74	7	67	231	3	234
OU.04	37	0	37	1	0	1	38	0	38	130	3	133
OU.05	68	1	68	2	0	2	70	1	70	238	6	244
OU.06	61	5	80	6	0	6	67	5	86	280	18	298
OU.07	62	0	62	5	0	5	67	0	67	217	15	232
OU.08*	0	1	0	90	5	96	90	6	96	0	288	288
OU.09	1	0	1	20	0	20	21	0	21	4	60	64
OU.10	6	0	6	12	0	12	18	0	18	21	36	57
OU.11	1	0	1	45	2	43	46	2	44	4	129	133
Spolu	**480**	**17**	**489**	**192**	**11**	**190**	**672**	**28**	**681**	**1712**	**570**	**2282**
VÝROBNÉ ÚZEMIE (VU) *												
VU.01	8	8	0	0	0	0	8	8	0	0	0	0
VU.02**	9	7	2	8	8	0	17	15	2	7	0	6
VU.03**	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0
Spolu	**17**	**15**	**2**	**9**	**9**	**0**	**26**	**24**	**2**	**7**	**0**	**7**
REKREAČNÉ ÚZEMIE (RU)**												
RU.01***	1	1	0	16	16	0	17	17	0	0	0	0
RU.02***	6	6	0	19	19	0	25	25	0	0	0	0
RU.03***	1	1	0	10	10	0	11	11	0	0	0	0
Spolu	**8**	**8**	**0**	**45**	**45**	**0**	**53**	**53**	**0**	**0**	**0**	**0**
Spolu****	**505**	**72**	**40**	**246**	**65**	**190**	**751**	**105**	**683**	**1719**	**570**	**2289**

Vysvetlivky

DOMY - počet domov, v ktorých sú situované byty (rodinné domy, bytové domy)
OSTATNÉ - počet domov v ktorých je situovaná občianska vybavenosť, rekreácia, výroba a služby
BYTY - počet bytov
* 1 navrhovaný sociálny bytový dom s cca 12 bytmi
** navrhujeme zariadenia pre výrobu, sklady alebo služby s cca 1 000 m2 zastavanej plochy pre cca 10 zamestnancov
*** Navrhujeme rekreačné chaty o zastavanej ploche do cca 100 m2 pre cca 5 ubytovaných
****Počet existujúcich obyvateľov uvedených tabuľke (mat. výpočet) nie je totožný s počtom obyvateľov podľa údajov obce Breza

2.1.1A pre obyvateľstvo existujúce:
Potreba vody na obyvateľa- priemerná : 145 l/deň

Priemerná denná potreba vody pre obyvateľstvo :
Q_{dp} = 1719 x 0,145= 249,2 m^3/deň = 2,9 l/s.

Maximálna potreba vody pre obyvateľov:
$Q_{d\ max} = Q_{dp\ .\ kd}$ = 249,2 x 1,6= 398,7 m^3/deň =4,61 l/s

Hodinová maximálna potreba vody pre obyvateľstvo

$$Q_{hod.\ max.} = \frac{249\ 200}{24} \cdot 1{,}6 \cdot 1{,}8 = 29\ 904\ l/h$$

Výpočet potreby vody
2.1.1B pre obyvateľstvo návrh:
Potreba vody na obyvateľa- priemerná : 145 l/deň

Priemerná denná potreba vody pre obyvateľstvo :
Q_{dp} = 570 x 0,145= 82,65 m^3/deň = 0,9565 l/s.

Maximálna potreba vody pre obyvateľov:
$Q_{d\ max} = Q_{dp\ .\ kd}$ = 82,65 x 1,6= 132,24 m^3/deň =1,5303 l/s

Hodinová maximálna potreba vody pre obyvateľstvo

$$Q_{hod.\ max.} = \frac{82650}{24} \cdot 1{,}6 \cdot 1{,}8 = 9\ 918\ l/h$$

2.1.1 pre obyvateľstvo spolu:

Priemerná denná potreba vody pre obyvateľstvo :
Q_{dp} = 331,85 m^3/deň =3,84 l/s.

Maximálna potreba vody pre obyvateľov:
$Q_{d\ max}$ = 530,94 m^3/deň = 6,14 l/s

Hodinová maximálna potreba vody pre obyvateľstvo
$Q_{hod.\ max.}$= 39 822 l/h

2.1.2 A Potreba vody pre sociálnu vybavenosť / školstvo "A" , zdravotníctvo "B","C" správa a riadenie ,"E" osveta /: m3/deň
Výpočet potreby vody je prevedený podľa Úpravy vyhlášky č.684/2006 čiastka 261 MP SR z r. 2006 .

Potreba vody na	žiaka základnej školy	225 žiakov.....	25 l/deň,
	na učiteľa-	61 učiteľov	60l/deň,
	na dieťa v materskej škole	87+30 detí	60l/dieťa a deň
	strava	403 jedál	25 l/jedlo

Ambulancie sú v priľahlých obciach a meste Námestovo ,

zamestnanec osvety a správy - 21 p.m 60 l/deň /zamestn.

Priemerná denná potreba vody
Qd = 26,98 m3/deň = 0,32 l/s.

Maximálna potreba vody pre vybavenosť:
Qd max = 26,98. 1,6 = 43,1 m3/deň = 0,5 l/s

Hodinová maximálna potreba vody

$$Q_{hod.\ max.} = \frac{43100}{24} \cdot 1{,}8 = 1404\ l/h$$

2.1.2 B Potreba vody pre občiansku, komerčnú vybavenosť/ „F“ telovýchova, „G“ kultúrne zariadenia, “H“ maloobchod „I“ verejné ubytovanie, „J“ verejne stravovanie ,“K“ služby /: m3/deň

Výpočet potreby vody je prevedený podľa Úpravy vyhlášky č.684/2006 čiastka 261 MP SR z r. 2006 :
Priemerná potreba vody na pracovníka služieb, kultúry, služieb a maloobchod / prevádzky bez znečistenia / činí 60 l/deň, so znečistením alebo spotrebou vody – potreba podľa druhu , na cvičenca - športovca 60l/deň ,v stravovaní cca 300 l/zam./deň, kultúrnych zariadeniach 5 l/os/deň pri využívaní 1x týždenne

priemerná denná potreba vody
Qd = 10,05 m3/deň = 0,11l/s.

maximálna potreba vody pre občiansku vybavenosť:
Qd max = 10,05 . 1,6 = 16,08 m3/deň = 0,186 l/s

hodinová maximálna potreba vody

$$Q_{hod.\ max.} = \frac{10050}{24} \cdot 1{,}6 \cdot 1{,}8 = 1206\ l/h$$

2.1.2 C Potreba vody pre výrobu - priemysel : m3/deň
VÝROBA A TECHNICKÁ VYBANENOSŤ

Por. číslo/ urb. územie/ E-eist, N-návrh	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Štandard (úč.j. na 1000 obyv)	Súčasná kapacita	Potrebná kapacita	Navrhovaná kapacita
V1/OU.03/E	Zberný dvor	počet zariad./zam		1/2	1/4	0/2
V2/OU.01/E	Dotláčacia kanalizačná ČS	počet zariad./zam		1/0	1/0	0
V3/VU.01/E	Roľnícke družstvo Lokca so sídlom v Breze	počet zariad./zam		1/15zam	1/25zam	0/10
V4/VU.02/E	Píla	počet zariad./zam		1/5 zam	1/5 zam	0
V5/VU.02/E	Píla	počet zariad./zam.	-	1/5 zam	1/5 zam	0
V6/VU.02/E	Ovčín	počet zariad./zam.	-	1 zariad/5 zam.	1/5 zam.	0
V7/OU.08/N	**Kompostáreň**	**počet zariad./zam**	**-**	**0**	**1/2**	**1/2**
V8/VU.02/N	**Výrobné, skladové areály, výrobné služby**	**počet areálov/zam.**	**-**	**0**	**8 areálov /8x10 zam.**	**8 areálov /8x10 zam.**
V9/VU.03/N	**Výrobné, skladové areály, výrobné služby**	**počet arelov/zam.**	**-**	**0**	**1 areál /10 zam.**	**1 areál /1x10 zam.**
	Spolu			**32 zam.**	**136 zam**	**104 zam**

Pre prevádzky bude činiť potreba vody na zamestnanca 80 l/zam./deň
Priemerná denná potreba vody
Qd =10,88 m3/deň = 0,125 l/s.
Maximálna potreba vody:(spolu)
Qdmax = 10,80 . 1,6 =17,4 m3/deň = 0,2 l/s
hodinová maximálna potreba vody

$$Q_{hod.max.} = \frac{32320}{24} \cdot 1{,}8 = 1305\ l/h$$

DENNÁ POTREBA VODY SPOLU EXISTUJÚCE + NÁVRH:

Spolu denná výpočtová potreba vody pre :	**Priemerná potreba vody(m^3/deň)**	**Maximálna potreba vody (m^3/deň)**
Obyvateľstvo	331,85 m^3/deň =3,84 l/s	530,94 m^3/deň = 6,14 l/s
Sociálna vybavenosť	26,98 m3/deň = 0,32 l/s	43,1 m3/deň = 0,5 l/s
Občianska, komerčná vybavenosť	10,05 m3/deň = 0,11l/s.	16,08 m3/deň = 0,186 l/s
Výroba, priemysel	10,88 m3/deň = 0,125 l/s.	17,4 m3/deň = 0,2 l/s

Potreba vody obce	**379,76 m^3/deň =4,39 l/s**	**607,52 m^3/deň = 7,03 l/s**

3. Vodné zdroje

V katastrálnom území obce Breza sa nachádzajú vodárenské zdroje:
- prameň Pod horou 1-3 ,s min.výdatnosťou 0,4 l/sek.
- prameň Sihla 1-3 ,s min.výdatnosťou 1,1 l/sek.
- prameň Podbrabirka ,s min.výdatnosťou 0,3 l/sek.
- prameň Brabirka ,s min.výdatnosťou 0,2 l/sek.
- prameň Podzáruby ,s min.výdatnosťou 0,3 l/sek.

V obci Breza je vybudovaný čiastočne zokruhovaný verejný vodovod. Tento vodovod je zásobovaný z viacerých vodných zdrojov akumulovaných v dvoch vodojemoch o rôznych nadmorských výškach. Horný vodojem s objemom 1 x 100 m 3 s nadmorskou výškou dna 695,45 m.n.m a max.hladinou vody 698,73 m.n.m a Dolný vodojem s akumulačným objemom 1 x 100 m3 s dnom 672,02 a max. hladinou vody 675,31 m.n.m. Tieto rozdeľujú obecný vodovod na dve tlakové pásma. Jednotlivé pásma sú navzájom prepojené v dvoch armatúrnych šachtách. Prívodné potrubie z vodného zdroja do vodojemu je z PVC DN 110 mm, rozvodná sieť je o dimenzii 110 mm. Podľa zákona č.442/2002 a STN 736701, šírka ochranného pásma vodovodu/aj kanalizácie do pr. 500 mm/ určuje šírku na 1,5 m.

Potrebná akumulácia pitnej a požiarnej vody pre existujúce časti obce je 273,5 m3/ deň, potrebná akumulácia nie je zabezpečená existujúcimi vodojemami 2x100 m2. V návrhovom období uvažujeme s rozšírením akumulácie vody – horného vodojemu o 1x100 m3 podľa potreby a tempa navrhovanej výstavby.

V obci je zrealizovaný prepoj na Oravský skupinový vodovod, ktorý už teraz pokrýva špičkové potreby vody.

5. Vodovodná sieť - skutkový stav

Prívodné potrubie z vodného zdroja do vodojemu s objemom 100 m3 je z PVC DN 110 mm, zásobné potrubie PVC DN 100 a rozvodná sieť je o dimenzii 110 mm z PVC tl. potrubia a liatinového tlakového potrubia. Pre existujce časti obce nie je akumulácia vody dostatočná v existujúcich vodojemoch, ale je vodovodná sieť napojená na Oravský skupinový vodovod čím je zabezpečená potreba vody. Pre OU10, OU 5, OU 4, je vybudovaná na vodovodnej siete ATS, pre zabezpečenie tlaku vody v potrubí. Tato ATS a plánuje prepočítať a prehodnotiť podľa navrhovaných kapacít .

5.1. Navrhované riešenie vodovodu

Do navrhovaných lokalít obce sa vybuduje vodovod a to : do vyššie položených regulovaných celkov z existujúceho rozvodného potrubia cez automatickú dotláčaciu stanicu.

do ostatných regulovaných celkov z existujúceho rozvodného potrubia zásobovaného z vodojemu.

Pre OU 8 sa plánuje napojenie na vybudovanú vetvu obecného vodovodu DN 100, ku ihrisku.

Vodovod bude prevedený z tlakových rúr plastových HDPE DN 100. V lokalitách, kde je možné verejný vodovod po miestnych komunikáciách zokruhovať, navrhujeme tento vodovod zokruhovať v ostatnej zástavbe bude vodovod vetvový.

Vodovod bude zároveň spĺňať požiadavku na hasenie vodou podľa vyhlášky 699/ 2004 s osadením hydrantov DN 80 a DN 100 na potrubí , ktoré budú osadené aj na konci vetiev a budú slúžiť aj ako kalník alebo vzdušník.

Na potrubiach vetiev budú osadené v mieste napojenia posúvače so zemnými súpravami - pre uzatvorenie jednotlivých vetiev pri poruchách a údržbe. Popod potok sa potrubie osadí do chráničky a na brehoch sa osadia armatúrne šachty.

Potrubia budú z rúr HDPE DN 110.

V rekreačných územiach kde nie je možné vybudovanie vodovodu bude zásobovanie vodou riešené samostatné studňami.

Návrh rozšírenia vodovodnej siete bude v súlade s platnými predpismi pre verejné vodovody a budú sa držiavať min. odstupové vzdialenosti pre súbeh inžinierskych sieti podzemných vedení/STN 73 6005/ a križovania a súbeh vedení s vodnými tokmi / STN 73 68 22/.

5.2. Ochranné pásma

Pri budovaní vodovodov - dodržiavať ochranné pásma verejného vodovodu podľa predpisu č.442/2002 Z. z. Zákon o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách.

6. Kanalizácia

V obci je čiastočne vybudovaná kanalizačná sieť, časť kanalizačnej siete je vo výstavbe. Súčasťou kanalizačnej siete je prečerpávacia stanica splaškových vôd ktorá prečerpáva vody do hlavného zberača napojeného do ČOV Námetovo s kapacitou 89,4 l/s, projektovaných 46 000 EO. Kanalizácia je v správe Oravskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Dolný Kubín.

Z väčšiny častí obce sú splaškové vody likvidované v súkromných žumpách.

Dažďové vody sú v súčasnosti odvádzané poväčšine povrchovými rigolmi do vodných tokov.

Dažďové vody zo striech a spevnených plôch navrhovanej bytovej zástavby budú zachytávané do vsakovacích blokov, studní na pozemku investora – nevypúšťať do vodných tokov. Pri návrhu spevnených plôch a komunikácií prednostne odvedenie dažďových vôd/ podľa možnosti / odviesť dažďové vody do vsakov.

6.1. Návrh splaškovej kanalizácie :

V ÚPN navrhujeme dobudovanie splaškovej kanalizácie do navrhovaných regulovaných priestorov. Kanalizáciu navrhujeme gravitačnú zvedenú do jednej prečerpávacej stanice z ktorej sa bude prečerpávať do zberača z obce Zákamenné do ČOV Námestovo. Z územia OU.08 je navrhnutá gravitačná kanalizácia napojená do zberača Zákamenné priamo bez potreby prečerpávania, prípadne cez čerpaciu stanicu.

Verejná splašková kanalizácia v navrhovaných regulovaných priestoroch bude prevedená z rúr kanalizačných PVC-U, poprípade Maincor Ultra Rib, Pipelife Pragma +ID DN 300. Na stokách budú kanalizačné, sútokové šachty. Návrh splaškovej kanalizácie bude v súlade s platnými predpismi pre kanalizácie a budú sa držiavať min. odstupové vzdialenosti pre súbeh inžinierskych sieti podzemných vedení/STN 73 6005/ a križovania a súbeh vedení s vodnými tokmi / STN 73 68 22/.

Pre lokality kde nie rozširovaná kanalizácia, bude odvádzanie do nepriepustných žúmp.

Ochranné pásma

Dodržiavať ochranné pásma podľa predpisu č.442/2002 Z. z. Zákon o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách - 1,5m potrubia na obidve strany.

6.2. Návrh dažďovej kanalizácie :

Dažďové vody zo striech a spevnených plôch navrhovanej bytovej zástavby budú zachytávané do vsakovacích blokov, studní na pozemku investora.

7.Výpočet množstva a znečistenia

DENNĚ MNOŽSTVÁ SPLAŠKOVÝCH VôD SPOLU VÝHĽAD:

Spolu denná výpočtová potreba vody pre :	**Priemerná potreba vody(m^3/deň)**	**Maximálna potreba vody (m^3/deň)**
Obyvateľstvo	331,85 m^3/deň =3,84 l/s	530,94 m^3/deň = 6,14 l/s
Sociálna vybavenosť	26,98 m3/deň = 0,32 l/s	43,1 m3/deň = 0,5 l/s
Občianska, komerčná vybavenosť	10,05 m3/deň = 0,11l/s.	16,08 m3/deň = 0,186 l/s
Výroba, priemysel	10,88 m3/deň = 0,125 l/s.	17,4 m3/deň = 0,2 l/s

Potreba vody obce	**379,76 m^3/deň =4,39 l/s**	**607,52 m^3/deň = 7,03 l/s**

Potreba vody a množstvá splaškových vôd sú totožné.

týmto prítokom splaškových vôd pre návrh je potrebné počítať na prítoku ČOV Námestovo.

EO podľa návrhu splaškových vôd 2750 EO

Prísun znečistenia na ČOV po dobudovaní kanalizácie obce aj pre navrhované lokality :

Denný prísun znečistenia BSK_5 – 200,82 kg/deň

Denný prísun znečistenia RL – 418,375 kg/deň

Denný prísun znečistenia NL 184,085 kg/deň

Denný prísun znečistenia $CHSK_{CR}$ 454,845 kg/deň

S týmto množstvom splaškových vôd a prísunom znečistenia je potrebné počítať na prítoku z obce po dobudovaní .

V rámci návrhu sa rieši

- rozšírenie akumulácie vody – horného vodojemu o 1x100 m3 podľa potreby a tempa navrhovanej výstavby
- rozšírenie rozvodného vodovodného potrubia v nových lokalitách
- výstavba miestnej kanalizácie podľa projektu a rozšírenie kanalizácie gravitačnej v nových lokalitách
- vbudovanie ČS kanalizácie, podľa uvedeného priemerného ,denného množstva

8. Návrh protipovodňovej ochrany a odtokových pomerov

Dažďové vody zo striech a spevnených plôch navrhovanej bytovej zástavby budú zachytávané do vsakovacích blokov, studní na pozemku investora – nevypúšťať do vodných tokov. Pri návrhu spevnených plôch a komunikácií prednostne odvedenie dažďových vôd/ podľa možnosti / odviesť dažďové vody do vsakov.

Pri zaústení dažďových vôd z komunikácií do potokov bude prečistenie vôd – zbavené ropných látok v súlade s NV Z.zč.269/2010 , so zadržiavaním zvýšeného prítoku – spomaľovanie odtoku v retenčných nádržiach aby sa nenarušil prirodzený odtok vodného toku.
Ochranu pred povodňami predpisuje zákon č. 7/2010 Z. z. Zákon o ochrane pred povodňami ustanovuje súbor oparení ,plánovanie ,povinnosti pre jednotlivcov ,obce a orgánov pre ochranu pred povodňami s cieľom znížiť nepriaznivé dôsledky povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a hospodársku činnosť.
V rámci rozvoja obce, či už bytového, výrobného, športového alebo rekreačného rešpektovať Zákon o vodách č.364/2004 Z.z a príslušné platné normy STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi" a STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov" a pod.
Ďalej je potrebné
-zachovanie brehových porastov v ochranných pásmach potokov
-neodlesňovať územia nad obcou, kde sa zachytávajú maximálne zrážky
-v inundačnom území zákaz stavať objekty a iné stavby, budovať skládky, ťažiť zeminu, piesok a inak vykonávať terénne úpravy
-pravidelné povodňové zabezpečovacie práce napr. odstraňovanie prekážok obmedzujúcich plynulý odtok vody, odstraňovanie ľadových krýh a zátarás
- komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody, vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí, v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 zachovať ochranné pásmo pozdĺž vodohospodársky významného vodného toku Hruštínka v šírke min. 6 m(dávame 10 m) od brehovej čiary obojstranne, od ostatných vodných tokovmin.4,0(dávame 6 m) m od brehovej čiary obojstranne.
- v ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity,
- pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§ 49 Zákona o vodách č.364/2004 Z.Z). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významných vodných tokoch sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 6 m od brehovej čiary. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.

A.2.12.3. Energetika

A. ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIOU

1. Súčasný stav
1.1. Vedenie VN a TS
Elektrická energia - Súčasný stav
Záujmové územie obce Breza je zásobované elektrickou energiou z transformovne 110/22 kV Vavrečka 22 kV vzdušným vedením linkou číslo 220 na Zákamenné a pred obcou Krušetnica sa rozvetvuje na obec Lomná. Hlavná trasa VN vedenia je vedená po betónových stĺpoch. VN prípojky k trafostaniciam sú prevažne prevedené vzdušným vedením.
Rozvody VN a TS
V riešenom území obce Breza sú odberatelia elektrickej energie zásobovaní zo 6 transformačných staníc.
Trafostanice sú zrealizované prevažne vo vonkajšom prevedení.
EXISTUJÚCE TRANSFORMAČNÉ STANICE 22/04 KV

Označenie	Výkon	Typ trafostanice	Názov	Poznámka
TS01	nezistený	oceľ. stožiar	TS /Breza/Stará Ves	
TS02	nezistený	oceľ. stožiar	TS /Breza/Horný koniec	
TS03	nezistený	oceľ. stožiar	TS /Breza/Stred	
TS04	nezistený	oceľ. stožiar	TS /Breza/Západ	
TS05	nezistený	oceľ. stožiar	TS /Breza/Píla	
TS06	nezistený	oceľ. stožiar	TS /Breza/Družstvo	

2. Návrh zásobovania el. energiou
2.1. Projektové podklady
situácia digit., požiadavky autora a prieskumy a rozbory
Zásobovanie objektov elektrickou energiou na vidieku vychádza ďalej z predpokladu, že spotreba elektrickej energie v rodinných domoch, pri ktorých sa nachádzajú hospodárske objekty, bude závislá nielen od používania drobných spotrebičov ale aj výkonovo náročných spotrebičov, napr. cirkulárky, hobľovačky a pod.

2.2. Spoločné elektrotechnické údaje
Rozvodná sústava NN : 3 PEN ~ 50 Hz, 230/400 V / TN-C
VN : 3 ~ 50 Hz, 22 kV / IT
2.2. Ochrana pred zásahom el. prúdom:

Ochrana pred zásahom elektr. prúdom bude podľa STN 33-2000-4-41.
Stupeň dôležitosti dodávky el. energie : č.3 v zmysle STN 34 1610.
Dodávku el. energie nie je potrebné zaisťovať zvláštnymi opatreniami
a môžu byť pripojené na jediný zdroj (prívod).

2.3. Energetická bilancia:

Pre výpočet nárastu odberu el. energie je počítané s nasledovnými hodnotami pre elektrifikáciu stupňa "B" a "C".

rodinný dom (RD), počítané s 40-50% el. vykurovaním	12 kW
rekreačný dom	8 kW
obchodná vybavenosť a služby s 50% el. vykurovaním podľa plošnej výmery	90 W/m^2
	4 kW/ lôžko
Výrobne územie, zastavané 50-60% plochy	100 W/m^2

Počet existujúcich domov a bytov v urbanizovaných územiach

OZN. URB. PL.	Existujúci stav			Spolu		
	Domy	Ostat.	Byty	Príkon (kW)	β	Príkon Pp (kW)
OBYTNÉ ÚZEMIE (OU)						
OU.01	98	4	94	1128	0,4	451
OU.02	75	1	74	888	0,5	444
OU.03	71	5	66	792	0,4	317
OU.04	37	0	37	444	0,5	222
OU.05	68	1	68	816	0,5	408
OU.06	61	5	80	960	0,4	384
OU.07	62	0	62	744	0,5	372
OBČIANSKA VYBAVENOSŤ – ako súčasť obytného územia						
OU.01	4	4(obchody)	0	80	0,5	40
OU.02	1	1	0	20	0,5	10
OU.03	5	5(OU, PZ, obchody)	0	150	0,5	75
OU.05	1	1	0	20	0,4	8
OU.06	5	5(školy, kostol	0	210	0,5	105
VÝROBNÉ ÚZEMIE (VU)						
VU.01	8	8	0	250	0,6	150
VU.02	9	9	0	150	0,5	75
SPOLU						**3061**

Vysvetlivky:
DOMY – všetky domy spolu
OSTATNÉ - počet domov, v ktorých je situovaná občianska vybavenosť, výroba a služby
BYTY - počet bytov

Súčasný príkon existujúcej výstavby $P_p = P_i \times b = 3\,061 \times 0{,}8 = 2\,449$ **kW**

Počet existujúcich a navrhovaných domov a bytov v urbanizovaných územiach

OZN. URB. PL.	Existujúci stav + návrh			Spolu		
	Domy	Ostat.	Byty	Príkon (kW)	β	Príkon Pp (kW)
OBYTNÉ ÚZEMIE (OU)						
OU.01	102	6	96	1192	0,4	230
OU.02	79	1	78	961	0,5	480
OU.03	74	7	67	804	0,4	322
OU.04	38	0	38	456	0,5	228
OU.05	70	1	70	865	0,5	432
OU.06	67	5	86	1182	0,4	472
OU.07	67	0	67	804	0,5	402
OU.08	90	6	96	1302	0,5	651
OU.09	21	0	21	252	0,5	126
OU.10	18	0	18	216	0,5	109
OU.11	46	2	44	528	0,5	264

OBČIANSKA VYBAVENOSŤ ako súčasť obytného územia						
OU.01	6	6	0	180	0,5	90
OU.02	1	1	0	20	0,5	10
OU.03	7	7	0	140	0,5	70
OU.05	1	1	0	24	0,4	10
OU.06	6	6	0	150	0,5	75
OU.08	6	6	0	180	0,4	60
OU.11	2	2	0	50	0,5	25
VÝROBNÉ ÚZEMIE (VU)						
VU.01	8	8	0	250	0,6	150
VU.02	25	23	0	1500	0,5	750
VU.03	0	2	0	100	0,6	60
REKREAČNÉ ÚZEMIE (RU)						
RU.01	17	17	0	136	0,6	82
RU.02	25	25	0	200	0,6	120
RU.03	11	11	0	0	-	0
SPOLU						**5 218**

Vysvetlivky:
DOMY – všetky domy spolu
OSTATNÉ - počet domov, v ktorých je situovaná občianska vybavenosť, výroba a služby
BYTY - počet bytov

Súčasný príkon existujúcej a novej výstavby $P_p = P_i$ x b = 5 218 x 0,8 = 4 175 kW
Súčasný príkon novej výstavby 4 175 – 2449 = 1 726 kW

2.4. Zdroje el. energie a VN vedenie
Plánovaná výstavba je rozdelená do blokov, pre ktoré je potrebné vybudovať nové VN a NN káblové rozvody a príslušné TS. Na nahrnovaný stav zástavby navrhujem doplniť 7 nových TS, čím bude v riešenom území obce celkovo 13 transformátorových staníc.

2.5. Prehľad navrhovaných transformátorových staníc (TS)

názov	blok	typ
TS 07	**OU.02**	**kiosková**
TS 08	**OU.09**	**kiosková**
TS 09	**OÚ.08**	**kiosková**
TS 10	**OÚ.08**	**kiosková**
TS 11	**OÚ.10**	**kiosková**
TS 12	**OU.11**	**kiosková**
TS 13	**VU.02**	**kiosková**

2.6. Sekundárna NN sieť
Sekundárna sieť NN je pomerne nová, vedená je na betónových stĺpoch (popri štátnej ceste a hlavných miestnych komunikáciách) a drevených podperných bodoch (rozvody k rodinným bytovým jednotkám) spolu s rozvodom verejného osvetlenia. Objekty občianskej vybavenosti v strede obce sú pripojené sekundárnym káblovým vedením. Elektrická sieť je pomerne nová, tvorená je silovými vodičmi typ AlFe na podporných prefabrikovaných stĺpoch EPV. Betónové stĺpy sú rozmiestnené vo vzdialenostiach tak, že je možné napojiť na rozvod elektrickej energie každú obytnú jednotku. Silnoprúdové prípojky sú realizované prevažne vzduchom závesnými káblami typ AYKY. Sekundárnu sieť NN treba rozširovať, pre potenciálnu výstavbu budovať sekundárnu sieť NN káblovú.
V prípade ďalšieho hospodárskeho a sociálneho rozvoja bude potrebné uskutočniť zvýšenie kapacity elektrickej prenosovej sústavy.
Objekty budú na el. energiu pripájané zo sekundárnej káblovej NN siete. Tie budú umiestnené v chodníkoch a zelených pásoch jednotlivých nových ulíc, v súbehu s ďalšími inžinierskymi sieťami. V zástavbe RD budú situované po jednej strane cesty, so spoločným prívodom pre 2 RD.
Sekundárna NN sieť bude káblová, napájaná z uvedených TS.

2.7. Verejné osvetlenie
Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované výbojkovými svietidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete NN. Ovládanie VO je centrálne prostredníctvom impulzných káblov pri transformátorových

staniciach. Nové komunikácie bude osvetľovaná sústavou vonkajšieho osvetlenia, napojeného z existujúcich rozvodov VO. Stožiarové svietidlá budú osadené energeticky úspornými LED svietidlami.
Rozvody budú v trase káblových NN rozvodov.

Ochranné pásma

Pre jednotlivé vzdušné vedenia je stanovený nasledovný rozsah ochranných pásiem:
- VVN 400 kV vzdušné vedenie – 20 m od krajného vodiča na každú stranu,
- VVN 110 kV vzdušné vedenie – 15 m od krajného vodiča na každú stranu,
- VN 22 kV vzdušné vedenie – 10 m od krajného vodiča na každú stranu,
- VN 22 kV zemné vedenie – 1 m od krajného vodiča na každú stranu.

V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané:

a) zriaďovať stavby a konštrukcie,
b) pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m, vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno porasty pestovať do takej výšky, aby pri páde sa nemohli dotknúť elektrického vedenia,
c) uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
d) vykonávať iné činnosti, pri ktorých by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť elektrické vedenie alebo ohroziť bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky.

V ochrannom pásme podzemného vedenia a nad týmto vedením je zakázané:

a) zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky a vysádzať trvalé porasty a jazdiť osobitne ťažkými mechanizmami,
b) vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť jeho prevádzky, prípadne by podstatne sťažovali prístup k nemu.

2.8. Ochranné pásma

Pre jednotlivé vzdušné VN a VVN vedenie v zmysle Zákona č. 656/2004 Z. z. - §36 je nasledovný rozsah ochranných pásiem vzdušného vedenia:
- VVN 400 kV – 20 m od krajného vodiča na každú stranu,
- VVN do 110 kV – 15 m od krajného vodiča na každú stranu vedenia,
- VN do 35 kV – 10 m od krajného vodiča na každú stranu vedenia,
- pre izolované vonkajšie VN 22 kV vedenie je určené ochranné pásmo 2 m na každú stranu vedenia,
- pre VN kábel uložený v zemi má ochranné pásmo 1m na každú stranu vedenia.

V ochrannom pásme vonkajšieho el. vedenia a pod vedením je zakázane:
a) zriaďovať stavby a konštrukcie,
b) pestovať porasty s výškou presahujúcou 3m, vo vzdialenosti
presahujúcej 5m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno porasty pestovať do takej výšky, aby pri páde sa nemohli dotknúť el. vedenia.
c) uskladňovať ľahko horľavé a výbušne látky,
d)vykonávať iné činnosti, pri ktorých by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť el. vedenie alebo ohroziť bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky,
V ochrannom pásme podzemného vedenia a nad týmto vedením je zakázane:
a) zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzanie trvalého porastu a jazdiť osobitne ťažkými mechanizmami,
b)vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa el. vedenia zemné práce a činnosti, ktoré by mohli ohroziť el. vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť jeho prevádzky, prípadne podstatne sťažili prístup k nemu,
<u>Pre rozvod elektrickej energie je potrebné splniť nasledovné požiadavky:</u>
- v rámci realizácie navrhovaných aktivít je potrebné rozširovať rozvody elektrickej energie v navrhovaných lokalitách podľa tempa výstavby, zabezpečiť výstavbu trafostaníc podľa potreby v riešených územiach podľa tempa výstavby, pripraviť alternatívne nápočty spotreby elektrickej energie a stavebnú činnosť usmerňovať podľa schválených regulatívov,
- vysoké napätie - prípojky na trafostanice v zastavenej časti riešiť ako zemné káblové,
- trafostanice riešiť ako kioskové do 630 KVA, v prípade požiadavky na výkon do 250 kVA kompaktné, napojenie nových odberných miest je možné, len z trafostaníc v majetku SSE-D,
- nízke napätie - rozvody riešiť ako zemné káblové, dĺžka výbežkov od zdroja max.350 m,
- pri výstavbe dodržať ochranné pásmo podzemných aj nadzemných vedení, ktoré v správe SSE-D, a.s. ,
- v prípade požiadavky na prekládku energetických zariadení je potrebné tieto riešiť v zmysle zákona č.251/2012 Z.z § 45.

3.Napojenie na telekomunikačné a informačné siete

Poštová prevádzka v obci Breza je zriadená v združenom objekte Kultúrneho domu. Organizačne patrí pod Stredisko poštovej prevádzky Dolný Kubín, ktoré je priamo riadené OZ Stredoslovenské riaditeľstvo pôšt, Banská Bystrica. Pošta so 4 zamestnancami poskytuje pre obyvateľov obce základné poštové služby. Dodávanie zásielok zabezpečujú doručovateľky s čiastočným úväzkom.
Na poštovú prevádzku v obci v súčasnosti nie sú známe požiadavky.
V poskytovaní poštových služieb je potrebné zamerať sa hlavne na zvyšovanie ich kvality, pričom rozvoj poštových služieb je plne v kompetencii Slovenskej pošty a.s.

Stav a nároky na telefonizáciu
Z hľadiska telekomunikačného členenia územia sa obec Breza nachádza v pôsobnosti regionálneho centra pre sieťovú infraštruktúru (RCS) Žilina.
Miestny rozhlas
Sieťou miestneho rozhlasu je vykrytá celá súčasná zástavba obce. Vysielacie zariadenie je umiestnené v priestoroch obecného úradu. Do navrhovaných lokalít s novou bytovou zástavbou odporúčame zaviesť miestny rozhlas. Sieť navrhujeme budovať na oceľových trubkách v súbehu s miestnymi komunikáciami.
Diaľkové káble
V riešenom území sa nachádza optický kábel v správe OSPT Zvolen na smer Oravská Lesná.
Televízne zariadenia
Vnútroštátne vysielanie verejnej televízie STV1, STV2 je zabezpečované TV vykrývačom Komanišky
Zámery na rozšírenie TV signálu inými prevádzkovateľmi nie sú známe. Toto je v plnej kompetencii komerčných televízií.
Informačné zariadenia
V posledných rokoch nastal nebývalý rozvoj informatiky. Všetky orgány štátnej správy, výrobné aj nevýrobné prevádzky a iné socio-ekonomické subjekty sú napojené alebo sa napájajú prostredníctvom počítačov a na internetovú sieť, ktorá je nekonečným zdrojom informácii. V katastrálnom území sa nachádza vykrývač mobilných operátorov Komanišky.
V rámci výstavby je potrebné rešpektovať rozšírenia verejnej elektronickej komunikačnej siete (VEKS - jej podzemných sietí aj nadzemných stavieb základňových staníc), ako technickej infraštruktúry vybavenia územia.

B. ZÁSOBOVANIE TEPLOM
Zdroje tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Jednotlivé nehnuteľnosti v prevažnej miere majú svoje lokálne zdroje tepla na spotrebu vykurovacieho média pevné palivo a elektrická energia.
Netradičné druhy energie
Štát v súčasnosti podporuje obnoviteľné zdroje energie.
Zdroje a zariadenia na výrobu netradičných druhov energie tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Odporúča sa však zmena (v jednotlivých prípadoch) palivovej základne prechodom na biomasu. V prípade nedostatočného využitia orných pôd pre poľnohospodárske účely, je možné tieto plochy preorientovať na pestovanie plodín pre energetické účely a ich využitie pri zásobovaním teplom. Zároveň je možné pre energetické účely využívať aj odpady z lesných plôch a bioodpady z obce, prípadne slnečná alebo veterná energia.

C. ZÁSOBOVANIE PLYNOM
Obec nie je plynofikovaná, ale vo výhľadovom období, podľa ÚPN VÚC Žilinský kraj, sa uvažuje s plynovodom v tomto území.

A.2.13. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie, prípadne hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie

A. 2.13.1. Stav životného prostredia v regióne.
Krajinu priamo v priestore katastra Breza možno charakterizovať ako esteticky viac ako priemerne atraktívnu. Kataster je viacnásobne rozčlenený údoliami vodných tokov Biela Orava, Mútňanka a Kýčerka, čím vzniklo viac menších hrebeňov v rámci Podbeskydskej vrchoviny. K tejto základnej geomorfológií sa pridáva druhotná krajinná štruktúra vyplývajúca z rozčlenenia územia podľa využívania človekom. V katastri táto funkčne aj esteticky dopĺňa reliéf krajiny a robí ho esteticky príťažlivým. Nezanedbateľnou súčasťou je pomerne rozsiahle Beňadovské rašelinisko pridávajúce hlavne obsah druhého plánu vnímania krajiny. Typ vidieckeho osídlenia je súčasť tvorby krajiny a je na rozhľadenosti obyvateľov a príslušných inštitúcií, aby si sídla zachovali svoj tradičný ráz aj pri rešpektovaní nových materiálov a architektúry. Obec má slušný rekreačný potenciál najmä pre formy tzv. prírodného turizmu formou individuálnej rekreácie s možnosťami vychádzok do prírody a cykloturizmu v lete a bežeckého lyžovania v zime.

A.2.13.2. Zásady funkčného, hlavne hospodárskeho a rekreačného využívania územia vo vzťahu k ekologickej únosnosti územia
Pri riešení ochrany prírody a tvorby životného prostredia je potrebné:
- rešpektovať ochranu osobitne chránených častí prírody, všetky prvky územného systému ekologickej stability a podmienky ochrany prírody a krajiny vyplývajúce zo zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z.
- stavby vrátane oplotení umiestňovať minimálne 10 (Biela Orava) resp. 6 m od vodných tokov a zachovať brehové porasty v rozmedzí uvedeného ochranného pásma,
- rozptýlené objekty ubytovania a rekreácie realizovať v miestnom architektonickom štýle za použitia prírodných materiálov (drevo, kameň) na pohľadových plochách a plánovať, resp. realizovať do výšky max. dvoch nadzemných podlaží (1 nadzemné podlažie + podkrovie),
- zhodnotiť únosnosť zaťaženia územia navrhovanými funkciami a navrhnúť opatrenia na eliminácu nepriaznivých vplyvov prostredia na životné prostredie,
- návrh obsahuje výsadbu líniovej zelene hlavne na doplnenie prvkov ekologickej siete,
- prípadný dopravný obchvat realizovať až po podrobnom zhodnotení dopadov na životné prostredie, predovšetkým na prvky ÚSES v katastri,
- ochraňovať podzemné vody vybudovaním kanalizácie v obci.

A.2.13.3. Návrh opatrení na elimináciu alebo obmedzenie stresových prvkov v krajine

K prírodným stresovým faktorom patria erózno-denudačné javy, ktoré v katastri nie sú významné a viac sa vyskytujú v jeho severnej časti v reliéfe pahorkatiny. Menšieho charakteru sú erózne javy z titulu podložia a rozptýlené znečistenia v katastri. K stabilizácii čiastočne prispieva aj sprievodná krovitá a stromová zeleň v krajine.
Z hľadiska možnej výstavby a urbanizačných aktivít sú významné zosuvné územia, ktoré predstavujú riziko prejavujúce sa v súčasnosti najmä v súvislosti s častejším výskytom silných a dlhšie trvajúcich zrážok intenzívne pôsobiacich na obmedzené územie. Zo sekundárnych stresových javov je významnejší vplyv cestnej komunikácie smerom do Poľska. Táto komunikácia v krajine pôsobí ako bariérový prvok. K špecifickým ale častým stresovým javom patria aj neregulované formy vysýpania odpadov v rámci katastra, no najmä do blízkosti alebo priamo do vodných tokov. Okrem postihov, ktoré za takéto počínanie možno uložiť je potrebné rozvinúť aj systém environmentálnej výchovy na zdôraznenie súvislostí čistoty prírody, estetického vnímania krajiny a aj dopadu na ekonomické ukazovatele cez navrhovanú výrobu a rekreáciu.
V rámci krajiny katastra dochádza k masívnemu vysychaniu smrekových porastov na lesných pozemkoch – príčina nie je celkom jasná, jedná sa o kombináciu viacerých faktorov vrátane vplyvov klimatickej zmeny, ale aj manažmentovému prístupu k starostlivosti o les – včasný zásah na odstránenie napadnutých stromov, podsadby drevín a pod.. Riešenie zberu, triedenia a ukladania odpadov spočíva v dodržiavaní programu odpadového hospodárstva obce. Obec je čiastočne kanalizovaná a nové stavby by mali povolené len v prípade napojenia sa na existujúcu kanalizáciu.
Ohrozujúcim negatívnym javom je aj vysychanie mokraďných a podmáčaných biotopov – najmä menších plôšky v rámci veľkých pasienkov a lúk. Tu sa žiada aktívny manažment na zachovanie ekologickej diverzity krajiny aj s podporou lokálnych drobných riešení na zadržiavanie vody v krajine – hrádzky na vodných tokoch, záchyty dažďových vôd zo stavieb a pod.

A.2.14. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území znehodnotené ťažbou.

V riešenom území sa nenachádza chránené ložiskové územia ani prieskumné územia pre ťažbu nerastných surovín.

A.2.15. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu,

Rešpektovať podmienky ochrany prírody a krajiny vyplývajúce z legislatívy týkajúcej sa ochrany životného prostredia a to najmä zo zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
V katastrálnom území obce Breza sú evidované svahové deformácie (zosuvné územia) ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a vyznačil v územnoplánovacej dokumentácii. Predmetné územie spadá do stredného radónového rizika , ktoré môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

A.2.16. Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy na stavebné a iné zámery

Návrh ÚPN obce Breza – Zábery poľnohospodárskej pôdy na stavebné a iné zábery - je spracovaná v textovej, tabuľkovej a výkresovej časti v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a Spoločných metodických usmernení pre spracovanie záberov poľnohospodárskej pôdy na stavebné a iné nepoľnohospodárske účely.
Základné východiskové podklady:
- komplexný urbanistický návrh,
- BPEJ, prevzaté z Výskumného ústavu pôdoznalectva – pôdna služba v Banskej Bystrici,
- hranice zastavaného územia k 1.1.1990,
- mapový podklad v M 1:5000, 1:2000,
- údaje Katastrálneho úradu v Námestove,
- Zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy č. 220/2004 Z.z. v platnom znení,
- Zákon č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencia kontrole znečisťovania životného prostredia.

2.16.1. Zdôvodnenie navrhovaného urbanistického riešenia

V rámci ÚPN obce Breza okrem využitia voľných plôch v súčasnosti zastavanom území obce, uvažuje sa o riešení rozvoja obce aj mimo zastavané území. Potrebný záber pre rozšírenie plôch pre individuálnu bytovú výstavbu, občiansku vybavenosť, výrobné plochy, plochy pre rekreáciu a rozšírenie ostatných plôch vyplýva z predpokladaného demografického rozvoja, ktorý bude súvisieť s rozvojom obce, rozvojom rekreácie, cestovného ruchu, ekologicky nezávadnej výroby v Breze a jej okolí. Využitie poľnohospodárskej pôdy bude do značnej miery podmienené vlastníkmi pôdy a solventnosťou občanov.

2.16.2. Zhodnotenie prírodných podmienok

Celé riešené územie patrí podľa geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, Lukniš, 1986) do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty, oblasti Stredné Beskydy a celku Podbeskydská vrchovina a severozápadná časť do podcelku Lesnianska planina.
Z morfoštruktúrneho hľadiska sa v južnej časti jedná o planačno-rázsochový reliéf, smerom na sever prechádza reliéfu kotlinových pahorkatín v okolí Bielej Oravy a pokračuje reliéfom pedimentových podvrchovín a pahorkatín s prechodne mierne vyzdvihynutými

morfoštruktúrami vrchovín a pahorkatín a zlomovo-vrásovými štruktúrami flyšových Karpát. Z morfoskulptúrneho hľadiska ide prevažne o reliéf erózno-denudačný a v kotlinovej časti aj akumulačno-erózny.
Najvyššie miesto v katastri má nadmorskú výšku okolo 1025 m (blízko kóty Vyšná Poperačka v katastri Lokce), najnižšie okolo 630 m (Biela Orava na juhovýchodnej hranici katastra). Stred obce leží v nadmorskej výške približne 650 m.

Geologické a inžiniersko - geologické pomery

Geologické podložie väčšiny katastra tvorí tektonická jednotka flyšového pásma s útvarom paleogénu vonkajších Karpát, Magurského súvrstvia, ktoré obsahuje stredno- až hrubozrnné pieskovce s muskovitom, menej ílovce, malé zastúpenie majú aj Zákamenské vrstvy. V okolí Bielej Oravy je to kvartér, holocén s fluviálnymi nivnými humóznymi hlinami alebo hlinito-piesčitými až štrkovito-piesčitými hlinami. V južnom výbežku katastra je geologické podložie budované eocénom s presne nešpecifikovanými flyšovými súvrstviami z ílovcov, vápnitých ílovcov, jemnozrnných pieskovcov a drobových pieskovcov.
Inžiniersko-geologické rajóny sú zastúpené nasledovne: rajón flyšoidných hornín (Sf), rajón údolných riečnych náplavov (F), rajón deluviálnych sedimentov (D).

Hydrologické a hydrogeologické pomery

Z hydrologického hľadiska územie spadá do stredohorskej oblasti so snehovo-dažďovým typom režimu odtoku. Akumulácia tu prebieha v mesiacoch november až marec, vysoká vodnosť je v marci až júni, najvyššie prietoky sú v apríli a máji a najnižšie v januári – februári a v septembri – októbri. Priemerný ročný elementárny odtok sa pohybuje okolo 20 - 25 ls-1km-2.
Celé územie patrí do povodia rieky Biela Orava, pripájajúcej sa do rieky Orava a celkovo do rieky Váh. Z územia odvádzajú zrážky hlavné vodné toky Biela Orava, Mútňanka aj Kýčerka s ich prítokmi. Riečna sieť je relatívne hustá i keď potoky nemajú veľkú vodnosť a menšie sú len občasné. Toky majú flyšový charakter s hlboko zarezanými korytami do mäkkého podložia.
Z hydrogeologického hľadiska sa jedná o paleogén povodia Bielej Oravy a neogén Oravskej kotliny s puklinovou priepustnosťou. V zložení prevládajú drobové a arkózové pieskovce nad ílovcami. Pramene sú v oblasti pásma s pieskovcami s puklinovou priepustnosťou výdatnejšie, hladina podzemnej vody je obvykle voľná. Územie patrí do podzemného hydrogeol. rajónu PN025.

Pôdne pomery

Pôdnymi typmi v katastri sú najmä glejové pôdy, nivné pôdy na nekarbonátových aluviálnych sedimentoch, nivné pôdy glejové na aluviálnych sedimentoch, hnedé pôdy na flyšových sedimentoch, hnedé pôdy kyslé a hnedé pôdy podzolované na flyšových sedimentoch, hnedé pôdy oglejené a hnedé pôdy kyslé oglejené na flyšových sedimentoch, hnedé pôdy na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch, rašelinové pôdy. Z lesných pôd sú najčastejšie okrové lesné pôdy, okrové oglejené a glejové lesné pôdy, hnedé lesné pôdy, aj oglejené a glejové, podzoly, glejové pôdy, rašeliny a aluviálne pôdy oglejené.
Z hľadiska zrnitosti sú to pôdy od ťažkých cez stredne ťažké až po ľahké pôdy.
Podľa novej klasifikácie VUPOP sa jedná najmä o kambizeme pseudoglejové nasýtené, kambizeme podzolové, kambizeme modálne kyslé a pri vodných tokoch fluvizeme glejové.
Pôdne druhy sú prevažne hlinité a ílovito-hlinité, stredne ťažké až ľahké, stredne až slabo skeletnaté. Najlepšou bonitou v katastri je bonita 6.
V zmysle Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP sú v katastrálnom území Breza od 01. 04. 2013 najkvalitnejšie (chránené) PP s týmito kódmi bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (ďalej len „BPEJ"): 1006042, 1006045, 1011045, 1063212, 1063442, 1066241, 1066242, 1066245, 1066442, 1066445, 1066542, 1069342
Na lokalitách č OU.01, OU.02, OU.03, OU.04, OU.05, OU.07, OU.09, OU.10, OU.11, VU.01, VU.02, VU.03, RU.01, RU.02 aRU.03 nie sú evidované žiadne hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.
Na lokalite OU.08 sa nachádza kanál krytý č. 1 (evid.č. 5303 166 002), ktorý bol vybudovaný v r. 1986 o celkovej dĺžke 0,188 km v rámci stavby „OP Lokca - Breza".
Na okraji lokality VU.03 sa nachádza kanál otv.+ krytý Č. 3 (evid.č. 5303 166 004), ktorý bol vybudovaný vr. 1986 o celkovej dĺžke 0,465 km (z toho v otvorenom profile 0,035 km a v krytom profile 0,430 km) v rámci stavby „OP Lokca - Breza".
Na lokalitách OU.08, VU.02 a RU.03 je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom nám neznámeho vlastníka
Odvodňovacie kanále pri realizácii stavieb rešpektovať, vrátane ochranného pásma 5 m od brehovej čiary u kanála v otvorenom m od osi kanála v krytom profile
Prípadné križovanie inžinierskych sietí a komunikácií s odvodňovacími kanálmi navrhnúť a realizovať v zmysle ustanovení STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami" z r. 1983,
Projektové dokumentácie stavieb, ktoré sa dotknú odvodňovacích kanálov predložiť na odsúhlasenie správcom hadromelioračných zariadení

2.16.3. Štruktúra územia

Podľa štatistických údajov v katastrálnom území obce Breza sa nachádza 2 252,3137 ha ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho je 44,8374 ha ornej pôdy (2,0 % - stupeň zornenia) z celkovej výmery k.ú. a 876,4068 ha trvalých trávnych porastov (38,9% - stupeň zatrávnenia) z celkovej výmery k.ú. obce Breza.
Zastúpenie druhov pozemkov podľa Správy katastra k októbru 2021:

ÚHDP k.ú. Breza	výmera m2	Percentá
Celková výmera k.ú. Breza	22 523 137	100.0%
Orná pôda	448 374	2.0%
Chmeľnice	0	0.0%
Vinice	0	0.0%

Záhrady	87 713	0.4%
Ovocné sady	0	0.0%
Trvalé trávne porasty	8 764 068	38.9%
Lesné pozemky	11 313 771	50.2%
Vodné plochy	279 757	1.2%
Zastavané plochy a nádvoria	767 295	3.4%
Ostatné plochy	862 159	3.8%

2.16.4. Vyhodnotenie záberov plôch poľnohospodárskej pôdy, dotknutých urbanistickým riešením ÚPN obce Breza
Podľa § 13 zákona 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy sa pri každom obstarávaní a spracúvaní územnoplánovacej dokumentácie, projektov pozemkových úprav a iných návrhov podľa osobitných predpisov musí dbať na ochranu poľnohospodárskej pôdy a riadiť sa zásadami ochrany podľa §12. Tento ukladá najmä, že poľnohospodársku pôdu možno použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Ten, kto navrhne nepoľnohospodárske použitie poľnohospodárskej pôdy je povinný chrániť poľnohospodársku pôdu zaradenú podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do prvej až štvrtej kvalitatívnej skupiny uvedenej v prílohe zákona č.3, a riešiť alternatívne umiestnenie stavby na poľnohospodárskej pôde za hranicou zastavaného územia obce so zreteľom na ochranu najkvalitnejších poľnohospodárskych pôd a takisto vyhodnotiť dôsledky pre poľnohospodársku pôdu pre každú alternatívu.
V riešenom území sa nachádzajú pôda zaradené do 6. až 9. kvalitatívnej skupiny uvedenej v prílohe zákona č. 220/2004.
V návrhu Územného plánu obce Breza boli riešené zábery poľnohospodárskej pôdy na plánované stavebné a iné zámery Zábery PP sa nezasahujú do meliorovaných pôd.

CHARAKTERISTIKA LOKALÍT ZÁBEROV PP A ODÔVODNENIE ICH NÁVRHU:
OBYTNÉ ÚZEMIE (OÚ)
Zábery poľnohospodárskej pôdy určenej na rozšírenie obytného územia predstavuje o 15 záberov PP - lokality určené na výstavbu rodinných domov, objektov občianskej vybavenosti a prístupových komunikácií k nim.
Časť uvedených lokalít sa nachádza v zastavanom území a väčšina z nich sa nachádza mimo zastavané územie obce ale už na nich začala výstavba, to znamená už nastalo rozdrobenie poľnohospodárskej pôdy. Uvedené zábery pre obytnú územie sa nachádzajú v urbanistických plochách OU.01 až OU.11.
VÝROBNÉ ÚZEMIE (VÚ)
Zábery poľnohospodárskej pôdy určenej na rozšírenie výrobného územia predstavujú 2 zábery PP - lokality určené na výrobu a výrobné služby, prípadne výrobné služby. Uvedené zábery pre výrobné a zmiešané územie sa nachádzajú v urbanistických plochách VU.02 a VU.03.
REKREAČNÉ ÚZEMIE (RÚ)
Zábery poľnohospodárskej pôdy určenej na rozšírenie rekreačného územia predstavujú 8 záberov PP - lokality určené na výstavbu rekreačných chát rodinného typu a športovo - oddychových plôch. Uvedené zábery pre rekreačné územie sa nachádzajú v urbanistických plochách RU.01, RU.02 a RU.03.

REKAPITULÁCIA ZÁBEROV PP
Pre prehľadnosť zábery poľnohospodárskej pôdy sú rozčlenené na regulované priestory. V každom regulovanom priestore sa nachádza niekoľko záberov, ktoré sú zdokumentované v tabuľkovej forme.
Poľnohospodárska pôda dotknutá zábermi je zaradená do 6 - 9 skupiny BPEJ podľa prílohy č. 3 k zákonu č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene niektorých zákonov.
Výmera záberov poľnohospodárskej pôdy predstavuje 11,0145 ha.
Výmera záberov poľnohospodárskej pôdy v zastavanom území predstavuje 1,0077 ha.
Výmera záberov poľnohospodárskej pôdy mimo zastavaného územia predstavuje 10,0068 ha.
Chránená poľnohospodárska pôda dotknutá zábermi je zaradená do 6 a 7 skupiny BPEJ a predstavuje v záberoch PP nasledovné plochy:
Výmera záberov **chránenej poľnohospodárskej pôdy** predstavuje 6,852 ha.
Výmera záberov **chránenej poľnohospodárskej pôdy** v zastavanom území predstavuje 0,7031 ha.
Výmera záberov **chránenej poľnohospodárskej pôdy** mimo zastavaného územia predstavuje 6,1489 ha.

Plocha záberov je zdokumentovaná
V tabuľkovej forme
Tabuľka J4 – Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde navrhovaných v rámci územnoplánovacej dokumentácie
Výkresovej forme.
Plocha záberov PP je zdokumentovaná vo **výkrese č. 6** - Výkres záberov poľnohospodárskej pôdy na stavebné a iné zámery v mierke M 1:5000

A.2.16.a. Vyhodnotenie záberov lesných pozemkov na stavebné a iné zámery

V zmysle § 5 ods. 1 z .č. 326/2005 Z.z. o lesoch možno využívať lesné pozemky na iné účely ako plnenie funkcií lesov len ak príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva. Obvodný lesný úrad po predchádzajúcom stanovisku dotknutých orgánov štátnej správy, rozhodne o ich dočasnom vyňatí alebo trvalom vyňatí z plnenie funkcií lesov, alebo o obmedzení využívania funkcií lesov na nich. Taktiež je potrebné rešpektovať požiadavky z hľadiska ochrany lesných pozemkov pri ich využívaní na iné účely ako na plnenie funkcií lesov (jedná sa o zásady ochrany lesných pozemkov taxatívne uvedené v ustanovení § 5 ods. 2 z. č. 326/2005 Z.z .o lesoch).

So zábermi lesných pozemkov sa v ÚPN obce Breza neuvažuje.

A2.17. Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska enviromentálnych ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov

Lokality, určené na rozšírenie zastavaného územia obce, riešené v ÚPN obce Breza nemení charakter obce, jeho súčasné priestorové a funkčné usporiadanie. Pri riešení návrhu ÚPN obce Hladovka sa sledovalo, aby územný plán vytvoril predpoklady pre trvalý súlad všetkých subjektov a činností v záujmovom území, s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt územia.

Územnoplánovacia dokumentácia – ÚPN obce Breza bola posudzovaná v zmysle Zákona č. 24/2006 Z.z., v platnom znení.

V novembri 2021 bolo vypracované **Oznámenie o strategickom dokumente – ÚPN obce Breza**, ktoré bolo následne prerokované a OÚ Námestovo, odbor starostlivosti o životné prostredia. Na základe Rozhodnutia OU Námestovo, odbor starostlivosti o životné prostredie o rozsahu hodnotenia a na základe vypracovaného návrhu ÚPN obce Breza sa spracovala **Správa o hodnotení strategického dokumentu – ÚPN obce Breza**, podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe ktorého sa vypracuje Odborný posudok. Výsledky zo Záverečného stanoviska, list č. **OU-NO-OSZP-2023/001922, zo dňa 19.06.2023, z posúdenia strategického dokumentu budú zapracované do čistopisu územného plánu**.

A.2.18. Návrh záväznej časti

V zmysle Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v platnom znení, súčasťou územného plánu je Záväzná časť Územného plánu obce Breza, ktorá obsahuje návrh regulatívov územného rozvoja s presne formulovanými zásadami priestorového usporiadania a funkčného využitia územia vyjadrené vo forme regulatívov, obsahujúcich záväzné pravidlá, ktoré stanovujú opatrenia v území, určujú podmienky využitia územia a umiestňovania stavieb.

2.18.1. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

Územný plán obce Breza dokumentuje predstavu formulovania hmotovo - priestorovej štruktúry jednotlivých komplexných jednotiek katastrálneho územia obce, zásad funkčného využitia, charakteru urbanistickej kompozície, dotváranie jednotlivých priestorov a spolupôsobenie prírodných faktorov v súlade so zadaním.
Riešené katastrálne územie obce Breza je rozdelené na:

I. Zastavané územie obce

Obec Breza zaujíma medzi obcami špecifické postavenie z hľadiska sídelného typu, ktorý je dobrým predpokladom pre rozvoj bývania, rekreácie a cestovného ruchu. V súčasnosti je zastavané územie obce Breza legislatívne vymedzené hranicou zastavaného územia obce. Táto hranica zodpovedá stavu k 1.1.1990. Vzťahujú sa na ňu zábery poľnohospodárskej pôdy. Súčasné hranice zastavaného územia obce sú interpretované v grafickej časti územného plánu.

Pre prehľadnejšie určenie regulatívov a bilancií energií urbanizované zastavané územie obce Breza bolo rozdelené na nasledujúce urbanistické plochy:

A.0BYTNÉ ÚZEMIE (OU) – bývanie + základná občianska vybavenosť

stabilizované

OU. 01 - Pri hlavnej ceste
OU. 02 - Okolo cesty do doliny
OU. 03 - Pri obecnom úrade.
OU. 04 - Nad obecným úradom
OU. 05 - Okolo Kýčery
OU. 06 - Pri kostole
OU. 07 - Nad školou

navrhované

OU. 08 - IBV Podháj a Zakľuč
OU. 09 - IBV Pod Horou
OU. 10 - IBV Brehy
OU. 11 - IBV Luhy

B. VÝROBNÉ ÚZEMIE (VU)

VU. 01 - Roľnícke družstvo
VU. 02 - Výrobné územie Pri Brezianskom mlyne.
VU. 03 - Výrobné územie Luhy

C. REKREAČNÉ ÚZEMIE (RU)

RU. 01 - Jarovisko
RU. 02 - Pod Smrečinami
RU. 03 - Rekreačné chaty vo voľnej krajine

Rozdelenie zastavaného územia na urbanistické plochy a regulatívy vzťahujúce sa k jednotlivým funkčným plochám sú zdokumentované vo výkresoch č. 2 a č. 6 v M 1:5 000.
Poznámka: v legende výkresov plná farebná plocha = existujúca zástavba, farebná šrafa = navrhovaná zástavba

FUNKČNÉ POCHY - ZASTAVANÉ ÚZEMIE (OU, VU, RU) s nasledovným funkčným využitím a regulatívmi

	Popis hlavnej funkcie - výška zástavby – zastavanosť v % - koeficient zelene v %
	0BYTNÉ ÚZEMIE (OÚ)
A	**rodinné domy individuálne stabilizované** – 2NP - 40% - 30%
A1	**rodinné domy individuálne navrhované** – 2NP - 40% - 30%
B	**bytové domy** - 5NP - 50% - 20%
O	**občianska vybavenosť, služby** - 3NP – 60% - 5 %
OA	**občianska vybavenosť + rodinné domy** (zmiešané územie) - 2NP - 50% - 10%
C	**cintorín** - 1NP- 5%(objekty) - 50%
Š	**šport**(ihriská, fitness, bazény, wellness, prevádzkové objekty) - 2NP - 60% - 20%
	VÝROBNÉ ÚZEMIE (VÚ)

V	**priemyselná výroba, sklady** - 3NP - 60% - 10%
P	**poľnohospodárska výroba-družstvo, farma** - 3NP, 2NP - 60% - 10%
TDV	**technická a dopravná vybavenosť** (energetické stavby, ČOV, skládky, zberné dvory, kompostárne parkoviská, ČS PHM, autoumývarne, garáže) - 1NP - 60% - 20%
	REKREAČNÉ ÚZEMIE (RÚ)
R	**rekreácia voľná** (chatové osady) - 2NP - 30% - 40%
VR	včelnica + rekreácia – 2NP - 30% - 50%
RŠ	**športové plochy v rekreačnom území** (ihriská, fitness, bazény, wellness, prevádzkové objekty) – 2NP – 60% - 20%
DŠ	**dynamické športové plochy v rekreačnom území** (zjazdovky, bežecké trate, altánky-oddych. miesta) – 1NP - 0 - 0
	ZELEŇ (Z)
ZV	**zeleň verejná** (parky, zeleň pri O + R) - 1NP(altánky, prístrešky do 25m2) - 0 - 0
ZS	**zeleň súkromná** (záhrady, sady, záhradkové osady) – 1NP(altánky, prístrešky do 25m2) - 0 - 0
ZO	**zeleň ostatná** (Izolačná zeleň, brehové porasty, nelesná drevinová vegetácia) - 0 - 0

LEGENDA ZNAČIEK:
1NP – jedno nadzemné podlažie
2NP – dva nadzemné podlažia
Rozdelenie zastavaného územia a regulatívy vzťahujúce sa k týmto regulovaným územiam sú zdokumentované na výkrese č. 2 – 6 v M 1:5 000 a v Záväznej časti územného plánu.

II. Územie mimo zastavaného územia obce – voľná krajina
Obidve územia sú nerozlučne zviazané a ovplyvňované. Prírodný charakter ostatného územia je v protiklade s činnosťou človeka v zastavanom území. Územný plán, založený na princípe optimalizácie možností viacfunkčného krajinného potenciálu, zmierňuje tieto protiklady. Dbá na zachovanie ekologickej stability riešeného územia, diverzibility prírodných prvkov.
Existujúce činnosti a využívanie plôch v rámci katastra sú kombináciou podmienok režimu ochrany prírody a iných socioekonomických podmienok a požiadaviek, ako to vyplýva z prekryvu záujmov na komplexnom výkrese.

Rozdelenie mimo zastavaného územia a regulatívy vzťahujúce sa k týmto urbanistickým plochám sú zdokumentované vo výkrese č. 2 a č. 6 v M 1:5 000 a v Záväznej časti územného plánu.
Poznámka:
v legende výkresov plná farebná plocha = existujúca zástavba, farebná šrafa = navrhovaná zástavba

2.18.2. Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia
I. Zastavané územie obce - funkčné a priestorové zásady a regulatívy:
Zastavané územie obce Breza bolo rozdelené na **funkcie - funkčné plochy**, ku ktorým sú priradené farby a šrafy vo výkresoch a súčasne k týmto funkčným plochám boli navrhnuté funkčné regulatívy:
Poznámka: v legende výkresov plná farebná plocha = existujúca zástavba, farebná šrafa = navrhovaná zástavba
FUNKČNÉ PLOCHY - 0BYTNÉ, VÝROBNÉ A REKREAČNÉ ÚZEMIE(OU, VU, RU) k.ú. BREZA
A - rodinné domy individuálne stabilizované

LOKALIZÁCIA		celé zastavané obytné územie, rozšírenie obytného územia
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	súčasné	zastavané územie, poľnohospodárska pôda
	navrhované hlavné	**bývanie v individuálnych rodinných domoch**
	navrhované prípustné	základná občianska vybavenosť – obchody, verejné stravovanie, malé ubytovacie zariadenia penziónového typu, ubytovanie v súkromí, malé kancelárie, sociálne a zdravotnícke zariadenia, malé škôlky a nevýrobné služby, ktoré nerušia obytnú funkciu, neorganizované malé ihriská a športové plochy, parková zeleň a záhrady, nevyhnutné dopravná a technická vybavenosť, nerušiace výrobné služby – pri hlavnej ceste a poľnohospodárske samozásobiteľstvo pri bývaní (záhradka, chov hydiny, zajace) – okrajové zastavané plochy a v okolí družstva
	neprípustné	iné ako hlavné a prípustné
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	1NP, 2NP
	navrhovaná hlavná	2NP
ZASTAVANOSŤ		samostatne stojace rodinné domy – 40% ,
KOEFICIENT ZELENE		samostatne stojace rodinné domy – 30% ,

PARCIÁLNE REGULATÍVY	dostavať preluky medzi existujúcimi objektmi, udržiavať, prípadne rekonštruovať existujúce objekty, parkovanie alebo garážovanie obyvateľov riešiť na vlastnom pozemku, parkovanie užívateľov komerčných zariadení riešiť na pozemkoch prevádzkovateľov, zachovať ráz regionálnej architektúry (materiál, hmotová kompozícia), v rámci stavebných úprav existujúcich objektov platia rovnaké regulatívy ako pre navrhované objekty, rešpektovať ochranné pásmo vodných tokov(OU.01, OU.02, OU.04, OU.05, OU.07) rešpektovať ochranné pásmo lesa(OU.01, OU.02, OU.03 rešpektovať ochranné pásmo cesty II/520 (OU.01) rešpektovať ochranné pásmo VN a TS (OU.01)
POZNÁMKA	zakladanie stavieb v stabilizovanom a potenciálnom zosuvnom území navrhnúť na základe geologického posudku (OU.02, OU.04) výskyt radónu – nízke a stredné riziko

A1 - rodinné domy individuálne navrhované

LOKALIZÁCIA		rozšírenie obytného územia
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	súčasné	poľnohospodárska pôda
	navrhované hlavné	**bývanie v individuálnych rodinných domoch**
	navrhované prípustné	základná občianska vybavenosť – obchody, verejné stravovanie, malé ubytovacie zariadenia penziónového typu, ubytovanie v súkromí, malé kancelárie, sociálne a zdravotnícke zariadenia, malé škôlky a nevýrobné služby, ktoré nerušia obytnú funkciu, neorganizované malé ihriská a športové plochy, parková zeleň a záhrady, nevyhnutné dopravná a technická vybavenosť, nerušiace výrobné služby – pri hlavnej ceste a poľnohospodárske samozásobiteľstvo pri bývaní (záhradka, chov hydiny, zajace) – okrajové zastavané plochy a v okolí družstva
	neprípustné	iné ako hlavné a prípustné
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	1NP, 2NP
	navrhovaná hlavná	2NP
ZASTAVANOSŤ		samostatne stojace rodinné domy – 40% , radové a átriové rodinné domy – 50%
KOEFICIENT ZELENE		samostatne stojace rodinné domy – 30% , radové a átriové rodinné domy – 20%
PARCIÁLNE REGULATÍVY		dostavať prieluky medzi existujúcimi objektmi, udržiavať, prípadne rekonštruovať existujúce objekty, parkovanie alebo garážovanie obyvateľov riešiť na vlastnom pozemku, parkovanie užívateľov komerčných zariadení riešiť na pozemkoch prevádzkovateľov, zachovať ráz regionálnej architektúry (materiál, hmotová kompozícia), rešpektovať ochranné pásmo vodných tokov(OU.08, OU.09, OU.11) rešpektovať ochranné pásmo lesa(OU.09) rešpektovať ochranné pásmo cesty II/520(OU.11) rešpektovať ochranné pásmo VN a TS (OU.08-OU.11)
POZNÁMKA		zakladanie stavieb v stabilizovanom a potenciálnom zosuvnom území navrhnúť na základe geologického posudku (OU.08) výskyt radónu – nízke a stredné riziko

B - bytové domy

LOKALIZÁCIA		celé zastavané obytné územie, rozšírenie obytného územia
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	súčasné	zastavané územie
	navrhované hlavné	**bývanie v bytových domoch**
	navrhované prípustné	bývanie v bytových domoch do 5NP(alebo suterén+ 4 NP + podkrovie*), základná **o**bčianska vybavenosť – obchody, verejné stravovanie, malé ubytovacie zariadenia penziónového typu, ubytovanie v súkromí, malé kancelárie, sociálne a zdravotnícke zariadenia, malé škôlky a nevýrobné služby, ktoré nerušia obytnú funkciu, neorganizované malé ihriská a športové plochy, parková zeleň a záhrady, nevyhnutné dopravná a technická vybavenosť
	neprípustné	iné ako hlavné a prípustné
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	4NP
	navrhovaná hlavná	5NP
ZASTAVANOSŤ		50%
KOEFICIENT ZELENE		20 %

PARCIÁLNE REGULATÍVY	objekty situovať tak, aby nerušili vidiecky ráz, v území je možné vykonávať iba činnosti, pri vykonávaní ktorých nebude rušená hlavná funkcia zachovať a dosadiť súkromnú zeleň - dodržať prirodzené druhové zloženie parkovanie alebo garážovanie obyvateľov riešiť na vlastnom pozemku, parkovanie užívateľov komerčných zariadení riešiť na pozemkoch prevádzkovateľov rámci stavebných úprav existujúcich objektov platia rovnaké regulatívy ako pre navrhované objekty
POZNÁMKA	výskyt radónu – nízke a stredné riziko

O - občianska vybavenosť, služby

LOKALIZÁCIA		zastavané územie obce - stred obce -
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	súčasné	Zastavané územie – stred obce
	navrhované hlavné	**občianska vybavenosť, služby**
	navrhované prípustné	Občianska vybavenosť – obchody, verejné stravovanie, malé ubytovacie zariadenia penziónového typu, ubytovanie v súkromí, malé kancelárie, sociálne a zdravotnícke zariadenia, malé škôlky a nevýrobné služby, ktoré nerušia obytnú funkciu, neorganizované malé ihriská a športové plochy, parková zeleň a záhrady, nevyhnutné dopravná a technická vybavenosť
	neprípustné	iné ako hlavné a prípustné
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	2NP
	navrhovaná hlavná	3NP
ZASTAVANOSŤ		60%
KOEFICIENT ZELENE		5%
PARCIÁLNE REGULATÍVY		dostavať preluky medzi existujúcimi objektmi, udržiavať, prípadne rekonštruovať existujúce objekty objekty situovať tak, aby nerušili vidiecky ráz, v území je možné vykonávať iba činnosti, pri vykonávaní ktorých nebude rušená hlavná funkcia zachovať a dosadiť súkromnú zeleň - dodržať prirodzené druhové zloženie parkovanie alebo garážovanie obyvateľov riešiť na vlastnom pozemku, parkovanie užívateľov komerčných zariadení riešiť na pozemkoch prevádzkovateľov rámci stavebných úprav existujúcich objektov platia rovnaké regulatívy ako pre navrhované objekty
POZNÁMKA		výskyt radónu – nízke a stredné riziko

OA - občianska vybavenosť + rodinné domy (zmiešané územie)

LOKALIZÁCIA		zastavané územie- stred obce
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	súčasné	zastavané územie – stred obce
	navrhované hlavné	**bývanie v individuálnych rodinných domoch + občianska vybavenosť**
	navrhované prípustné	bývanie v individuálnych rodinných domoch a základná občianska vybavenosť – obchody, verejné stravovanie, malé ubytovacie zariadenia penziónového typu, ubytovanie v súkromí, malé kancelárie, sociálne a zdravotnícke zariadenia, malé škôlky a nevýrobné služby, ktoré nerušia obytnú funkciu, neorganizované malé ihriská a športové plochy, parková zeleň a záhrady, nevyhnutné dopravná a technická vybavenosť, nerušiace výrobné služby – pri hlavnej ceste a poľnohospodárske samozásobiteľstvo pri bývaní (záhradka, chov hydiny, zajace) – okrajové zastavané plochy a v okolí družstva
	neprípustné	iné ako hlavné a prípustné
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	1NP, 2NP
	navrhovaná hlavná	2NP
ZASTAVANOSŤ		50%
KOEFICIENT ZELENE		10%
PARCIÁLNE REGULATÍVY		dostavať preluky medzi existujúcimi objektmi, udržiavať, prípadne rekonštruovať existujúce objekty, objekty situovať tak, aby nerušili vidiecky ráz, v území je možné vykonávať iba činnosti, pri vykonávaní ktorých nebude rušená hlavná funkcia zachovať a dosadiť zeleň - dodržať prirodzené druhové zloženie, parkovanie alebo garážovanie obyvateľov riešiť na vlastnom pozemku, parkovanie užívateľov komerčných zariadení riešiť na pozemkoch prevádzkovateľov

	rámci stavebných úprav existujúcich objektov platia rovnaké regulatívy ako pre navrhované objekty, rešpektovať ochranné pásmo vodných tokov (OU.04, OU.06)
POZNÁMKA	výskyt radónu – nízke a stredné riziko

C - cintorín

LOKALIZÁCIA		zastavané územie obce
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	súčasné	zastavané územie
	navrhované hlavné	areál cintorína
	navrhované prípustné	hrobové miesta, pamätníky, , mobiliár pre návštevníkov, komunikačné trasy, dom smútku, kaplnky, technická a sociálna vybavenosť, verejná zeleň
	neprípustné	iné ako hlavné a prípustné
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	1NP
	navrhovaná hlavná	1NP
ZASTAVANOSŤ		objekty 5%
KOEFICIENT ZELENE		50 %
PARCIÁLNE REGULATÍVY		parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a návštevníkov v zmysle STN objekty situovať tak, aby nerušili scenériu pietneho miesta zachovať a dosadiť verejnú zeleň - dodržať prirodzené druhové zloženie rámci stavebných úprav existujúcich objektov platia rovnaké regulatívy ako pre navrhované objekty
POZNÁMKA		výskyt radónu – nízke a stredné riziko

Š - šport

LOKALIZÁCIA		zastavané územie, mimo zastavaného územia obce
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	súčasné	zastavané územie, poľnohospodárska pôda
	navrhované hlavné	**športové plochy a zariadenia** (ihriská, fitness, bazény, wellness, šatne, prevádzkové objekty)
	navrhované prípustné	stravovacie zariadenia pre návštevníkov, športové kluby, pohotovostné ubytovanie, predaj a oprava športových potrieb, prevádzkové sklady, technická a dopravná vybavenosť, zeleň verejná a izolačná
	neprípustné	iné ako hlavné a prípustné
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	2NP
	navrhovaná hlavná	2NP
ZASTAVANOSŤ		objekty 20 %
KOEFICIENT ZELENE		10 až 20 %
PARCIÁLNE REGULATÍVY		parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a návštevníkov riešiť na vlastnom pozemku objekty situovať tak, aby nerušili krajinnú scenériu v území je možné vykonávať iba činnosti, pri vykonávaní ktorých nebude rušená hlavná funkcia, zachovať a dosadiť zeleň - dodržať prirodzené druhové zloženie rámci stavebných úprav existujúcich objektov platia rovnaké regulatívy ako pre navrhované objekty
POZNÁMKA		výskyt radónu – nízke a stredné riziko

VÚ - VÝROBNÉ ÚZEMIE - k.ú. BREZA

LOKALIZÁCIA		zastavané územie
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	súčasné	zastavané územie, poľnohospodárska pôda
	navrhované hlavné	**výrobné a skladové areály -** zariadenia priemyselnej výroby a skladov
	navrhované prípustné	manipulačné plochy, kancelárie, pohotovostné ubytovanie, dopravná a technická vybavenosť, vybavenosť a služby obyvateľstvu zeleň izolačná
	neprípustné	iné ako hlavné a prípustné
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	2NP
	navrhovaná hlavná	3NP

ZASTAVANOSŤ	objekty 60 %
KOEFICIENT ZELENE	10 %
PARCIÁLNE REGULATÍVY	parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a návštevníkov riešiť na vlastnom pozemku v území je možné vykonávať iba činnosti, pri vykonávaní ktorých nebude rušená hlavná funkcia zachovať a dosadiť izolačnú zeleň - dodržať prirodzené druhové zloženie v rámci stavebných úprav existujúcich objektov platia rovnaké regulatívy ako pre navrhované objekty rešpektovať ochranné pásmo vodných tokov(VU.03) rešpektovať ochranné pásmo cesty II/520(VU.03) rešpektovať ochranné pásmo VN a TS(VU.02)
POZNÁMKA	Rešpektovať meliorácie a odvodňovacie kanály (VU.02) výskyt radónu – nízke a stredné riziko

P - poľnohospodárska výroba

LOKALIZÁCIA		zastavané územie
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	súčasné	zastavané územie
	navrhované hlavné	**poľnohospodárska výroba,** zariadenia poľnohospodárskej výroby
	navrhované prípustné	manipulačné plochy, výroba a sklady, kancelárie, pohotovostnú ubytovanie, dopravná a technická vybavenosť, zberné dvory, kompostoviská zeleň izolačná
	neprípustné	iné ako hlavné a prípustné
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	0
	navrhovaná hlavná	3NP
ZASTAVANOSŤ		60 %
KOEFICIENT ZELENE		10 %
PARCIÁLNE REGULATÍVY		parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a návštevníkov riešiť na vlastnom pozemku objekty situovať tak, aby nerušili krajinnú scenériu v území je možné vykonávať iba činnosti, pri vykonávaní ktorých nebude rušená hlavná funkcia, zachovať a dosadiť izolačnú zeleň - dodržať prirodzené druhové zloženie v rámci stavebných úprav existujúcich objektov platia rovnaké regulatívy ako pre navrhované objekty rešpektovať ochranné pásmo VN a TS(VU.01)
POZNÁMKA		výskyt radónu – nízke a stredné riziko

TDV – technická a dopravná vybavenosť

LOKALIZÁCIA		zastavané územie, mimo zastavaného územia obce
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	súčasné	zastavané územie, poľnohospodárska pôda, ostatná pôda
	navrhované hlavné	technická vybavenosť - energetické stavby, ČOV, čerpacie stanice, skládky, zberné dvory, kompostoviská dopravná vybavenosť - parkoviská, ČS PHM, autoumývarne, garáže, parkoviská
	navrhované prípustné	zeleň izolačná
	neprípustné	iné ako hlavné a prípustné
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	0
	navrhovaná hlavná	2NP
ZASTAVANOSŤ		objekty 60 %
KOEFICIENT ZELENE		20 %
PARCIÁLNE REGULATÍVY		parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a návštevníkov riešiť na vlastnom pozemku objekty situovať tak, aby nerušili krajinnú scenériu zachovať a dosadiť izolačnú zeleň - dodržať prirodzené druhové zloženie rámci stavebných úprav existujúcich objektov platia rovnaké regulatívy ako pre navrhované objekt
POZNÁMKA		výskyt radónu – nízke a stredné riziko

RÚ - REKREAČNÉ ÚZEMIE - k.ú. BREZA

R - rekreácia voľná (chatové osady)

LOKALIZÁCIA		mimo zastavaného územia obce
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	súčasné	poľnohospodárska pôda
	navrhované hlavné	**rekreácia voľná** - individuálne rekreačné chaty do 80 m2 a chatové osady do 50 chát
	navrhované prípustné	možnosť umiestňovať ďalšie neorganizované športové plochy a služby súvisiace so športom a rekreáciou (detské ihrisko, fitnes, wellnes, parkour, altánok, bufet, ohnisko a pod).
	neprípustné	iné ako hlavné a prípustné
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	2NP
	navrhovaná hlavná	2NP
ZASTAVANOSŤ		30 %
KOEFICIENT ZELENE		40 %
PARCIÁLNE REGULATÍVY		parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a návštevníkov riešiť na vlastnom pozemku zachovať ráz regionálnej architektúry (materiál, hmotová kompozícia), situovať tak, aby nerušili krajinnú scenériu sadiť vhodnú zeleň - dodržať prirodzené druhové zloženie vegetácie rešpektovať ochranné pásmo vodných tokov(RU.02) rešpektovať ochranné pásmo lesa ((RU.02) v rámci stavebných úprav existujúcich rekreačných chát platia rovnaké regulatívy ako pre navrhované rekreačné chaty
POZNÁMKA		zakladanie stavieb v stabilizovanom a potenciálnom zosuvnom území navrhnúť na základe geologického posudku (RU.01) meliorácie (RU.03) výskyt radónu – nízke a stredné riziko

VR - včelnica + rekreácia

LOKALIZÁCIA		mimo zastavaného územia obce
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	súčasné	poľnohospodárska pôda
	navrhované hlavné	**poľnohospodárska výroba – chov včiel,** rekreácia - apiterapia
	navrhované prípustné	manipulačné plochy, rekreačné ubytovanie, dopravná a technická vybavenosť, zeleň izolačná
	neprípustné	iné ako hlavné a prípustné
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	0
	navrhovaná hlavná	2NP
ZASTAVANOSŤ		30 %
KOEFICIENT ZELENE		50 %
PARCIÁLNE REGULATÍVY		parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a návštevníkov riešiť na vlastnom pozemku objekty situovať tak, aby nerušili krajinnú scenériu v území je možné vykonávať iba činnosti, pri vykonávaní ktorých nebude rušená hlavná funkcia, zachovať a dosadiť izolačnú zeleň - dodržať prirodzené druhové zloženie rámci stavebných úprav existujúcich objektov platia rovnaké regulatívy ako pre navrhované objekty
POZNÁMKA		výskyt radónu – nízke a stredné riziko

RŠ - športové plochy v rekreačnom území (ihriská, fitness, bazény, wellnes, prevádzkové objekty)

LOKALIZÁCIA		mimo zastavaného územia obce
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	súčasné	zastavané územie, poľnohospodárska pôda
	navrhované hlavné	**športové plochy a zariadenia v rekreačnom území** (ihriská, fitness, bazény, wellness, šatne, prevádzkové objekty)
	navrhované prípustné	stravovacie zariadenia pre návštevníkov, športové kluby, pohotovostné ubytovanie, predaj a oprava športových potrieb, prevádzkové sklady, technická a dopravná vybavenosť, zeleň verejná
	neprípustné	iné ako hlavné a prípustné
PRIESTOROVÁ	súčasná	2NP

FORMA	navrhovaná hlavná	2NP
ZASTAVANOSŤ		objekty 60 %
KOEFICIENT ZELENE		20 %
PARCIÁLNE REGULATÍVY		parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a návštevníkov riešiť na vlastnom pozemku zachovať ráz regionálnej architektúry (materiál, hmotová kompozícia), situovať tak, aby nerušili krajinnú scenériu sadiť vhodnú zeleň - dodržať prirodzené druhové zloženie vegetácie v rámci stavebných úprav existujúcich objektov platia rovnaké regulatívy ako pre navrhované objekty
POZNÁMKA		výskyt radónu – nízke a stredné riziko

DŠ - dynamické športové plochy v rekreačnom území (cyklotrasy, bežecké trate, oddych. miesta)

LOKALIZÁCIA		mimo zastavané územie
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	súčasné	zastavané územie, poľnohospodárska pôda
	navrhované hlavné	**dynamické športové plochy v rekreačnom území**
	navrhované prípustné	zjazdovky, bežecké trate, oddych. miesta, parkoviská bez nároku na nadzemné stavebné objekty drobné otvorené prístrešky s mobiliárom ako úkryt pred nepriaznivým počasím
	neprípustné	iné ako hlavné a prípustné
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	0
	navrhovaná hlavná	1NP
PARCIÁLNE REGULATÍVY		parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a návštevníkov riešiť na vlastnom pozemku zachovať v maximálnej miere existujúcu zeleň
POZNÁMKA		výskyt radónu – nízke a stredné riziko

Z - ZELEŇ

ZV - zeleň verejná (parky, zeleň pri O + R)

LOKALIZÁCIA		zastavané územie aj mimo zastavané územie (rekreácia)
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	súčasné	zastavané územie – okolo rodinných domy, rekreačných areálov
	navrhované hlavné	**parky, zeleň okolo objektov občianskej vybavenosti a rekreačných zariadení**
	navrhované prípustné	okrasné a oddychové plochy, detské ihriská, malé organizované ihriská, malé prístrešky ako úkryt pred nepriaznivým počasím, prípadne s grilom
	neprípustné	iné ako hlavné a prípustné
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	1 NP
	navrhovaná hlavná	1 NP
PARCIÁLNE REGULATÍVY		zachovať v maximálnej miere existujúcu zeleň sadiť vhodnú zeleň - dodržať prirodzené druhové zloženie vegetácie
POZNÁMKA		výskyt radónu - nízke a stredné riziko

ZS - zeleň súkromná (záhrady, sady)

LOKALIZÁCIA		zastavané územie
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	súčasné	zastavané územie – okolo rodinných domov, okolo súkromných objektov občianskej vybavenosti a okolo chatových osád
	navrhované hlavné	**zeleň súkromná**
	navrhované prípustné	okrasné a úžitkové záhrady, sady, malé neorganizované ihriská, malé bazény, malé prístrešky ako doplnkové objekty k rodinným domom
	neprípustné	iné ako hlavné a prípustné
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	1 NP
	navrhovaná hlavná	1 NP
PARCIÁLNE REGULATÍVY		zachovať v maximálnej miere existujúcu zeleň sadiť vhodnú zeleň - dodržať prirodzené druhové zloženie vegetácie
POZNÁMKA		výskyt radónu – nízke a stredné riziko

ZO - zeleň ostatná (izolačná zeleň, brehové porasty, nelesná drevinová vegetácia)

LOKALIZÁCIA		zastavané územie aj mimo zastavané územie
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	súčasné	súčasťou zastavaného územia, poľnohospodárska pôda
	navrhované hlavná	izolačná zeleň, brehové porasty, nelesná drevinová vegetácia
	navrhované prípustné	náučné chodníky, cyklotrasy
	neprípustné	iné ako hlavné a prípustné
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	0
	navrhovaná hlavná	0
PARCIÁLNE REGULATÍVY		zachovať v maximálnej miere existujúcu zeleň sadiť vhodnú zeleň - dodržať prirodzené druhové zloženie vegetácie
POZNÁMKA		výskyt radónu - nízke a stredné riziko

LEGENDA ZNAČIEK:
1NP – jedno nadzemné podlažie
2NP – dva nadzemné podlažia

Parciálne regulatívy pre jednotlivé funkčné plochy:
pre RU.03 Rekreačné územie Popri ceste do Beňadova
- nové plochy neumiestňovať do blízkosti B zóny,
rešpektovať navrhovaný spôsob zberu, zadržiavania a využívania dažďovej vody

II. Územie mimo zastavaného územia obce – voľná krajina - zásady a regulatívy

V rámci tzv. voľnej krajiny mimo zastavaného územia obce boli na základe princípov priestorového plánovania krajiny vymedzené kvázihomogénne jednotky kombináciou hľadísk súčasnej krajinnej štruktúry, navrhovanej novej funkčnosti s implicitným zahrnutím fyzickogeografických daností územia. Pri určovaní celkov ochrany prírody bol uplatnený princíp vedúceho faktora, ktorý tvorí kombinácia stupňa ochrany prírody podľa kategórie chránených území európskeho významu, zóny CHKO, prvku ÚSES a prvkov súčasnej krajinnej štruktúry. V rámci niektorý zón sa vyskytujú v niektorých prípadoch aj jednotky nižšieho rádu, pre ktoré nemalo význam vyčleňovať samostatné zóny a ich čiastkové regulatívy platia len v nich (napr. EU prioritné a SK národné biotopy v rámci lesných porastov). Zásady funkčného využívania územia vyplývajú z takto rozčleneného záujmového územia. Na uvedených plochách bude platiť rovnaký súbor podmienok funkčného využívania. Súbor funkcií, ktoré plôšky plnia je daný jednak historickým využívaním a jednak požiadavkami uplatnenými v rámci časového horizontu spracovávaného územného plánu.
Mimo zastavané územie obce bolo rozdelené riešené územie katastra Breza na **funkčné plochy**, tvorené vyššie spomenutými kombináciami s navrhnutými funkčnými regulatívmi.

Prehľad navrhnutých zón ochrany prírody a krajiny v katastri obce Breza:

OP.01 CHVU Horná Orava + UEV Rašeliniská Bielej Oravy + CHKO B zóna + R BC Beňadovské rašelinisko + GP Beňadovské rašelinisko + mokraď
OP.02 CHVU Horná Orava + CHKO C zóna + R BK Alúvium Mútňanky + vodný tok alúvium + sprievodná NDV
OP.03 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + R BC Kýčerka + les hospodársky + NDV
OP.04 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + NR a R BK + les hospodársky + NDV + GP Pod Hájom
OP.05 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + NR a R BK + TTP
OP.06 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + R BK Alúvium Bielej Oravy + vodný tok alúvium + sprievodná NDV
OP.07 R BC Svahy pri Breze + NDV + GP Bršlica + mokraď
OP.08 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + interakčný prvok + NDV
OP.09 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + interakčný prvok + TTP
OP.10 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + interakčný prvok + orná pôda

OP.01 CHVU Horná Orava + UEV Rašeliniská Bielej Oravy + CHKO B zóna + R BC Beňadovské rašelinisko + GP Beňadovské rašelinisko + mokraď

OHRANIČENIE RP		CHVU Horná Orava + UEV Rašeliniská Oravskej kotliny + CHKO B zóna + R BC Beňadovské rašelinisko + GP Beňadovské rašelinisko + mokraď
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasné	Ochrana prírody a krajiny – 4. stupeň; regionálne biocentrum, chránené vtáčie územie (CHVÚ), územie európskeho významu, genofondová plocha
	Navrhované hlavná	CHKO – stupeň ochrany územia, CHVU, UEV, R BC, mokraď
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle, regionálne biocentrum, funkcie prioritných a národných biotopov
	Neprípustné	Výstavba, odvodňovanie
PRIESTOROVÁ	súčasná	Mokraďné spoločenstvo

FORMA	navrhovaná záväzná	Mokraďné spoločenstvo
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- chránená krajinná oblasť zóna B – dodržiavať 4. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.) - chránené vtáčie územie – rešpektovať prirodzený biologický rytmus hlavných predstaviteľov fauny (hniezdne obdobia, obdobia rodenia mláďat) so zvýšeným ohľadom na chránené vtáčie druhy - územie európskeho významu – rešpektovať ochranu a robiť opatrenia na udržanie resp. dosiahnutie priaznivého stavu biotopov podľa predmetu ochrany - pre funkciu biocentra - podpora a umožnenie priebehu celého životného cyklu a prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev - podporovať pôdoochrannú a protieróznu funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, - pre prioritné a národné biotopy – potrebné rešpektovať prirodzené drevinové zloženie podľa stanovištného prieskumu, lesné hospodárenie zamerať na dosiahnutie a udržanie priaznivého stavu týchto biotopov - genofondová plocha – rašelinisko je potrebné zachovať v neporušenom stave, nezhoršovať vodný režim – snažiť sa o jeho vylepšenie aj menšími technickými úpravami, neodvodňovať
POZNÁMKA		Rašelinisko trpí nedostatkom prísunu vody, má zhoršený vodný režim a postupne zarastá travinami znášajúcimi suchšie podmienky.

OP.02 CHVU Horná Orava + CHKO C zóna + R BK Alúvium Mútňanky + vodný tok alúvium + sprievodná NDV

OHRANIČENIE RP		CHVU Horná Orava + CHKO C zóna + R BK Alúvium Mútňanky + vodné biotopy
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasné	Ochrana prírody a krajiny – 3. stupeň; regionálny biokoridor, chránené vtáčie územie (CHVÚ)
	Navrhované hlavná	CHKO – stupeň ochrany územia, CHVU, R BK, vodné a sprievodné biotopy
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle, regionálne biocentrum, funkcie prioritných a národných biotopov
	Neprípustné	Výstavba, výruby, odvodňovanie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Vodné a sprievodné biotopy na zamokrených a podmáčaných lokalitách
	navrhovaná záväzná	Vodné a sprievodné biotopy na zamokrených a podmáčaných lokalitách
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- chránená krajinná oblasť zóna C – dodržiavať 3. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.) - chránené vtáčie územie – rešpektovať prirodzený biologický rytmus hlavných predstaviteľov fauny (hniezdne obdobia, obdobia rodenia mláďat) so zvýšeným ohľadom na chránené vtáčie druhy - pre funkciu biokoridoru - podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich - podporovať pôdoochrannú a protieróznu funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, - pre vodné, sprievodné brehové biotopy – zachovávať ich prirodzenú štruktúru a zloženie, umožňovať kontinuálne plnenie ekosystémových funkcií, nevyrubovať brehové porasty, neodvodňovať sprievodné podmáčané lúčne biotopy
POZNÁMKA		

OP.03 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + R BC Kýčerka + les hospodársky + NDV

OHRANIČENIE RP		CHVU Horná Orava, CHKO D zóna, R BC Kýčerka + les hospodársky + NDV charakteru lesa
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasné	CHVÚ, Ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň; regionálne biocentrum
	Navrhované hlavná	CHVU, CHKO, R BC
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle, regionálne biocentrum, funkcie prioritných a národných biotopov
	Neprípustné	Záber lesa, odlesňovanie, odvodňovanie, výrub drevín NDV
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Vysokokmenný hospodársky les, nelesná drevinová vegetácia charakteru lesa
	navrhovaná záväzná	Vysokokmenný hospodársky les, nelesná drevinová vegetácia charakteru lesa

PARCIÁLNE REGULATÍVY	- chránená krajinná oblasť zóna D – dodržiavať 2. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.) - chránené vtáčie územie – rešpektovať prirodzený biologický rytmus hlavných predstaviteľov fauny (hniezdne obdobia, obdobia rodenia mláďat) so zvýšeným ohľadom na chránené vtáčie druhy - pre funkciu biocentra - podpora a umožnenie priebehu celého životného cyklu a prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev - podporovať pôdoochrannú a protieróznu funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, - pre les hospodársky - dodržiavať cieľové drevinové zloženie a hospodársky spôsob podľa platného PSoL, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia - NDV – prirodzeným spôsobom zachovávať súčasný stav porastov - ponechať prirodzenému vývoju, zachovať drevinové porasty s prechodnými spoločenstvami riedkolesia - pre prioritné a národné biotopy – potrebné rešpektovať prirodzené drevinové zloženie podľa stanovištného prieskumu, lesné hospodárenie zamerať na dosiahnutie a udržanie priaznivého stavu týchto biotopov - pre poľovníctvo - neprekračovať normované stavy zveri, nepotláčať predátorov
POZNÁMKA	- dochádza k zvýšenému vysychaniu starých smrekových porastov

OP.04 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + NR a R BK + les hospodársky + NDV + GP Pod Háj

OHRANIČENIE RP		CHVU Horná Orava, CHKO D zóna, NR BK Podbeskydská vrchovina, R BK terestrický + les hospodársky + NDV charakteru lesa + genofondová plocha Pod Hájom
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasné	CHVÚ, Ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň; nadregionálny a regionálny biokoridor, genofondová plocha
	Navrhované hlavná	CHVU, CHKO, NR BK a R BK, GP
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle, nadregionálny a regionálny biokoridor, funkcie prioritných a národných biotopov
	Neprípustné	Záber lesa, odlesňovanie, odvodňovanie, výrub drevín NDV
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Vysokokmenný hospodársky les, nelesná drevinová vegetácia charakteru lesa
	navrhovaná záväzná	Vysokokmenný hospodársky les, nelesná drevinová vegetácia charakteru lesa
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- chránená krajinná oblasť zóna D – dodržiavať 2. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.) - chránené vtáčie územie – rešpektovať prirodzený biologický rytmus hlavných predstaviteľov fauny (hniezdne obdobia, obdobia rodenia mláďat) so zvýšeným ohľadom na chránené vtáčie druhy - pre funkciu biokoridoru - podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich - podporovať pôdoochrannú a protieróznu funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, - pre les hospodársky - dodržiavať cieľové drevinové zloženie a hospodársky spôsob podľa platného PSoL, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia - NDV – prirodzeným spôsobom zachovávať súčasný stav porastov - ponechať prirodzenému vývoju, zachovať drevinové porasty s prechodnými spoločenstvami riedkolesia - pre prioritné a národné biotopy – potrebné rešpektovať prirodzené drevinové zloženie podľa stanovištného prieskumu, lesné hospodárenie zamerať na dosiahnutie a udržanie priaznivého stavu týchto biotopov - genofondová plocha – sprievodná vegetácia malého občasného vodného toku, zachovať v neporušenom stave, nezhoršovať vodný režim, neodvodňovať - pre poľovníctvo - neprekračovať normované stavy zveri, nepotláčať predátorov
POZNÁMKA		- dochádza k zvýšenému vysychaniu starých smrekových porastov

OP.05 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + NR a R BK + TTP

OHRANIČENIE RP		CHVU Horná Orava, CHKO D zóna, NR BK Podbeskydská vrchovina, R BK terestrický + trvalé trávne porasty
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasné	CHVÚ, Ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň; nadregionálny a regionálny biokoridor
	Navrhované hlavná	CHVU, CHKO, NR BK a R BK, GP
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle, nadregionálny a regionálny biokoridor, funkcie prioritných a národných biotopov
	Neprípustné	Záber pôdy, odvodňovanie, výrub drevín NDV

PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Trvalý trávny porast – pasienok alebo kosná lúka
	navrhovaná záväzná	Trvalý trávny porast – pasienok alebo kosná lúka
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- chránená krajinná oblasť zóna D – dodržiavať 2. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.) - chránené vtáčie územie – rešpektovať prirodzený biologický rytmus hlavných predstaviteľov fauny (hniezdne obdobia, obdobia rodenia mláďat) so zvýšeným ohľadom na chránené vtáčie druhy - pre funkciu biokoridoru - podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich - podporovať pôdoochrannú a protieróznu funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, - TTP – nemeniť prirodzené zloženie trávnych spoločenstiev, umožniť pastvu, kosiť max. 2x ročne, nehnojiť chemickými hnojivami - pre prioritné a národné biotopy – potrebné rešpektovať prirodzené drevinové zloženie, prípadné zásahy zamerať na dosiahnutie a udržanie priaznivého stavu týchto biotopov - genofondová plocha – sprievodná vegetácia malého občasného vodného toku, zachovať v neporušenom stave, nezhoršovať vodný režim, neodvodňovať - pre poľovníctvo - neprekračovať normované stavy zveri, nepotláčať predátorov
POZNÁMKA		

OP.06 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + R BK Alúvium Bielej Oravy + vodný tok alúvium + sprievodná NDV

OHRANIČENIE RP		CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + R BK Alúvium Bielej Oravy + vodné biotopy
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasné	Ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň; regionálny biokoridor, chránené vtáčie územie (CHVÚ)
	Navrhované hlavná	CHKO – stupeň ochrany územia, CHVU, R BK
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle, regionálny biokoridor, funkcie prioritných a národných biotopov
	Neprípustné	Výstavba, výruby, odvodňovanie priľahlých biotopov
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Vodné a sprievodné biotopy na zamokrených a podmáčaných lokalitách
	navrhovaná záväzná	Vodné a sprievodné biotopy na zamokrených a podmáčaných lokalitách
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- chránená krajinná oblasť zóna D – dodržiavať 2. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.) - chránené vtáčie územie – rešpektovať prirodzený biologický rytmus hlavných predstaviteľov fauny (hniezdne obdobia, obdobia rodenia mláďat) so zvýšeným ohľadom na chránené vtáčie druhy - pre funkciu biokoridoru - podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich - podporovať pôdoochrannú a protieróznu funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, - pre vodné, sprievodné brehové biotopy – zachovávať ich prirodzenú štruktúru a zloženie, umožňovať kontinuálne plnenie ekosystémových funkcií, nevyrubovať brehové porasty, neodvodňovať sprievodné podmáčané lúčne biotopy
POZNÁMKA		

OP.07 R BC Svahy pri Breze + NDV + GP Bršlica + mokraď

OHRANIČENIE RP		R BC Svahy pri Breze + NDV + GP Bršlica + mokraď
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasné	Ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; regionálne biocentrum, genofondová plocha
	Navrhované hlavná	R BC, genofondová plocha
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle, regionálne biocentrum, funkcie prioritných a národných biotopov
	Neprípustné	odvodňovanie, výrub drevín NDV
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	nelesná drevinová vegetácia, mokrade, podmáčané lokality
	navrhovaná záväzná	nelesná drevinová vegetácia, mokrade, podmáčané lokality

PARCIÁLNE REGULATÍVY	- ochrana prírody – dodržiavať 1. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.) - pre funkciu biocentra - podpora a umožnenie priebehu celého životného cyklu a prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev - podporovať pôdoochrannú a protieróznu funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, - NDV – prirodzeným spôsobom zachovávať súčasný stav porastov - ponechať prirodzenému vývoju, zachovať drevinové porasty s prechodnými spoločenstvami riedkolesia - pre prioritné a národné biotopy – potrebné rešpektovať prirodzené drevinové zloženie, prípadné zásahy zamerať na dosiahnutie a udržanie priaznivého stavu týchto biotopov - genofondová plocha – je pomerne husto zarastená krovinami s prevahou vŕby purpurovej, je potrebné zachovať v neporušenom stave, neodvodňovať alebo nezhoršovať vodný režim – snažiť sa o jeho vylepšenie aj menšími technickými úpravami
POZNÁMKA	V genofondovej ploche Bršlica sa vyskytujú lokálne výsypy smetí – je potrebné ich odstrániť.

OP.08 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + interakčný prvok + NDV

OHRANIČENIE RP		CHVU Horná Orava, CHKO D zóna, interakčný prvok (IP) + NDV
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasné	CHVÚ, Ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň; interakčný prvok
	Navrhované hlavná	CHVU, CHKO, IP
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle, funkcie prioritných a národných biotopov
	Neprípustné	výrub drevín NDV, odvodňovanie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	nelesná drevinová vegetácia
	navrhovaná záväzná	nelesná drevinová vegetácia
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- chránená krajinná oblasť zóna D – dodržiavať 2. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.) - chránené vtáčie územie – rešpektovať prirodzený biologický rytmus hlavných predstaviteľov fauny (hniezdne obdobia, obdobia rodenia mláďat) so zvýšeným ohľadom na chránené vtáčie druhy - pre funkciu interakčného prvku – sprostredkovať prepojenie stabilnejších a menej stabilných prvkov v krajine - podporovať pôdoochrannú a protieróznu funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, - pre les hospodársky - dodržiavať cieľové drevinové zloženie a hospodársky spôsob podľa platného PSoL, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia - NDV – prirodzeným spôsobom zachovávať súčasný stav porastov - ponechať prirodzenému vývoju, zachovať drevinové porasty s prechodnými spoločenstvami riedkolesia - pre prioritné a národné biotopy – potrebné rešpektovať prirodzené drevinové zloženie
POZNÁMKA		

OP.09 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + interakčný prvok + TTP

OHRANIČENIE RP		CHVU Horná Orava, CHKO D zóna, interakčný prvok (IP) + trvalý trávny porast (TTP)
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasné	CHVÚ, Ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň; interakčný prvok
	Navrhované hlavná	CHVU, CHKO, IP
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle
	Neprípustné	Zábery, odvodňovanie, výruby drevín
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Trvalý trávny porast – pasienok alebo kosná lúka
	navrhovaná záväzná	Trvalý trávny porast – pasienok alebo kosná lúka

PARCIÁLNE REGULATÍVY	- chránená krajinná oblasť zóna D – dodržiavať 2. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.) - chránené vtáčie územie – rešpektovať prirodzený biologický rytmus hlavných predstaviteľov fauny (hniezdne obdobia, obdobia rodenia mláďat) so zvýšeným ohľadom na chránené vtáčie druhy - pre funkciu interakčného prvku – sprostredkovať prepojenie stabilnejších a menej stabilných prvkov v krajine - podporovať pôdoochrannú a protieróznu funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, - TTP – nemeniť prirodzené zloženie trávnych spoločenstiev, umožniť pastvu, kosiť max. 2x ročne, nehnojiť chemickými hnojivami
POZNÁMKA	

OP.10 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + interakčný prvok + orná pôda

OHRANIČENIE RP		CHVU Horná Orava, CHKO D zóna, interakčný prvok (IP) + orná pôda
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasné	CHVÚ, Ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň; interakčný prvok
	Navrhované hlavná	CHVU, CHKO, IP
	Navrhované smerné	ekologická stabilita v širšom zmysle,
	Neprípustné	Zábery, odvodňovanie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Orná pôda
	navrhovaná záväzná	Orná pôda
PARCIÁLNE REGULATÍVY		- chránená krajinná oblasť zóna D – dodržiavať 2. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.) - chránené vtáčie územie – rešpektovať prirodzený biologický rytmus hlavných predstaviteľov fauny (hniezdne obdobia, obdobia rodenia mláďat) so zvýšeným ohľadom na chránené vtáčie druhy - podporovať pôdoochrannú a protieróznu funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, - orná pôda – hospodáriť so zreteľom na ochranu pôdy a eróziu – oranie po vrstevnici, oziminy, uprednostňovať menšie lány, uplatňovať ekologické princípy hospodárenia – používanie organických hnojív, kompostov a pod., redukovať chemické prípravky
POZNÁMKA		

Regulačné opatrenia sú podľa významu a dôležitosti na: hlavné, prípustné a neprípustné.
Jednotlivé regulačné prvky sú dokumentované vo výkresoch č. 2, 3, 4, 5.

a) Legislatívne regulatívy:

Pre riešenú obec sú to nasledovné legislatívne dané regulačné opatrenia:
- hraničné vymedzenie parciel riešeného územia je dané návrhom nových komunikácii,
- Národné kultúrne pamiatky podliehajú ochrane podľa zákonač.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu(pamiatkový zákon) a akékoľvek opravy a zásahy do stavebnotechnickej podstaty je potrebné odsúhlasiť s Krajským pamiatkovým úradom Žilina, pracovisko Ružomberok.
- Podľa pamiatkového zákona § 40 v súlade s § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom poriadku v znení neskorších predpisov, každý občan, ktorý objaví pri stavebnej činnosti akýkoľvek archeologický nález je povinný ho ohlásiť.

b) Funkčné regulatívy:

Opatrenia z hľadiska funkčnej regulácie sú definované vo výkrese č. 2,3,4,5. Pre prehľadnejšie určenie **funkčných a priestorových regulatívov**, skutočne zastavané územie obce Breza bolo rozdelené na **funkčné plochy**, ku ktorým sú priradené farby vo výkresoch a súčasne k týmto funkčným plochám boli navrhnuté funkčné a priestorové regulatívy. Pre každú takúto plochu sú v textovej časti a vo výkresovej časti (Výkres č. 2 a 3) uvedené funkčné a priestorové regulatívy - prevládajúcu funkciu + % zastúpenia, doplnkovú funkciu, maximálnu výšku zástavby a koeficient zastavanosti (podlažnosti)
Pre lepšie zorientovanie sa v rozsiahlom zastavanom území obce a pre prehľadnejšie určenie spotrieb pitnej vody a elektrickej energie boli určené urbanistické celky. V skutočnosti tieto urbanistické celky predstavujú urbanistickú plochu spravidla ohraničenú komunikáciám alebo vodnými tokmi.
Funkčné a priestorové usporiadanie zastavaného územia obce Breza
(Viď. výkres č. 2, 3 a 4 a textová časť Záväzná časť)

c) Priestorové regulatívy - Hlavné
- uličná čiara definuje vymedzenie uličného priestoru z hľadiska priestorovo - prevádzkovej dimenzie,
- odstupy od hraníc pozemkov a od susedných stavieb (stavebný zákon),
- stavebná čiara definuje hraničnú polohu objektu podľa konkrétnej situácie, pohybuje sa 6 m, presnú polohu určí stavebný úrad,
- počet podlaží - max 2NP + P = 2 nadzemné podlažia + 1 podkrovie s jedným podlažím, suterén môže byť zvýšený na ½ podlažia (platí domy vo svahu)
- orientácia obslužných vstupov - daná trasou obslužnej komunikácie

d) Regulatívy podmienok výstavby:
Hlavné , prípustné a neprípustné funkcie, v časti 2.18.2
- verejnoprospešné stavby uvedené v časti 2.18.12
- dodržať podmienky OÚ – odbor krízového riadenia: Spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva riešiť podľa zákona č.42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z.v platnom znení o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany,
nehnuteľnosti neumiestňovať do:
a) ochranného pásma vodných tokov,
b) zosuvného územia a výskyt radónu,
- individuálnu a hromadnú bytovú výstavbu umiestňovať mimo území určených na výstavbu a prevádzkovanie priemyselných zón,
- participovať na cezhraničnej spolupráci organizácií s humanitárnym zameraním v oblasti civilnej ochrany obyvateľstva.

2.18. 3. Zásady a regulatívy umiestnenia bývania, občianskeho vybavenia územia a výroby
Rozvoj obytného územia je podmienený rastom populácie, schopnosťou vysporiadať majetkové pomery jednotlivých stavebných pozemkov a solventnosťou obyvateľov.
Nárast počtu domov a bytov sa dosiahne
- regeneráciou, resp. prestavbou v súčasnosti neobývaných priestorov,
- prestavbou a modernizáciou súčasných rodinných domov a bytových domov,
- zastavať v prvom rade preluky medzi domami v zastavanom území,
- novou výstavbou vo forme intenzifikácie súčasnej obytnej štruktúry,
- realizovať nové plnohodnotné obytné prostredie v obci v nadväznosti na jestvujúcu zástavbu,
- vo vymedzenom území navrhnúť priestorové podmienky pre rozvoj bývania formou rodinných domov (samostatne stojace RD) a pre výstavbu samostatne stojacich rodinných domov uvažovať s veľkosťou pozemkov 800-1200 m^2,
- rešpektovať plochu pre realizáciu sociálnych bytov.

OBČIANSKA VYBAVENOSŤ
V období realizácie územného plánu navrhujeme zamerať na kapacitné a štrukturálne dobudovanie základnej **občianskej vybavenost**i a na zatraktívnenie obce pre trvalo žijúcich obyvateľov a pre turistov a rekreantov.
Z hľadiska riešenia občianskej vybavenosti je potrebné:
- regulovať štruktúru celkovej potreby základného občianskeho vybavenia podľa počtu obyvateľov,
- riešiť rozšírenie, prípadne realizáciu novej materskej školy v závislosti od pribúdajúceho počtu obyvateľov,
- riešiť rozšírenie priestorov základnej školy v závislosti od pribúdajúceho počtu obyvateľov, vrátane športových plôch,
- s rastom počtu obyvateľov podporovať vznik zriadenie ambulancií privátnych ambulancii, súkromnej lekárne a denného centra – stacionáru pre dôchodcov,
- zriadiť informačné centrum a podporovať informačné technológie pri zviditeľňovaní obce ,
- dobudovanie športového areálu pri futbalovom ihrisku a športových plôch v nových obytných a rekreačných územiach,
- rozšíriť existujúce športové a oddychové plochy a navrhnúť nové,
- podporovať existujúce cyklotrasy a zrealizovať novú cyklotrasu pozdĺž bývalej železničky,
- uvažovať min s 4 prevádzkami moloobchodu a služieb v rámci rozvoja obytného územia,
- postupne dobudovať navrhované rekreačné plochy RU.01 Jarovisko, RU.02 Pod Smrečinami a RU.03 Rekreačné chaty vo voľnej krajine,
- riešiť služby pre občanov(kaderníctvo, opravovne a pod), v rámci rozvoja zastavaného územia novými rodinnými domami alebo vostavbou existujúcich rodinných domov v strede obce.
VÝROBA
Ťažba nerastných surovín
V katastrálnom území Breza nie sú evidované žiadne chránené ložiskové územie a ani dobývací priestor.
V uvedenej lokalite z hľadiska dotknutých záujmov chránených podľa banských predpisov nie sú žiadne obmedzujúce faktory ani nie je evidovaná žiadna environmentálna záťaž.
Poľnohospodárstvo a obhospodarovanie PP
- prevádzky poľnohospodárskych firiem, hlavne dopravou a zásobovaním, nesmú negatívne ovplyvňovať primárnu obytnú funkciu sídla,
- monitoring znečistenia pôd nežiaducimi cudzorodými látkami, - optimalizácia dávok živín, - obmedziť hnojenie dusíkom na jeseň na minimum a nehnojiť na holú pôdu a sneh,
- potreba vypracovania špeciálnej pestovateľskej technológie, v ktorej bude možné uplatňovať iba určité druhy povolených hnojív a pesticídov,
- v rastlinnej výrobe uplatňovanie pestrej skladby plodín, dodržiavanie všeobecne platných osevných postupov ako predpokladu účinného spôsobu regulácie výskytu burín,
- potreba zmenšovania honov ako predpokladu pre zabránenie infekčného tlaku chorôb a škodcov,
- výber nových odrôd schopných úspešne obstáť v konkurencii s burinami,
- špecifická potravinárska výroba, ktorá bude garantovať nemožnosť miešania produktov alternatívneho a konvenčného poľnohospodárstva,

- nenarušovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy nevhodným situovaním stavieb, jej delením a drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami,
- v zmysle § 13 ods. 1 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní PP a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona") pri obstarávaní a spracúvaní územnoplánovacej dokumentácie dbať na ochranu PP a riadiť sa zásadami ochrany PP podľa § 12 zákona,
- v zmysle § 12 ods. 1 zákona možno použiť PP na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu,
- v zmysle § 12 ods. 2 písm. a) zákona je ten, kto navrhuje nepoľnohospodárske použitie PP, povinný chrániť najkvalitnejšiu PP v katastrálnom území (ďalej len „k. ú.") podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (ďalej len „BPEJ") vedeného v osobitnom predpise (príloha č. 2 Nariadenia vlády SR č.58/2013 Z. z.),
- PP s kódom **BPEJ 1006042, 1006045, 1011045, 1063212, 1063442, 1066241, 1066242, 1066245, 1066442, 1066445, 1066542, 1069342**, ktorá je v k. ú. Breza chránenou PP, navrhovať na stavebné a iné zámery len v nevyhnutných prípadoch (po vyčerpaní plôch s nechránenou PP,
- v zmysle § 12 ods. 2 písm. c) zákona nenarušovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie PP nevhodným situovaním stavieb, jej delením a drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami,
- investičné zámery v čo najväčšej miere situovať v zastavanom území obce ohraničenom k 1. 1.1990, v prielukách jestvujúcej zástavby a pozdĺž vybudovaných prístupových komunikácií,
- blízkosti poľnohospodárskeho areálu nenavrhovať žiadnu výstavbu obytného alebo rekreačného charakteru z dôvodu zabezpečenia vhodných životných a pracovných podmienok občanov obce,
- odvodňovacie kanále pri realizácii stavieb rešpektovať, vrátane ochranného pásma 5 m od brehovej čiary u kanála v otvorenom m od osi kanála v krytom profile
-prípadné križovanie inžinierskych sietí a komunikácií s odvodňovacími kanálmi navrhnúť a realizovať v zmysle ustanovení STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami" z r. 1983,
-projektové dokumentácie stavieb, ktoré sa dotknú odvodňovacích kanálov predložiť na odsúhlasenie správcom hadromelioračných zariadení.

Výroba a výrobné služby

- dobudovať existujúci výrobný areál VU.02 a vybudovať nového výrobného areálu VU.03,
- v VU.03 lokalizovať ekologicky nezávadné prevádzky vzhľadom na blízkosť navrhovaného obytného územia,
- realizovať izolačnú zeleň v rámci výrobných areálov
- v jestvujúcich firmách sa orientovať aj na vlastný výrobný program, nielen na zákazkovú výrobu, modernizovať niektoré jestvujúce výrobné prevádzky, ktoré sa nachádzajú v nevyhovujúcich priestoroch a sú vybavené opotrebovaným technologickým zariadením,
- podporiť rozvoj drobných prevádzok výrobných služieb, remeselnej a tradičnej výroby, charakteristickej pre tento región (suveníry hranica s PR, výroba syrov a mliečnych výrobkov, výrobky z dreva, keramika...atď.),
- vytvoriť viac pracovných príležitostí pre ženy,
- pri umiestňovaní nových výrobných zón obce je potrebné dodržať dostatočné odstupové vzdialenosti od významnejších jestvujúcich zdrojov znečisťovania ovzdušia z dôvodu minimalizovania obťažovania obyvateľov ich prevádzkou,
- pri určovaní odstupovej vzdialenosti je potrebné vziať do úvahy predpokladaný hmotnostný tok znečisťujúcich látok a miestne rozptylové podmienky,
- na zníženie emisného vplyvu zdrojov znečisťovania ovzdušia na kvalitu ovzdušia v ich okolí zakomponovať do územného plánu medzi jestvujúce zdroje a obytné zóny plochy izolačnej zelene.
- je potrebné zabezpečiť ochranu inundačného územia, zamedziť v ňom výstavbu a iné nevhodné činnosti a vytvárať podmienky pre prirodzené meandrovanie vodných tokov a pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia,
- komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,
- rozšíriť zber separovaného odpadu – umiestniť nádoby na zber separovaného odpadu rovnomerne v obci
- zrealizovať zberný dvor v regulovanom priestore VU.02,
- zrealizovať kompostárne v regulovanom priestore OU.04,
- podporovať prevádzku obory VU.06,

Lesohospodárska výroba

- dodržiavať zásady ochrany lesných pozemkov a všeobecných záujmov lesného hospodárstva,
- zabezpečiť dôslednú minimalizáciu záberov lesných pozemkov s netrieštením lesných pozemkov, prístup k lesným porastom
- v prípade záberov lesných pozemkov, alebo ak by návrh mohol ovplyvniť funkcie lesov, sú obstarávateľ je povinný prerokovať tento návrh s príslušným orgánom štátnej správy lesného hospodárstva a vyžiadať si jeho súhlas podľa § 6 ods. 2 zákona o lesoch,
- rešpektovať hospodárenie na lesných pozemkoch ochranu lesných pozemkov na území SR v zmysle zákona č. 326/2005 Z .z. o lesoch a zákon o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z.,
- rešpektovať ochranné pásmo 50 m od hranice LP v zmysle § 10 zákona o lesoch č. 326/2005 Z.z. (stavby nesmú byť situované bez udelenia príslušnej výnimky), doporučenie je taktiež potrebné od obhospodarovateľa lesa (vyhl. FMTIR č. 12/1978 Zb. s odvolávkou na 2.oddiel a § 33 zákona o lesoch),

- rešpektovať platný PSoL – program starostlivosti o les.

2.18.4. Zásady a regulatívy umiestnenie verejného dopravného a technického vybavenia územia
Regulatívy dopravné
-rešpektovať existujúce trasy ciest, ich šírkové usporiadanie v zmysle podmienok správcov ciest,
-realizovať šírkové usporiadanie miestnych komunikácií a dopravné napojenie navrhnutých objektov a komunikácií v súlade s STN 73 6110 a STN 73 6102,
- dobudovať parkoviská pri objektoch a zariadeniach občianskej vybavenosti v súlade s STN 73 6056,
-cyklistické a pešie trasy - ich šírkové usporiadanie je potrebné navrhnúť v zmysle STN 73 6110 a TP 07 2014,
- pri realizáciu cykloturistických trás je treba trasovať len po spevnených lesných cestách za dodržania podmienok ustanovených zákonom o lesoch č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov,"
- inžinierske siete, ktoré križujú cesty, budú riešené kolmým križovaním pretláčania v chráničkách dostatočnej dĺžky, technický problém pretláčania sa bude odsúhlasovať s SSC – Správa a údržba D. Kubín, trasy inžinierskych sietí viesť mimo mostných objektov, vzhľadom na problémy, ktoré následne vznikajú pri rekonštrukciách a prestavbách,
- vytvárať predpoklady na vznik prostredia **priateľského k hendikepovaným skupinám** (telesne a zdravotne postihnutí)
-pri projektovej príprave nových lokalít v blízkosti cestných komunikácií III. triedy je potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov,
-v prípade potreby situovať zástavbu v blízkosti štátnych ciest je nevyhnutné navrhnúť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazať investorov na vykonávanie týchto opatrení,
-v lokalite Luhy usporiadanie stavebných pozemkov riešiť tak, aby ich pripojenia - zriadenie vjazdov bolo na miestnu cestu, správca cesty nebude v danej lokalite súhlasiť s priamym výjazdom na cestu II/520,
– pre lokalita Pri Brezninskom mlyne a pre výrobné územie Luhy platí:
-napojenia objektov navrhnúť v zmysle platných TP a STN;
-usporiadanie stavebných pozemkov riešiť tak, aby ich pripojenia - zriadenie vjazdov bolo na miestnu cestu, správca cesty nebude v danej lokalite súhlasiť s priamym výjazdom na cestu II/520,
-vybudovanie nových chodníkov riešiť v zmysle platných STN a TP v súbehu s vozovkou cesty, pričom nebude zúžená existujúca voľná šírka vozovky,
-pre posudzovanie polohy AUS zastávok je potrebné
úpravu AUS zastávok riešiť v zmysle platných STN a TP s vybudovaním samostatných zastávkových pruhov mimo vozovku ciest II/520 a III/2274 a bezpečným prístupom peších k zastávkam
-križovatku na ceste II/520 s mostným objektom riešiť v ďalšom stupni PD
- vybudovanie nových, rozšírenie, rekonštrukciu resp. prekládku inžinierskych sietí navrhnúť mimo teleso cesty II/520 a III/2274
- križovatku v mieste dopravného mostného prepojenia k lokalite Pod Háj cez rieku Biela Orava riešiť v zmysle príslušných STN komplexne s autobusovými zastávkami a priechodom pre peších, rešpektovať návrhové a výhľadové obdobie pre homogenizáciu navrhovaného cestného ťahu I. triedy (súčasné cesty II/487 a II/520).
V zmysle § 30 leteckého zákona je nutné prerokovať s Dopravným úradom nasledujúce stavby
- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1, písmeno a),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1, písmeno b),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1, písmeno c),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1, písmeno d).
Regulatívy vodného hospodárstva
- rešpektovať skupinový vodovod a hlavný zberač splaškových vôd vedený do ČOV Námestovo,
- rozšírenie akumulácie vody - vodojemu o 1x100 m^3 podľa potreby a postupnosti realizácie navrhovaných lokalít,
- rozšírenie rozvodného vodovodného potrubia v nových lokalitách, vrátane dotláčacích staníc,
- výstavba miestnej kanalizácie podľa potreby a výpočtov,
- zrealizovať podľa možnosti dažďovú kanalizáciu, dažďové vody z parkovísk predčistiť v zostavách lapačov ropných látok,
- rešpektovať Zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. v platnom znení a príslušné platné normy STN 73 6822 a 75 2102 atď.,
- akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s tokmi odsúhlasiť so správcom toku,
- dodržať vyhlášku MŽP SR č. 29/2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.
- v prípade potreby zrealizovať vhodné protipovodňové opatrenia a zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.
- navrhované križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi",
- rešpektovať existujúcu retenčnú nádrž na vodnom toku Kýčera,
- v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.),

- stavby na území s trvalo zvýšenou hladinou podzemných vôd osádzať s úrovňou suterénu min 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov,
- dažďové vody zo striech a spevnených plôch v maximálnej možnej miere **zadržať v území** tak, aby odtok z územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou výstavby (zachovať retenčnú schopnosť územia) napríklad akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov,
- vo vymedzených urbanistických obvodoch, ktoré budú určené na vybudovanie zberného dvora a kompostárne bude potrebné zabezpečiť predmetné plochy proti priesaku do podzemných vôd resp. podložia a čistenie povrchových vôd pred ich odvedením musí zohľadňovať požiadavky v zmysle Zákona o vodách Zákona o vodách č.3 64/2004 Z.z. a NV SR č.269/2010 Z.z,.
- odvádzanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku riešiť na pozemku investora,
-akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov na pobrežných pozemkoch a v rozsahu ochranného pásma požadujeme odsúhlasiť so správcom vodných tokov .

Regulatívy rozvodov elektrickej energie

- v rámci realizácie navrhovaných aktivít je potrebné rozširovať rozvody elektrickej energie v navrhovaných lokalitách podľa tempa výstavby, zabezpečiť výstavbu trafostaníc podľa potreby v riešených územiach podľa tempa výstavby, pripraviť alternatívne bilancie spotreby elektrickej energie a stavebnú činnosť usmerňovať podľa schválených regulatívov,
- vysoké napätie - prípojky na trafostanice v zastavenej časti riešiť ako zemné káblové,
- trafostanice riešiť ako kioskové do 630 KVA, v prípade požiadavky na výkon do 250 kVA kompaktné, napojenie nových odberných miest je možné, len z trafostaníc v majetku SSE-D,
- nízke napätie - rozvody riešiť ako zemné káblové, dĺžka výbežkov od zdroja max.350 m,
- rozšíriť a zokruhovať podľa možnosti elektrické rozvody NN
- pri výstavbe dodržať ochranné pásmo podzemných aj nadzemných vedení, ktoré v správe SSE-D, a.s. ,
- v prípade požiadavky na prekládku energetických zariadení je potrebné tieto riešiť v zmysle zákona č.251/2012 Z.z § 45.
- podzemné a nadzemné vedenia v správe SSE-D - dodržať ochranné pásma vedení zmysle zák.č.656/2004 Z.z. §36.
- dodržať ochranné pásma vedení zmysle zákona č. 656/2004 Z.z. §36.
- rozšírenie rozvodov verejného osvetlenia na rozvojových plochách, - vybudovanie dátových sietí na rozvojových plochách,
- preložky elektromagnetických zariadení riešiť podľa zákona č. 656/2004 Z. z. §38 v súčinnosti s SSE,
- rozvoj telekomunikačnej siete na rozvojových plochách,
- podporovať možnosti využívanie obnoviteľných zdrojov energie v zmysle Záväznej časti ÚPN VÚC Žilinského kraja.

Bezpečnosť a životné prostredie

-v spolupráci s pracovníkmi ochrany prírody označiť stromy, ktoré bude prípadne nutné odstrániť a v prípade nevyhnutného výrubu postupovať podľa vyhlášky zák. NR SR č.287/94 Zb. z. a Vyhl. MK SR č.149/80 o ochrane stromov rastúcich mimo lesa,
-dodržiavať nariadenia a vyhlášky o ochrane ovzdušia a vodných tokov, ochrane životného prostredia,
-zabezpečiť stavenisko proti vstupu nepovolaných osôb, zabezpečiť výkop rýh a jám a označiť výstražnými nápismi,
-čistiť dopravné a ostatné mechanizmy pri výjazde na obslužnú komunikáciu,
-všetky zemné práce a trasy potrubí realizovať citlivo najmä s ohľadom na existujúce lesné porasty,
-v maximálne možnej miere minimalizovať výrub lesných a iných porastov, t.j. v prípade potreby realizovať zemné práce aj ručne,
-pri vyčleňovaní lokalít pre novú výstavbu rodinných domov v tých častiach obce, ktoré sú v susedstve jestvujúcej výrobnej zóny obce, je potrebné prihliadať na dostatočné odstupové vzdialenosti od zdrojov znečisťovania ovzdušia, nachádzajúcich v tejto zóne, doporučené v prílohe E OTN ŽP 2111:99, hlavne z dôvodu ich prašnosti,
-pri umiestňovaní nových výrobných zón obce je potrebné dodržať dostatočné odstupové vzdialenosti od významnejších jestvujúcich zdrojov znečisťovania ovzdušia z dôvodu minimalizovania obťažovania obyvateľov ich prevádzkou,
-pri určovaní odstupovej vzdialenosti je potrebné vziať do úvahy predpokladaný hmotnostný tok znečisťujúcich látok a miestne rozptylové podmienky,
-na zníženie emisného vplyvu zdrojov znečisťovania ovzdušia na kvalitu ovzdušia v ich okolí, zakomponovať do územného plánu medzi jestvujúce zdroje a obytné zóny plochy izolačnej zelene,
-pri povoľovaní konkrétnych zdrojov znečisťovania ovzdušia (umiestnenie, stavba, užívanie - prevádzka) dodržiavať ustanovenia platných právnych predpisov v oblasti ochrany ovzdušia.

2.18.5. Zásady a regulatívy zachovanie kultúrnohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability, vrátane plôch zelene

OCHRANA PAMIATOK

- udržiavať existujúce národné kultúrne a historické pamiatky obce,
- dodržiavať ochranu NKP, ktorá vyplýva z pamiatkového zákona dotýkajúca sa individuálnej ochrany vlastnej veci, ako aj ochrany vyplývajúcej z povinnosti trvalého udržiavania vhodného prostredia kultúrnej pamiatky, podľa § 27 pamiatkového zákona, využívanie a prezentácia NKP sú možné len takým spôsobom, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote,
-aby v územných a stavebných konaniach akejkoľvek stavby, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, líniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie a pod.), musí byť oslovený Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia. V opodstatnených prípadoch Krajsky pamiatkový úrad Žilina stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu.

-Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.

OCHRANA PRÍRODY A PRÍRODNÉ ZDROJE
- akceptovať chránené časti prírody a krajiny v zmysle požiadaviek Štátnej ochrany prírody a krajiny SR,
-v rámci ochrany prírody sú určujúcimi zásady a regulatívy vyplývajúce z legislatívy, všeobecná ochrana živočíchov a rastlín žijúcich mimo chránené územia je takisto zakotvená v zákone o ochrane prírody č. 543/2002 Z.z. Posilnením starej koncepcie je aj súčasná ochrana biotopov týchto rastlín a živočíchov,
-v rámci voľnej krajiny je treba obzvlášť citlivo pristupovať v prípadoch plôch obsahujúcich vodné toky, podmáčané lokality a nelesnú drevinovú vegetáciu, ktoré významne prispievajú k diverzite krajiny, tu je nevyhnutný individuálny prístup podľa druhu možného vplyvu,
-rešpektovať ochranu osobitne chránených častí prírody, prvky regionálneho územného systému ekologickej stability a podmienky ochrany prírody a krajiny vyplývajúce zo zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny,
-nové plochy pre bývanie, plochy pre občiansku vybavenosť, plochy pre výrobné územie, plochy pre rekreačné územie nerealizovať v inundačnom území vodných potokov,
-nové plochy pre bývanie, plochy pre občiansku vybavenosť, plochy pre výrobné územie, plochy pre rekreačné územie nenavrhovať v B a C-zóne CHKO Horná Orava a v genofondových plochách,
- stavby, vrátané oplotení, umiestňovať minimálne 10 m od toku Bielej Oravy a 6 m od ostatných vodných tokov, v prípade, že sú brehové porasty toku širšie, umiestňovať výstavbu až za ne,
-na vodných tokoch nevytvárať bariéry, prahy, nebudovať malé vodné elektrárne,
-v území nebudovať veterné elektrárne,
-rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability, zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov a biocentier vo voľnej krajine len prírodnými prvkami – trávne porasty, stromová a krovinová vegetácia a vylúčiť všetky aktivity, ohrozujúce prirodzený vývoj (najmä urbanizácia, holoruby, vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládky odpadov a pod.),
-na všetkých genofondových plochách nerealizovať výstavbu, ťažbu štrkopieskov, odvodnenie, zasypanie, zmenu kultúr a zmenu drevinového zloženia,
-zamedziť rozptýlenej obytnej zástavbe, vo voľnej krajine nevytvárať izolované urbanistické celky,
-v krajine neumiestňovať dominanty, ktoré narúšajú charakteristický krajinný vzhľad (najmä stavby s enormnou výškou, ako napr. veterné turbíny, výškové budovy, vysoké vyhliadkové objekty, stožiare a pod.),
- v rekreačných územiach dodržať regulatív miestneho architektonického štýlu (sedlová strecha, max. výška 1 nadzemné podlažie, na pohľadových plochách drevo, kameň),
- bilboardy a reklamné zariadenie neumiestňovať v časti CHKO Horná Orava.

EKOLOGICKÁ STABILITA
- zachovanie prírodného stavu biotopov v biocentrách,
- rešpektovanie a nenarušovanie typov biotopov, ktoré sa malej miere vyskytujú v rámci väčších obhospodarovaných plôch (napr. vlhké, podmáčané, mokraďné a rašelinné biotopy v poľnohospodárskej a lesnej krajine),
- zachovanie existujúcej a umožnenie doplnenia sprievodnej vegetácie vodných tokov aj okolia poľných ciest pre vytvorenie lepšej štruktúry a hygieny krajiny ,
- genofondové plochy neodvodňovať, nezalesňovať a nebudovať na nich stavby, pri lesnej ťažbe rešpektovať genofondové zdroje podľa usmernení Správy CHKO,
- ochrana chránených druhov rastlín,
- v lesoch všeobecne dodržiavať minimálne biologické požiadavky hlavných chránených druhov živočíchov vzhľadom k umiestneniu v Chránenom vtáčom území (zamedziť výrubu v čase stavania hniezd, liahnutia a odchovu mláďať a pod.),
- dodržiavanie právnych noriem ochrany prírody a noriem upravujúcich hospodárenie v prírode z iného dôvodu (ochrana vodných zdrojov, ochrana pôdy),
- stavby v územiach s možnosťou stavať umiestňovať minimálne 10 m od brehovej čiary Bielej Oravy a 6 m od brehovej čiary ostatných vodných tokov, pričom treba zachovať brehové porasty v tomto ochrannom pásme,
- odstrániť výsypy odpadov v katastri, ktoré možno pozorovať pri vodných tokoch v blízkosti obce,

2.18.6. Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie
- rešpektovať ochranu osobitne chránených častí prírody, všetky prvky územného systému ekologickej stability a podmienky ochrany prírody a krajiny vyplývajúce zo zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z.
- stavby vrátane oplotení umiestňovať minimálne 10 m od brehovej čiary Bielej Oravy a 6 m od brehovej čiary ostatných vodných tokov a zachovať brehové porasty v rozmedzí uvedeného ochranného pásma,

- rozptýlené objekty ubytovania a rekreácie realizovať v miestnom architektonickom štýle za použitia prírodných materiálov (drevo, kameň) na pohľadových plochách a plánovať, resp. realizovať do výšky max. dvoch nadzemných podlaží (1 nadzemné podlažie + podkrovie),
- zhodnotiť únosnosť zaťaženia územia navrhovanými funkciami a navrhnúť opatrenia na elimináciu nepriaznivých vplyvov prostredia na životné prostredie,
- návrh obsahuje výsadbu líniovej zelene hlavne na doplnenie prvkov ekologickej siete
- akceptovať únosnosť zaťaženia územia navrhovanými funkciami a navrhnúť opatrenia na elimináciu nepriaznivých vplyvov prostredia na životné prostredie,
- vysadiť plochy slúžiace pre realizáciu náhradnej výsadby za asanované stromy,
- riešiť výsadbu plošnej , líniovej zelene a brehovej zelene podľa návrhu územného plánu,
- ochraňovať podzemné vody budovaním splaškovej kanalizácie,
- stabilizovanie hranice lesov a zvýšenie ich biodiverzity ako ekotónovej zóny lesa - bezlesie,
- rešpektovať poľnohospodársku a lesnú pôdu ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj.
- billboardy a reklamné zariadenie neumiestňovať na území k.ú. Breza, najmä v časti CHKO Horná Orava.
- vo voľnej krajine neumiestňovať mobilné domy akéhokoľvek typu, najmä v časti CHKO Horná Orava.

Odpadové hospodárstvo

- rešpektovať ustanovenia zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov,
- rešpektovať Program odpadového hospodárstva obce Breza,
- pokračovať v pravidelnom odvoze a zneškodňovaní TKO,
- pokračovať v systematickom vykonávaní separovaného zberu využiteľných odpadov,
- zrealizovať zberný dvor a realizáciu dotrieďovacích zariadení na separovaný zber druhotných surovín,
- riešiť a zabezpečiť kompostárne biologických odpadov,
- zabezpečiť plné využívanie odpadov vzniknutých v stavebníctve,
- neustále vytvárať podmienky pre ukladanie zvyškového komunálneho odpadu na vyhovujúce skládky

Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo vymedzuje nasledovné **riziká stavebného využitia územia:**

a) výskyt aktívnych, potenciálnych a stabilizovaných svahových deformácií. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom svahových deformácií je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely,

b) stredné radónové riziko. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

2.18.7. Vymedzenie zastavaného územia obce

V súčasnosti je zastavané územie obce Breza legislatívne vymedzené hranicou zastavaného územia obce. Táto hranica zodpovedá stavu k 1.1.1990. Vzťahujú sa na ňu zábery poľnohospodárskej pôdy. Súčasné a navrhované hranice zastavaného územia obce sú interpretované v grafickej časti územného plánu. Predpokladané možné rozšírenie skutočne zastavaného územia obce je vymedzené plochami vhodnými na zástavbu. Prírodné podmienky nedávajú možnosť tradičného spôsobu obživy poľnohospodárstvom, lesy tiež nie sú nevyčerpateľné a výrobný sektor predstavuje chov dobytka a ekologická výroba. Obec v rámci vlastného prežitia si musí hľadať nové aj netradičné zdroje – výroba, rekreácia, cestovný ruch, agroturistika, vidiecka rekreácia a obnova tradičných remesiel.

Návrh Územného plánu obce Breza rozširuje existujúce zastavané územie o cca 38 ha.

2.18.8. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Z hľadiska ochrany prírody a prírody a krajiny.

Vyhlásené chránené územia

Chránená krajinná oblasť Horná Orava so zónami B, C, D (4., 3. a 2. stupeň ochrany)

Územia sústavy NATURA 2000

CHVÚ SKU008 Horná Orava, SKUEV0191 Rašeliniská Oravskej kotliny,

Z hľadiska územného systému ekologickej stability (ÚSES)

nadregionálny biokoridor, regionálne biocentrum a biokoridor, interakčné prvky

Z hľadiska **hygienického a technického** v riešenom území je potrebné rešpektovať tieto ochranné pásma:

Ochranné pásma vodohospodárskych vedení a zariadení

Mimo súvisle zastavaného územia obce a územia určeného na zastavanie sa pásma ochrany vymedzujú zvislými olochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stakovej siete verejnej kanalizácie vedených od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti:

- 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm, vrátane,
- 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm, vrátane

Ochranné a bezpečnostné pásma energetických zariadení

Ochranné a bezpečnostné pásma **energetických zariadení** stanovuje zákon č.70/1998 Z.z. o energetike a o zmene zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Ochranné pásma elektroenergetických zariadení

Na ochranu **elektroenergetických** zariadení sa podľa §19 uvedeného zákona zriaďujú ochranné pásma v rozsahu :
- 10 – 35 m obojstranne od krajného vodiča u vonkajších elektrických vedení pri napätí od 1 kV až nad 400 kV (pre napätie 220 kV je ochranné pásmo 20 m ,110 kV je ochranné pásmo 15 m od krajného vodiča a pre napätie 22 kV 10m od krajného vodiča),
- 1 obojstranne u káblových elektrických vedení,
- 10 m od konštrukcie transformovane z VN na NN

Cestné ochranné pásma:
- 25 m od osi cesty II/520 mimo zastavané územie obce,
- 20m od osi cesty III. triedy mimo zastavané územie obce,

Ostatné ochranné pásma:
- ochranné pásmo cintorína obec, v zmysle platných zákonov a vyhlášok, sa nevyhlasuje,
- poľné hnojiská majú ochranné pásmo 200 m,
- ochranné pásmo lesa – 50 m,
- ochranné pásmo vodných tokov - Biela Orava – 10 m, Kýčera, Mútňanka a ostatné menšie toky – 6m.

Poznámka: Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení (§ 49 Zákona o vodách č.364/2004 Z.Z) môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do10 m od Bielej Oravy, 6 m od brehovej čiary ostatných vodných tokoch.

2.18.9. Plochy pre verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, pre asanáciu a na chránené časti krajiny

Navrhovaná urbanistická koncepcia si vyžaduje delenie a sceľovanie parciel podľa textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie v zmysle uvedených regulatívov a zastavovacích podmienok. Ide hlavne o vymedzenie dopravných trás, trás technického vybavenia, výrobných areálov a navrhovaných športových a rekreačných areálov.

2.18.10. Určenie, na ktoré časti obce je potrebné obstarať a schváliť územný plán zóny

Pre riešené územie nie je potrebné vypracovať ÚPN zóny. Regulačná štúdia, prípadne projekt pozemkových úprav navrhovaného rozvojového obytného územia OÚ.08 IBV Pod Háj a Zakľuč je možný, pretože by sa vyriešili detailnejšie trasovanie komunikácií a inžinierskych sietí.

2.18.11. Zoznam verejnoprospešných stavieb

Územný plán obce Breza vymedzuje verejnoprospešné stavby v zmysle stavebného zákona č. 50/1976 Zb. v platnom znení, za ktoré sa považujú stavby určené na verejnoprospešné služby, pre verejné technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia , stavby pre zneškodňovanie odpadov, pre zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, pre verejnú dopravu, pre verejné školstvo, pre verejnú správu a podobne.

VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY(VS)

VS.1. PRE DOPRAVU:

VS 1.1. rekonštrukcia cesty II/520, III/2274 vrátane križovatiek
VS 1.2. rekonštrukcia existujúcich miestnych komunikácií a mostov
VS 1.3. realizácia navrhovaných miestnych komunikácií, chodníkov a parkovísk
VS 1.4 realizácia cyklotrás a cyklochodníkov

VS.2. PRE TECHNICKÚ VYBAVENOSŤ

VS 2.1. rekonštrukcia a rozšírenie rozvodov pitnej vody , realizácia dotláčacích staníc
VS 2.2. rozšírenie vodojemov
VS 2.3 rozšírenie a realizácia rozvodov splaškovej kanalizácie a prečerpávacích staníc
VS 2.4 rozšírenie rozvodov VN a ich zokruhovanie
VS 2.5 realizácia navrhovaných transformátorových staníc (TS),
TS 7 - OU.02, TS 8 - OU.09, TS 9 - OU.08, TS 10 - OU.08,
TS 11 - OU.10, TS 12 - OU.11, TS 13 - VU.02
VS 2.6. rozšírenie rozvodov NN a ich zokruhovanie

VS.3. PRE OBČIANSKU VYBAVENOSŤ

VS 3.1. realizácia kompostárne
VS 3.2. realizácia domu sociálnych služieb (DSS), príp. sociálnych bytov

Vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby je podkladom pre prípadné vyvlastnenie pozemkov alebo stavieb podľa zákona č. 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pri vyvlastňovaní sa musí verejnoprospešnosť a verejný záujem preukazovať okrem tohto zákona aj osobitným zákonom (napr. pri použití cestného zákona č. 135/1961 Zb. - §17a), teda konkrétny zákon uvádza právo vyvlastniť pozemky na stavby spadajúce pod tento zákon). Pokiaľ sa jedná o stavbu, kde možnosť vyvlastnenia nie je riešená v osobitnom zákone, nie je možné na jej realizáciu pozemky vyvlastniť.

2.18.12. Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Záväzné časti riešenia a verejnoprospešné stavby sú zdokumentované aj v grafickej podobe – viď. príloha s názvom: Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

A.3. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE - TABUĽKY

(viď nasledujúce strany)

B. GRAFICKÁ ČASŤ

(viď. výkresy)

C. DOKLADY

Správa a vyhodnotenie stanovísk k návrhu ÚPN obce Breza (samostatná príloha)